

§ 12 MILJØGODKENDELSE
af kvægejendom
Pederstrupvej 68, 8620 Kjellerup

Registreringsblad

Titel: § 12 miljøgodkendelse af kvægejeendom
Pederstrupvej 68, 8620 Kjellerup

Dato for ikrafttrædelse: 22. september

CVR-nr: 10352096

CHR-nr: 64187

Ejendomsnummer: 7400029039

Ejerlav og matr. nr.: Frederiksdal, Kragelund: 7af,
Pederstrup By, Vinderslev: 2h, 9g, 5a og 5m,
Mausing By, Vinderslev: 5c og 26,
Lysdalgårde, Vinderslev: 1e,
Vinderslev By, Vinderslev: 9ag og 6ar

Adresse: Pederstrupvej 68, 8620 Kjellerup

Ejendommens ejer og
ansøger: Hans Henrik Christensen, Mausingvej 55, 8620 Kjellerup.
E-mail: mausingmoelle@dlgmail.dk

Konsulent: Kent Myllerup, Gråkjær Miljøcenter, Hæstvej 46, 8380 Trige
Tlf.: 29 65 66 73
E-mail: km@graakjaer.dk
Mobil: 61391831

Tilsynsmyndighed: Silkeborg Kommune

Rådgiver: Orbicon | Leif Hansen, Hans Jørgen R. Madsen, KS Ditte Lildal Berg

Kontrolleret af: Mette Rasmussen

Ikke-teknisk resumé

Hans Henrik Christensen ønsker at udvide malkekvægsbesætningen på ejendommen Pederstrupvej 68, 8620 Kjellerup. Der søges om tilladelse til en udvidelse fra 250 årskøer (stor race) med tilhørende hundyropdræt, i alt 365,5 DE til 495 årskøer med tilhørende hundyropdræt, i alt 902,1 DE. I de eksisterende bygninger på Pederstrupvej 68 reduceres besætningen til 292,5 DE. Der planlægges en ny kostald på ca. 6000 m², ny plansilo på ca. 3300 m² samt en mindre kalvestald nord for vejen "Rosenvænget". De nye anlæg ligger ca. 330 m øst for de eksisterende bygninger. Desuden planlægges der en ny gyllebeholder med overdækning syd for Rosenvænget ca. 170 m fra Pederstrupvej 68. Da der bygges i det åbne land, kræves der en § 22-godkendelse (tidligere landzonetilladelse) som en del af det ansøgte projekt.

Der etableres gylleforsuring i den nye kostald, og alt gyllen vil blive separeret. Da der er tale om en betydelig udvidelse stiger ammoniakfordampningen fra anlægget, men afskæringskriterierne for ammoniakfordampning er overholdt.

Der hører 268,25 ha udbringningsarealer (ejet og forpagtet) til ansøgningen. Der afsættes fiberfraktion af separeret gylle til godkendt modtager, og der afsættes væskefraktion til 5 sæt aftalearealer. På ejede og forpagtede udbringningsarealer er alle afskæringskriterier med hensyn til nitrat og fosfor overholdt.

Silkeborg Kommune har vurderet, at udvidelsen foregår på en sådan måde, at der ikke sker nogen væsentlig påvirkning af landskabet eller af det omgivende miljø med lugt eller forurenende stoffer. På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger, meddeler Silkeborg Kommune en § 12 godkendelse til ejendommen på en række anførte vilkår.

Indholdsfortegnelse

INDHOLDSFORTEGNELSE	4
INDLEDNING	7
GENERELLE VILKÅR	13
DRIFT OG INDRETNING	13
ÅRSPRODUKTION	15
VILKÅR FOR ANLÆG	16
STALDINVENTAR- OG DRIFT	16
AMMONIAKREDUCERENDE MILJØTEKNOLOGI	16
FODRING	17
LUGT	17
GØDNINGS- OG ENSILAGEOPBEVARING	20
GYLLEHÅNDBETING	21
TRANSPORT	21
SPILDEVAND M.V.	22
UHELD OG DRIFTSFORSTYRRELSER	23
STØJ	24
SKADEDYR	24
STØV	25
LYS	25
OPLAG AF OLIE OG KEMIKALIER	25
AFFALD	26
VILKÅR FOR UDBRINGNINGSAREALER	27
UDBRINGNING	27
VILKÅR FOR MILJØREDEGØRELSE	31
SILKEBORG KOMMUNES SAMLEDE VURDERING	32
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE	49
BILAGSOVERSIGT	58
BILAG 1: OVERSIGT OVER EJENDOMMEN, MED BYGNINGSNUMMERER JF. ANSØGNINGEN	59
BILAG 2: TABEL TIL SITUATIONS- OG AFLØBSPLAN	60
BILAG 2B: OVERSIGT OVER EKSISTERENDE OG NYBYGGERI, LUFTFOTO	61
BILAG 2C: SITUATIONSPLAN - NYBYGGERI	62
BILAG 2D: SITUATIONSPLAN - EKSISTERENDE BYGGERI	62
BILAG 3: AFLØBSPLAN - NYBYGGERI	62
BILAG 4: KORT OVER FLUGTVEJE OG BRANDSLUKNINGSREDSKABER – NYBYGGERI	62
BILAG 4B: KORT OVER FLUGTVEJE OG BRANDSLUKNINGSREDSKABER – EKSISTERENDE ANLÆG	62
BILAG 5: OVERSIGT OVER NYBYGGERI	62
BILAG 6: FACADER PÅ NYBYGGERI	62
BILAG 6B: VISUALISERING AF NYBYGGERI	62
BILAG 6C: FACADE FOR NYBYGGERI SET I FORHOLD TIL TERRÆN	62
BILAG 7: FORDELING AF DYR	62
BILAG 8: OVERSIGT OVER FLOW AF HUSDYRGØDNING PÅ PEDERSTRUPVEJ 68, KJELLERUP	62

BILAG 9: RESULTAT AF LUGT BEREGNINGER JF. FIKTIV ANSØGNING 18573, NYBYGGERI ALENE	62
BILAG 10: RESULTAT AF LUGT BEREGNINGER JF. FIKTIV ANSØGNING 18593, EKSISTERENDE ANLÆG	62
BILAG 11: BEREGNET KONSEKVENDOMRÅDE JF. FIKTIVE ANSØGNINGER, EKSISTERENDE ANLÆG (FIKTIV ANS. 18593) OG NYBYGGERI (FIKTIV ANS. 18573)	62
BILAG 12: NATUR I FORHOLD TIL EJENDOMMEN	62
BILAG 13: EF- HABITATOMRÅDE OG § 7 BESKYTTET NATUR I FORHOLD TIL ANLÆG	62
BILAG 14: AREALER OG TRANSPORTVEJE - OVERSIGT	62
BILAG 14B: AREALER OG TRANSPORTVEJE.....	62
BILAG 15: OVERSIGT OVER UDBRINGNINGSAREALER (EJEDE OG FORPAGTEDE AREALER) OG AFTALEAREALER	62
BILAG16: § 3 I FORHOLD TIL AREALER - OVERSIGTSKORT.....	62
BILAG16B: § 3 I FORHOLD TIL AREALER – KORT A	62
BILAG16C: § 3 I FORHOLD TIL AREALER – KORT B.....	62
BILAG16D: § 3 I FORHOLD TIL AREALER – KORT C	62
BILAG16E: § 3 I FORHOLD TIL AREALER – KORT D	62
BILAG16F: § 3 I FORHOLD TIL AREALER – KORT E	62
BILAG16G: § 3 I FORHOLD TIL AREALER – KORT F.....	62
BILAG16H: § 3 I FORHOLD TIL AREALER – KORT G	62
BILAG16I: § 3 I FORHOLD TIL AREALER – KORT H	62
BILAG16J: § 3 I FORHOLD TIL AREALER – KORT I	62
BILAG 17: § 7 BESKYTTET NATUR, EF- HABITATOMRÅDE OG BESKYTTEDE VANDLØB I FORHOLD TIL AREALER – OVERSIGT	62
BILAG 17B: § 7 BESKYTTET NATUR, EF- HABITATOMRÅDE OG BESKYTTEDE VANDLØB I FORHOLD TIL AREALER – KORT A	62
BILAG 17C: § 7 BESKYTTET NATUR, EF- HABITATOMRÅDE OG BESKYTTEDE VANDLØB I FORHOLD TIL AREALER – KORT B	62
BILAG 17D: § 7 BESKYTTET NATUR, EF- HABITATOMRÅDE OG BESKYTTEDE VANDLØB I FORHOLD TIL AREALER – KORT C	62
BILAG 17E: § 7 BESKYTTET NATUR, EF- HABITATOMRÅDE OG BESKYTTEDE VANDLØB I FORHOLD TIL AREALER – KORT D.....	62
BILAG 17F: § 7 BESKYTTET NATUR, EF- HABITATOMRÅDE OG BESKYTTEDE VANDLØB I FORHOLD TIL AREALER – KORT E	62
BILAG 17G: § 7 BESKYTTET NATUR, EF- HABITATOMRÅDE OG BESKYTTEDE VANDLØB I FORHOLD TIL AREALER – KORT F.....	62
BILAG 17H: § 7 BESKYTTET NATUR, EF- HABITATOMRÅDE OG BESKYTTEDE VANDLØB I FORHOLD TIL AREALER – KORT G.....	62
BILAG 17I: § 7 BESKYTTET NATUR, EF- HABITATOMRÅDE OG BESKYTTEDE VANDLØB I FORHOLD TIL AREALER – KORT H.....	62
BILAG 17J: § 7 BESKYTTET NATUR, EF- HABITATOMRÅDE OG BESKYTTEDE VANDLØB I FORHOLD TIL AREALER – KORT I	62
BILAG 18: NITRATFØLSOMME INDVINDINGSOMRÅDER - OVERSIGTSKORT	62
BILAG 18B: NITRATFØLSOMME INDVINDINGSOMRÅDER – KORT A.....	62

BILAG 18C: NITRATFØLSOMME INDVINDINGSOMRÅDER – KORT B	62
BILAG 19: VEJLEDENDE FOSFORKLASSER - OVERSIGTSKORT	62
BILAG 19B: VEJLEDENDE FOSFORKLASSER – KORT C	62
BILAG 19C: VEJLEDENDE FOSFORKLASSER – KORT D	62
BILAG 19D: VEJLEDENDE FOSFORKLASSER – KORT E	62
BILAG 19E: VEJLEDENDE FOSFORKLASSER – KORT F	62
BILAG 19F: VEJLEDENDE FOSFORKLASSER – KORT G	62
BILAG 20: UDTALELSE FRA IKAST-BRANDE KOMMUNE AF D. 5. JULI 2010	62

Indledning

Hans Henrik Christensen har ansøgt om en § 12 godkendelse jf. Husdyrloven¹ af ejendommen Pederstrupvej 68, 8620 Kjellerup.

Tabel 1.1.1: Der ansøges om en udvidelse af eksisterende besætning fra nuværende dyrehold på

Dyretype	Nudrift		
	Stk.	Alder/vægt ind/ud	DE
Malkekøer, st. race	250		333,65
Småkalve	64	(0-6 mdr.)	17,30
Opdræt	27	(6-27 mdr.)	13,72
Tyrekalve	125	(40-50 kg)	0,82
I alt			365,49

1.1.2: Til det ansøgte dyrehold på

Dyretype	Ansøgt drift		
	Stk.	Alder/vægt ind/ud	DE
Malkekøer, st. race	495		660,62
Småkalve	38	(0 - 2 mdr.)	9,00
Småkalve	75	(2 - 6 mdr.)	21,50
Opdræt	56	(6 - 9 mdr.)	19,52
Opdræt	56	(9 - 12 mdr.)	22,34
Opdræt	258	(12 - 27 mdr.)	144,16
Opdræt	42	(12 - 27 mdr.)	23,47
Tyrekalve	225	(40 - 50 kg)	1,47
I alt			902,08

Omregningen til DE (dyreenheder) er foretaget efter de omregningsfaktorer, som er gældende efter 1/8 2009, dvs. i henhold til Bekendtgørelse nr. 717 af d. 2/7 2009 om ændring af Husdyrgødningsbekendtgørelsen (Bekendtgørelsen nr. 1695 af d. 19/12 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage mv.). Der er ikke korrigeret for mælkeydelse, dvs. der er benyttet en standard på 9234 kg mælk.

Det eksisterende anlæg på Pederstrupvej 68 ligger uhenigtsmæssigt i forhold til en udvidelse, fordi der er mange beboelsesejendomme i landsbyen Pederstrup. Derfor sker der en delvis udflytning af kvægholdet, så alle malkende køer fremover vil være placeret i en ny kostald på ca. 6000 m² udenfor Pederstrup. Desuden vil der her blive opført en mindre kalvestald samt ny plansilo på ca. 3300 m². De nye stalde ligger ca. 330 m øst for de eksisterende bygninger, men på den modsatte side af vejen "Rosenvænget" (se bilag 1). Da der bygges i det åbne land, kræves der en § 22-godkendelse (tidligere landzonetilladelse) som en del af det ansøgte projekt.

I de eksisterende bygninger på Pederstrupvej 68 reduceres besætningen fra 365,49 DE til 292,5 DE. Der vil som udgangspunkt ikke ske malkning i de eksisterende bygninger. Desuden planlægges der en ny gyllebeholder med overdækning syd for Rosenvænget ca. 170 m fra Pederstrupvej 68. Da der bygges i det åbne land, kræves der en § 22-godkendelse (tidligere landzonetilladelse) som en del af det ansøgte projekt.

Miljøgodkendelsen udarbejdes af Silkeborg Kommune med bistand fra Orbicon i Leif Hansen.

Ejendommen er d. 21/3 2006 blevet miljøgodkendt af daværende Kjellerup Kommune til et dyrehold på 215 årskøer af stor race og 240 stk. ungdyr af stor race. Ifølge godkendelsen af 21/3 2006 svarede det på daværende tidspunkt til 336,0 DE. Miljøgodkendelsen af 21/3 2006 blev påklaget, og d. 30/11 2009 afgjorde Miljøklagenævnet, at miljøgodkendelsen hjemvises til fornyet behandling, og at miljøgodkendelsen ophæves med virkning fra 1/2 2011. Hensigten med at ophæve den med virkning fra 1/2 2011 var, at der i mellemtiden kan udarbejdes en ny godkendelse.

Under behandlingen af ovennævnte klagesag har ansøger rettet henvendelse til Silkeborg Kommune for at få tilladelse til en mindre ændring af dyreholdet på ejendommen. Silkeborg Kommune har således d. 18/12 2007 afgjort, at dyreholdet kunne ændres til 250 malkekøer samt opdræt, såfremt det samlede dyrehold ikke overstiger 318,4 DE. Det skal hertil bemærkes, at omregningen til antal DE er ændret mellem d. 18/12 2007 og tidspunktet for behandlingen af nærværende ansøgning om udvidelse. Det dyrehold på 365,49 DE som ligger til grund for nudrift på ejendommen, svarer således til de opgjorte 318,4 DE d. 18/12 2007.

I forhold til den tidligere miljøgodkendelse af 21/3 2006 er såvel afskæringskriterier og forudsætningerne for vurderingerne ændret. Miljøgodkendelse af 21/3 2006 bortfalder og erstattes derfor af nærværende miljøgodkendelse. Dette er dog forudsat, at nærværende miljøgodkendelse ikke bliver omgjort ved en eventuel miljøklagenævnsafgørelse.

Læsevejledning

Godkendelsen består af 3 afsnit. Det første afsnit indeholder vilkårene sammen med konklusionerne fra den samlede vurdering. Andet afsnit indeholder den samlede vurdering. Det er tilstræbt, at første og andet afsnit kan læses i sammenhæng eller hver for sig. Derfor forekommer der flere steder gentagelser. Tredje afsnit indeholder en miljøteknisk beskrivelse af det ansøgte projekt.

¹ Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (LBK nr. 1486 af 4/12/2009)

Sagens bilag

Følgende oplysninger er indgået i behandling af sagen:

- Ansøgningsskema nr. 5857 af d. 8/12 2008, senest opdateret til version nr. 7, genberegnet d. 8/7 2010, med bilag.
- Udtalelse fra Silkeborg Kommunes Naturafdeling d. 26/1 2010.
- Udtalelse fra Ikast-Brande Kommune d. 5/7 og 6/7 2010
- Tilkendegivelse fra Silkeborg Kommunes planafdeling af d. 12/4 2010 om placering af bygninger i det åbne land.
- Supplerende oplysninger af bl.a. d. 21/5, 9/6 og 8/7 2010 fra ansøgers konsulent
- Udtalelse fra Silkeborg Kommunes grundvandsafdeling d. 11/6 2010.
- Miljøteknisk beskrivelse med rettelser og tilføjelser, uploadet i ansøgningssystemet d. 3/7 2010.

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til reglerne i Husdyrloven med tilhørende bekendtgørelse om godkendelse af husdyrbrug² samt Skov- og Naturstyrelsens vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Derudover er der foretaget en vurdering af ansøgningen jf. reglerne i habitatbekendtgørelsen³. Jf. denne skal kommunen før der træffes afgørelse til et husdyrbrug, foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Da der er tale om etablering af et anlæg til husdyrproduktion for mere end 250 DE i kvæg er ejendommen omfattet af husdyrlovens § 12, stk. 2.

Kommentarer til udvidelsen

Ejendommen ligger mere end 6 km fra nærmeste nabokommune, Ikast-Brande. På grund af afstanden har det ikke været relevant at indhente en nabokommuneudtalelse i forhold til anlægget. Derimod ligger 14,48 ha af de ansøgte aftalearealer i Ikast-Brande Kommune. Ingen af aftalearealerne ligger i nitratklasse, fosforklasse eller nitratfølsomt indvindingsområde, men de grænser op til habitatområdet H 228 "Stenholt Skov og Stenholt Mose". Efter anmodning har Ikast-Brande Kommune d. 5/7 2010 udarbejdet en nabokommuneudtalelse vedr. de ansøgte arealer. Hele udtalelsen m. bilag ses som bilag 20. Ikast-Brande Kommune krævede oprindeligt udarbejdet en § 16-godkendelse, fordi en mark grænsede op til sårbar natur. Efterfølgende er denne mark undladt som aftaleareal, og

Ikast-Brande Kommune har herefter vurderet, at der så ikke kræves udarbejdet en § 16-godkendelse.

I foroffentlighedsperioden der der kommet indsigelser fra beboerne på Rosenvænget 12 og Rosenvænget 14, 8620 Kjellerup. Indsigelserne har samme ordlyd, men er underskrevet af beboerne på hver af de to ejendomme. Indsigelserne omhandler kortmaterialet i ansøgningssystemet, lugtberegninger i ansøgningssystemet, vej- og transportforhold vedr. vejen Rosenvænget og skærmende beplantning omkring eksisterende og planlagte anlæg.

Indsigelserne har indgået i sagsbehandlingen, og der er kommenteret på dem i relevante afsnit i denne miljøgodkendelse.

Udkast til miljøgodkendelse har været i 6 ugers høring fra d. 31. juli 2010 til d. 13. september 2010. Udkastet har været fremsendt til ejer samt øvrige, som må formodes at have interesse i sagen (ses på nedenstående høringsliste).

Der er ikke indkommet nogle bemærkninger i den 6 ugers høringsperiode.

Husdyrlovens beskyttelsesniveau, afskæringskriterier

Godkendelsen er vurderet i henhold til Husdyrlovens og Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveauer, afskæringskriterier samt i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen⁴, Skov- og Naturstyrelsens vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug samt Habitatbekendtgørelsen⁵.

Husdyrloven beskriver 4 beskyttelsesniveauer eller afskæringskriterier, nemlig:

1. Ammoniak
  - Det generelle ammoniakkrav
  - Det individuelle ammoniakkrav - Maksimal merbelastning af særlige naturområder (§ 7)

Det generelle ammoniakkrav er opfyldt gennem anvendelse af gylleforsuring i den nye kostald og overdækning af den ny gyllebeholder.

Det individuelle ammoniakkrav er overholdt, idet nærmeste § 7 ligger længere væk end 1.000 meter fra ejendommen.

2. Lugt
  - Nabo

² Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 294 af 31/03/2009

³ Bekendtgørelse nr. 408 af 01/05/2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

⁴ Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 1695 af 19/12/2006 med senere ændringer
⁵ Bekendtgørelse nr. 408 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter af 1. maj 2007.

- Samlet bebyggelse
- Byzone

Lugtkravene er overholdt. Nærmeste nabo uden landbrugspligt i forhold til ejendommens lugtcentrum er Rosenvænget 9. Rosenvænget 9 ligger i samlet bebyggelse og afstanden til Rosenvænget 9 er således også afstanden til nærmest samlede bebyggelse. I begge tilfælde er de korrigerede geneafstande større end de faktiske geneafstande i forhold til ejendommens lugtcentrum. Emnet er nærmere behandlet under vilkår for lugt og under den samlede vurdering med hensyn til lugt. Geneafstanden i forhold til nærmeste byzone, Vinderslev er ligeledes overholdt.

3. Fosfor

- Natura 2000 områder overbelastet med fosfor
- Lavbund
- Lerjord

De generelle afskæringskriterier med hensyn til fosfor er overholdt. Af hensyn til tilstanden i bl.a. Hinge Sø og Alling Sø har Silkeborg Kommune vurderet, at der var behov for at skærpe i forhold til de generelle afskæringskriterier. På ejendommen etableres der derfor gylleseparation. Dette betyder, at fosforoverskuddet på udbringningsarealerne er bragt ned til 2,2 kg pr. ha, hvilket kommunen vurderer som værende tilnærmelsesvis fosforbalance.

Nitrat

- Overfladevand (nitratklasser 1-3)
- Grundvand (nitratfølsomme indvindingsområder)

Alle udbringningsarealer ligger i nitratklasse 0. De generelle afskæringskriterier mht. overfladevand er derfor overholdt. Silkeborg Kommune vurderer, at der ikke er forhold, som taler for at skærpe i forhold til de generelle afskæringskriterier.

Af det samlede ansøgte areal på 268,25 ha er 50,32 ha beliggende i nitratfølsomt indvindingsområder for drikkevand. Der er beregnet et nitratindhold i det vand, som forlader rodzonen, på 44 – 55 mg pr. liter i ansøgt drift. Nitratindholdet falder i forhold til nudrift. De generelle afskæringskriterier er således overholdt. Silkeborg Kommune har vurderet, at der ikke er forhold, som taler for at skærpe i forhold til det generelle afskæringskriterier.

Meddelelse om godkendelse

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Silkeborg Kommune hermed godkendelse til ovennævnte ejendom på nedenstående vilkår. Det er endvidere Silkeborg Kommunes samlede vurdering, at miljøgodkendelsen, med de pågældende vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udspretningsareal og lignende, før ændringen er anmeldt til og godkendt af tilsynsmyndigheden.

Godkendelsen omfatter udelukkende ejendommens erhvervsdel og forholdet til husdyrbrugslovgivningen. Godkendelser/tilladelser i forhold til anden lovgivning (f.eks. Byggeloven, Planloven, m.v. samt afledning af spildevand og overfladevand efter Miljøloven) skal søges separat og der skal bl.a. indhentes byggemeddelelse inden evt. byggeri må igangsættes.

Ejendommen skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

Hvis den meddelte miljøgodkendelse ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år betragtes det som kontinuitetsbrud. Derved bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af miljøgodkendelsen. Det er ikke hensigten at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

Godkendelsen skal, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2018.

Klagevejledning og offentliggørelse

Afgørelsen, der alene vedrører forholdene i henhold til Husdyrloven, kan inden 4 uger efter afgørelsens annoncering, dvs. inden den 20. oktober 2010 påklages til Miljøklagenævnet.

Klageberettiget er ansøger, klageberettigede myndigheder og organisationer og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen jf. Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 84-87. Godkendelsen er offentliggjort ved annonce i Ekstra posten den 22. september 2010.

Godkendelsen kan påklages i overensstemmelse med reglerne i Lov om miljøgodkendelse af m.v. af husdyrbrug kapitel 7.

Eventuel klage stiles til Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, men indsendes skriftligt til Silkeborg Kommune, Teknik- og Miljøafdelingen, Natur- og Miljøsektio-

nen, Søvej 1, 8600 Silkeborg eller pr. e-mail til teknisk@silkeborg.dk. Silkeborg Kommune skal have klagen senest d. 20. oktober 2010 indenfor kommunens åbningstid. Kommunen videresender eventuelle klager til Miljøklagenævnet sammen med sagens akter.

Da der i denne sag gives tilladelse til opførelse af fritliggende byggeri er der indeholdt en § 22-tilladelse (tidligere landzone-tilladelse) i miljøgodkendelsen. En eventuel klage har derfor opsættende virkning, medmindre Miljøklagenævnet bestemmer andet, jf. Husdyrlovens § 81, stk. 3.

Såfremt afgørelsen påklages, vil dette blive meddelt ansøger.

Denne afgørelse kan endvidere indbringes for domstolene, jf. Husdyrlovens § 90. En eventuel sag skal være anlagt senest 6 måneder efter annonceringen, dvs. senest d. 22. marts 2011.

Med venlig hilsen

Morten H. Jespersen
Sektionsleder

Mette Rasmussen
Biolog

Udkast til afgørelse er fremsendt til kommentering inden meddelelse af godkendelsen til følgende (høring):

Ansøger

- Hans Henrik Christensen, Pederstrupvej 68, 8620 Kjellerup, E-mail: mausingmoelle@dlgmail.dk

Konsulent

- Kent Myllerup v. Gråkjær Miljøcenter, Hæstvej 46, 8380 Trige, E-mail: km@graakjaer.dk

Naboer, (Fundet ud fra konsekvensområde. Konsekvensområdet er beregnet for henholdsvis, ændret dyrehold på eksisterende anlæg, jf. fiktiv ansøgning skema nr. 18593, konsekvensområde beregnet til 176,24 m og nye anlæg alene, jf. fiktiv ansøgning skema nr. 18573, konsekvensområde beregnet til 422,73 m) se bilag 11:

- Lars og Anna Martine Arhøj, Pederstrupvej 66, 8620 Kjellerup.
- Claus Kovdal Hansen og Annie Hansen, Pederstrupvej 75, 8620 Kjellerup.
- Karl-Evald og Nina Würtz Petersen, Pederstrupvej 73, 8620 Kjellerup.
- Brian Gommessen og Lisbet Overgaard Gommessen, Pederstrupvej 79, 8620 Kjellerup.
- Lissi Hedegaard Jensen, Knud og Claus Jensen, Pederstrupvej 81, 8620 Kjellerup.
- Bent Stadel Petersen, Pederstrupvej 85, 8620 Kjellerup.
- Danish Cycling Aps, Pederstrupvej 83, 8620 Kjellerup.
- Christian Lange og Lene Lindegaard Lange, Pederstrupvej 74, 8620 Kjellerup.
- Peder Møller Andersen, Pederstrupvej 76, 8620 Kjellerup.
- Allan Larsen, Pederstrupvej 68, 8620 Kjellerup.
- Helene Nielsen, Pederstrupvej 68, 8620 Kjellerup.
- Janni Højgaard Madsen, Pederstrupvej 68, 8620 Kjellerup.
- Ian Kjelstrup Hansen og Liselotte Marie Ingsø Ulstrup, Pederstrupvej 89, 8620 Kjellerup.
- Tove Christensen, Pederstrupvej 91, 8620 Kjellerup.
- Anna Lene Lange og Steen Toft Lange, Pederstrupvej 80, 8620 Kjellerup.
- Kenneth Aas Petersen, Rosenvænget 3, 8620 Kjellerup.
- Eigil Brian Pedersen, Pederstrupvej 84, 8620 Kjellerup.
- Knud Villiam Pedersen, Pederstrupvej 86, 8620 Kjellerup.
- Louise Schmidt Nielsen, Rosenvænget 5, 8620 Kjellerup.
- Kirsten og Vagn Hjorth, Rosenvænget 7, 8620 Kjellerup.
- Kurt Braüner Knudsen, Rosenvænget 9, 8620 Kjellerup.
- Jytte Hartvigsen Døssing og Jens Konrad Døssing, Pederstrupvej 101, 8620 Kjellerup.
- Kjeld Vestergaard og Per Vestergaard, Pederstrupvej 90, 8620 Kjellerup.
- Karsten Horup, Rosenvænget 14, 8620 Kjellerup.
- Peder Hedegaard Pedersen, Rosenvænget 12, 8620 Kjellerup.

Ejere af aftalearealer:

- Jacob og Villy Lundgård, Lundgårdevej 11, Kjellerup
- Preben Nygaard, Ebstrupvej 19, 8632 Lemming
- Kim Pedersen, Dalbakkevej 4, 8620 Kjellerup
- Niels Morten Sloth, Stenholtvej 16, 7442 Engesvang

Ejere af forpagtede arealer:

- Anna Marie Ammitzbøll, Pederstrupvej 99, 8620 Kjellerup
- Laila Hvam, Pederstrupvej 97, 8620 Kjellerup
- Niels Morten Sloth, Stenholtvej 16, 7442 Engesvang
- Dorthe Jacobsen, Lundgårde 2, 8620 Kjellerup
- Åge Strandgård, Mausing Skolevej 5, 8620 Kjellerup
- Knud Bonde, Grønbækvej 104, 8600 Silkeborg
- Kristian Rasmussen, Hønholtvej 9, 8620 Kjellerup
- Torben Hewalo, Gilbakkevej 10, 8620 Kjellerup
- Jan Them Hewalo, Hesselskovvej 32, 8620 Kjellerup
- Peter Nørskov, Mausingvej 38, 8620 Kjellerup
- Jens Stenholt, Mausingvej 39, 8620 Kjellerup

Orienteret om meddelelse af denne godkendelse er:

- Ansøger: Hans Henrik Christensen, Pederstrupvej 68, 8620 Kjellerup, E-mail: nordquisthansen@fibermail.dk
- Konsulent: Kent Myllerup v. Gråkjær Miljøcenter, Hæstvej 46, 8380 Trige, E-mail: km@graakjaer.dk
- Miljøcenter Århus, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-post: post@aar.mim.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-post: midt@sst.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V. E-post: ae@aeraadet.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København K. E-post: fbr@fbr.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten. E-post: jkt@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-post: dn@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-post: natur@dof.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4 B, 2200 København N. E-post: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Fiskeriforening. E-post: mail@dkfisk.dk

Generelle vilkår

Drift og indretning

1. Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Pederstrupvej 68, 8620 Kjellerup, herunder samtlige arealer, inkl. udspretningsarealer, der er tilknyttet husdyrproduktionen vedrørende CHR nr. 64187 og CVR nr. 10352096.
2. Vilkårene i denne godkendelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra den dato, hvor godkendelsen træder i kraft. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke påbegyndt indenfor 2 år, og hvis den ikke er udnyttet indenfor 4 år efter godkendelsens meddelelse.
3. Ejendommen skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for denne godkendelse.
4. Valget af materialer til nybyggeri skal matche de farver, som er beskrevet i den miljøtekniske beskrivelse.
5. Der skal etableres afskærmende beplantning bestående af et trerækket hegn af løvtræer rundt om de nye staldanlæg nord for Rosenvænget og omkring den nye gyllebeholder øst for det eksisterende anlæg. Der skal med passende vægt indgå løvfældende træer med vinterløv og/eller evt. også stedsegrønne træer med tilpas tilvækst. Der skal fortrinsvist anvendes egnstypiske træer og buske.
6. Der må ikke være lysplader i tagfladen på den ny kostald.
7. Eksisterende læhegn omkring bygninger skal vedligeholdes og om nødvendigt fornyes.
8. Den der er ansvarlig for driften skal underrette kommunen, før landbruget foretager følgende:
  - Ejerskifte af virksomhed
  - Hel eller delvis udskiftning af driftsherre
  - Indstilling af driften for en længere periode, men dog mindre end 3 år
9. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med relevante vilkår.
10. Ved ejendommens eventuelle ophør, skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:
  - Alle anlæg skal tømmes og rengøres for husdyrgødning, der bortskaffes efter gældende regler.
  - Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativerne.
  - Gyllebeholdere der ikke længere anvendes, skal rengøres og gøres uanvendelige.

Miljøteknisk vurdering

- Drift og indretning

Det forudsættes, at ejendommen indrettes og drives i overensstemmelse med det i sagen forelagte. Oversigt over indretning fremgår af bilag 1-7, og, arealoversigt fremgår af bilag 14-15.

Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 4 år fra denne afgørelses meddelelse. Med "udnyttet" menes, at det ansøgte byggeri er taget i brug, og at der er indsat et dyrehold svarende til den ansøgte produktion. Hvis projektet ikke igangsættes indenfor 2 år efter meddelelse om godkendelse, er det en naturlig følge af vilkår 2, at godkendelsen bortfalder. Hvis projektet derimod iværksættes (nye bygninger og/eller et dyrehold på mere end 365,49 DE) betragtes projektet som iværksat, og vilkårene træder i kraft.

De ny bygninger ligger i område, der er udpeget som landskabelige interesseområder i Kommuneplan 2009-2020 for Silkeborg Kommune. I ansøgningsforløbet har det derfor været diskuteret, hvorvidt der var andre muligheder for placering af den ny kostald og den ny kalvestald. En udvidelse umiddelbart ved det gamle staldanlæg er ikke mulig, fordi lugtgenekravene i forhold til enkeltbolig uden landbrugspligt og i forhold til samlet bebyggelse ikke vil kunne overholdes, bl.a. fordi lugtreducerende teknologier ikke er mulige i kreaturstalde, hvor der anvendes naturlig ventilation. Det har også været overvejet at placere det ny byggeri syd for Rosenvænget i forlængelse af de eksisterende bygninger mod øst. Dette er imidlertid heller ikke muligt, fordi der øst for de eksisterende bygninger findes en relativt dyb lavning.

I ansøgningsforløbet har Silkeborg Kommune derfor vurderet, at der ikke findes andre muligheder for placering af den ny kostald og den ny kalvestald end den valgte løsning. På grund af områdets status som landskabeligt interesseområde er der derfor stillet vilkår, som har til hensigt at beskytte den landskabelige værdi bedst muligt. Vilkårene omfatter, at der skal laves afskærmende beplantning, at der ikke må være lysplader i tagfladen, og at der skal vælges materialer, som er jordfarvet/mørke for at få byggeriet til at fremtone mindre i landskabet. Med de stillede vilkår vurderer Silkeborg Kommune, at der er taget sådanne hensyn, at væsentlige landskabelige interesser ikke forringes. Der gives således en § 22-tilladelse (tidligere landzonetilladelse) til opførsel af fritliggende byggeri som en del af nærværende miljøgodkendelse. Der gøres opmærksom på, at der i forbindelse med udstedelse af § 22-tilladelse gælder, at en eventuel klage over miljøgodkendelsen som udgangspunkt har opsættende virkning, og at projektet således sandsynligvis ikke kan påbegyndes, før en eventuel klage er behandlet af Miljøklagenævnet.

I forbindelse med sagsbehandlingen om § 22-tilladelsen er der udarbejdet koteangivelser. Disse ses som en del af de øvrige plantegninger for projektet. Den nye kostald bygges i kote 65,50, og højden på bygningen bliver 12,56 m (kip).

Der vil blive bygget en ny gyllebeholder med overdækning øst for de eksisterende bygninger og syd for vejen Rosenvænget. Der er også stillet vilkår om afskærmende beplantning omkring denne. Det skyldes, at gyllebeholderen bygges på kanten af en skrænt, og den ellers vil blive meget synlig i landskabet.

Alle generelle afstandskrav for nybyggeri, herunder ny gylletank vil blive overholdt, herunder afstandskrav på 30 m til naboskel og 15 m fra offentlig vej.

Det er Silkeborg Kommunes vurdering, at de stillede vilkår ved ejendommens eventuelle ophør er tilstrækkelige i forhold til at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende miljømæssig stand, herunder hensyn til varetagelse af landskabelige hensyn.

Årsproduktion

11. Ejendommen Pederstrupvej 68 tillades drevet med en produktion på maksimalt:

- 495 stk. årskøer, stor race,
- 38 stk. småkalve (0-2 mdr.),
- 75 stk. småkalve (2 - 6 mdr.),
- 56 stk. årsopdræt (6-9 mdr.),
- 56 stk. årsopdræt (9-12 mdr.),
- 300 stk. årsopdræt 12-27 mdr.) og
- 225 producerede tyrekalve (40-50 kg)

Svarende til i alt 902,08 DE beregnet efter de omregningsfaktorer, som er gældende i bekendtgørelsen nr. 717 af 2/7 2009 ("ny DE") og beregnet under en forudsætning om en mælkeydelse pr. ko på maksimalt 9234 kg mælk (standardydelse).

12. Dyreholdet på ejendommen skal placeres i stalde og med alders-/vægtintervaller som angivet i bilag 7.

13. Almindelige sæsonudsving i dyreholdets størrelse som følge af tilpasninger og ændrede alders-/vægtintervaller accepteres så længe det maksimale antal DE og geneafstanden for lugt ikke forøges.

14. Ejendommen skal underrette tilsynsmyndigheden således:

- Når besætningen er nået op 902,08 DE,

15. I forbindelse med afholdelse af tilsyn skal opgørelser fra CHR, ydelseskontrollen eller lign. for hele den animalske produktion på ejendommen, dækkende de sidste 3 års produktion, være til rådighed for tilsynsmyndigheden.

- Årsproduktion

Det er antallet af dyr, der angiver den tilladelige produktions størrelse. De angivne dyreenheder (DE) er opgivet i henhold til bekendtgørelse nr. 717 af d. 2/7 2009 om ændring af bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. ("ny DE"). Omregningen fra årskøer til DE er foretaget ud fra en forudsætning om en årlig mælkeydelse på maksimalt 9234 kg mælk pr. ko. Miljøvurderingerne er gennemført i forhold til antal og sammensætning af dyreholdet, og miljøgodkendelsen tager der afsæt heri, uagtet at der senere måtte ske ændringer i beregningsmetoden for antal dyreenheder.

Jævnfør vilkår 2 bortfalder godkendelsen, hvis udvidelsen ikke er påbegyndt inden for 2 år fra meddelelse om godkendelse. Desuden er det en forudsætning, at der 4 år efter meddelelse om godkendelse er indsat et dyrehold svarende til det ansøgte. Såfremt der 4 år efter meddelelse om godkendelse er indsat et dyrehold på mindre end 902,08 DE, vil det være dyreholdet på det pågældende tidspunkt, som er afgørende for det fremtidige maksimale dyrehold. Der er vilkår om egenkontrol, som har til hensigt at sikre, at husdyrholdet er indsat inden udløbet af den fastsatte periode.

Det vurderes, at der med rimelighed kan reguleres i kvægbesætningen, idet en normal malkekvægbesætning kræver en vis fleksibilitet med hensyn til opdræt. Det er dog forudsat, at det samlede antal DE (gældende definition) eller geneafstanden for lugt ikke forøges (dette kræver godkendelse). Antallet af DE beregnes efter den til enhver tid gældende definition.

Vilkår for anlæg

Staldinventar- og drift

16. Gylleseparationsanlæg skal placeres på et tæt underlag med afløb, som opfylder samme krav, som gælder for møddingpladser.
17. Såfremt gylleseparationsanlæg ikke fungerer korrekt skal kommunen informeres herom. Kommunen kan ved gentagne eller vedvarende problemer kræve, at der udarbejdes en handlingsplan til afhjælpning af problemerne.
18. Krybbe rester og foderaffald skal opbevares på en møddingplads med afløb til gyllesystem eller tilsvarende fast plads.
19. Mælkekøleanlægget skal kontrolleres og vedligeholdes således, at det altid kører energimæssigt optimalt.
20. Ejendommen skal, i forbindelse med de regelmæssige tilsyn, redegøre for, hvad der er indført af renere teknologi siden sidst samt i hvilket omfang der er sket substitution af råvarer og hjælpestoffer til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer.

Ammoniakreducerende miljøteknologi

21. Der skal være fast overdækning på ny gyllebeholder (opbevaringslager 1.1.6).
22. Der skal etableres gylleforsuring i den nye kostald.
23. Der skal være en serviceaftale om gylleforsuringsanlæg med det leverende firma, så det sikres, at anlægget kører efter forskrifterne.
24. Der skal udarbejdes logbog, som har til hensigt at sikre, at forsuringsanlægget kører optimalt. I logbogen skal som minimum noteres eller logges pH-værdier.
25. Tanken til syre skal være dobbeltskroget.
26. I dybstrøelsesstalde skal der strøes halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen.
27. Der skal være dokumentation for udegående dyr i henhold til nedenstående skema:

Dyretype	Antal	Måneder udegående	
		Indenfor udbringningsareal	Udenfor udbringningsareal
Malkekøer	45	6	
Kvier, 12-27 mdr.	258	6	
Kvier, 12-27 mdr.	42		6

Miljøteknisk vurdering

- Staldinventar- og drift

Der etableres gylleseparation på ejendommen. Da der kan være fare for spild af næringsstoffer eller kemikalier på jorden, er der stillet vilkår om, at separationsanlægget placeres på fast og tæt underlag med afløb til gyllesystemet.

For at hindre, at der sker udvaskning af næringsstoffer krybbeaffald og foderrester, er det et krav, at det placeres/opbevares på en støbt plads med afløb til gyllebeholder. Det samme gør sig gældende for gylleseparationsanlæg.

Mælkekøleanlæg er interessant i energispareøjemed, da køleanlæg i gennemsnit bruger 15% af det totale energiforbrug hos en mælkeproducent, og mulige driftsbesparelser er ofte betydelige. Det anbefales, at anlægget kontrolleres en gang om året af et autoriseret kølefirma, således at mælkekøling og drift af røreværket foregår på den mest energirigtige måde.

- Ammoniakreducerende miljøteknologi

Kravet om 20 % reduktion (2008) af NH₃ tab fra stald og lager er opfyldt ved følgende tiltag:

- anvendelse af gylleforsuring i ny kostald og
- overdækning af ny gyllebeholder på 5000 m³.

Det indgår som forudsætning for ansøgningen, at den ny gyllebeholder på 5000 m³ bliver etableret med fast overdækning. I overensstemmelse hermed er der stillet vilkår herom.

I den planlagte bygning med malkekøer (staldafsnit 1.1.2) vil der blive etableret sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal). Der etableres gylleforsuring, og i ansøgningen er der forudsat en effekt af forsuring på 50 % i forhold til reduktion af ammoniakfordampningen. Kommunen vurderer, at denne effekt er realistisk, og at systemet lever op til kravene til BAT. Normalt vil et system med spalter ikke leve op til BAT for malkekøer, men da der etableres gylleforsuring, og da gylleforsuring ikke er relevant i et system med faste gulve, er kravene til BAT overholdt. Der er stillet vilkår, som har til hensigt at sikre, at forsuringsanlægget kører sikkert og at det fungerer som forudsat.

I ansøgningen er der forudsætninger om udegående dyr. Da udegående dyr ikke tæller med i ammoniakfordampningsberegningerne, er det relevant at stille vilkår om forudsætninger vedrørende udegående dyr.

Eksisterende staldbyggeri er opført i 1997. Bortset fra 45 goldkøer vil der efter udvidelsen kun være opdræt i de eksisterende bygninger. Da der kun findes BAT-staldtyper for malkekøer, har kommunen vurderet, at det ikke er proportionalt at forlange gylleforsuring eller præfabrikeret drænet gulv eller tilsvarende etableret i de eksisterende stalde. I afsnittet med Silkeborg Kommunes samlede vurdering (se senere) er der en nærmere redegørelse om BAT i eksisterende stalde.

Alle staldafsnit og opbevaringslagre ligger længere væk end 1000 meter fra det nærmeste § 7 naturområde. I forhold til de generelle afskæringskriterier har det derfor ikke været relevant at foretage beregning af merdeposition af ammoniak i § 7-områder. Det nærmeste § 7-område ligger ca. 4,7 km sydvest for anlægget.

Nærmeste Natura 2000-område er EF Habitatområde nr. H 228 "Stenholt Skov og Stenholt Mose", som ligger sydvest for anlægget. Der er mere end 4 km til området. På grund af den store afstand, vil habitatområdet efter kommunens vurdering ikke blive påvirket af ammoniak fra udvidelsen.

Indenfor 1000 m fra anlægget findes der følgende § 3-beskyttede områder:

- ca. 900 m mod syd findes et overdrev på ca. 4,5 ha,
- ca. 700 m nordvest mod nord findes et naturområde bestående af mose, vandhuller, enge og egekrat, og
- i forskellige afstand fra anlægget findes en række næringsrige vandhuller og moser.

Det vurderes, at ingen af de nævnte områder vil blive påvirket af udvidelsen. I afsnittet "Silkeborg Kommunes samlede vurdering" er der under delafsnittet "Natur" redegjort nærmere for de forhold, som har ført til ovennævnte konklusion.

Fodring

- Fodring

Der er ikke anvendt forudsætninger om fodring med mindre kvælstof og fosfor end standard. Derfor er der ikke vilkår med hensyn til fodring.

Lugt

- Lugt

28. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres, at staldene og fordringsanlæg holdes rene.
29. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere lugtgener for omboende end forventet, skal ejendommen lade udarbejde en handlingsplan for nedbringelse af generne, som godkendes af kommunen,

I ansøgningsforløbet har det været overvejet at placere nybyggeri i forbindelse med det eksisterende anlæg. Dette har imidlertid ikke været muligt på grund af bl.a. genekriterier for lugt i forhold til enkeltbolig uden landbrugspligt og i forhold til samlet bebyggelse i landsbyen Pederstrup.

og derefter gennemføre denne. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.

I det eksisterende anlæg er der i nudrift et dyrehold på 365,49 DE i malkekøer og opdræt. Efter omlægningen vil der være 292,52 DE i de eksisterende bygninger. Dette svarer til en reduktion på ca. 20 % i de eksisterende bygninger. I ansøgt drift er der i alt 902,08 DE, men det største dyrehold vil efter udvidelsen være i nyt staldbyggeri uden for Pederstrup. Tilbage på det eksisterende anlæg vil der være 45 goldkøer og alt kvieopdræt undtagen småkalve under 2 måneder.

Da lugtgener er proportionalt med antallet af DE, vil der være færre lugtgener fra det eksisterende anlæg i forhold til nudrift. Alle beboelser i landsbyen Pederstrup vil derfor opleve færre lugtgener efter udvidelsen.

I ansøgningssystemet håndteres lugtgener på den måde, at der beregnes geneafstande i forhold til følgende typer beboelse:

- enkeltbolig uden landbrugspligt,
- samlet bebyggelse i landzone, og
- byzone.

Som nærmeste enkeltbolig uden landbrugspligt er udpeget Rosenvænget 9, som ligger 93,44 m fra centrum af de eksisterende bygninger. Ejendommen Rosenvænget 9 er ligeledes udpeget som grænsen for samlet bebyggelse i landzone. Beboelsejendommene Pederstrupvej 74 og Pederstrupvej 76 ligger tættere på staldcentrum i de eksisterende bygninger end 93,44 m. Udpegningen af Rosenvænget 9 som nærmeste enkeltbolig og grænsen for samlet bebyggelse er dog nødvendig, fordi det angiver den beboelse, som ligger tættest på det teoretiske lugtcentrum, som opstår, når alle staldbygninger – nye såvel som eksisterende – medregnes. I forhold til beboelserne Rosenvænget 9, Pederstrupvej 74 og Pederstrupvej 76 og øvrige beboelser i Pederstrup er der beregnet en korrigeret geneafstand på 46,30 m. Den korrigerede geneafstand er et udtryk for den geneafstand, som kan beregnes for det eksisterende anlæg i ansøgt drift, altså 292,52 DE. Dette er relevant, fordi de nye stalde udenfor Pederstrup ligger længere væk end 1,2 gange geneafstanden. Den korrigerede geneafstand på 46,30 m er overholdt for alle beboelser i Pederstrup.

I forhold til samlet bebyggelse er der beregnet en ukorrigeret geneafstand på 327,27 m. Den korrigerede geneafstand er beregnet til 83,81 m. Geneafstanden i forhold til samlet bebyggelse skal sammenlignes med den vægtede gennemsnitsafstand, som er beregnet til 101,14 m. Den vægtede gennemsnitsafstand er et udtryk for den afstand, som der er mellem samlet bebyggelse og det teoretiske lugtcentrum for alle bygninger. Dette centrum ligger mellem alle driftsbygninger, men tættest på den bygning med flest DE (deraf udtrykket "vægtet"). Generkriteriet er overholdt, fordi geneafstanden på 83,81 m er kortere end den vægtede gennemsnitsafstand på 101,14 m.

Da den vægtede gennemsnitsafstand er en temmelig teoretisk beregningsenhed, som kan være vanskelig at gennemskue, er der i ansøgningsystemet indsendt fiktive ansøgninger, hvor der bl.a. er beregnet geneafstande for de nye bygninger udenfor Pederstrup til henholdsvis enkeltbolig uden landbrugspligt og til samlet bebyggelse.

Tabel 1.1.3: Det er her beregnet følgende for de 609,56 DE i de nye stalde udenfor Pederstrup:

Boligtype	(ukorrigeret) geneafstand fra midtpunkt i ny kostald
Enkeltbolig	104,30 m
Samlet bebyggelse	269,69 m

Den faktiske afstand til samlet bebyggelse (Rosenvænget 9 som den nærmeste) er 399,07 m. Genekriteriet er således overholdt i forhold til samlet bebyggelse.

De nærmeste ejendomme i forhold til nyt staldbyggeri og uden for samlet bebyggelse i Pederstrup er ejendommene Rosenvænget 12, som er enkeltbolig med landbrugspligt, Rosenvænget 14, som er enkeltbolig uden landbrugspligt, og Pederstrupvej 90, som er enkeltbolig uden landbrugspligt. Beboelserne på ejendommene Rosenvænget 12, Rosenvænget 14 og Pederstrupvej 90 ligger henholdsvis ca. 420 m, ca. 280 m og ca. 305 m fra centrum af den ny kostald. Genekriteriet på 104,30 m er altså overholdt med en god margin. I bilag 9 ses kort over geneafstande fra den fiktive ansøgning nr. 18573 vedr. de nye bygninger udenfor Pederstrup.

For god ordens skyld skal det bemærkes, at ejendommen Rosenvænget 12 er ejendom med landbrugspligt og derfor ikke hører med til de ejendomme, som der skal beregnes geneafstand til. Rosenvænget 12 er nævnt for fuldstændighedens skyld.

Der kan være lugtgener fra opbevaring af ensilage på eksisterende anlæg i udkanten af Pederstrup. Der beregnes dog ikke geneafstande for opbevaring af ensilage og husdyrgødning. Ud over de generelle afstandskrav for opbevaring af ensilage og husdyrgødning indeholder lovgivningen ikke hjemmel til at kræve overholdelse af bestemte geneafstande for sådanne anlæg.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at godkendelsen ikke vil medføre væsentligt øgede lugtgener for naboejendomme, da nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone ligger udenfor de beregnede geneafstande. Det vurderes derfor, at ejendommens lokaliseringsforhold er tilfredsstillende for et landbrug af denne størrelse. Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, som er værre end forventeligt, el-

ler såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal ejendommen lade foretage undersøgelse af forskellige lugtkilder og/eller behandling af staldlugtemissionen, således at lugten uden for ejendommen formindskes.

I afsnittet med Silkeborg Kommunes samlede vurdering er der nærmere redegjort for lugtberegninger.

Gødnings- og ensilageopbevaring

30. Der skal altid være en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning på mindst 9 måneder til rådighed på ejendomsniveau.
31. Beholdere til husdyrgødning skal mindst en gang om året tømmes helt, og der skal ske indvendig og udvendig inspektion (om muligt) med henblik på reparation og vedligeholdelse. Inspektionen og evt. tiltag skal noteres i logbogen.
32. Separationsanlæg for gylle skal placeres således, at eventuelt spild ledes til gyllebeholder eller anden gyllebeholder.
33. Fiberfraktion fra gylleseparation skal opbevares i lukket container eller lignende indtil bortskaffelse.
34. Al dybstrøelse skal opbevares på møddingplads med afløb til gyllesystemet, indtil det udbringes på markerne, eller det skal køres direkte fra staldene til udbringning på markerne.
35. Afløb fra ensilagepladser skal føres til separat opsamlingsbeholder med en opbevaringskapacitet på minimum én måned. Opbevaringskapaciteten skal beregnes ud fra forventet nedbør og størrelsen på de befæstede arealer ved ensilagepladserne. Der kan ske udsprinkling jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens regler. Beholderen skal overholde kravene i DS 432.
36. Der skal etableres en overfyldsaktiveret pumpe, som sørger for at pumpe vand og ensilagesaft til gyllesystemet i tilfælde af overfyldning af beholderen. Pumpekapa-citeten skal svare til dimensionsgivende regnskyl (140 l/s/ha i 10 minutter).
37. Ensilagestakke, der ikke placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, må højst være placeret på samme sted i 24 måneder. Der skal derefter gå 5 år, før ensilage igen må placeres på samme sted.
38. Dato for og placering af ensilagestakke skal noteres på et kortbilag. Kortbilaget skal opbevares i mindst 5 år og forevises på forlangende.
39. Ensilagestakke må ikke placeres på arealer, der er vandlidende, eller hvor der er fare fra afstrømning til vandløb eller naturområder.
40. Gammelt overdækningsmateriale fra ensilagepladser ol. skal løbende og minimum en gang om ugen, fjernes fra ensilagepladsområdet.
41. Afløbsbrønde, tagnedløbsbrønde og lignende, skal sik-

- Gødnings- og ensilageopbevaring

Kravet om 9 måneders opbevaringskapacitet på ejendomsniveau er stillet for at sikre at kapaciteten ikke opnås gennem (usikre) opbevaringsaftaler. I ansøgningsmaterialet er der beregnet en opbevaringskapacitet på 9,0 måneder. Kravet er således opfyldt.

Vilkår vedr. årlig kontrol af opbevaringsanlæg til husdyrgødning har til formål at forebygge lækager og uheld. Når der ved den indvendige og udvendige inspektion står "om muligt", er det ikke intensionen, at hele beholderen skal frilægges for inspektion, men at den en gang om året efterses for evt. revner med mere. Inspektionen kan med fordel finde sted, når oplaget af husdyrgødning er mindst.

For at sikre at der ikke sker spild eller tab i forbindelsen med gylleseparationsanlæg, er der vilkår om placering af anlæg og om opbevaring af fiberfraktion.

Der er sat krav til at al dybstrøelse skal placeres på møddingsplads eller køres direkte ud, da der ikke er ansøgt om etablering af markstakke.

I ansøgningen er det oplyst, at der vil blive etableret beholder til opsamling af eventuel ensilagesaft og overfladevand fra ensilageplads i stedet for at lede dette til gyllesystemet. For at sikre, at beholderen er stor nok, og for at sikre der ikke sker overløb i forbindelsen med kraftige regnskyl, er der vilkår om etablering af en overfyldningsaktiveret pumpe, som har kapacitet til at pumpe overskydende vand med eventuelt indhold af ensilagesaft til gyllesystemet.

For god ordens skyld gøres der opmærksom på at alle beholdere over 100 m³ for flydende husdyrgødning, ensilagesaft eller spildevand skal kontrolleres mindst hvert 10. år.

For at sikre mod afstrømning af ensilagesaft til beskyttede naturområder og vandløb, samt for at beskytte jord, overflade- og grundvandet, er der stillet vilkår til at ensilagestakke ikke må placeres på vandlidende arealer (f.eks. lavbundsarealer).

Der gøres endvidere opmærksom på, at der for ensilagestakke gælder de samme afstandskrav, som der gælder for ensilageopbevaringsanlæg.

res, så der ikke ved eventuelle uheld kan afledes gylle til drænsystemet.

Gyllehåndtering

42. Pumpning af gylle må ikke ske på lørdage og søn- og helligdage.
43. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
44. Påfyldning af gyllevogne o.l. skal enten foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning, eller med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås.
45. Efter udbringning af gylle på mark og fyldning af gyllevogne skal det sikres, at diverse rør og slanger m.v. er tørt, så der ikke spildes gylle på veje.

Transport

46. Ved transport af husdyrgødning på offentlige veje skal transportvognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal gødningen straks opsamles.
47. Transport af gylle gennem byområder må kun finde sted på hverdage mellem kl. 6.00 og 18.00.

Alle afløbsbrønde skal sikres mod tilledning af vand, saft og gylle fra møddinger, gyllebeholdere ensilagepladser/siloer, samt befæstede arealer, hvor der kan være spild af foder og husdyrgødning.

For afløbsplan for ansøgt nybyggeri se bilag 3.

- Gyllehåndtering

For at sikre mod unødige gener er der vilkår om, at der ikke må pumpes gylle fra fortanke til gyllebeholdere eller mellem gylletanke på lørdage og søn- og helligdage.

For at forhindre spild og forurening af jord og grundvand stilles der krav om, at al håndtering foregår under opsyn, samt at håndteringen foregår på en sådan måde, at evt. gener begrænses f.eks. at der først sker omrøring af gyllebeholderen, kort tid før beholderen skal tømmes, f.eks. ved udspreddning.

I øvrigt henvises til skærpede regler for gyllehåndtering i Bekendtgørelse om ændring af Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 736 af 30/06/2008.

- Transport

Transport af husdyrgødning finder sted i korte, men hektiske perioder i marts/april samt enkelte dage i maj/juni. De fleste af ejendommens udbringningsarealer ligger hensigtsmæssigt i forhold til opbevaringsanlæggene. Dog vil der være enkelte transporter af gylle gennem byerne Pederstrup, Vinderslev og Frederiksdal. For at hindre unødige gener er der vilkår om, at der kun må ske transport af husdyrgødning gennem byområder på hverdage mellem kl. 6.00 og 18.00.

Vilkåret gælder kun transporter af husdyrgødning. Derudover køres der ensilage ind 4 gange årligt; typisk i slutningen af maj samt i begyndelsen af juni, september og oktober. Der er ikke hjemmel til at stille vilkår med hensyn til fodertransporter, men det forventes, at der vil blive taget størst mulig hensyn til de omkringboende.

Der gøres opmærksom på, at ifølge bekendtgørelse nr. 1152 af 23/11 2006 om husdyrhold og arealkrav m.v. må transport af husdyrgødning over en vejafstand på mere end 10 km kun finde sted med lastbil eller påhængskøretøj hertil.

I forhold til BAT skal alle aktiviteter på ejendommen planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne i øvrigt påvirkes mindst muligt.

Kort over transportveje ses i bilag 14 og 14b. I den miljøtekniske beskrivelse er der angivet antal af transporter før og efter udvidelsen.

I foroffentlighedsperioden er der kommet indsigelser fra beboerne på Rosenvænget 12 og 14. Der påpeges følgende forhold:

- Rosenvænget er i forvejen overbelastet og i dårlig stand, især om vinteren. Øgede transporter efter udvidelsen kan gøre forholdene værre.
- Placering af anlæg på begge sider af vejen kan give indtryk af, at vejen Rosenvænget fungerer som gårdsplads for ejendommen Pederstrupvej 68.

I indsigelserne er der på baggrund af ovenstående stillet følgende spørgsmål:

- Hvem skal vedligeholde vejen efter en eventuel udvidelse?
- Hvem skal tage stilling til, hvornår vejen skal repareres om vinteren?
- Er en offentlig vej gennem en gårdsplads en god idé?

I indsigelserne er det også nævnt, at en asfaltering af Rosenvænget kunne løse problemet.

I ansøgningsforløbet har ansøger og konsulent haft lejlighed til at udtale sig.

På baggrund af ovennævnte forløb har Silkeborg Kommune vurderet følgende:

- Der er ikke hjemmel i lovgivningen til at forbyde transporter på offentlig vej i landzone.
- Der er i ansøgningen argumenteret tilfredsstillende for, at anlæggene ikke kan placeres mere hensigtsmæssigt.
- Vejen kan ikke betragtes som en gårdsplads. Der er tale om en vej, som kan bruges til transporter mellem landbrugsejendomme, som det ville være tilfældet i et eventuelt samarbejde mellem uafhængige landbrugsejendomme.

Vedligeholdelse af vejen er en kommunal opgave. Såfremt vedligeholdelsen ikke synes tilfredsstillende, kan der til enhver tid klages til kommunens trafikafdeling, som efterfølgende vil vurdere spørgsmålet.

Spildevand m.v.

48. Spildevand fra rengøring af stalde, o.l. skal ledes til samletank eller gyllesystem.
49. Rengøring af sprøjteudstyr samt påfyldning af sprøjtemiddel til marksprøjte skal foregå på en fast plads med tæt bund og afløb til opsamlingsbeholder/gyllebeholder.

- Spildevand

Det er kommunens vurdering, at der er en miljømæssig risiko forbundet med vask af maskiner og ikke mindst sprøjteudstyr. Der er derfor stillet vilkår om, at vask skal ske på en vaskeplads med afløb til en opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning. Herved vil vaskevandet blive ført til

Indvendig skylning af marksprøjten kan dog foregå ved at skyllevandet spredes på den mark, der lige er sprøjtet.

50. Rengøring af maskiner og redskaber, der har været anvendt, således at der er husdyrgødning på maskinerne og/eller redskaberne, skal vaskes på støbt, fast plads hvor bortledning af spildevandet sker til en opsamlingsbeholder. Udbringning skal ske jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for udbringning.
51. Vask af maskiner og redskaber anvendt til jordbearbejdning, uden rester af husdyrgødning og sprøjtemidler, kan rengøres på vaskeplads med afløb til dræn, såfremt der er olieudskiller.
52. Alt tagvand skal opsamles og bortledes via forsinkelsesbassin eller lignende.
53. Der skal senest i forbindelse med ansøgning om byggetilladelse indsendes beregninger, som viser, at det valgte system med forsinkelsesbassin eller lignende er dimensioneret korrekt i forhold til de recipienter, som tagvandet afledes til.

Uheld og driftsforstyrrelser

54. Ejendommen skal indrettes og drives, så spild og andet ukontrolleret udslip af forurenende stoffer forhindres eller forebygges, og sådan at skadernes omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld.
55. Der skal udarbejdes en beredskabsplan eller driftsforordning, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal indsendes til tilsynsmyndigheden senest i forbindelse med ansøgning om byggetilladelse. Planen skal indeholde forskrifter for tilstopning af eventuelle dræn i den lavning, hvortil gylle vil flyde, såfremt der sker uheld.
56. Beredskabsplanen skal revideres/kontrolleres sammen med de ansatte mindst én gang om året. Den skal være let tilgængelig og synlig for ansatte og øvrige, der færdes på ejendommen, og findes i et sprog, der kan forstås af de ansatte.
57. Beredskabsplanens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder / miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.

gyllebeholderen og udspreddt med gyllen, hvilket vil være en miljømæssigt forsvarlig løsning. Der er ligeledes stillet vilkår om, at vaskepladsen skal anvendes ved påfyldning af sprøjtemidler, for at sikre mod spild ved overløb.

Maskiner og redskaber, som ikke indeholder rester af husdyrgødning eller sprøjtemidler, kan vaskes på vaskeplads med olieudskiller og afløb til dræn.

For at sikre, at der ikke sker overbelastning i form af stoftransport og fysiske forandringer ved tilledning af store mængder regnvand til grøfter og øvrige vandløb, er der stillet vilkår om, at tagvand skal ledes via forsinkelsesbassin eller lignende anordning. Der er endvidere, for at sikre at den valgte løsning lever op til Silkeborg Kommunes vurdering af vandløbets/grøftens fysiske forhold m.v., stillet vilkår om, at der skal indsendes dokumentation med beregninger, som underbygger, at det valgte system er dimensioneret korrekt.

Der gøres endvidere opmærksom på, at der skal søges særskilt tilladelse til afledning af tag og overfladevand hos Silkeborg Kommune. Af denne tilladelse vil der fremgå konkrete vurderinger af og krav til, hvor stor forsinkelse der skal til for at beskytte de berørte recipienter.

For afløbsplan for ansøgt nybyggeri se bilag 3.

- Uheld og driftsforstyrrelser

En væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overpumpning af gylle. Det skal derfor sikres, at der ved utilsigtet start ikke pumpes gylle udenfor tanken. Ligesom overpumpningen skal ske under opsyn. Dette gør sig ligeledes gældende ved tankning af diesel og ved pumpning af mælk.

En række af de stillede vilkår har til formål at forebygge uheld, som kan medføre forurening af det eksterne miljø. Generelt er det dog væsentligt, at der i den daglige drift tages de nødvendige foranstaltninger ift. at reducerer potentielle risici. Såfremt der alligevel sker uheld, er beredskabsplanen et væsentligt værktøj ift., at mindske de negative konsekvenser som følge af uheld. Beredskabsplanen skal beskrive procedureerne i tilfælde af et givent uheld sker, så der ikke er tvivl om, hvad der skal gøres, hvem der skal kontaktes mv.

Udover at være BAT, så er det Silkeborg Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan vil være til stor hjælp for landmanden og relevante myndigheder, såfremt der skulle ske et uheld, både med hensyn til små hændelser som oliespild og store som f.eks. brand, hærværk o.l.

Beredskabsplanen skal være kendt af gårdens ansatte mm. og andre, der har deres daglige gang på ejendommen. For at alle

skal kunne få adgang til planen, skal den være let tilgængelig og synlig og såfremt der er udenlandsk arbejdskraft, findes i et sprog der kan forstås af de ansatte.

Beredskabsplanen skal indeholde forskrifter for tilstopning af eventuelle dræn i den lavning, som ligger sydøst for den ny gylleholder, og hvortil gylle vil flyde, såfremt der sker uheld med gyllebeholderen.

Af bilag 4 og 4b kan bilag med angivelse af placering af flugtveje og brandbekæmpelses redskaber ses for ansøgt nybyggeri og eksisterende anlæg.

Støj

58. Husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer, angivet som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau målt i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i parentes angiver midlingstiden inden for den pågældende periode:

Dag	kl. 07-18	55 dB(A)	(8 timer)
Aften	kl. 18-22	45 dB(A)	(1 timer)
Nat	kl. 22-07	40 dB(A)	(½ timer)
Lørdag	kl. 07-14	55 dB(A)	(7 timer)
Lørdag	kl. 14-22	45 dB(A)	(4 timer)
Søn- og helligdag	kl. 07-22	45 dB(A)	(8 timer)

59. Maksimal værdien må om natten ikke overstige 55 dB(A).

60. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften på ejendommen giver anledning til flere støjgener for omboende end forventet, skal ejendommen lade udarbejde en handlingsplan, som godkendes af kommunen, og derefter gennemføre denne.

Skadedyr

61. Der skal overalt på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrslaboratorium.

62. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes fri for affald, gødning og foderrester m.v. og på et højt hygiejneniveau.

63. Stalde, lagre og andre anlæg skal holdes i forsvarlig rottesikkert stand, m.v. med henblik på at forhindre gode levede muligheder for rotter.

- Støj

På grund af beliggenheden af det eksisterende anlæg tæt på samlet bebyggelse i Pederstrup er der stillet vilkår om overholdelse af Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser (Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra virksomheder).

Vilkårene gælder også for nye anlæg, men det forventes, at beliggenheden af de nye anlæg betyder, at overholdelse af støjvilkårene er problemfrit.

Støjvilkårene gælder kun stationære installationer. Der er ikke hjemmel til at stille vilkår til støj fra transport til og fra ejendommen.

- Skadedyr

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som straks skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt, hvorfor der stilles vilkår herom. Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Bemærk at retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium (www.dpil.dk) opdateres én gang årligt.

På ejendommen opbevares dybstøelse/kompost på møddingplads. Der gøres opmærksom på, at lagre af fast gødning uden daglig tilførsel skal være overdækkede. Det medvirker til at sikre mod fluegener.

Støv

64. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal. Dette vurderes af tilsynsmyndigheden.
65. Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med cykloner eller anden støvbegrænsende foranstaltning.

Lys

66. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omboende.
67. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at ejendommen giver anledning til lysgener, skal ejendommen lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.

Oplag af olie og kemikalier

68. Olier og kemikalier skal opbevares i egnede beholdere med tætsluttende låg. Beholderne skal være beregnet til formålet og skal være tydelig mærket med angivelse af indhold. Oplaget må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, vandområder, grundvand, luft eller kloak.
69. Oplagspladsen skal være afskærmet mod nedbør og indrettes eventuelt med fald, fordybning eller opkant så en mængde, mindst svarende til indholdet af den største beholder, tilbageholdes ved spild eller lækage.
70. Tankning skal til enhver tid ske på en plads med fast og

- Støv

Der kan forekomme støvgener i forbindelse med transporter på grusvej. Især må det forventes, at der vil være støv fra transporter ad Rosenvænget. Der ligger dog ingen beboelser langs den del af Rosenvænget, som benyttes mest. Derfor forventes ikke væsentligt øgede støvgener for beboelser i området.

Der forventes ikke væsentlige støvgener fra ejendommens anlæg. Dog opfordres der til god landmandspraksis, hvor al transport til og fra ejendommen, for at begrænse støvgener, foregår ved hensynsfuld kørsel, og hvor alle aktiviteter på ejendommen planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

- Lys

Der er lys på gavlene ved indgange og ved ensilagepladsen. Lyset tændes efter behov. I staldbygninger vil der være lys mellem kl. 4.00 og 24.00. Om natten er der vågelys til køerne.

I de eksisterende bygninger vil der ikke være mere belysning end hidtil. Da mange af dyrene vil være på græs om sommeren, vil der være behov for mindre lys i det eksisterende anlæg.

Ved de nye staldbygninger etableres der afskærmende beplantning, og der vil ikke blive lysplader i tagfladen. Det vurderes derfor, at der ikke vil være lysgener fra de nye bygninger.

Samlet set forventes der ikke gener for naboer fra belysning. Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal ejendommen lade foretage undersøgelse af forskellige lyskilder, således at lyset uden for ejendommen formindskes.

- Oplag af olie og kemikalier

For at undgå forurening pga. af spild eller uheld skal overjordisk oplag af olier og kemikalier, opbevares på tæt bund og uden mulighed for afløb.

Da der endvidere er stor risiko for spild på jorden, hvor traktorer og andre motoriserede landbrugsmaskiner påfyldes brændstof m.m., er der stillet krav om, at stederne skal være udformet således, at der ikke kan ske afløb til og forurening af jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

tæt bund således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Ift. ejendommens olietanke henvises i øvrigt til reglerne i olietankbekendtgørelsen (Bek. nr. 259 af 23. marts 2010).

I ansøgningsmaterialet er der oplyst, at der bruges maskinstation til sprøjtning på ejendommen, og at der således ikke er opbevaring af sprøjtemidler. Alligevel er der vilkår om opbevaring af kemikalier, da der findes andre kemikalier end sprøjtemidler, og da der ikke er stillet vilkår om anvendelse af maskinstation til sprøjtearbejde.

Affald

71. Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt.
72. Der skal føres register over affaldsproduktionen på landbruget. Registreringen skal for hver fraktion indeholde en beskrivelse af art, mængde og sammensætning. Registreringen skal gemmes i mindst 5 år og fremvises på tilsyn.
73. Ejendommens olie- og kemikalieaffald skal til enhver tid opbevares i tæt emballage, afskærmet mod nedbør og uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal ske således, at der er opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.
74. Animalsk affald, herunder døde dyr, skal opbevares efter gældende regler i "Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr"⁶. Der må i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstå uhygiejniske forhold herunder adgang for omstrejfende dyr.

Affald

Det er BAT at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over evt. indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen. Derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen (i form af f.eks. kvitteringer og fakturaer fra godkendt vognmand) samt at bortskaffelsen skal ske i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativ. Regulativet kan findes på kommunens hjemmeside www.silkeborgkommune.dk (søg på ordene "regulativ erhvervsaffald").

Reglerne for animalsk affald og døde dyr er beskrevet i Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr, nr. 439 af 11. maj 2007. Herfra kan særligt fremhæves, at opbevaringen skal ske skyggefuldt, afskærmet mod vilde dyr og hævet fra jorden, evt. på et ventileret sted. Endvidere skal opbevaringen foretages i passende afstand fra offentligheden. Der skal foretages tilmelding til afhentning inden 24 timer.

⁶ Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr nr. 439 af 11. maj 2007

Vilkår for udbringningsarealer

Udbringning

75. Der må maksimalt udbringes husdyrgødning svarende til 600,35 DE på de udbringningsarealer, som hører til ejendommen Pederstrupvej 68 (268,25 ha), jf. bilag 15. Antallet af DE er beregnet ud fra en forudsætning om en maksimal mælkeproduktion på 9234 kg mælk pr. ko (standard mælkeydelse).
76. Gylleseparation skal senest etableres, når besætningen når op på en størrelse, som betinger, at der uden gylleseparation skulle udbringes mere end 27,5 kg fosfor pr. ha gennem husdyrgødning.
77. Det skal i forbindelse med tilsyn kunne dokumenteres, at vilkår om tidspunkt for etablering af gylleseparation kan overholdes.
78. På aftalearealerne skal der hvert år afsættes følgende mængder væskefraktion af separeret kvæggylle til hver ejendom:

Ejendom	Aftaleareal nr.	Samlet mængde væskefraktion
Lundgårde 4, 8620 Kjellerup	VL 1-0, VL 2-0, VL 3-0, VL 4-0, VL 4-1, VL 5-0, VL 5-1, VL 7-0 og VL 7-2, i alt 44,52 ha	49,70 DE
Ebstrupvej 19, 8632 Lemming	PN 206-0, i alt 9,91 ha	13,72 DE
Dalbakkevej 4, 8620 Kjellerup	KP 203-0, i alt 6,67 ha	9,31 DE
Stenholtvej 16, 7442 Engesvang	NMS 6-0 og NMS 6-1, i alt 6,09 ha	8,40 DE
Haurbakvej 19, 8620 Kjellerup	NB 201-0, i alt 11,44 ha	11,48 DE
I alt	78,63 ha	92,61 DE

79. Der skal hvert år afsættes fiberfraktion af separeret kvæggylle svarende til 278,6 DE til godkendt modtager af fiberfraktion, fx et biogasanlæg.
80. Der skal til enhver tid være dokumentation for afsætning af separeret kvæggylle til aftalearealer og for afsætning til godkendt modtager af fiberfraktion, fx et biogasanlæg.
81. Der skal foreligge en skriftlig gylleaftale for aftalearealerne forud for udbringning på disse.
82. Der må maksimalt modtages dybstrøelse/kompost svarende til 81,05 DE fra ejendommen Fruerlundvej 4 (anden ejet ejendom). Der skal til enhver tid være dokumen-

Miljøteknisk vurdering

- Udbringning

På ejendommen Pederstrupvej 68 vil der blive etableret gylleseparation med henblik på at undgå, at der skal udbringes for store mængder fosfor på de ansøgte udbringningsarealer. Al produceret kvæggylle anvendes til gylleseparation. De forudsætninger, som indgår i ansøgningsmaterialet, er indarbejdet som vilkår i miljøgodkendelsen. I bilag 8 er der vist en oversigt over producerede mængder af husdyrgødning, modtaget mængde fra anden ejet ejendom, Fruerlundvej 4, 8620 Kjellerup, afsatte mængder af væskefraktion og fiberfraktion, samt de mængder, som udbringes på de ansøgte 268,25 ha på Pederstrupvej 68. Af bilag 15 fremgår beliggenheden af ejendommens udbringningsarealer.

Det indgår som en forudsætning, at den udbragte mængde på 600,35 DE indeholder 53.859,62 kg N (total-N, 2005/2006-norm) og 7398,28 kg P (total-P). Den tilførte mængde stammer fra væskefraktion af separeret kvæggylle, produceret dybstøelse/kompost på Pederstrupvej 68 og Fruerlundvej 4 samt gødning afsat under afgræsning indenfor udbringningsarealet.

Det ligger til grund for beregningerne i ansøgningssystemet, at mælkeydelsen for malkekøerne er maksimalt 9234 kg mælk pr. ko. Fra 1/8 2010 skal mælkeydelsen indregnes, når antal årskøer omregnes til DE. Dette fremgår af bekendtgørelse nr. 717 af 2/7 2019 om ændring af Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

I ansøgt drift udbringes der (inkl. afsat ved afgræsning) 2,24 DE pr. ha.

Der er vilkår om, at den ansøgte produktion på 902,08 DE (før gylleseparation og afsætning) skal være etableret senest 4 år efter meddelelse om godkendelse. Da forudsætningen om gylleseparation har til hensigt at begrænse mængden af udbragt fosfor, kan det accepteres, at gylleseparation først etableres på det tidspunkt, hvor produktionen er nået op på et niveau, som betinger, at der ellers skulle udbringes mere end 27,5 kg P pr. ha, som er den mængde fosfor, som tilføres udbringningsarealerne i ansøgt drift.

Det ligger til grund for ansøgningen, at der hvert år modtages dybstrøelse/kompost svarende til 81,05 DE fra ejendommen Fruerlundvej 4 (anden ejet ejendom). Den modtagne mængde har følgende totalindhold af N og P: 6967,49 kg N (2005/2006 norm) og 1363,72 kg P.

Der er i ansøgningen benyttet reference sædskiftet K12 der stilles derfor ikke vilkår til sædskiftet. Det er præciseret, at Plantedirektoratets regler for udbringning af op til 2,3 DE pr. ha skal overholdes. Der gøres opmærksom på, at der i disse reg-

tation herfor.

83. Plantedirektoratets regler for udbringning af op til 2,3 DE pr. ha skal overholdes.
84. Udbringning af husdyrgødning skal ske efter gældende regler og vilkårene i denne miljøgodkendelse. Det skal tilstræbes, at udbringning sker med mindst mulig lugtge-
ne og ammoniakfordampning til følge. Såfremt tilsyns-
myndigheden vurderer, at udbringning af husdyrgødning
forårsager unødige gene eller fordampning, kan der gives
påbud om ændring af praksis.
85. Dokumentation i form af kvitteringer, sædskifte- og gød-
ningsplaner, forpagtnings- og overførselsaftaler m.v. (af
mindst 1 års varighed) skal opbevares i mindst 5 år og fo-
revises på forlangende.
86. Der må ikke etableres åbne afvandingsrender fra marker
til eventuelle vandløb eller søer/vandhuller.
87. Udsprinkling af ensilagepladsvand fra separat beholder
skal foregå ved manuel start af pumpe, efter at det er
konstateret, at husdyrgødningsbekendtgørelsens regler
for udbringning af ensilagesaft er overholdt.

ler indgår, at græsarealer i omdrift kun på pløjes i perioden 1. marts til 1. juni. I "Sædskiftenotatet" af 27/6 2007 er de nærme-
re omstændigheder vedrørende bevoksning og pløjetidspunk-
ter beskrevet. Notatet kan findes på Miljøstyrelsens hjemme-
side på www.mst.dk.

Alle de ansøgte udbringningsarealer er beliggende i Silkeborg
Kommune.

Mark 2-0 og mark 14-0 er omfattet af § 3-udpegning (hen-
holdsvis mose og eng). Opmærksomheden henledes på, at der
på arealer omfattet af § 3 ikke må være sket en intensivering af
driften siden 1992, og at dette skal kunne dokumenteres. Ingen
andre af de ansøgte udbringningsarealer er omfattet af § 3-
udpegning.

På ejendommen er der 38,35 ha, som ikke kan indgå som ud-
bringnings- og harmoniareal. Her går græssende dyr udenfor
udbringningsarealet.

Ingen af de ansøgte udbringningsarealer ligger i § 7-område el-
ler i Natura 2000-område. Markerne 15-0, 170-0, 171-0 og
172-0 ligger dog indenfor 1000 m fra § 7-områder. Indenfor
1000 m fra § 7-områder skal udbringning af flydende husdyr-
gødning ske ved nedfældning, når der er tale om sort jord og
græs.

Nærmeste Natura 2000-område i forhold til udbringningsarea-
lerne er EF- habitatområde nr. H 228 "Stenholt Skov og Sten-
holt Mose". Mark 170-0 grænser på en strækning af ca. 130 m
op til habitatområdet. Imidlertid er der ca. 450 m mellem mark
170-0 og den del af habitatområdet, som er følsomt for ammo-
niaknedfald (den del af habitatområdet, som er § 7-udpeget).
Kommunen vurderer derfor, at det ikke er relevant at stille vil-
kår om betingelser for udbringning af husdyrgødning. Ingen
andre udbringningsarealer grænser direkte op til Natura 2000-
områder.

Alle de ansøgte 268,25 ha ligger i nitratklasse 0, dvs. arealer,
som anses som robuste i forhold til nitratudvaskning til overflade-
vand. Silkeborg Kommune vurderer, at der ikke er forhold, som
taler for at skærpe i forhold for de generelle afskæringskriterier
med hensyn til nitratklasser.

Af det samlede udbringningsareal ligger 50,32 ha i nitratføl-
somt indvindingsområde for drikkevand. I ansøgningssystemet
er det beregnet, at der i de pågældende områder vil være et ni-
tratindhold på mellem 44 og 55 mg pr. liter i det vand, som fo-
rlader rodzonen. Det er ligeledes beregnet, at nitratindholdet ik-
ke stiger som følge af udvidelsen. De generelle afskæringskri-
terier er således overholdt. Derudover har kommunen vurderet,
at der ikke er forhold, som taler for at skærpe i forhold til de
generelle afskæringskriterier. I afsnittet med samlet vurdering

er der redegjort nærmere for denne konklusion.

Med hensyn til fosfor er 136,91 ha af udbringningsarealerne beliggende i fosforklasse 0; 9,07 ha er beliggende i fosforklasse 2 og 122,28 ha er beliggende i fosforklasse 3. Der ligger ingen arealer i fosforklasse 1. Der er ikke indtastet fosforanalyser i ansøgningen. Derfor er alle de 122,28 ha i fosforklasse 3 fremkommet, fordi arealerne er drænet lerjord. Fosfortallene kan meget vel ligge under 6, selvom det i ansøgningsmæssig sammenhæng ser ud til, at der er høje fosfortal og derfor et stort areal i fosforklasse 3. For vejledende fosforklaser se bilag 19-19g.

Med gylleseparation på ejendommen og modtagelse af dybstrøelse/kompost fra Fruerlundvej 4 er det beregnet, at der vil være en tilførsel på 27,58 kg P pr. ha gennem husdyrgødning, og at bortførslen i det aktuelle sædskifte vil være 25,4 kg P pr. ha. Der vil således være et overskud 2,18 kg P pr. ha. Silkeborg Kommune anser, at dette er tilnærmelsesvis fosforbalance og har derfor vurderet, at der ikke er behov for at skærpe yderligere i forhold til de generelle afskæringskriterier for fosfor, end der allerede er gjort.

I ansøgningssystemet er der beregnet, at fosforkravet er overholdt med en margin på 864,4 kg P pr. år i forhold til de generelle afskæringskriterier. De stillede vilkår for gylleseparation og afsætning af væske- og fiberfraktion af separeret gylle sikrer, at forudsætninger om fosfor overholdes.

På ejendommen er der ingen udbringningsarealer, som skrår mere end 6 grader ned mod vandløb, søer eller vandhuller. Det har derfor ikke været relevant at stille vilkår til forebyggelse af afstrømning som følge af erosion. Dog er der stillet vilkår om, at der ikke må etableres åbne afvandingsrender fra marker til eventuelle vandløb. For generelt at sikre mod udvaskning af gødning og sprøjtemidler til vandløb, vandhuller og søer, gøres der desuden opmærksom på de generelle regler om 2 m dyrkningsfri bræmmer, jf. Vandløbslovens § 69.

Udsprinkling af overfladevand fra ensilagepladserne skal ske i overensstemmelse med Husdyrgødningsbekendtgørelsens bestemmelser. Derfor er der stillet vilkår om, at hver enkelt start af pumpen til sprinklersystemet foretages manuelt, efter at det er konstateret, at udsprinkling kan foregå i overensstemmelse med gældende regler. Den manuelle start skal bl.a. sikre, at sprinkleranlægget ikke kører, når der er vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket jord eller risiko for afstrømning.

I ansøgt drift afsættes der væskefraktion af separeret kvæggylle til 5 sæt aftalearealer. Der er vilkår til dokumentation for de afsatte mængder.

Tabel 1.1 4: Det indgår som forudsætning for ansøgningen, at der er følgende indhold i de afsatte mængder.

Aftaleejendom	Kg total N (2005/2006 norm)	Kg total P	Antal DE
Lundgårde 4	4622	455	49,70
Ebstrupvej 19	1276	126	13,72
Dalbakkevej 4	866	85	9,31
Stenholtvej 16	781	77	8,40
Haurbakvej 19	1068	105	11,48
I alt	8613	848	92,61

Desuden indgår det som forudsætning for ansøgningen, at den afsatte fiberfraktion (278,6 DE) har et totalindhold på 25.918,57 kg N (2005/2006 norm) og 7037,98 kg P. I bilag 8 ses en oversigt over omsætning af næringsstoffer i producerede, modtagne, afsatte og udbragte mængder.

En del af de arealer, som hører til aftalearealerne på ejendommen Lundgårde 4, 8620 Kjellerup er beliggende i fosfor-klassen. Der skal derfor udarbejdes en § 16-godkendelse for denne ejendom. Det er en forudsætning for godkendelsen af Pederstrupvej 68, at der kan opnås godkendelse af aftalearealerne på Lundgårde 4.

De aftalearealer, som hører til ejendommene Ebstrupvej 19, Dalbakkevej 4 og Haurbakvej 19, er alle beliggende i Silkeborg Kommune. Aftalearealerne ligger ikke i nitratklasse, fosfor-klassen eller nitratfølsomt indvindingsområde for drikkevand. Der skal derfor ikke udarbejdes § 16-godkendelser for aftalearealerne. På alle ejendommene vil der blive overført op til 1,4 DE pr. ha, og i den overførte væskefraktion vil der blive udbragt 12,7 kg P pr. ha. Dette ligger under den mængde, som bortføres med afgrøder i alle relevante sædskifter. Silkeborg Kommune har derfor vurderet, at der ikke er forhold, som taler for at skærpe i forhold til de generelle afskæringskriterier.

De aftalearealer, som hører til ejendommen Stenholtvej 16, 7442 Engesvang, er beliggende i Ikast-Brande Kommune. Ingen af arealerne ligger i nitratklasse, fosfor-klassen eller nitratfølsomt indvindingsområde for drikkevand. Der er derfor ikke umiddelbart krav om udarbejdelse af en § 16-godkendelse for disse aftalearealer. Der er d. 14/6 2010 for god ordens skyld sendt en forespørgsel om arealerne til Ikast-Brande Kommune. Arealerne ligger tæt på habitatområdet "Stenholt Skov og Stenholt Mose". Ikast-Brande Kommune d. 5/7 2010 udarbejdede en nabokommuneudtalelse vedr. de ansøgte arealer. Hele udtalelsen med tilhørende bilag, ses som bilag 20. Ikast-Brande Kommune krævede oprindeligt udarbejdet en § 16-godkendelse, fordi en mark grænsede op til sårbar natur. Efterfølgende er denne mark undladt som aftaleareal, og Ikast-Brande Kommune har herefter vurderet, at der så ikke kræves

Vilkår for miljøredegørelser

88. Der skal på ejendommen foretages et energif eftersyn af et energiselskab eller -konsulent, hvor de energiforbrugende processer på ejendommen gennemgås. Der skal udarbejdes en rapport som indeholder resultater og evt. konkrete energi-spareforslag. Rapporten skal senest den 1. marts 2011 indsendes som kopi til tilsynsmyndigheden.
89. Ejendommen skal tilknyttes Energistyring "Erhverv" med automatisk fjernaflæsning af el.
90. Vandforbruget skal registreres mindst én gang om måneden. Forbruget skal indføres i et skema, således at forbruget kan sammenlignes med tidligere års forbrug.

udarbejdet en § 16-godkendelse.

Miljøteknisk vurdering

- miljøredegørelser

Disse vilkår er efter aftale med ansøger indføjede med henblik på at skabe større åbenhed og forståelse for virksomhedens miljøforhold.

Miljø- og ressourcestyling bygger på en helhedsvurdering ud fra et princip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen. Det drejer sig om at minimere anvendelsen af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tabene til omgivelserne bliver så små som muligt under hensyntagen til produktionens lønsomhed.

For at forbedre den generelle miljømæssige drift er BAT følgende:

- At man gennemgår ejendommen med henblik på besparelse på elforbrug og andre energikilder, evt. sammen med sit energiselskab.
- At man fører regnskab over forbrug af vand, energi, foder samt kunstgødning.
- At vandingssystemet vedligeholdes således, at vandspild undgås.
- At der anvendes energibesparende belysning.
- At opdage og reparere evt. lækager hurtigst muligt.
- At man til stadighed renholder og vedligeholder anlæg og maskiner således, at de altid fungerer optimalt.

Renere teknologi er et bærende element i Husdyrloven. Loven pålægger alle et ansvar, og som landmand kan man både selv indføre renere teknologi og påvirke andre til at indføre renere teknologi bl.a. ved at stille krav, når der købes ind.

Renere teknologi sigter blandt andet på:

- At minimere forbrug af energi, vand og andre råvarer pr. produceret enhed.
- At udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige.
- At gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet.

Ved jævnlig aflæsning af energimålere kan man hurtigt danne sig et overblik over energiforbruget og samtidig sikre sig mod uforudsete udgifter. Alene ved at forholde sig kritisk til forbruget kan man erfaringsmæssigt opnå besparelser på op mod 5-10 % af årsforbruget.

Der er vilkår om registrering af vandforbrug, så pludselige ændringer kan opdages og analyseres.

Silkeborg Kommunes samlede vurdering

På baggrund af ansøgningsmaterialet samt kommunens registreringer af områdets grundvands-, vandløbs- og naturforhold har kommunen vurderet, at miljøgodkendelsen, med de pågældende vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Det er derfor Silkeborg Kommunes opfattelse at:

- udvidelsen kan ske under hensyntagen til de landskabelige værdier
- driften kan ske uden væsentlig gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.)
- ejendommen drives under anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT),
- der er sikret en tilfredsstillende beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsendringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbar over for næringsstofpåvirkning.
- endvidere overholder udvidelsen husdyrlovgivningens fastlagte afskæringskriterier.

Derfor meddeler Silkeborg Kommune miljøgodkendelse til ejendommen på en række vilkår.

Undersøgte alternativer

Teknologiudviklingen betinger, at der til stadighed arbejdes mod større enheder, hvor produktiviteten pr. medarbejder er en væsentlig konkurrenceparameter. Alternativet til udvidelsen (0-alternativet) vil således være en afvikling af besætningen på ejendommen på lang sigt.

Ansøger ejer ikke andre ejendomme, hvor en udvidelse af kvægproduktionen vil være mere hensigtsmæssig for det omgivende miljø både ud fra et miljømæssigt synspunkt og ud fra beliggenheden af markarealer. Det er derfor langt mest hensigtsmæssigt at foretage udvidelsen i samme område, hvor det eksisterende anlæg ligger.

Kommunen vurderer samlet set ikke de behandlede alternativer som værende bedre end det ansøgte projekt.

Kommentarer til udvidelsen

I foroffentlighedsperioden er der kommet indsigelser fra beboerne på Rosenvænget 12 og Rosenvænget 14, 8620 Kjellerup. Indsigelserne har samme ordlyd, men er underskrevet af beboerne på hver af de to ejendomme.

Indsigelserne omhandler kortmaterialet i ansøgningsmaterialet, lugtberegninger i ansøgningssystemet, vej- og transportforhold vedr. vejen Rosenvænget og skærmende beplantning omkring eksisterende og planlagte anlæg.

Indsigelserne har indgået i sagsbehandlingen, og der er kommenteret på dem i relevante afsnit i denne miljøgodkendelse. I blandt andet afsnittet om transporter er der nærmere redegjort for kommunens vurderinger af de indkomne indsigelser.

I høringsperioden (6 ugers høring af bl.a. naboer) er der ikke kommet bemærkninger til udkast til miljøgodkendelse.

Udtalelse fra andre myndigheder

Ejendommen ligger mere end 6 km fra nærmeste nabokommune, Ikast-Brande. På grund af afstanden har det ikke været relevant at indhente en nabokommuneudtalelse i forhold til anlægget. Derimod ligger 14,48 ha af de ansøgte aftalearealer i Ikast-Brande Kommune. Ingen af aftalearealerne ligger i nitratklasse, fosforklasse eller nitratfølsomt indvindingsområde, men de grænser på til habitatområdet H 228 "Stenholt Skov og Stenholt Mose". Efter anmodning har Ikast-Brande Kommune d. 5/7 2010 udarbejdet en nabokommuneudtalelse vedr. de ansøgte arealer. Hele udtalelsen med tilhørende bilag, ses som bilag 20. Ikast-Brande Kommune krævede oprindeligt udarbejdet en § 16-godkendelse, fordi en mark grænsede op til sårbar natur. Efterfølgende er denne mark undladt som aftaleareal, og Ikast-Brande Kommune har herefter vurderet, at der så ikke kræves udarbejdet en § 16-godkendelse.

Påvirkning af omgivelserne

I det følgende behandles det ansøgte i forhold til

- Landskabet
- Naboer (placering, lugt-, støj-, flue- og lysgener m.v.)
- BAT - bedste tilgængelige teknik
- Energi og ressourcer
- Uheld og driftsforstyrrelser
- Jord
- Grundvand
- Overfladevand
- Natur

Der gives godkendelse til udvidelse til et dyrehold svarende til 902,08 DE i kvæg. Det er antallet af dyr, der angiver den tilladelige produktions størrelse. De angivne DE er opgivet i henhold til den ved godkendelsestidspunktet gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse.

Tabel 1.1.5: Dyreholdet er fordelt på følgende dyretyper.

Dyretype	Ansøgt drift		
	Stk.	Alder/vægt ind/ud	DE
Malkekøer, st. race	495		660,62
Småkalve	38	(0 - 2 mdr.)	9,00
Småkalve	75	(2 - 6 mdr.)	21,50
Opdræt	56	(6 - 9 mdr.)	19,52
Opdræt	56	(9 - 12 mdr.)	22,34
Opdræt	258	(12 - 27 mdr.)	144,16
Opdræt	42	(12 - 27 mdr.)	23,47
Tyrekalve	225	(40 - 50 kg)	1,47
I alt			902,08

Den samlede produktion af husdyrgødning vil efter udvidelsen være 902,08 DE. Hertil kommer 81,05 DE i dybstrøelse/kompost fra ejendommen Fruerlundvej 4, 8620 Kjellerup. Denne regnes som anden ejet ejendom, idet de arealer, som hører til denne ejendom, er indregnet som udbringningsarealer i ansøgningen om miljøgodkendelse for Pederstrupvej 68. På ejendommen Fruerlundvej 4 i foråret 2010 givet en § 10-miljøgodkendelse.

Tabel 1.1.6: Bruttoproduktionen på 983,13 DE fordeles på følgende måde.

Afsat under afgræsning udenfor udbringningsarealet	11,57 DE
Afsat til modtagere af væskefraktion af separeret kvæggylle	92,61 DE
Afsat til godkendt modtager af fiberfraktion, fx et biogasanlæg	278,60 DE
I alt afsat	382,78 DE
Til fordeling på 268,25 ha udbringningsareal (ejet og forpagtet)	600,35 DE

Af den samlede udbragte mængde på 600,35 DE indgår der 102,11 DE afsat under afgræsning indenfor udbringningsarealet. På udbringningsarealet på 268,25 ha tilføres der således 2,24 DE pr. ha. Dette ligger over den grænse på 1,70 DE pr. ha, som gælder generelt for kvægbrug. Det ligger dog under grænsen på 2,30 DE pr. ha, som er gældende under visse forudsætninger som beskrevet i Husdyrgødningsbekendtgørelsen⁷.

Der afsættes væskefraktion af separeret kvæggylle til 4 sæt aftalearealer. I alle tilfælde afsættes der til et areal, som er stort nok til at sikre, at reglen om overførsel af maksimalt 1,4 DE pr. ha overholdes. Da der er tale om separeret kvæggylle er fosforindholdet lavt, og der vil kun blive tilført 12,7 kg fosfor pr. ha pr. år til aftalearealerne. Dette er mindre, end der fjernes i alle relevante sædskifter. Af de 4 sæt aftaler kræves der

ikke udarbejdet § 16-godkendelse for de 2. Et sæt aftalearealer udløser en § 16-godkendelse i Silkeborg Kommune.

Aftalearealerne vil herefter ikke blive nærmere omtalt i nærværende miljøgodkendelse for Pederstrupvej 68.

Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke påbegyndt indenfor 2 år, og hvis den ikke er udnyttet indenfor 4 år efter meddelelse om godkendelse. Med "udnyttet" menes, at det ansøgte byggeri er taget i brug, og der er indsat et dyrehold svarende til den ansøgte produktion. Vilklårene i miljøgodkendelsen er gældende fra godkendelsestidspunktet, dog således at hvis projektet ikke igangsættes indenfor 2 år, bortfalder godkendelsen. Hvis projektet iværksættes (nye bygninger og/eller et dyrehold på mere end 365,49 DE) betragtes projektet som iværksat, og vilklårene træder i kraft.

Varetagelse af hensyn til landskab

Den nye godkendelsesordning gennemfører VVM-direktivet og IPPC-direktivet for så vidt angår husdyrbrug og samler kravene til ansøgning og myndighedsbehandling med de relevante dele fra "Bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed" og Planlovens bestemmelser om landzoneregulering.

Ejendommen Pederstrupvej 68 er beliggende i udkanten af landsbyen Pederstrup, som har status af samlet bebyggelse. De ny anlæg placeres, så der er god afstand til byen. Nærmeste byzone er Vinderslev, som ligger ca. 850 m nord for den nye kostald. Der er tale om et kuperet landskab, som er præget af landbrugsbyggeri og mindre bevoksninger.

De ny bygninger ligger i område, der er udpeget som landskabelige interesseområder i Kommuneplan 2009-2020 for Silkeborg Kommune. I ansøgningsforløbet har det derfor været diskuteret, hvorvidt der var andre muligheder for placering af den ny kostald og den ny kalvestald. En udvidelse umiddelbart ved det gamle staldanlæg er ikke mulig, fordi lugtgenerkravene i forhold til enkeltbolig uden landbrugspligt og i forhold til samlet bebyggelse ikke vil kunne overholdes, bl.a. fordi lugtreducerende teknologier er ikke mulige i kreaturstalde, hvor der anvendes naturlig ventilation. Det har også været overvejet at placere det ny byggeri syd for Rosenvænget i forlængelse af de eksisterende bygninger mod øst. Dette er imidlertid heller ikke muligt, fordi der øst for de eksisterende bygninger findes en relativt dyb lavning.

I ansøgningsforløbet har Silkeborg Kommune derfor vurderet, at der ikke findes andre muligheder for placering af den ny kostald og den ny kalvestald end den valgte løsning. På grund af områdets status som landskabeligt interesseområde er der derfor stillet vilkår, som har til hensigt at beskytte den landskabelige værdi bedst muligt. Vilklårene omfatter, at der skal laves afskærmende beplantning, at der ikke må være lysplander.

⁷ Bekendtgørelse nr. 1695 af 19/12 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. med senere ændringer.

der i tagfladen, og at der skal vælges materialer, som er jordfarvet/mørke for at få byggeriet til at fremtøne mindre i landskabet. Med de stillede vilkår vurderer Silkeborg Kommune, at der er taget sådanne hensyn, at væsentlige landskabelige interesser ikke forringes. Der gives således en § 22-tilladelse (tidligere landzonetilladelse) til opførelse af fritliggende byggeri som en del af nærværende miljøgodkendelse. Der gøres opmærksom på, at der i forbindelse med udstedelse af § 22-tilladelser gælder, at en eventuel klage over miljøgodkendelsen som udgangspunkt har opsættende virkning, og at projektet således sandsynligvis ikke kan påbegyndes, før en eventuel klage er behandlet af Miljøklagenævnet.

I forbindelse med sagsbehandlingen om § 22-tilladelsen er der udarbejdet koteangivelser. Disse ses som en del af de øvrige plantegninger for projektet. Den nye kostald bygges i kote 65,50, og højden på bygningen bliver 12,56 m (kip).

Der vil blive bygget en ny gyllebeholder med overdækning øst for de eksisterende bygninger og syd for vejen Rosenvænget. Der er også stillet vilkår om afskærmende beplantning omkring denne. Det skyldes, at gyllebeholderen bygges på kanten af en skrænt, og den ellers vil blive meget synlig i landskabet.

Alle generelle afstandskrav for nybyggeri, herunder ny gylletank vil blive overholdt, herunder afstandskrav på 30 m til naboskel og 15 m fra offentlig vej.

Det er Silkeborg Kommunes vurdering, at de stillede vilkår ved ejendommens eventuelle ophør er tilstrækkelige i forhold til at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende miljømæssig stand, herunder hensyn til varetagelse af landskabelige hensyn.

Alle anlæg (planlagte og eksisterende) på ejendommen ligger udenfor skovbyggelinie, sø- og åbeskyttelseslinie, kirkebyggelinie og kirkeindsigtsområde.

Naboer –placering,– lugt-, støj-, flue- og lysgener m.v.

- Placering af anlæg

Det er valgt at foretage en delvis udflytning, så størstedelen af dyreholdet fremover vil være placeret udenfor Pederstrup. Dette har været en nødvendighed af hensyn til overholdelse af genegrænser for lugt. Det har dog også været et ønske fra ansøgers side, at det ved den delvise udflytning er muligt at tage større hensyn til beboerne i Pederstrup. De eksisterende bygninger er ikke nedslidte og egner sig derfor godt til kvier og kalve. Mange af disse vil være på græs i sommerperioden, og det er derfor forventningen, at beboerne i Pederstrup vil opleve mærkbart færre gener i sommerperioden efter udflytningen. Der er også forventning om færre gener i vinterperioden, da

der ikke længere vil blive foretaget malkning, og da færre dyr på samme plads giver mulighed for et mere roligt staldmiljø.

I forbindelse med udvidelsen vil der blive bygget ny kostald og ny kalvestald øst for Pederstrup og nord for Rosenvænget. Disse stalde bygges så langt væk fra nabobeboelser, at alle geneafstande for lugt er overholdt. Desuden vil der blive bygget en ny, overdækket gyllebeholder øst for det eksisterende anlæg og syd for Rosenvænget. Der er stillet vilkår om skærmende beplantning omkring alle nye anlæg. Formålet hermed er at beskytte landskabelige værdier, men samtidig opnås det, at der tages størst mulig hensyn til naboer i området. Det skal i den forbindelse bemærkes, at der ikke nødvendigvis ville have været behov for at stille vilkår om skærmende beplantning omkring den nye gyllebeholder, fordi der ikke er tale om fritliggende byggeri, men at vilkåret i højere grad er stillet for at sikre beboerne mod øst mod visuelle gener. På den måde er der taget højde for nogle af de kommentarer, som er indkommet i foroffentlighedsfasen.

- Kumulativ effekt

Oplysningerne om kumulation skal bruges i lugtberegningen. Er der andre husdyrbrug, som medfører lugtgener i det samme punkt i byzone, samlet bebyggelse eller nabo, skærpes kravene til geneafstanden i forbindelse med ansøgningen. Der er ikke andre ejendomme med over 75 DE indenfor 100 meter af naboejendommen eller indenfor 300 meter ift. samlet bebyggelse og byzone.

- Lugt

Generelt om lugtberegninger og regler for lugt

I forbindelse med lugtvurderinger tages der udgangspunkt i geneafstande for lugt. Indenfor en radius svarende til geneafstanden vil lugten opleves så kraftigt, at den vil være til gene. Der er forskellige geneafstande til enkeltboliger i landzone og til samlet bebyggelse og byzone. Dette beror på den forudsætning, at når man vælger at bo i landzone, vælger man samtidig at acceptere, at der kan forekomme lugt, fordi det er landbrugets erhvervszone. Derimod er det en berettiget forventning, at der ikke bør lugte af dyr, hvis man vælger at bosætte sig i fx byzone.

Der beregnes kun geneafstand i forhold til beboelser uden landbrugspligt. Ifølge gældende lovgivning skal der ikke tages hensyn til beregnede lugtgenegrænser, når der er tale om ejendomme med landbrugspligt.

I forbindelsen med lugtvurderinger kan der også beregnes et konsekvensområde for lugt. Konsekvensområdet er det område, hvor der normalt kan registreres lugt, men hvor lugten ikke er så stærk, at den er til gene.

Vurdering af lugt for eksisterende og nye anlæg på Pederstrupvej 68

Tabel 1.1.7: I ansøgningsystemet er der beregnet og konkluderet følgende for de relevante beboelsestyper.

Enkeltbolig uden landbrugspligt	Beregnet geneafstand i meter
Beregningsmodel	FMK
Ukorrigeret geneafstand	114,12
Korrigeret geneafstand	46,30
Geneafstand nudrift	81,11
Vægtet gennemsnitsafstand	93,44
Faktisk afstand til nærmeste staldmidtpunkt	93,44
Konklusion vedrørende overholdelse af genekriterie	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.

Samlet bebyggelse	Beregnet geneafstand i meter
Beregningsmodel	FMK
Ukorrigeret geneafstand	327,27
Korrigeret geneafstand	83,81
Geneafstand nudrift	144,19
Vægtet gennemsnitsafstand	101,14
Faktisk afstand til ny kostald (staldmidtpunkt)	399,07
Faktisk afstand til ny kalvestald (staldmidtpunkt)	360,54
Konklusion vedrørende overholdelse af genekriterie	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.

Byzone	Beregnet geneafstand i meter
Beregningsmodel	NY
Ukorrigeret geneafstand	487,81
Korrigeret geneafstand	
Geneafstand nudrift	
Vægtet gennemsnitsafstand	
Faktisk afstand til nærmeste staldmidtpunkt	846,73
Konklusion vedrørende overholdelse af genekriterie	Genekriterie overholdt. Ingen byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.

Konsekvensområdet for lugt er (efter den såkaldte FMK model) beregnet til 470,91 m. Beboelser indenfor denne radius vil

altså kunne opleve lugt, men ikke i et omfang, så lugten er genevoldende.

I det eksisterende anlæg er der i nudrift et dyrehold på 365,49 DE i malkekøer og opdræt. Efter omlægningen vil der være 292,52 DE i de eksisterende bygninger. Dette svarer til en reduktion på ca. 20 % i de eksisterende bygninger. I ansøgt drift er der i alt 902,08 DE, men det største dyrehold vil efter udvidelsen være i nyt staldbyggeri uden for Pederstrup. Tilbage på det eksisterende anlæg vil der være 45 goldkøer og alt kvieopdræt undtagen småkalve under 2 måneder.

Da lugtgener er proportionalt med antallet af DE, vil der være færre lugtgener fra det eksisterende anlæg i forhold til nudrift. Alle beboelser i landsbyen Pederstrup vil derfor opleve færre lugtgener efter udvidelsen.

Som nærmeste enkeltbolig uden landbrugspligt er udpeget Rosenvænget 9, som ligger 93,44 m fra centrum af de eksisterende bygninger. Ejendommen Rosenvænget 9 er ligeledes udpeget som grænsen for samlet bebyggelse i landzone. Beboelsesejendommene Pederstrupvej 74 og Pederstrupvej 76 ligger tættere på staldcentrum i de eksisterende bygninger end 93,44 m. Udpegningen af Rosenvænget 9 som nærmeste enkeltbolig og grænsen for samlet bebyggelse er dog nødvendig, fordi det angiver den beboelse, som ligger tættest på det teoretiske lugtcentrum, som opstår, når alle staldbygninger – nye såvel som eksisterende – medregnes. I forhold til beboelserne Rosenvænget 9, Pederstrupvej 74 og Pederstrupvej 76 og øvrige beboelser i Pederstrup er der beregnet en korrigeret geneafstand på 46,30 m. Den korrigerede geneafstand er et udtryk for den geneafstand, som kan beregnes for det eksisterende anlæg i ansøgt drift, altså 292,52 DE. Dette er relevant, fordi de nye stalde udenfor Pederstrup ligger længere væk end 1,2 gange geneafstanden. Den korrigerede geneafstand på 46,30 m er overholdt for alle beboelser i Pederstrup.

I forhold til samlet bebyggelse er der beregnet en geneafstand på 327,27 m. Den korrigerede geneafstand er beregnet til 83,81 m. Geneafstanden i forhold til samlet bebyggelse skal sammenlignes med den vægtede gennemsnitsafstand, som er beregnet til 101,14 m. Den vægtede gennemsnitsafstand er et udtryk for den afstand, som der er mellem samlet bebyggelse og det teoretiske lugtcentrum for alle bygninger. Dette centrum ligger mellem alle driftsbygninger, men tættest på den bygning med flest DE (deraf udtrykket "vægtet"). Genekriteriet er overholdt, fordi geneafstanden på 83,81 m er kortere end den vægtede gennemsnitsafstand på 101,14 m.

Da den vægtede gennemsnitsafstand er en temmelig teoretisk beregningsenhed, som kan være vanskelig at gennemskue, er der i ansøgningsystemet indsendt fiktive ansøgninger,

hvor der bl.a. er beregnet geneafstande for de nye bygninger udenfor Pederstrup til henholdsvis enkeltbolig uden landbrugspligt og til samlet bebyggelse.

Tabel 1.1.8: Det er her beregnet følgende for de 609,56 DE i de nye stalde udenfor Pederstrup

Boligtype	(ukorrigeret) geneafstand fra midtpunkt i ny kostald
Enkeltbolig	104,30 m
Samlet bebyggelse	269,69 m

Den faktiske afstand til samlet bebyggelse (Rosenvænget 9 som den nærmeste) er 399,07 m. Genekriteriet er således overholdt i forhold til samlet bebyggelse.

De nærmeste ejendomme i forhold til nyt staldbyggeri og uden for samlet bebyggelse i Pederstrup er ejendommene Rosenvænget 12, som er enkeltbolig med landbrugspligt, Rosenvænget 14, som er enkeltbolig uden landbrugspligt, og Pederstrupvej 90, som er enkeltbolig uden landbrugspligt. Beboelserne på ejendommene Rosenvænget 12, Rosenvænget 14 og Pederstrupvej 90 ligger henholdsvis ca. 420 m, ca. 280 m og ca. 305 m fra centrum af den ny kostald. Genekriteriet på 104,30 m er altså overholdt med en god margin. I bilag 9 ses kort over geneafstande fra den fiktive ansøgning vedr. de nye bygninger udenfor Pederstrup.

For god ordens skyld skal det bemærkes, at ejendommen Rosenvænget 12 er ejendom med landbrugspligt og derfor ikke hører med til de ejendomme, som der skal beregnes geneafstand til. Rosenvænget 12 er nævnt for fuldstændighedens skyld.

Nærmeste byzone, Vinderslev ligger så langt væk, at der ikke er nogen problemer med overholdes af genekriterier for lugt.

Der kan være lugtgener fra opbevaring af ensilage på eksisterende anlæg i udkanten af Pederstrup. Der beregnes dog ikke geneafstande for opbevaring af ensilage og husdyrgødning. Ud over de generelle afstandskrav for opbevaring af ensilage og husdyrgødning indeholder lovgivningen ikke hjemmel til at kræve overholdelse af bestemte geneafstande for sådanne anlæg.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at godkendelsen ikke vil medføre væsentligt øgede lugtgener for naboejendomme, da nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone ligger udenfor de beregnede geneafstande. Det vurderes derfor, at ejendommens lokaliseringsforhold er tilfredsstillende for et landbrug af denne størrelse. Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal ejendommen lade foretage undersø-

gelse af forskellige lugtkilder og/eller behandling af staldlugtemissionen, således at lugten uden for ejendommen formindskes.

Det vurderes, at der med rimelighed kan reguleres i kvægbesætningen, idet en normal malkekvægbesætning kræver en vis fleksibilitet med hensyn til opdræt. Det er dog forudsat, at det samlede antal DE eller geneafstanden for lugt ikke forøges (dette kræver godkendelse).

- Støj

I de eksisterende anlæg vil der efter udvidelsen som udgangspunkt ikke blive foretaget malkning.

Der forventes færre støjgener fra det eksisterende anlæg efter udvidelsen. På grund af beliggenheden i nærheden af samlet bebyggelse i Pederstrup er der dog stillet vilkår om overholdelse af vejledende støjgrænser for landzone. Disse er beskrevet i Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra virksomheder.

Støjkvilkårene gælder også for de nye stalde udenfor Pederstrup, men da der er god afstand til naboejendommen forventes der ikke problemer med at overholde støjkvilkårene. Støjkvilkårene gælder kun stationære installationer. Der er ikke hjemmel til at stille vilkår til støj fra transporter. Dette emne behandles under afsnit om transporter.

Kompressor til malkning er placeret inde i en bygning, hvilket bevirker, at man ikke vil kunne høre det udenfor staldanlægget. Der etableres malkebotter i den ny kostald. Der vil ikke være støj fra malkning. Driftsperioden vil være kl. 04-24 alle årets dage.

Der er intet værksted, hvorfra der til kunne forekomme støj.

Der vilkår om, at såfremt der skulle opstå uforudsete gener for de omkringboende, eller såfremt tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, kan der kræves udført støjmålinger efter nærmere definerede anvisninger. Hensigten med vilkåret er at sikre, at der så hurtigt muligt kan foretages afhjælpning af eventuelle uforudsete støjgener.

- Fluer mm.

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som straks skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt, hvorfor der stilles vilkår herom. Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Bemærk at retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium (www.dpil.dk) opdateres én gang årligt.

På ejendommen opbevares dybstøelse/kompost på mødding-plads. Der gøres opmærksom på, at lagre af fast gødning uden daglig tilførsel skal være overdækkede. Det medvirker til at sikre mod fluegener.

- Støv

Der kan forekomme støvgener i forbindelse med transporter på grusvej. Især må det forventes, at der vil være støv fra transporter ad Rosenvænget. Der ligger dog ingen beboelser langs den del af Rosenvænget, som benyttes mest. Derfor forventes ikke væsentligt øgede støvgener for beboelser i området.

Der forventes ikke væsentlige støvgener fra ejendommens anlæg. Dog opfordres der til god landmandspraksis, hvor al transport til og fra ejendommen, for at begrænse støvgener, foregår ved hensynsfuld kørsel, og hvor alle aktiviteter på ejendommen planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

- Lys

Der er lys på gavlene ved indgange og ved ensilagepladsen. Lyset tændes efter behov. I staldbygninger vil der være lys mellem kl. 4.00 og 24.00. Om natten er der vågelys til køerne.

I de eksisterende bygninger vil der ikke være mere belysning end hidtil. Da mange af dyrene vil være på græs om sommeren, vil der være behov for mindre lys på det eksisterende anlæg.

I de nye staldbygninger etableres der afskærmende beplantning, og der vil ikke blive lysplader i tagfladen. Det vurderes derfor, at der ikke vil være lysgener fra de nye bygninger.

Samlet set forventes der ikke gener fra belysning for naboer. Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal ejendommen lade foretage undersøgelse af forskellige lyskilder, således at lyset uden for ejendommen formindskes.

- Affald

Der er udarbejdet et affaldsregulativ for erhvervsaffald gældende for virksomheder i Silkeborg Kommune. Regulativet kan findes på kommunens hjemmeside, www.silkeborgkommune.dk (søg på "ordene regulativ erhvervsaffald"). Dette regulativ er gældende for ejendommen, hvilket betyder, at man skal anvende en godkendt (eller - den kommunale) modtageplads eller anvende godkendte transportører.

Ønsker man at aflevere enkelte fraktioner til anden bortskaffelsesordning, skal der gives dispensation fra Silkeborg Kommune.

Oplag af affald må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, vandområder, grundvand, luft eller kloak samt uhygiejniske forhold. Der skal, for at få overblik og incitament til nedbringelse af mængden af affald på ejendommen føres registrering over affaldsproduktionen.

Reglerne for animalsk affald og døde dyr er beskrevet i Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr, nr. 439 af 11. maj 2007. Herfra kan særligt fremhæves, at opbevaringen skal ske skyggefuldt, afskærmet mod vilde dyr og hævet fra jorden, evt. på et ventileret sted. Endvidere skal opbevaringen foretages i passende afstand fra offentligheden. Der skal foretages tilmelding til afhentning inden 24 timer.

- Transport

Kort over transportveje ses som bilag 14 og 14b.

Transport af husdyrgødning finder sted i korte, men hektiske perioder i marts/april samt enkelte dage i maj/juni. De fleste af ejendommens udbringningsarealer ligger hensigtsmæssigt i forhold til opbevaringsanlæggene. Dog vil der være enkelte transporter af gylle gennem byerne Pederstrup, Vinderslev og Frederiksdal. For at hindre unødige gener er der vilkår om, at der kun må ske transport af husdyrgødning gennem byområder på hverdage mellem kl. 6.00 og 18.00.

Vilkåret gælder kun transporter af husdyrgødning. Der gøres opmærksom på at ifølge bekendtgørelse nr. 1152 af 23/11 2006 om husdyrhold og arealkrav m.v. må transport af husdyrgødning over en vejafstand på mere end 10 km kun finde sted med lastbil eller påhængskøretøj hertil.

Derudover køres der ensilage ind 4 gange årligt; typisk i slutningen af maj samt i begyndelsen af juni, september og oktober. Der er ikke hjemmel til at stille vilkår med hensyn til fodert transporter, men det forventes, at der vil blive taget størst mulig hensyn til de omkringboende.

I forhold til BAT skal alle aktiviteter på ejendommen planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne i øvrigt påvirkes mindst muligt.

I den miljøtekniske beskrivelse (senere) er der angivet antal af transporter før og efter udvidelsen. Antallet af transporter før og efter udvidelsen vil være uændret for følgende typer af transporter: mælkelevering, levering af småkalve og afhent-

ning af døde dyr. Derimod vil der ske en stigning i antal transporter for følgende typer.

Tabel 1.1.9: Tabel over transporter.

Antal	Nudrift	Ansøgt drift
Foderlevering	30	52
Grovfoder	480	1100
Husdyrgødning	310	660
Levering af slagtedy	26	52
Halmkørsel	50	100
Øvrige transporter	20	30

Som det ses, sker der en kraftig udvidelse af antallet af transporter. Mange af transporterne vil foregå ad vejen Rosenvænget. Da denne vej ikke er asfalteret, kan det forudses, at der kan opstå problemer med vejens tilstand, og at der kan opstå støvgener i tørre perioder.

I foroffentlighedsperioden er der kommet indsigelser fra beboerne på Rosenvænget 12 og 14. Der påpeges følgende forhold:

- Rosenvænget er i forvejen overbelastet og i dårlig stand, især om vinteren. Øgede transporter efter udvidelsen kan gøre forholdene værre.
- Placering af anlæg på begge sider af vejen kunne give indtryk af, at vejen Rosenvænget fungerer som gårdsplads for ejendommen Pederstrupvej 68.

I indsigelserne er der på den baggrund stillet følgende spørgsmål:

- Hvem skal vedligeholde vejen efter en eventuel udvidelse?
- Hvem skal tage stilling til, hvornår vejen skal repareres om vinteren?
- Er en offentlig vej gennem en gårdsplads en god idé?

I indsigelserne er det også nævnt, at en asfaltering af Rosenvænget kunne løse problemet.

I ansøgningsforløbet har ansøger og konsulent haft lejlighed til at udtale sig.

På baggrund af ovennævnte forløb har Silkeborg Kommune vurderet følgende:

- Der er ikke hjemmel i lovgivningen til at forbyde transporter på offentlig vej i landzone.
- Der er i ansøgningen argumenteret tilfredsstillende for, at anlæggene ikke kan placeres mere hensigtsmæssigt.

- Vejen kan ikke betragtes som en gårdsplads. Der er tale om en vej, som kan bruges til transporter mellem landbrugsejendomme, som det ville være tilfældet i et eventuelt samarbejde mellem uafhængige landbrugsejendomme.

Vedligeholdelse af vejen er en kommunal opgave. Såfremt vedligeholdelsen ikke synes tilfredsstillende, kan der til enhver tid klages til kommunens vej og trafikafdeling, som efterfølgende vil vurdere spørgsmålet.

BAT - bedste tilgængelige teknik

Strategien i lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v., bygger på forureningsbegrænsningsprincippet, der er beskrevet i lovens § 1. Lovens strategi prioriterer forebyggelse højest. Forurening skal først og fremmest forebygges ved anvendelse af renere teknologi, herunder mindre forurenende råvarer, processer og anlæg. Den forurening, der ikke kan forebygges, skal begrænses mest muligt ved anvendelse af bedst mulige renseteknologi.

Der er derfor, i forbindelse med behandlingen af ansøgningen om miljøgodkendelse, foretaget en vurdering af anvendte virkemidler til begrænsning af skadelig miljøpåvirkning. Desuden er der foretaget en vurdering af begrundelser for fravalg af virkemidler. Vurderingen har til hensigt at belyse, om der på ejendommen / bedriften er anvendt bedst tilgængelig teknik, dvs. en teknik som under indtryk af økonomisk proportionalitet i videst mulig omfang begrænser skadelige miljøpåvirkninger.

Der er i forhold til kommunens niveau for BAT på landbrugsområdet foretaget vurderinger for områderne.: management, foder, staldindretning, forbrug af vand og energi, opbevaring/ behandling og udbringning af husdyrgødning.

- Management

Ansøger har anført, at der på ejendommen anvendes følgende ledelses- og kontrolrutiner med henblik på styring af husdyrbrugets miljøforhold:

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse
- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.
- Bedriftens bortskaffelse af affald registreres på affaldsstamkort.
- Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug.
- Vakuumpumpen er oliefri, og der forekommer derfor ikke spildolie fra pumpen.

- Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab på bedriften, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning dokumenteres.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- Logistikken i forbindelse med afhentning af foder til blandedanlæg, er indrettet så afstanden giver færrest muligt driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

På baggrund af ovenstående og på baggrund af, at der er stillet vilkår om udarbejdelse af en beredskabsplan, vurderer Silkeborg Kommune, at ejendommen anvender BAT indenfor management.

- Foder

På ejendommen anvendes der følgende tiltag med hensyn til foder:

- Foderplanen udarbejdes i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor kvægfodring
- Der tages analyser af alt grovfoder og foderplanen afpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet

På baggrund af ovenstående vurderer Silkeborg Kommune, at ejendommen anvender BAT indenfor fodring.

- Staldindretning

Det fremgår af forarbejderne til Husdyrbrugsloven, at kravet om BAT gælder for både eksisterende og nyetablerede dele af anlægget, når der søges om godkendelse af en ændring eller udvidelse.

I bilag 7 er der en tabel med oversigt over de forskellige staldafsnit og i bilag 2-2d er der kort over staldafsnittene.

Silkeborg Kommune anser, at følgende tiltag lever op til et acceptabelt BAT-niveau for malkekøer:

- præfabrikeret, drænet gulv eller tilsvarende i alle nye stalde,
- anvendelse af spalteskrab (robotskrab) i alle eksisterende stalde med spaltegulv,
- gylleforsuring, og
- overdækning af alle nye gyllebeholdere.

Den ny gyllebeholder vil blive forsynet med fast overdækning, og i overensstemmelse hermed er der stillet vilkår om fast overdækning.

I den planlagte bygning med malkekøer (staldafsnit 1.1.2) vil der blive etableret sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal). Der etableres gylleforsuring, og i ansøgningen er der forudsat en effekt af forsuring på 50 % i forhold til re-

duktion af ammoniakfordampningen. Kommunen vurderer, at denne effekt er realistisk, og at systemet lever op til kravene til BAT. Et system med spalter lever ikke op til BAT for malkekøer, hvis der ikke etableres gylleforsuring. Faste gulve, herunder præfabrikerede, dræned gulve, er ikke relevante sammen med gylleforsuring, idet princippet i gylleforsuring er, at der skal være en gyllekanal med bagskyl eller ringkanal, hvor det er muligt at pumpe forsuret materiale igennem og dermed opnå, at syren reducerer ammoniakfordampningen. Ifølge normtal er ammoniakfordampningen i et system med præfabrikeret drænet gulv reduceret til 4 % mod en norm på 8 % i et system med spalter og bagskyl eller ringkanal. Den effekt på 50 % reduktion af ammoniakfordampningen ved gylleforsuring modsvarer altså forskellen mellem ovennævnte 4 og 8 %.

Der er stillet vilkår, som har til hensigt at sikre, at forsuringsanlægget virker som forudsat.

Eksisterende staldbyggeri er opført i 1997. Bortset fra 45 goldkøer vil der efter udvidelsen kun være opdræt i de eksisterende bygninger. Da der kun findes BAT-staldtyper for malkekøer, har kommunen vurderet, at det ikke er proportionalt at forlange gylleforsuring eller præfabrikeret, drænet gulv eller tilsvarende etableret i de eksisterende stalde med opdræt. Det er endvidere vurderet, at det ikke er proportionalt at forlange gylleforsuring eller præfabrikeret, drænet gulv til de 45 goldkøer. Dette beror på den forudsætning, at de 45 køer er udegående i sommerperioden, og at goldkøer fodres mindre intensivt end malkende køer, og at der derfor er et betydeligt mindre potentiale for reduktion af ammoniakfordampningen, end det ville være tilfældet for malkende køer.

Det er endvidere vurderet, at det ikke er proportionalt at forlange anvendelse af spalteskraber (robotskrab) i eksisterende stalde til køer. Baggrunden for dette er beregninger fra ansøgers konsulent, som viser, at anvendelse af spalteskraber med 20 % effekt til 45 goldkøer i 6 måneder (resten af tiden er de udegående) nedsætter ammoniakfordampningen med 47,7 kg ammoniak-N pr. år. Da skrabe anlægget koster ca. 125.000 kr. svarende til ca. 2600 kr. pr. kg reduceret ammoniak-N er det vurderet at dette tiltag ikke er proportionalt.

Der etableres ikke kemisk luftrensning, da det ikke muligt, når der anvendes naturlig ventilation.

Gyllekøling er fravalgt, fordi der ikke er tilstrækkelige erfaringer fra kvægstalde, og fordi der ikke vil være nogen anvendelsesmulighed for genvunden varme.

Silkeborg Kommune vurderer, at der med ovennævnte til- og fravalg er taget de nødvendige forholdsregler med hensyn til BAT under indtryk af økonomisk proportionalitet.

- Forbrug af vand og energi

Renere teknologi er et bærende element i Husdyrloven. Loven pålægger alle et ansvar, og som landmand kan man både selv indføre renere teknologi og påvirke andre til at indføre renere teknologi bl.a. ved at stille krav, når der købes ind. Renere teknologi sigter blandt andet på: At minimere forbrug af energi, vand og andre råvarer pr. produceret enhed.

På ejendommen anvendes der følgende vandbesparende foranstaltninger:

- Der bruges vand til forkøling af mælken. Vandet opsamles og genbruges til drikkevand til køerne.
- Der er opsat "Flydere" i køernes vandkar, der sikrer, at vandkarrene ikke løber over.
- Ejendommens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- Vandforbruget registreres.
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

Det forventes, at vandforbruget efter udvidelsen vil stige fra 14.000 til 22.000 m³ pr. år. Dette er en stigning på 57 %. Da antallet af dyreenheder stiger med 147 %, vurderes det, at stigningen i vandforbrug absolut ligger på et acceptabelt niveau. Der er vilkår om registrering af vandforbrug, så pludselige ændringer kan opdages og analyseres. På den måde er der større sandsynlighed for, at eventuelle læk opdages hurtigst muligt.

Der anvendes følgende energibesparende tiltag:

- Staldene er med naturlig ventilation og der er derfor ikke energiforbrug til dette.
- Der etableres dagslysstyring på belysning i stalderne.
- Vakuumpumpen til malkeanlægget er frekvensstyret og derved energibesparende.

Det forventes, at elforbruget på ejendommen vil stige fra nuværende ca. 400.000 kWh pr. år til ca. 650.000 kWh pr. år efter udvidelsen. Ud fra normtal fra EnergiMidt kan der på en ejendom med 495 årskøer forventes et elforbrug på ca. 450.000 kWh. Det forventede elforbrug ligger altså ca. 44 % over normen. Der er derfor stillet vilkår om, at der skal foretages et energieftersyn, og at rapporten skal indsendes. Vilkåret har til hensigt at belyse, om der er mulighed for energibesparelser. Der er kun få omkostninger ved gennemførelse af et energieftersyn.

På baggrund af ovenstående og på baggrund af, at der i forvejen er økonomisk incitament til at spare på vand og energi, vurderer Silkeborg Kommune, at ejendommen anvender BAT indenfor forbrug af vand og energi.

- Opbevaring/behandling og udbringning af husdyrgødning

På ejendommen vil der blive anvendt følgende tiltag omkring opbevaring/behandling og udbringning af husdyrgødning:

- Tankene tømmes ca. en gang årligt for inspektion og vedligeholdelse.
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.
- Den nye gyllebeholder er overdækket, og der er dermed ikke tilførsel af regnvand til gylletanken. Dette reducerer antallet af transporter i forbindelse med udkørsel af gyllen
- Der føres logbog over flydelaget på gyllen, så der er fokus på at flydelaget lever op til kravene. Dette gør sig gældende for den eksisterende beholder. Der er overdækning af den nye beholder, derfor vil der ikke være flydelag på denne.
- Gyllebeholderne skal tilmeldes de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tanken hvert 10 år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.
- Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres, at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der hensyn til JB nr. , sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelse.
- Så meget som muligt af gyllen nedfældes, for at undgå lugtgener og optimere udnyttelsen af næringsstoffer. Derudover er kvælstofudnyttelsen højere for separeret gylle end for ubehandlet gylle.
- Der kan forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvor der er udbragt gylle. Omfanget vil afhænge af vejforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør). Eftersom gylle køres ud på veletablerede afgrøder, minimeres ammoniakfordampning og lugtgenerne pga. mindre ammoniakfordampning og hurtigere optagelse i planterne.
- Lugtgener i forbindelse med udbringning af gylle er lavere ved udbringning af separeret gylle end ved udbringning af ubehandlet gylle. Derudover begrænser separeret gylle ammoniaktabet i forbindelse med gyllens udbringning.
- Der køres ikke gylle ud på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal. Der er ingen stærkt hældende arealer, og der holdes som minimum 2 meter bræmmer til vandløb. Gylleudbringning sker normalt kun i hverdagene.

På baggrund af ovenstående, vurderer Silkeborg Kommune, at ejendommen anvender BAT indenfor opbevaring, behandling og udbringning af husdyrgødning.

Uheld og driftsforstyrrelser

En væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overpumpning af gylle. Det skal derfor sikres, at der ved utilsigtet start ikke pumpes gylle udenfor tanken. Ligesom overpumpningen skal ske under opsyn.

Udover at være BAT, så er det Silkeborg Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan vil være til stor hjælp for landmanden, såfremt der skulle ske et uheld, både med hensyn til små hændelser som f.eks. oliespild og store som f.eks. brand, hærværk o.l.

Det giver landmanden en mulighed for at gennemgå sin ejendom og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift, således at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres.

Planen skal ikke kun omfatte de uheld, der kan ske på selve ejendommen, men skal ligeledes omfatte f.eks. beredskab i forbindelse med transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Planen skal gennemgås med de ansatte mindst én gang hvert år for at holde planen ajour. Planen skal gennemgås med nyansatte, når de tiltræder.

Endvidere er planen kun anvendelig, hvis man kan få fat i den. Derfor stilles der krav om, at den skal være let tilgængelig og synlig.

Der er stillet vilkår om, at der skal udarbejdes beredskabsplan for ejendommen senest i forbindelse med ansøgning om byggetilladelse.

Af bilag 4 og 4b kan bilag med angivelse af placering af flugtveje og brandbekæmpelses redskaber ses for ansøgt nybyggeri og eksisterende anlæg.

Ved evt. anvendelse af udenlandsk arbejdskraft, er der desuden stillet vilkår om, at beredskabsplanen og vilkårene for denne godkendelse skal oversættes til et sprog, der er let at forstå for den ansatte.

Beredskabsplanen skal indeholde forskrifter for tilstopning af eventuelle dræn i den lavning, som ligger sydøst for den nye gylleholder, og hvortil gylle vil flyde, såfremt der sker uheld med gyllebeholderen. Der er ikke stillet vilkår om etablering af en gyllebarriere omkring den nye gyllebeholder. Det skyldes, at der ikke er vandløb i den lavning, som ligger nedenfor den planlagte gyllebeholder.

Jord

For at forhindre spild og forurening af jord og grundvand stilles der krav om, at al håndtering af gylle foregår under opsyn,

samt at håndteringen foregår på en sådan måde, at evt. gener begrænses. F.eks. at der først sker omrøring af gyllebeholderen, kort tid før beholderen skal tømmes f.eks. ved udspreddning.

På ejendommen anvendes der kun gyllevogne med egen sugepumpe og tilbageløb. Der er således stor sikkerhed for, at der ikke sker spild af husdyrgødning i forbindelse med pumpning af gylle til gyllevogne.

For at undgå forurening pga. af spild eller uheld skal overjordisk oplag af olier, opbevares på tæt bund og uden mulighed for afløb. Da der endvidere er stor risiko for spild på jorden, hvor traktorer og andre motoriserede landbrugsmaskiner påfyldes brændstof mm., er der stillet krav om, at stederne skal være udformet således, at der ikke kan ske afløb til og forurening af jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Der henvises i øvrigt til Olietankbekendtgørelsen (Bek. nr. 259 af 23. marts 2010), idet der gøres opmærksom på, at ejeren af overjordiske stålkanke under 6000 l skal sikre, at typegodkendte tanke med korrosionsbeskyttelse skal sløjfes senest 40 år efter fabrikationsåret. Øvrige stålkanke skal sløjfes senest 30 år efter fabrikationsåret, mens tanke hvis fabrikationsår ikke er kendt, skulle være sløjfet senest d. 31. august 2008.

Det er kommunens vurdering, at der er en miljømæssig risiko forbundet med vask af maskiner og ikke mindst sprøjteudstyr. Der er derfor stillet vilkår om, at vask skal ske på en vaskeplads med afløb til en opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning. Herved vil vaskevandet blive ført til gyllebeholderen og udspredd med gyllen, hvilket vil være en miljømæssigt forsvarlig løsning. Der er ligeledes stillet vilkår om, at vaskepladsen skal anvendes ved påfyldning af sprøjtemidler, for at sikre mod spild ved overløb.

Maskiner og redskaber som ikke indeholder rester af husdyrgødning eller sprøjtemidler kan vaskes på vaskeplads med olieudskiller og afløb til dræn.

Grundvand

Anlæg:

Håndtering af gødning foregår som forarbejdet gylle og dybstrøelse. For at sikre at husdyrgødningen udbringes så tæt på det tidspunkt, hvor afgrøden har maksimalt næringsstofoptag og størst vækst, og dermed mindst udvaskning til grundvandet, er der stillet krav om tilstrækkelig opbevaringskapacitet.

Det er vurderet, at der er sikret tilstrækkelig opbevaringskapacitet for gylle, såfremt der på selve ejendommen er minimum 9 måneders opbevaringskapacitet. Opbevaringskapaciteten ef-

ter udvidelsen er beregnet til 9,0 måneder. Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav er derfor opfyldt på ejendomsniveau.

For afløbsplan for ansøgt nybyggeri se bilag 3.

Arealer:

Af et samlet udbringningsareal på 268,25 ha ligger 50,32 ha i nitratfølsomt indvindingsområde for drikkevand. I ansøgnings-systemet er det beregnet, at der i ansøgt drift vil være et nitratindhold i det vand, som forlader rodzonen, på 44-55 mg pr. liter. Dette er 1-2 mg lavere end i nudriften. De generelle afskæringskriterier er således overholdt.

Kort over nitratfølsomme indvindingsområder fremgår af bilag 18 – 18c.

Ejendommens udbringningsarealer omfatter arealer beliggende i Indsatsområde Kragelund og Thorning-Kjellerup, i indvindingsoplandet til Møldrup og Pederstrup Vandværker, samt arealer beliggende uden for indsatsområder.

Af ansøgningen om Miljøgodkendelse fremgår det, at udvaskningen af nitrat fra rodzonen i ansøgt drift er 53-55 mg/l for udbringningsarealerne beliggende i Indsatsområde Kragelund og 44 mg/l i indvindingsoplandet til Møldrup Vandværk:

For Indsatsområde Kragelund og Thorning-Kjellerup er der ikke udarbejdet indsatsplaner.

Indsatsområde Kragelund er i Regionplanen 2005 for Århus Amt udpeget som nitratfølsomt. Indsatsområde Thorning-Kjellerup er i Regionplanen 2005 for Viborg Amt udpeget til ikke at være nitratfølsomt.

Af de ansøgte arealer ligger en mindre del af udspretningsarealer i indvindingsoplandet til Pederstrup Vandværk.

Udspretningsarealer i indvindingsoplandet til vandværker

Møldrup Vandværk indvinder fra boring DGU nr. 77.1849 som er filtersat 45 og 47 meter under terræn. Der indvindes grundvand uden nitrat. Grundvandsmagasinet hvorfra der indvindes består af smeltevandssand. Grundvandsmagasinet overlejres af 14 meter moræneler fra 0-14 meter under terræn.

På baggrund af den lave udvaskning af nitrat (44 mg/l i ansøgt drift) i indvindingsoplandet til Møldrup Vandværk, og det foreliggende vidensgrundlag vurderes det, at der ikke bør stilles skærpede vilkår til udvaskning af nitrat i indvindingsoplandet til vandværket.

Af de ansøgte arealer ligger en mindre del af udspretningsarealer i indvindingsoplandet til Pederstrup Vandværk. For disse arealer er der ikke udført udvaskningsberegninger da

arealerne ligger i et område som er udpeget til ikke at være nitratfølsomt. Da det kun er en uvæsentlig del af arealerne som ligger i indvindingsoplandet til vandværket skønnes det, at der ikke bør udføres udvaskningsberegninger for disse arealer.

Øvrige udspretningsarealer i Indsatsområde Kragelund

Ud fra boringsoplysninger i Indsatsområde Kragelund ses, at det primære grundvandsmagasin overlejres af 0-10 meter moræneler for de arealer som miljøgodkendelsen omfatter.

På den baggrund og udvaskningsberegningerne vurderes det derfor, at der ikke er behov for at stille skærpede krav til udvaskning af nitrat for arealerne beliggende i Indsatsområdet.

Det skal bemærkes, at hvis den kommende geologiske kortlægning og indsatsplanlægning i Indsatsområde Kragelund viser, at området er nitratsårbart kan det efterfølgende blive nødvendigt, at stille skærpede vilkår for udvaskning af nitrat fra arealerne omfattet af miljøgodkendelsen.

For så vidt angår arealerne beliggende uden for det nitratfølsomme område, er det kommunens vurdering, at de generelle regler for anvendelse af gødning og om plantedække er tilstrækkelige til at tilgodese grundvandsinteresserne.

Til sikring af grundvandet er der i indvindingstilladelserne til almene vandværker, ikke almene vandværker og markvandingsboringer stillet vilkår, om driften i nærzonen omkring boringen. Overholdelse af vilkårene i disse tilladelser sikrer, at der ikke sker nedsivning af gødningsstoffer og sprøjtemidler til grundvandet langs borerøret eller i boringens nærzone. Endvidere gøres opmærksom på, at der i Bek. nr. 268 af 31. marts 2009 om påfyldning og vask mv. af sprøjter, er krav til, at der ikke må påfyldes og vaskes indenfor 300 m af almene og ikke-almene vandforsyning.

Overfladevand

- Vandløb og søer

Anlæg:

Såvel nye som gamle gyllebeholdere er placeret mindst 100 m fra vandløb og søer.

Vand fra ensilagepladserne opsamles i særskilt beholder og udsprinkles hele året jf. reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen. For at sikre, at vandet kan opbevares i perioder, hvor udbringningen ikke kan lade sig gøre, pga. af fare for afstrømning til vandområder (vandløb, søer, dræn m.v.), er der sat krav til en beholder med minimum 1 mdr. opbevaringskapacitet. For at sikre, at der ikke sker overløb til terræn fra beholderen i forbindelse med kraftige regnskyl, skal der være en overfyldsaktiveret pumpe, som har kapacitet til at pumpe overskydende vand med eventuelt indhold af ensilagesaft til gyllesystemet. Pumpekapaciteten skal svare til dimensionsgivende regnskyl (140 l/s/ha i 10 min).

Der er vilkår om anvendelse af en vaskeplads med afløb til gyllesystemet, såfremt der foretages vask af sprøjteudstyr andre steder end på markarealer med afgrøder. Vask af maskiner og redskaber uden rester af sprøjtemidler eller husdyrgødning kan foregå på vaskeplads med afløb til dræn, såfremt der er olieudskiller.

Silkeborg Kommune tillader som udgangspunkt ikke direkte udledninger af tagvand og øvrig overfladevand uden rester af sprøjtemidler eller husdyrgødning direkte til søer, grøfter eller vandløb. Dette skyldes, at der som oftest er tale om store vandmængder, som ved regnvejr skal bortledes på kort tid. De pludselige store vandtilførsler udgør en trussel mod vandløb og grøfters fysiske forhold, fordi de kan være medvirkende til sandvandring og stoftransport. Derfor er der stillet vilkår om etablering af faskiner eller forsinkelsesbassin. Desuden er der stillet vilkår om, at der senest i forbindelse med ansøgning om byggetilladelse skal indsendes beregninger, som dokumenterer, at faskiner eller forsinkelsesbassiner er dimensioneret korrekt i forhold til de recipienter, som vandet afledes til.

Der gøres endvidere opmærksom på, at der skal søges særskilt tilladelse til afledning af tag og overfladevand hos Silkeborg Kommune. Af denne tilladelse vil der fremgå konkrete vurderinger af og krav til, hvor stor forsinkelse der skal til for at beskytte de berørte recipienter.

Med forsinkelse ved bortledningen af tagvandet er det Silkeborg Kommunes vurdering, at den ekstra tilførsel som følge af nybyggeri ikke vil have en væsentlig negativ indflydelse på grøfter og vandløbssystemerne nedstrøms disse. Endvidere vurderes der ikke at være afledning fra befæstede arealer eller lignende til vandmiljøet, hvor der er risiko for forurening med rester af foderstoffer, husdyrgødning eller lign.

Silkeborg Kommune vurderer endvidere, at en beredskabsplan vil være medvirkende til sikring af miljøet i tilfælde af overløb af gylle mm., der er derfor stillet vilkår om udarbejdelse af beredskabsplan.

Beredskabsplanen skal indeholde forskrifter for tilstopning af eventuelle dræn i den lavning, som ligger sydøst for den ny gylleholder, og hvortil gylle vil flyde, såfremt der sker uheld med gyllebeholderen.

Arealer:

Gennem en ændring af Husdyrgødningsbekendtgørelsen pr. 2/7 2009 er der et generelt forbud mod udbringning af gylle på arealer, som skråner mere end 6 grader, og som ligger nærmere end 20 m fra vandløb, søer over 100 m² og fjorde. Silkeborg Kommune vurderer, at denne generelle regel er tilstrækkelig til at sikre mod påvirkning af søer og vandløb gen-

nem direkte overfladeafstrømning af næringsstoffer opløst i vand eller næringsstoffer på jordpartikler. Dog er der stillet vilkår om, at der ikke må etableres afvandingsrender fra marker til eventuelle vandløb. Desuden er der henhold til Vandløbslovens § 69 generelle regler om 2 m dyrkningsfri bræmme langs højt målsatte vandløb og søer.

Det er kommunens vurdering, at landbrugsdrift, herunder udspredding af gylle i sædvanligt omfang og efter gældende regler på de vandløbs- og sønære arealer, ikke vil påvirke flora og fauna i væsentlig negativ retning i de aktuelle vandløb og søer. Den ansøgte fremtidige drift på ejendommens udbringningsarealer vurderes ikke være i modstrid med kommuneplanens vandløbsmålsætninger og naturbeskyttelseslovens bestemmelser om beskyttede naturtyper.

– *Generelt om marine områder, søer og indskudte søer i relation til næringsstofpåvirkning fra udbringningsarealer*
Ejendommen og 228,14 ha af det samlede udbringningsareal på 268,25 ha ligger i oplandet til Randers Fjord. De øvrige 40,11 ha ligger i oplandet til Skive Fjord og dermed Limfjorden.

Målsætningerne for fjordene er ikke opfyldt. De marine områder er påvirket af for store tilledninger af næringsstoffer (kvælstof og fosfor) fra oplandet, som bl.a. stimulerer væksten af planteplankton og algebevoksninger på bundplanterne og dermed har en negativ effekt på miljøtilstanden i fjorden. Næringsstofbelastningen vanskeliggør derfor opfyldelsen af målsætningerne for fjorden. Hovedparten af næringsstofferne fra oplandet kommer i dag fra diffuse kilder, herunder især landbruget, mens bidraget fra byer og industri er blevet væsentligt reduceret via spildevandsrensning. Derfor er der stillet krav om ekstra beskyttelse af overfladevand i forhold til nitrat og fosfor i lov om husdyrgodkendelse.

De arealer, som afvander til Randers Fjord, er også helt eller delvist opland til Hinge Sø, Alling Sø og Tange Sø. De arealer, som afvander til Skive Fjord, er ikke opland til indskudte søer. Det er Silkeborg Kommunes vurdering, at tilstanden i Hinge, Alling og Tange Sø ikke er begrænset af påvirkning fra kvælstof.

– *Kvælstof i relation til marine områder, udbringningsarealer*
Beskyttelsesniveauet for nitrat er defineret som en skærpelse af det generelle harmonikrav ud fra nitratklasserne 1-3, som er de kvælstoffølsomme områder i forhold til hav & fjord. Afhængig af udbringningsarealernes placering, vil der på ejendomsniveau blive beregnet et samlet krav til hele ejendommen. Reduktionspotentialet, som ligger bag nitratklassen, er et udtryk for, hvor stor en del af kvælstoffet der bliver tilbageholdt i oplandet og derved ikke kommer ud i de danske farvande.

Af det ansøgte areal er 228,14 ha, svarende til 85 % af udbringningsarealet, beliggende i oplandet til Randers Fjord og i område med et kvælstofreduktionspotentiale på 76-100 %. De øvrige udbringningsarealer, 40,11 ha svarende til 15 % af udbringningsarealet ligger i oplandet til Skive Fjord og i et område med et reduktionspotentiale på 76 – 100 %.

Alle arealer ligger udenfor nitratklasse 1-3, og arealerne betragtes derfor som robuste. Silkeborg Kommune opfatter nitratklassekortværket som den nyeste viden om kvælstoftilbageholdelsespotentialet i kommunens andel af oplandet til Randers Fjord og Skive Fjord og finder derfor ikke tilstrækkeligt grundlag for, at hele eller dele af udbringningsarealet bør skifte nitratklasse som følge af lokale forhold.

Ud fra lovens inddeling i nitratklasser vurderes de generelle harmoniregler at være tilstrækkelige i den konkrete sag i forhold til beskyttelse af marint overfladevand i relation til kvælstof, og der stilles derfor ikke yderligere vilkår.

Referencesædskiftet er det sædskifte, som i forbindelse med beskyttelsesniveauet for nitrat og fosfor anvendes som udgangspunkt. Systemet fastlægger et referencesædskifte for alle ejendommens arealer, bortset fra arealer, der angives at have vedvarende græs per 1. januar 2007. For hver mark skal desuden aktivt vælges et sædskifte. Vælges samme sædskifte som referencesædskiftet i alle marker stilles der ingen krav til sædskiftet i miljøgodkendelsen. Da ejendommen anvender husdyrgødningsbek. bilag 2 jf. § 28 stk. 3 om forhøjet harmonital 2,3 for kvægbrug, hvor mindst 2/3 af husdyrholdet er kvæg, er der helt specielle krav til sædskiftet og driftspraksis, bl.a. at 70 % eller mere af udbringningsarealet skal dyrkes med roer, græs eller græsefterafgrøder. Ejendommen kan derfor ikke anvende ændrede sædskifter som virkemiddel, men er bundet til et sædskifte svarende til et K12 sædskifte.

Ifølge den indsendte ansøgning viser beregning, at det maksimale dyretryk, DE_{max} , er 2,3 DE/ha og det reelle dyretryk, DE_{reel} er 2,24 DE/ha for ansøgt drift.

Da DE_{reel} er mindre end DE_{max} er beskyttelsesniveauet vedrørende nitrat-overfladevand overholdt uanset, hvad de følgende udvaskningsberegninger viser.

I Farm-N er der beregnet følgende værdier for udvaskning:

- nudrift: 45,2 kg N/ha,
- ansøgt drift: 43,3 kg N/ha, og
- teoretisk udvaskning uden virkemidler: 43,4 kg N/ha (max. dyretryk (2,3 DE/ha) og uden virkemidler fra sædskifte).

Som det ses, falder udvaskningen med 1,9 kg N pr. ha, og den er 0,1 kg N pr. ha mindre, end harmonigrænsen på 2,3 DE pr. ha ville have givet mulighed for.

Med en udvaskning på 43,3 kg N pr. ha og et reduktionspotentiale på 76-100 % kan der ud fra andele af udbringningsareal til Randers og Skive Fjorde beregnes følgende teoretisk maksimale påvirkning af de to områder:

Randers Fjord: $43,3 \times 228,14 \times 0,24 = 2371$ kg N og
Skive Fjord: $43,3 \times 40,11 \times 0,24 = 417$ kg N.

Der findes på nuværende tidspunkt ikke alment tilgængelige beregningsmodeller, der kan beregne den eksakte resulterende udledning fra projektet til Randers og Skive Fjorde.

Skive Fjord har et samlet opland på ca. 913.000 ha⁸ og oplandet til Randers Fjord udgør et areal på ca. 3.250.000 ha⁹. Dvs. at udbringningsarealet udgør henholdsvis 0,0044 % af oplandet til Skive Fjord og 0,007 % af oplandet til Randers Fjord. Ud af den samlede tilledning af kvælstof til Randers Fjord (4.600 ton N/år) og til Skive Fjord (1300 ton N/år), udgør den beregnede worst case udvaskning fra arealerne til Randers Fjord og Skive Fjord henholdsvis 0,05 % af den samlede udvaskning til Randers Fjord og 0,03 % af den samlede udvaskning til Skive Fjord.

Da den samlede kvælstofudledning fra husdyrbruget til Randers Fjord og Skive Fjord udgør en meget lille del af den samlede udvaskning, og da udbringningsarealerne udgør en meget lille del af det samlede opland til henholdsvis Randers Fjord og Skive Fjord, finder Silkeborg Kommune ikke, at der i den konkrete sag er særlige forhold, som kan begrunde en fravigelse fra det generelle beskyttelsesniveau i forhold til udledningen af kvælstof til fjorden.

- Fosfor i relation til indskudte søer og marine områder

I forhold til fosfor beregner systemet først og fremmest på baggrund af "fosforkortet", hvilke dele af arealet der ligger i oplandet til kystvande i Natura 2000 områder overbelastet med fosfor. Herefter skal der under de enkelte arealer angives arealets jordbundsklasse, dræningsforhold samt hvor store dele af arealet, der har hvilke fosfortal. De dele af arealet som ligger indenfor fosforkortets opland, har jordbundsklasse 5-10, er drænedede og som har fosfortal 4-6 klassificeres i P-klasse 1. De dele af arealet, der i stedet har et fosfortal på over 6 klassificeres i P-klasse 3.

Fosforkortet indeholder også oplysninger om, hvilke del af arealet, som ligger inde for fosforkortets opland og samtidigt er lavbundsarealer uden for okkerklasse 1. Disse dele klassificeres som P-klasse 2, hvis de er drænedede/grøftede

De dele af de pågældende arealer, som ikke opfylder alle kriterierne for henholdsvis P-klasserne 1, 2 og 3, bliver klassifi-

⁸ <http://www2.dmu.dk/pub/mb12.pdf>

⁹ <http://www.vandognatur.dk>

ceret som P-klasse 0. Det vil sige, at hvis f.eks. et areal ikke er drænet, så vil det altid blive klassificeret som P-klasse 0 selvom arealet ligger inden for fosforkortet.

Med hensyn til fosfor er 136,91 ha af udbringningsarealerne beliggende i fosforklasse 0; 9,07 ha er beliggende i fosforklasse 2 og 122,28 ha er beliggende i fosforklasse 3. Der ligger ingen arealer i fosforklasse 1. Der er ikke indtastet fosforanalyser i ansøgningen. Derfor er alle de 122,28 ha i fosforklasse 3 fremkommet, fordi arealerne er drænet lerjord. Fosfortallene kan meget vel ligge under 6, selvom det i ansøgningsmæssig sammenhæng ser ud til, at der er høje fosfortal og derfor et stort areal i fosforklasse 3. For vejledende fosforklasser se bilag 19-19g.

Med gylleseparation på ejendommen og modtagelse af dybstrøelse/kompost fra Fruerlundvej 4 er det beregnet, at der vil være en tilførsel på 27,58 kg P pr. ha gennem husdyrgødning, og at bortførslen i det aktuelle sædskifte vil være 25,4 kg P pr. ha. Der vil således være et overskud på 2,18 kg P pr. ha. Silkeborg Kommune anser, at dette er tilnærmelsesvis fosforbalance og har derfor vurderet, at der ikke er risiko for negativ påvirkning af nedstrøms søer, bl.a. Hinge Sø og Alling Sø, og marine områder. I ansøgningsforløbet har der været fokus på fosforoverskud, og der er foretaget projektilpasning for at nå ned på underskuddet på 2,18 kg P pr. ha.

I ansøgningssystemet er det beregnet, at fosforkravet er overholdt med en margin på 864,4 kg P pr. år i forhold til de generelle afskæringskriterier. De stillede vilkår for gylleseparation og afsætning af væske- og fiberfraktion af separeret gylle sikrer, at forudsætninger om fosfor overholdes.

Samlet set vurderes det, at projektet ikke indebærer risiko for negativ påvirkning af indskudte søer og marine områder fra fosfor fra udbringningsarealerne

- *Internationale naturbeskyttelsesområder – vandområder*
Fuglebeskyttelsesdirektivet fra 1979 og habitatdirektivet fra 1992 indeholder fælles EU-regler for naturbeskyttelse. Direktiverne pålægger bl.a. medlemslandene at udpege og beskytte levesteder og rasteområder for fugle og beskytte truede naturtyper og plante- og dyrearter, hhv. fuglebeskyttelses- og habitatområder (samlet betegnet som internationale naturbeskyttelsesområder eller Natura2000-områder).

Direktiverne fastsætter et overordnet mål for at sikre eller genoprette en gunstig bevaringsstatus for naturtyper, dyre- og plantearter. Danmark er forpligtet til at sikre, at der ikke sker en forringelse af status i de udpegede områder og til at iværksætte, hvad der er nødvendigt for at opnå de fastsatte mål.

- EF-fuglebeskyttelsesområderne er områder, der har til formål at beskytte og forbedre levevilkårene for de vilde fuglearter i EU.
- Ramsarområder er vådområder med rigt fugleliv og så mange vandfugle, at de har international betydning. Områderne er indeholdt i EF-fuglebeskyttelsesområderne.
- EF-habitatområder er områder, der er udpeget på baggrund af naturtyper og arter, som er af betydning for EU.

Tilladelser til aktiviteter i eller udenfor internationale naturbeskyttelsesområder må ikke kunne forringe områdets naturtyper og levestederne for arterne eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, området er udpeget for. I Ramsarområder skal beskyttelsen af områderne tillige fremmes

Derfor er Silkeborg Kommune internationalt forpligtet til at beskytte og bevare plante- og dyrearter, levesteder for plante- og dyrearter, samt naturtyper af international værdi. Udpegningsgrundlag opdateres som udgangspunkt hvert 6. år og kan ses på www.blst.dk.

I de to foregående afsnit er der redegjort for, at Silkeborg Kommune vurderer, at der ikke er risiko for, at projektet i sig selv vil have en negativ effekt på de marine områder og søområder, herunder marine områder, som er omfattet af Habitatdirektivet, eller som er EU-fuglebeskyttelses- eller Ramsarområde.

Herudover er det relevant at vurdere, om projektet i kumulation med andre projekter eventuelt kunne have en negativ effekt fra kvælstofudvaskning til marine Natura 2000-områder. Silkeborg Kommune vurderer, at den kumulative effekt ikke kan tillægges vægt i det konkrete projekt med henvisning til nitratklassekortværket, og herunder kvælstofreduktionspotential på 76-100 %.

Jf. habitatbekendtgørelsen¹⁰ er det med baggrund i ovenstående vurderet, at udvidelsen ikke vil forringe områdets naturtyper og levestederne for arterne eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter som de internationale naturbeskyttelsesområder er udpeget på baggrund af. Kommunen har dermed vurderet, at projektet ikke vil påvirke Natura 2000-områderne væsentligt, og der er derfor ikke foretaget en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmål-sætningen for det pågældende område. Vurderingen er lavet på baggrund af den viden og de beregningsmetoder kommunen har på området.

¹⁰ Bekendtgørelse nr. 408 om udpegnings- og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter af 1. maj 2007

Når Vand- og Natura 2000 planerne foreligger, og de ekstra nødvendige undersøgelser er gennemført, kan Silkeborg Kommune foretage en vurdering af, om det er nødvendigt at reducere markoverskuddet yderligere for at undgå, at projektet er til skade for habitatområdet. Dette kan gøres ved, at kommunen tager projektet op til revurdering efter husdyrgodkendelseslovens § 40 og meddelelse de nødvendige påbud om reduktion af næringsstofudledningen.

Natur

- Arealstatus

Ejendommen, Pederstrupvej 68, er beliggende i landzone, og i område, som i Silkeborg Kommuneplan 2009-2020 (fremover - kommuneplan) er udpeget som jordbrugsområde. Det er Silkeborg Kommunes ønske, at de udpegede jordbrugsområder så vidt muligt skal forblive i jordbrugsdrift.

Alle anlæg (planlagte og eksisterende) på ejendommen ligger udenfor skovbyggelinie og sø- og åbeskyttelseslinie.

- Biologiske spredningskorridorer

Spredningskorridorer er udpeget for at modvirke fragmenteringen af naturområder og forbedre spredningsmulighederne for den vilde flora og fauna. Afhængig af særlige arters spredningsbehov, kan læhegn med 'fodpose', ekstensivt drevne landbrugsarealer samt etablering af vandhuller og dyrkningsfrie bræmmer langs vandløb medvirke til forbedring af særlige arters spredningsmuligheder i landskabet.

Der er ikke undersøgt nærmere for økologiske spredningskorridorer, idet der ikke er nogen formodning om driftsmæssige ændringer, som forringer eller forbedrer forholdene med hensyn til spredning af flora og fauna.

- Beskyttede sten- og jorddiger

Ved sten- og jorddiger og lign. forstås menneskeskabte, linieformede forhøjninger af sten, jord, græstørv, tang eller lignende materialer, som fungerer eller har fungeret som hegn og har eller har haft til formål at markere administrative, ejendoms- eller anvendelsesmæssige skel i landskabet. Digerne er vigtige elementer i kulturlandskabet, som både viser tidligere tiders arealudnyttelse, ejendoms- og administrationsforhold, fungerer som levesteder og spredningskorridorer for dyr og planter og bidrager til et afvekslende landskab, ofte med egnstypiske digestrukturer.

Der er registreret beskyttet diger efter Museumslovens § 29a på ejendommens udbringningsarealer. Der gøres opmærksom på, at diger ikke må ændres eller fjernes uden kommunens tilladelse.

- Fredede fortidsminder

Der er registreret fredede fortidsminder på visse dele af udbringningsarealet. Der gøres opmærksom på, at der i henhold til § 29f i Museumsloven ikke må foretages jordbehandling, gødes eller plantes (herunder også juletræer og lignende) på gravhøje og inden for en afstand af 2 m fra dem. Jf. § 18 i Lov om naturbeskyttelse må der endvidere ikke etableres ny beplantning eller foretages lignende ændring i tilstanden af arealet inden for 100 meters afstand fra gravhøje, medmindre Kommunen meddeler dispensation hertil.

- Beskyttede naturtyper i relation til generelle ammoniakvilkår for anlæg

Hovedreglen, med den nye miljøgodkendelsesordning, er, at der i kraft af den generelle reduktion af ammoniaktabet og etablering af bufferzoner om udpegede naturområder (§ 7 arealer), er taget det nødvendige hensyn til naturområder. På vedlagte kort er der oversigt over § 7 registreret natur, set i forhold til anlæg, se bilag 13, og set i forhold med udbringningsarealerne, se 17-17j.

Udvidelsen medfører en meremission fra anlægget på 3132,36 kg N/år, således at den samlede emission i alt bliver 5210,11 kg N/år. Heraf stammer 391,47 kg N/år fra stalde, hvor der ikke sker ændringer, 3214,32 kg N/år fra stalde med ændringer, 986,93 kg N/år fra lagre af flydende husdyrgødning og 617,38 kg N/år fra lagre af fast husdyrgødning. I ansøgningsystemet er det beregnet, at den samlede emission er 23 kg N/år mindre end lovens minimumskrav på 20 % (2008) reduktion af ammoniakfordampningen i forhold til referencen.

Kravet om 20 % reduktion (2008) af NH₃ tab fra stald og lager er opfyldt ved følgende tiltag:

- anvendelse af gylleforsuring i ny kostald og
- overdækning af ny gyllebeholder på 5000 m³.

Der er stillet vilkår i overensstemmelse med ovenstående.

- Beskyttede naturtyper i relation til geografisk specifikke ammoniakvilkår for anlæg

Ejendommen ligger mere end 1000 m fra nærmeste § 7-område, dvs. udenfor bufferzone I og II. I henhold til de generelle afskæringskriterier er der derfor ikke foretaget vurderinger af, om der er andre ejendomme i området, som kunne give en kumulativ virkning med hensyn til ammoniakdeposition.

I det følgende er der redegjort for, hvorvidt der har været anledning til at anvende et skærpet niveau i forhold til natur omkring anlægget.

Anlæggets påvirkning af beskyttet natur

Beskyttet natur efter NBL § 3 indenfor 1 km. fra anlægget:

Ca. 900 m. syd for anlægget findes et overdrev på 4,5 ha. (naturdata nr. 771_4048) Der er tale om et græsset, surt overdrev på skråninger langs Mausing Møllebæk, stedvis med god naturkvalitet. Det er beregnet at merdepositionen til området vil være på under 0,1 kgN/ha/år, hvilket vurderes som ubetydeligt.

Der findes en række naturområder omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven. Nærmest anlægget ligger enge og moser langs Ødemølle Bæk, der er eutrofierede og næringsrige, mosen er domineret af kvælstoftolerant højstaudebevoksning, og dele af området har været slået i 2009, engen er græsset og kulturpåvirket men stedvis stadig artsrig. Kommunen vurderer, at projektet ikke vil medføre en forringelse af naturområderne.

Ca. 700 m. nordvest for anlægget findes et naturområde bestående af mose, vandhuller, enge og egekrat langs den øvre del af Ødemølle Bæk. Moserne er ugræssede og domineres af højstauder, og hele området er påvirket af tilgroning og næringsstoffer. Naturtyperne har en tålegrænse på 15-25 kgN/ha/år. Baggrundsbelastningen i Silkeborg Kommune ligger på omkring 18 kgN/ha/år, så belastningen i området ligger i den høje ende af områdets tålegrænse. Beregninger viser at udvidelsen vil medføre en merbelastning på 0,26 kgN/ha/år, hvilket vurderes at være uden betydning for områdets tilstand.

De øvrige § 3 naturområder indenfor 1 km fra anlægget er næringsrige vandhuller og moser, der ikke vil påvirkes negativt af udvidelsen.

Andre naturområder indenfor 2000 m. fra anlægget

Der findes ikke yderligere kvælstoffølsomme naturområder indenfor 2 km fra anlægget.

Bilag IV arter

Silkeborg Kommune har ikke kendskab til forekomster af beskyttede dyre- og plantearter efter EF-habitatdirektivets bilag IV indenfor 2000 m. fra anlægget eller nær udbringningsarealerne.

Internationale beskyttelsesområder

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde (Natura2000) er habitatområde H 228 Stenholt Skov og Stenholt Mose, der ligger ca. 4,3 km. sydvest for anlægget. Det vurderes at udvidelsen pga. afstanden til området ikke vil have væsentlig negativ påvirkning af området.

De niveauer for beregning af merdeposition af ammoniak, som der henvises til i ovennævnte afsnit med ændret skrifttype er opnået gennem forudsætninger om gylleforsuring i ny

kostald, overdækning af ny gyllebeholder og spalteskraber i eksisterende stalde. Desuden er der forudsætning om perioder for afgræssende dyr. Der er stillet vilkår i overensstemmelse hermed.

- Beskyttede naturtyper i relation markdrift

Naturområder (søer, vandløb, heder, moser og lignende, strandenge og strandsumpe, ferske enge og overdrev), der er beskyttede i henhold til § 3 i Lov om naturbeskyttelse må generelt ikke tilføres gødningsstoffer.

Ferske enge og overdrev må dog anvendes som før lovens ikrafttræden i 1992. Det vil sige at driften af arealerne ikke må intensiveres i forhold til årene før 1992. Dette indebærer bl.a. at de 2 naturtyper højst må tilføres samme mængde gødning som i perioden op til 1992. Naturenge og overdrev vil normalt slet ikke eller kun i beskedent omfang blive tilført gødningsstoffer.

For beskyttet natur i forhold til udbringningsarealer se bilag 16-16j og 17-17j. Mark 2-0 og mark 14-0 er omfattet af § 3-udpegning (henholdsvis mose og eng). Opmærksomheden henledes på, at der på arealer omfattet af § 3 ikke må være sket en intensivering af driften siden 1992, og at dette skal kunne dokumenteres. Ingen andre af de ansøgte udbringningsarealer er omfattet af § 3-udpegning. Der er ikke registreret § 3 natur indenfor udbringningsarealet.

Markerne 15-0, 170-0, 171-0 og 172-0 ligger inden for den zone (bufferzone 2) på 1000 m fra § 7-områder, hvor udbringning af flydende husdyrgødning på sort jord og græs kun må finde sted ved direkte nedfældning.

Under den forudsætning vurderer Silkeborg Kommune ikke, at udbringning af husdyrgødning til markarealer giver risiko for ammoniakfordampning til § 7-områder.

På baggrund af ansøgningen vurderes udvidelsen ikke at indebære væsentlige ændringer i markdriften. Markdrift i form af omlægning, gødskning, behandling med plantebeskyttelsesmidler og andre jordbrugsaktiviteter antages derfor ikke at give anledning til øget påvirkning af områdets beskyttede naturtyper.

Samlet vurderer Silkeborg Kommune, at der taget sådanne hensyn og stillet sådanne vilkår, at der ikke er fare for en væsentlig og negativ påvirkning af natur i § 3-områder, § 7-områder og Natura 2000-områder som følge af påvirkning fra luftbåret ammoniak-N fra anlæg eller udbringningsarealer. Det vurderes desuden, at der ikke er fare fra andre randpåvirkninger af tør natur fra næringsstoffer opløst i vand. ' 1

Mangler i vurderingsgrundlaget

Miljøgodkendelsen og vurderingerne bygger på:

- Oplysninger, der er modtaget fra ansøger og dennes konsulent
- Kommunens egne oplysninger om områdets natur- og miljøforhold
- Områdets sårbarhed over for påvirkninger fra ejendommen
- Kommuneplanens målsætninger og retningslinjer

Der er lagt vægt på, at merbelastningen fra det konkrete projekt på de undersøgte natur-, vand- og grundvandsområder enten ikke optræder, reduceres eller er ubetydelig. Kommunen finder det derfor ikke påkrævet eller relevant at uddybe

dokumentationen af kumulative forhold som fx udvikling i dyretæthed i de bedømte områder.

I 2010 vedtages statslige vandplaner med miljømål for overfladevand og grundvand og indsatsprogrammer for den indsats, der skal til for at opfylde miljømålene i 2015. På den baggrund udarbejder kommunalbestyrelsen en handleplan, hvori det konkretiseres, hvorledes indsatsen skal ske i den enkelte kommune.

Sammenfattende gælder for udvidelsen, at kommunen vurderer, at der ikke er væsentlige mangler i de foreliggende oplysninger, og som kan forventes at føre til et andet resultat, og at alle afgørende miljø- og naturpåvirkninger indgår i vurderingen af dyreholdet.

Miljøteknisk beskrivelse

Følgende afsnit er baseret på oplysninger fra ansøger og angiver således, sammen med relevante kortbilag forudsætningerne for afgørelsen.

Beskrivelse/Bilag: Ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbrug (§ 12)
Navn: Hans Henrik Christensen
Adresse for byggeriet: Pederstrupvej 68, 8620 Kjellerup

A. Oplysninger om ansøger og ejerforhold

Ansøger

Hans Henrik Christensen
Mausingvej 55, 8620 Kjellerup
Telefon 61391831
Mobil 61391831
E-Mail mausingmoelle@dlgmail.dk

Konsulent

Kent Myllerup, Gråkjær Miljøcenter
Hæstvej 46, 8380 Trige
Telefon 43396384
Mobil 29656673
E-Mail km@graakjaer.dk

Kontaktperson på bedriften

Hans Henrik Christensen
Mausingvej 55, 8620 Kjellerup
Telefon 61391831
Mobil 61391831
E-Mail mausingmoelle@dlgmail.dk

Bedriftsoplysninger

Pederstrupvej 68, 8620 Kjellerup
CVR 10352096

B. Oplysninger om husdyrbruget

- 6) Husdyrbrugets størrelse:
Husdyrproduktionen udvides fra nuværende 365,49 DE i køer med opdræt til 902,08 DE i køer med opdræt. Der vil være ca. 450 køer i den nye stald samt kalve, og ca. 45 køer og resten af opdræt i de eksisterende stalde.
- 7) Kort beskrivelse af det ansøgte projekt:
Ejendommen er beliggende ved landsbyen Pederstrup, hvor det ikke vil være hensigtsmæssigt at udvide dyreholdet yderligere, eftersom staldanlægget er beliggende tæt på naboer og samlet bebyggelse. Derfor er det valgt at flytte hovedparten af produktionen væk fra Pederstrup, og etablere et nyt anlæg på bar mark.
I det nye anlæg vil der ca. være 450 køer med kalve fra 0 til 2 måneder, og i det eksisterende anlæg vil der være ca. 45 køer og det resterende opdræt. I forbindelse med udvidelsen af dyreholdet, vil gyllen blive behandlet i et forsøringsanlæg til reduktion af ammoniakfordampningen fra staldanlægget. Derudover bliver gyllen behandlet i et separationsanlæg, herved opnås en bedre kvælstofudnyttelse i marken.

I forbindelse med indledende sagsbehandling er der ført dialog med Silkeborg Kommunes Planafdeling ved Torsten Wagner Christensen omkring tilpasninger af projektet for at kunne opnå en landzonetilladelse til projektet. Der er således fremsendt

beplantningsplan som beskriver hvordan man via plantning kan få anlægget til at indpasse i landskabet. For at reducere eventuelle lysgener udelades lysplader i tagfladen. Der vælges materialer som er jordfarvet/mørke for at få byggeriet fremtøne mindre i landskabet.

- 8) Bygningsmæssige ændringer:
I forbindelse med udvidelse af malkekvægsbesætningen, bibeholdes opdræt i den eksisterende stald på Pederstrupvej 68. Der etableres en ny kostald på den anden side af vejen Rosenvænget samt en kalvestald, hvor kalvene fra 0 til 2 mdr. vil være. I forbindelse med den nye kostald etableres der en gyllebeholder og køresiloer til det nye staldanlæg. Der foretages ingen ændringer af det eksisterende anlæg på Pederstrupvej 68. Placering af ny gyllebeholder på 5.000 m³ og plansiloen, vil fremgå af vedlagte situationsplan.
- 9) Byggeriet kan udføres så snart en miljøgodkendelse samt byggetilladelse foreligger. Efter fuldførelse af byggeriet vil anlægget være i fuld drift indenfor 5 år. Det vil ikke være muligt at køre dyreholdet op på 450 køer hurtigere end 5 år.

C. Oplysninger om husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

- 10) I bilag er vedlagt målfast oversigtsplan med angivelse af anlæggets placering i forhold til omgivelserne.

Afstandstabel

	Afstand fra anlægget*	Lovkrav (minimum)
Nabobeboelse i landzone (ikke landbrug)	ca. 335 m	100 m
Nabobeboelse i samlet bebyggelse (Pederstrup)	ca. 335 m	-
Byzone ()	ca. 900 m	-
Sårbar natur (§ 7) overdrev, vest	ca. 5.200 m	-
Sårbar natur (§ 3) sydvest	ca. 448 m	-
sydøst	ca. 480 m	-
Skel	30 m	30 m
NATURA 2000, EF habitat, nordvest	ca. 8.000 m	-
Offentlig vej/privat fællesvej	> 15 m	15 m
Beboelse på samme ejendom	> 15 m	15 m
Levnedsvirksomhed	> 25 m	25 m
Vandløb/dræn/søer	> 15 m	15 m
Almene vandforsyningsanlæg	> 50 m	50 m
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	> 25 m	25 m

*) afstandene er målt fra den nye stald

Afstanden fra den nye plansilo til nærmeste nabo vil ca. være 200 meter, og afstanden fra ny gyllebeholder til nærmeste nabo vil ca. være 200 meter.

- 11) Lokaliseringsmæssige overvejelser:
Ejendommen ligger i et område domineret af landbrugsdrift.

Ejendommen ligger udenfor følgende udpegninger: særlig værdifuldt landskab, geologisk interesseområde, geologisk beskyttelsesområde, bevaringsværdige kulturmiljøer, rekreative interesseområder, skovrejsningsområder og kirkeindsigtsområde.

Ejendommen ligger udenfor følgende beskyttede områder: beskyttede jord- og stendiger, kirkebyggelinjer, skovbyggelinje, sø-og åbeskyttelseslinje og fortidsmindelinje.

D. Anlægstegninger over virksomhedens indretning

- 12) I bilag er vedlagt situationsplan, der viser den samlede virksomhed – herunder produktionsanlæggets placering og indretning, dvs. placering og indretning af stalde, placering af gødningsopbevaringsanlæg, ensilageplads, befæstede arealer inkl. afløb, interne transportveje, nedgravede tanke, borer/brønde m.v.
- 13) Bygningsoversigt
Den nye stald opføres i elementer i naturfarver med grå eternittag. Plansiloen opføres ligeledes i grå elementer. Den nye stald vil være på ca. 6.000 m². Derudover opføres der en kalvestald på ca. 500 m². Denne stald opføres ligeledes i elementer i naturfarver. Kalvestalden vil være delvis åben.

Det eksisterende anlæg er ligeledes opført i betonelementer med grå eternittag. Den eksisterende lade mod gårdspladsen er opført i røde mursten, og halmladen er opført i rødbrune stålplader. Der foretages ingen ændringer af det eksisterende byggeri.

Afskærmende beplantning:

Der er fremsendt beplantningsplan til Silkeborg Kommunes Planafdeling, som i foråret 2010 har godkendt denne.

Belysningsforhold:

Der er lys på gavlene ved indgange og ved ensilagepladsen. Lyset tændes efter behov.

Der er lys i stalden fra kl. 04-24:00. Om natten er der vågelys, så køerne kan orientere sig.

Eftersom nærmeste nabo ligger ca. 333 meter vest for den nye stald vurderes det, at der ikke vil være problemer med belysningen i forhold til naboer. Nærmeste nabo i forhold til eksisterende anlæg er beliggende ca. 55 meter derfra. Eftersom der ikke foretages bygningsmæssige ændringer i det eksisterende anlæg, vil der ikke være en øget påvirkning til naboer.

Dyreholdet i det eksisterende anlæg vil blive reduceret fra 365,49 dyreenheder til kun at omfatte 292,52 dyreenheder. Her skal det bemærkes at hovedparten af opdrættet vil være på græs i sommermånederne. Så lyspåvirkningen fra det eksisterende anlæg vil være mindre end den er i nudriften.

E. Oplysninger om virksomhedens indretning og drift, herunder sædskifte

14) Dyreart og antal DE før og efter:

Husdyrholdet er i nudriften på 365,49 DE i køer med opdræt, og efter udvidelsen på 902,08 DE fordelt på køer med opdræt.

Dyreenhederne er beregnet på grundlag af BEK nr. 1695 af 19/12/2006: Bekendtgørelse om husdyrhold og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.

15) Staldsystem og udmugningssystem

De eksisterende stalde til køer er etableret med sengebåse og spaltegulv, kanal, bagskyl eller ringkanal. Der er ikke indtastet en yderlig ammoniakreduktion i det eksisterende staldanlæg, selvom gulvet bliver skrabet jævnlige. Opdræt fra 12 måneder og opefter går ligeledes på dette system. Opdræt fra 2 måneder og til 12 måneder går på dybstrøelse.

Den nye kostald etableres ligeledes med sengebåse og spaltegulv, dvs. der er ringkanal med rundskyl, eftersom der etableres forsøringsanlæg. Derudover vil ca. 16 køer gå på dybstrøelse i den nye stald. Derudover går kalve fra 0 til 2 måneder på dybstrøelse i den nye kalvestald, der etableres i forbindelse med den nye kostald.

16) Ventilationsanlæg

Der er naturlig ventilation i både eksisterende og nye staldanlæg.

17) Foderopbevaring, udfodring, næringsstofbegrænsende foderteknologier samt foderkorrektion:

Ensilage oplagres på udendørs betonplads. Den nye ensilageplads vil få afløb til den nye gyllebeholder på 5.000 m³. Den eksisterende ensilageplads har afløb til den eksisterende fortank og derefter til gyllebeholder.

Foderet består af følgende fodermidler/råvarer: majs- og græsensilage, kraftfoder, halm, hø og melasse.

Alle fodermidler/råvarer blandes i en fuldfoderblander på asfaltplads, og udfodres to gange dagligt med en traktortrukken foderovgn.

Der er ikke foretaget korrektioner i forhold til fodernormerne i ansøgningen.

18) Oplysning om bivirksomhed:

Der er ingen bivirksomhed på ejendommen.

19) Forbrug af hjælpestoffer

Årligt forbrug i husdyrproduktionen	Før udvidelse	Efter udvidelse
Energi - el	400.000 Kwh	650.000 Kwh
Vand	14.000 m ³	22.000 m ³
Olie	3.000 L	3.000 L

El anvendes til malkning, foderfremstilling og -udfodring, lys og gyllepumpe m.m.

Elbesparende foranstaltninger:

- Staldene er med naturlig ventilation og der er derfor ikke energiforbrug til dette.
- Der er etableret dagslysstyring på belysning i staldene.
- Vakuumpumpen til malkeanlægget er frekvensstyret, og derved energibesparende.

Vand anvendes til drikkevand, køling af mælk og rengøring.

På ejendommen er vand fra offentligt vandværk, som er Pederstrup vandværk

Vandbesparende foranstaltninger:

- Der bruges vand til forkøling af mælken. Vandet opsamles og genbruges til drikkevand til køerne.
- Der er opsat "Flydere" i køernes vandkar, der sikrer, at vandkarrerne ikke løber over.
- Ejendommens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- Vandforbruget registreres.
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

Rengøring

Mælketank vaskes hver anden dag.

Der vaskes med desinficerende middel.

20) Mulige driftsforstyrrelser/uheld:

Ved sprængning af gyllebeholder vil gyllen løbe langs Rosenvænget eller i lavningen på nærliggende mark, hvor det vil være muligt at suge det op. Der er ikke fare for forurening af grundvand, åer eller søer. I beredskabsplanen vil der blive indarbejdet forskrifter for håndtering af eventuelle uheld med gylleholdere.

21) Sædsifter

Udspretningsarealer og beregninger på disse fremgår af vedlagte bilag over arealdelen.

F. Oplysninger om gødningsproduktion og – håndtering

22) + 23)

Gødningsopbevaringsanlæg:

I udvidelsen på Pederstrupvej indgår en ny gyllebeholder på 5.000 m³, ca. halvdelen af dybstrøelsen vil blive pløjet direkte ned og den resterende halvdelen vil blive opbevaret på møddingspladsen. Dybstrøelsen har en tørstofprocent på minimum 30.

Beregning af gødningsproduktion:

Gødningsproduktionen er beregnet ud fra normtal fra Dansk Landbrugsrådgivning, Landscenteret (Byggeblad arkivnr. 95.03-03, revideret 30.11.2004). I normtallene indgår regnvand på gyllebeholderen.

Den nuværende produktion

Gylle

242 køer, st. race * 22,281 t	= 5.520 t
27 opdræt * 6,91 t	= 186 t
I alt	= 5.706 t

Dybstrøelse

8 køer. St. race * 15,18 t	= 121 t
64 kalve * 076 t	= 48 t
Tyrekalve (40-50 kg)	= 5 t
I alt	= 175 t

Den ansøgte produktion

Gylle

479 køer, st. race * 22,81 t	= 10.921 t
223 opdræt * 6,91 t	= 1.540 t
77 opdræt * 6,91 t	= 523 t
Minus 6 mdr. på græs	= 266 t
I alt	= 12.718 t

Dybstrøelse

16 køer. St. race * 15,18 t	= 243 t
113 kalve * 0,76 t	= 86 t
Tyrekalve (40-50 kg)	= 9 t
112 opdræt (6-12 mdr.)	= 192 t
I alt	= 530 t

Svarende til opbevaringskapacitet til 9 måneders produktion. Beregningen er inklusiv regnvand på gyllebeholderne, men eksklusiv regnvand fra befæstede arealer. Det vurderes, at disse to er omtrent lige store.

24) Se bilag 8.

25) + 26) Se bilag 8.

G. Oplysninger om virksomhedens valg af bedste tilgængelige teknik

27 + 28) Redegørelse for anvendelse af mindst forurenende og ressourceforbrugende teknik.

Staldteknologier:

- Ansøgningen og det tilhørende produktionsanlæg bygger på principper der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter, og der vil løbende blive indhentet opdateret viden, med henblik på forbedringer der lever op til nutidens miljøkrav.
- Ved hvert miljøtilsyn vil der blive orienteret om, hvilke overvejelser der er foretaget med henblik på bedriftens fremtid i relation til den teknologi, der giver det største miljøhensyn.
- Med naturlig ventilation er der sikret et stort luftskifte, hvilket betyder at staldgulvene primært er forholdsvis tørre, og det store lugtskifte betyder ligeledes en lavere koncentration af ammoniak og lugt.
- I kostalden er opsat sensorer, der registrer øget aktivitet – som indikator for brunstadfærd. Ved en hurtig og nøjagtig registrering af brunstige dyr reduceres antallet af foderspildage og arbejdskraftbehov til brunstobservering minimeres.

Management:

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse
- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.
- Bedriftens bortskaffelse af affald registreres på affaldsstamkort.
- Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug.
- Vakuumpumpen er oliefri, og der forekommer derfor ikke spildolie fra pumpen.
- Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab på bedriften, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning dokumenteres.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- Logistikken i forbindelse med afhentning af foder til blandeanlæg, er indrettet så afstanden giver færrest muligt driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

Opbevaring af husdyrgødning:

- Tankene tømmes ca. en gang årligt for inspektion og vedligeholdelse.
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.
- Den nye gyllebeholder er overdækket, og der er dermed ikke tilførsel af regnvand til gylletanken. Dette reducerer antallet af transporter i forbindelse med udkørsel af gyllen
- Der føres logbog over flydelaget på gyllen, så der er fokus på at flydelaget lever op til kravene. Dette gør sig gældende for den eksisterende beholder. Der er overdækning af den nye beholder, derfor vil der ikke være flydelag på denne.
- Gyllebeholderne skal tilmeldes de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tanken hvert 10 år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Udbringning af husdyrgødning:

- Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres, at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der hensyn til JB nr., sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelse.
- Så meget som muligt af gyllen nedfældes, for at undgå lugtgener og optimere udnyttelsen af næringsstoffer. Derudover er kvælstofudnyttelsen højere for separeret gylle end for ubehandlet gylle.
- Der kan forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvor der er udbragt gylle. Omfanget vil afhænge af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør). Eftersom gylle køres ud på veletablerede afgrøder, minimeres ammoniakfordampning og lugtgenerne pga. mindre ammoniakfordampning og hurtigere optagelse i planterne.
- Lugtgener i forbindelse med udbringning af gylle er lavere ved udbringning af separeret gylle end ved udbringning af ubehandlet gylle. Derudover begrænser separeret gylle ammoniaktabet i forbindelse med gyllens udbringning.

- Der køres ikke gylle ud på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal. Der er ingen stærkt hældende arealer, og der holdes som minimum 2 meter bræmmer til vandløb. Gylleudbringning sker normalt kun i hverdagene. Det vurderes, at de anvendte udbringningsteknikker lever op til BAT.

Fodringsteknologi

- Foderplanen udarbejdes i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor kvægfodring
- Der tages analyser af alt grovfoder og foderplanen afpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet

Tilvalg af staldteknologi:

Forsuring:

- Der installeres forsuringsanlæg i den nye kostald, idet der er tale om en staldtype med rundskyl. Der vil kunne opnås en ammoniakreduktion på 50 pct. fra staldanlægget.
- Der etableres overdækning af den nye gyllebeholder for at minimere ammoniakfordampningen fra staldanlægget.
- Der er valgt at separere gyllen, så der kommer en bedre udnyttelse af kvælstof i marken.

Fravalg af staldteknologi:

Gyllekøling:

- I svinstalde er det muligt at opnå en ammoniakreducerende effekt ved installering af gyllekøling. Tilsvarende dokumentation findes ikke for kvægstalde og der er på nuværende tidspunkt ikke udført forsøg i Danmark der viser en effekt af gyllekøling i kvægstalde.

Luftrensning:

- Såvel de eksisterende som den nye kostald er med naturlig ventilation. Det er ikke muligt at etablere luftrensning i naturligt ventilerede stalde.

H. Oplysninger om forurening og genepåvirkninger fra husdyrbruget, samt forurenings- og genbegrænsende foranstaltninger

29) Oplysninger om støjkluder samt forventede driftsperioder:

Kompressoren er placeret inde i en bygning – i teknikrummet, hvilket bevirker, at man ikke vil kunne høre det udenfor staldanlægget.

Der er ingen værksted på ejendommen, hvor der kan forekomme støj fra.

Der er etableret malkerobotter i den nye stald, hvilket ikke giver anledning til støj i forbindelse med malkningen.

Forventet driftsperioder: kl. 04-24:00 alle årets dage.

30) Oplysninger om lugtkilder:

Der vil være lugtgener i forbindelse med omrøring af gyllen umiddelbart før udbringning, samt ved udbringning af gylle og dybstrøelse.

Generne vil være begrænset til en forholdsvis kort periode.

Foranstaltninger til begrænsning/afhjælpning af lugtgener:

Før udbringning af gylle varsles naboer, så der kan tages hensyn til f.eks. større begivenheder som konfirmation o. lign. En del af gyllen nedfældes for at minimere lugtgener.

Så meget som muligt af gyllen nedfældes, for at undgå lugtgener og optimere udnyttelsen af næringsstoffer. Derudover er kvælstofudnyttelsen højere for separeret gylle end for ubehandlet gylle.

Der kan forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvor der er udbragt gylle. Omfanget vil afhænge af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør). Eftersom gylle køres ud på vejetablerede afgrøder, minimeres ammoniakfordampning og lugtgenerne pga. mindre ammoniakfordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Lugtgener i forbindelse med udbringning af gylle er lavere ved udbringning af separeret gylle end ved udbringning af ubehandlet gylle. Derudover begrænser separeret gylle ammoniaktabet i forbindelse med gyllens udbringning.

Der køres ikke gylle ud på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal. Der er ingen stærkt hældende arealer, og der holdes som minimum 2 meter bræmmer til vandløb. Gylleudbringning sker normalt kun i hverdagene.

Det vurderes, at de anvendte udbringningsteknikker lever op til BAT.

Udbringning og etablering af flydelag sker i overensstemmelse med reglerne i BEK nr. 1695 af 19/12/2006: Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.

31) Oplysning om spildevand:

Type	Afledes til	Mængde, m ³
Spildevand fra rengøring i stald	Gyllebeholder	1000
Spildevand fra vaskeplads/møddingsplads	Gyllebeholder	200
Sanitært spildevand fra forrum	Kloaknet	100
Sanitært spildevand fra stuehus	Kloaknet	100
Overfladevand fra ensilageplads	Gyllebeholder	1500
Tagvand	Afledes til faskine eller forsinkelsesbassin	5000

Der udledes ikke spildevand, der kræver myndighedernes tilladelse.

32) Oplysning om påfyldning og rengøring af marksprøjte:
Sprøjtning af marker er udliciteret til maskinstation.

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres, at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der hensyn til JB nr. , sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelse.

33) Oplysning om fluebekæmpelse:
Der udvandes Neporex i dybstrøelsen.

34) Oplysning om skadedyrsbekæmpelse:
Der udføres skadedyrsbekæmpelse i henhold til retningslinjerne fra Statens Skadedyrs bekæmpelse.

35) Oplysning om til-/og frakørselsforhold m.m.:
Arbejdskørsel til/fra produktionen sker ad Pederstrupvej, som er en offentlig vej. Der er gode oversigtsforhold ved ud-/indkørsel.

Hovedparten af transporterne udgøres af transporter med græs-/majsensilage, husdyrgødning, halm og mælk. Transporterne med ensilage, husdyrgødning og halm er sæsonbetinget, mens afhentning af mælk sker hver anden dag. Transporterne til det eksisterende anlæg vil være mindre eftersom der ikke vil være malkende køer i dette anlæg efter udvidelsen.

Ensilage køres ind fire gange årligt: ultimo maj (græs – 40 %), primo juni (græs – 25 %), primo september (majs), primo oktober (græs – 10 %, majs – 100 %).

Græs høstes og indkøres med traktor og lukket vogn. Majsensilage høstes og køres ind af med traktor. To-tre traktorer med vogne kører uafbrudt mellem mark og ensilageplads. Indlægning af græsensilage vil tage ca. 3 x 2 dag årligt (kl. 8-24). Indlægning af majsensilage vil tage ca. 7 dage årligt (kl. 8-24).

Gylle transporteres med traktor og gyllevogn. Perioden strækker sig ca. over 10 dage.

Der køres husdyrgødning ud i ca. 10 dage (kl.8-16) i hhv. marts og april.

På dage med indlægning af ensilage og udbringning af husdyrgødning er der en rimelig stor trafik omkring ejendommens indkørsel - med deraf følgende støjgener.

Der er ikke nabobeboelser i nærheden af indkørslen, og desuden er trafikken begrænset til enkelte af årets dage.

Transporter, antal

	Nudrift	Ansøgt drift
Mælkelevering	365	365
Foderlevering	30	52
Grovfoder	480	1100
Husdyrgødningsudkørsel	310	660
Levering af slagtedyr	26	52
Levering af småkalve	26	26
Halmkørsel	50	100
Afhentning døde dyr	26	26
Øvrigt	20	30

I. Oplysninger om virksomhedens affald

36) + 37) + 38) + 39)

Art	Opbevares i:	Bortskaffes til:
Døde dyr, EAK-kode: 020102 ¹¹	Under presenning/kadaverdække	DAKA
Fast affald:		
19.00 forbrændingseget	container	Marius Pedersen
23.00 Ikke-forbrændingseget	-renovation	Losseplads
50.00 papir og pap	container	dagrenovation
51.00 glas	-	-
52.00 plast EAK-kode 020104	Container	Marius Pedersen-
52.06 heraf PVC	0	
Olie- og kemikalieaffald:		
Landbrugs-og kemikalieaffald, EAK-kode 020109 ¹²		
02.12 Pesticidaffald (T)	-	-
05.13 Affald af veterinære lægemidler (Z)	Flasker	Dyrlæge

J. Oplysninger om indpasning i landskabet

- 40) Beplantning omkring det nye staldanlæg er endnu ikke fastlagt. Der er beplantning rundt det eksisterende anlæg. Materialevalget til den nye stald, er valgt ud fra, at det skal passe ind i landskabet, hvilket betyder, at stalden vil blive opført i elementer i naturfarver. Derudover er placering af staldanlægget nøje overvejet, så stalden ikke vil komme til at virke for dominerende i landskabet. Den valgte placering af staldanlægget kræver en landzonetilladelse, da det er valgt at flytte staldanlægget så langt væk fra samlet bebyggelse som muligt.

K. Forslag til egenkontrol

- 41) Produktionens størrelse, fordeling af næringsstoffer på harmoniarealet, samt andelen af efterafgrøder fremgår af gødningsregnskabet.
- Der føres logbog over gyllebeholdernes flydelag.
- Af driftsregnskabet fremgår råvareforbruget samt salg af mælk og slagtekøer/-kalve.

L. Ikke-teknisk resumé

- 42) Husdyrproduktionen på Pederstrupvej 68 udvides fra 365,49 DE i køer med opdræt til 902,08 DE i køer med opdræt.

I forbindelse med udvidelsen etableres der en ny kostald, en kalvestald, en gyllebeholder og køersiloer. Den nye stald etableres væk fra den samlet bebyggelse Pederstrup. Hovedparten af opdrættet vil være i de eksisterende bygninger. Der foretages ingen ændringer af de eksisterende stalde. Antallet af dyreenheder i det eksisterende staldanlæg bliver reduceret fra 365,49 dyreenheder til 292,52, som er tæt beliggende på naboer.

Ejendommen ligger i et landbrugsområde, der ikke er omfattet af regionale udpegninger og bygningslinier. Der søges om landzonetilladelse til det nye staldanlæg.

Projektet overholder lugtgeneafstande til naboer, samlet bebyggelse og byzone både fra det eksisterende staldanlæg og til det nye staldanlæg. Staldanlægget er placeret mere end 1000 m fra kvælstoffølsomme naturområder.

Det generelle reduktionskrav på 20 % er overholdt ved etablering af forsøringsanlæg samt overdækning af den nye gyllebeholder.

¹¹ Opbevaring og bortskaffelse af døde dyr sker i henhold til BEK nr. 439: Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr. Døde dyr tilmeldes afhentning indenfor 24 timer. Opbevarings- og afhentningsplads er ikke synlig fra offentlig vej – se bilag til ansøgningskema.

Krav om fosforoverskud er overholdt. Det reelle dyretryk på arealerne er 2,24 DE pr. ha. Der er 6 marker, der er nitratfølsom, men merbelastningen er -1 -2 mg nitrat pr. liter. Beregningerne viser, at der er et fosforoverskud på 2,2 kg P pr. ha pr. år. Den reelle udvaskning er beregnet til 43,3 kg N pr. ha, hvilket ikke er over den maximale udvaskning. Gyllen bliver behandlet i et separationsanlæg. Det er endnu ikke endelig bestemt om det er muligt at gå sammen med en anden kvægbruger om et separationsanlæg, eller om Hans Henrik selv vælger at investere i et anlæg.

M. oplysninger i forbindelse med virksomhedens ophør.

- 43) Ved virksomhedens ophør rengøres stalde- og gødningsopbevaringsanlæg. Evt. nedbrydning af bygninger, ensilagepladser og gyllebeholdere vil foregå i henhold til gældende regler.

N. Alternative muligheder

- 44) 0-alternativ - dvs. produktionen fortsætter uændret med nuværende produktion. Den nødvendige udvikling og effektivisering vil ikke ske på ejendommen, og reelt set vil en bæredygtig landbrugsproduktion afvikles indenfor en overskuelig årrække. Der er ikke undersøgt andre alternativer.

Beskrivelse af arealdelen

Alt kvæggyllen (64.480 kg N, 10.834 kg P og 693,06 DE) separeres på bedriften. Fiberfraktionen afsættes til godkendt virksomhed eller fællesbiogasanlæg. Der er således ikke redegjort for udspretningsarealer til fiberfraktionen. Kvælstof i væskefraktionen skal udnyttes med 84 % (på bedriften og hos modtagere) og i fiberfraktionen med 50 %. Der er vedlagt bilag der viser beregning vedrørende forarbejdning af husdyrgødning. Det er et regneark udviklet af Dansk Landbrugsrådgivning, Landscentret der er anvendt. I regnearket er indtastet et antal køer og kvier der svarer til det antal DE der producerer gylle. Der er lavet mindre ændringer i korrektionsfaktorer så den producerede mængde N og P svarer til det som er fremkommet i ansøgningssystemet. Efter separation af alt kvæggyllen er der i væskefraktionen som modtages til bedriften 38561 kg N, 3796 kg P; 414,62 DE. Udspretningsarealerne har boniteten 4-5 og 11. Nogle arealer er detaildrænet. Der er ikke indtastet fosfortal så alle arealer er beregnet med høje fosfortal om end det forventes at en del arealer vil have lavere fosfortal.

Der er 268,25 hektar ejet/forpagtet udspretningsareal på bedriften. 50,32 hektar er beliggende i nitratfølsomme indvindingsområder. Ingen arealer ligger i nitratklasser. 131,35 ha ligger i fosforklasse II og III. Der anvendes referencesædskiftet K12 på alle arealer.

Der afsættes forarbejdet husdyrgødning (væskefraktion) modtager Jacob og Villy Lundgård, Lundgårdvej 11, Kjellerup; Preben Nygaard, Ebstrupvej 19, 8632 Lemming; Kim Pedersen, Dalbakkevej 4, 8620 Kjellerup og Niels Morten Sloth, Stenholtvej 16, 7442 Engesvang, Niels Brink, Haurbakvej 19, Kjellerup. Der modtages Dybstrøelse og husdyrgødning afsat ved afgræsning fra Anne Marie Christensens bedrift beliggende Fruerlund 4, Kjellerup. I alt udbringes 53.859,62 kg N, 7398,28 Kg P; 600,35 DE på udspretningsarealerne. Se oversigt over flow af husdyrgødning til og fra bedriften. Aftalearealerne hos Jacob og Villy Lundgård er beliggende i fosforfølsomme områder og der er derfor udarbejdet § 16 arealgodkendelse for arealerne.

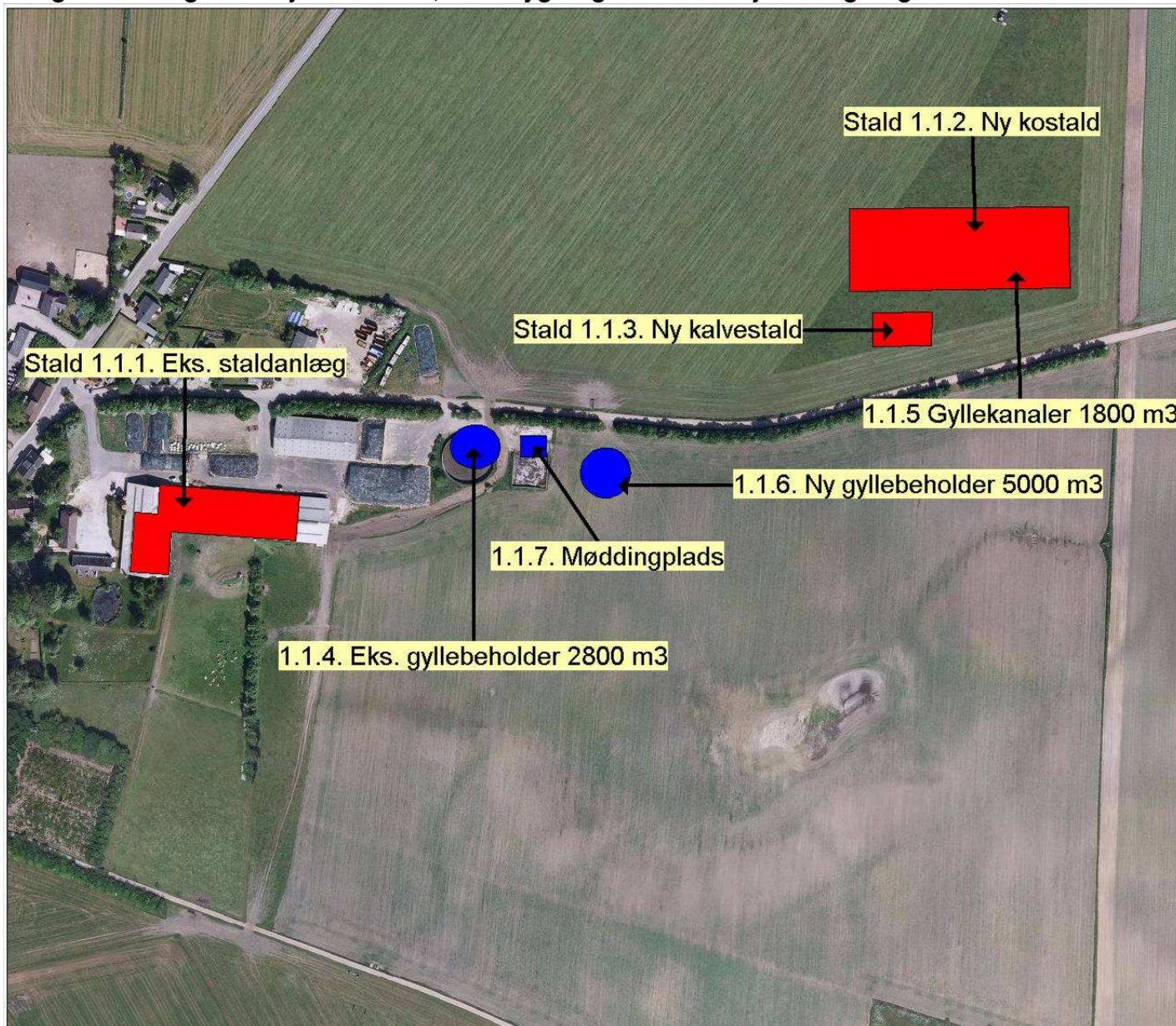
Beregningerne viser at med den tilførte husdyrgødning og det valgte sædskifte er der et fosforoverskud på 2,2 kg P/ha/år. DE-reel er 2,24 DE/ha med en udvaskning på 43,3 kg N/ha. 6 marker ligger i nitratfølsomme indvindingsområder. Merbelastningen er -1- -2 kg N/ha og således medfører den planlagte produktion mindre belastning i forhold til nudriften.

Der er 38,35 ha som ikke kan indgå i har harmoniarealet. Her går afgræssende dyr udenfor udspretningsarealet.

Bilagsoversigt

Bilag 1:	Oversigt over ejendommen, med bygningsnumreer jf. ansøgningen
Bilag 2:	Tabel til situations- og afløbsplan
Bilag 2b:	Oversigt over eksisterende og nybyggeri, luftfoto
Bilag 2c:	Situationsplan - Nybyggeri
Bilag 2d:	Situationsplan - Eksisterende byggeri
Bilag 3:	Afløbsplan - Nybyggeri
Bilag 4:	Kort over flugtveje og brandslukningsredskaber – Nybyggeri
Bilag 4b:	Kort over flugtveje og brandslukningsredskaber – Eksisterende anlæg
Bilag 5:	Oversigt over nybyggeri
Bilag 6:	Facader på nybyggeri
Bilag 6b:	Visualisering af nybyggeri
Bilag 6c:	Facade for nybyggeri set i forhold til terræn
Bilag 7:	Fordeling af dyr
Bilag 8:	Oversigt over flow af husdyrgødning på Pederstrupvej 68, Kjellerup
Bilag 9:	Resultat af lugt beregninger jf. fiktiv ansøgning 18573, nybyggeri alene
Bilag 10:	Resultat af lugt beregninger jf. fiktiv ansøgning 18593, Eksisterende anlæg
Bilag 11:	Beregnet konsekvensområde jf. fiktive ansøgninger, eksisterende anlæg (fiktiv ans. 18593) og nybyggeri (fiktiv ans. 18573)
Bilag 12:	Natur i forhold til ejendommen
Bilag 13:	EF- Habitatområde og § 7 beskyttet natur i forhold til anlæg
Bilag 14:	Arealer og transportveje - Oversigt
Bilag 14b:	Arealer og transportveje
Bilag 15:	Oversigt over udbringningsarealer (ejede og forpagtede arealer) og aftalearealer
Bilag16:	§ 3 i forhold til arealer - Oversigtskort
Bilag16b:	§ 3 i forhold til arealer – Kort A
Bilag16c:	§ 3 i forhold til arealer – Kort B
Bilag16d:	§ 3 i forhold til arealer – Kort C
Bilag16e:	§ 3 i forhold til arealer – Kort D
Bilag16f:	§ 3 i forhold til arealer – Kort E
Bilag16g:	§ 3 i forhold til arealer – Kort F
Bilag16h:	§ 3 i forhold til arealer – Kort G
Bilag16i:	§ 3 i forhold til arealer – Kort H
Bilag16j:	§ 3 i forhold til arealer – Kort I
Bilag 17:	§ 7 beskyttet natur, EF- Habitatområde og beskyttede vandløb i forhold til arealer – Oversigt
Bilag 17b:	§ 7 beskyttet natur, EF- Habitatområde og beskyttede vandløb i forhold til arealer – Kort A
Bilag 17c:	§ 7 beskyttet natur, EF- Habitatområde og beskyttede vandløb i forhold til arealer – Kort B
Bilag 17d:	§ 7 beskyttet natur, EF- Habitatområde og beskyttede vandløb i forhold til arealer – Kort C
Bilag 17e:	§ 7 beskyttet natur, EF- Habitatområde og beskyttede vandløb i forhold til arealer – Kort D
Bilag 17f:	§ 7 beskyttet natur, EF- Habitatområde og beskyttede vandløb i forhold til arealer – Kort E
Bilag 17g:	§ 7 beskyttet natur, EF- Habitatområde og beskyttede vandløb i forhold til arealer – Kort F
Bilag 17h:	§ 7 beskyttet natur, EF- Habitatområde og beskyttede vandløb i forhold til arealer – Kort G
Bilag 17i:	§ 7 beskyttet natur, EF- Habitatområde og beskyttede vandløb i forhold til arealer – Kort H
Bilag 17j:	§ 7 beskyttet natur, EF- Habitatområde og beskyttede vandløb i forhold til arealer – Kort I
Bilag 18:	Nitratfølsomme indvindingsområder - Oversigtskort
Bilag 18b:	Nitratfølsomme indvindingsområder – Kort A
Bilag 18c:	Nitratfølsomme indvindingsområder – Kort B
Bilag 19:	Vejledende fosforklasser - Oversigtskort
Bilag 19b:	Vejledende fosforklasser – Kort C
Bilag 19c:	Vejledende fosforklasser – Kort D
Bilag 19d:	Vejledende fosforklasser – Kort E
Bilag 19e:	Vejledende fosforklasser – Kort F
Bilag 19f:	Vejledende fosforklasser – Kort G
Bilag 19g:	Vejledende fosforklasser – Kort H
Bilag 20:	Udtalelse fra Ikast-Brande Kommune af d. 5. juli 2010

Bilag 1: Oversigt over ejendommen, med bygningsnummerer jf. ansøgningen

Sag

Pederstrupvej 68,
8620 Kjellerup

Signaturforklaring

Staldafsnit

Opbevaringslagre

ORBICON
LEIF HANSEN

Gaasvænkevej 4
9000 Aalborg
Telefon 99 30 12 00

Bygninger, tanke og pladser			
Arealer på eksisterende bygninger er vejledende			
Nr	Beskrivelse	Areal	Status
1	Stuehus	102 m ²	Eksisterende
2	Maskinhus	134 m ²	Eksisterende
3	Kostald	1.294 m ²	Eksisterende
4	Kostald	2.064 m ²	Eksisterende
5	Plansilo	685 m ²	Eksisterende
6	Plansilo	445 m ²	Eksisterende
7	Foderlade	1.003 m ²	Eksisterende
8	Fortank	6 m ²	Eksisterende
9	Gyllebeholder	691 m ²	Eksisterende
10	Mødding	395 m ²	Eksisterende
11	Kostald	6.035 m ²	Ny
12	Kalvestald	476 m ²	Ny
13	Foderlade	186 m ²	Ny
14	Plansilo	3.276 m ²	Ny
15	Opsamlingsstank vand fra Plansiloer	95 m ²	Ny
16	Gyllebeholder	1.238 m ²	Ny
17	Plads til separering	99 m ²	Ny

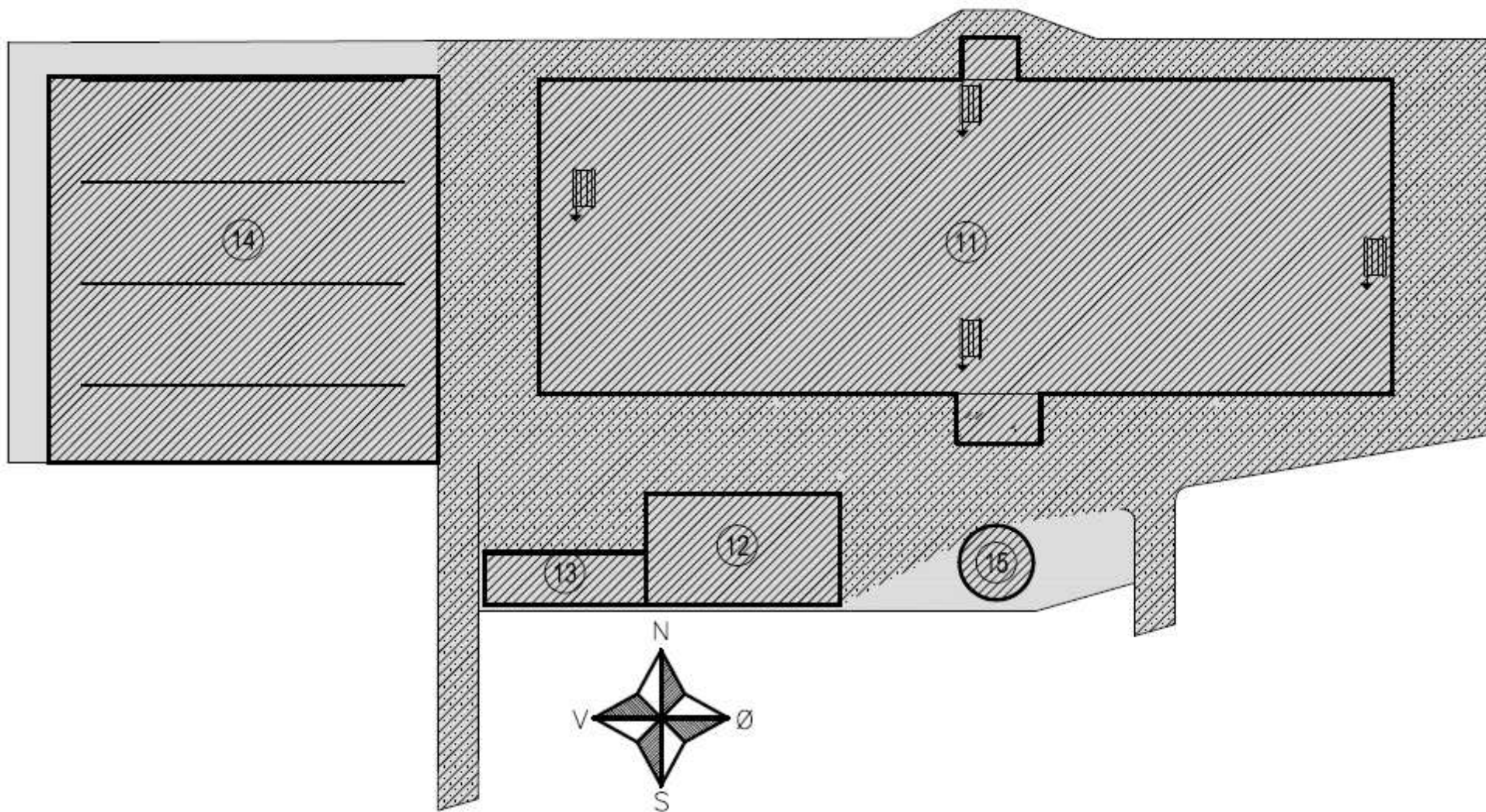
Objekter	
Nr	Beskrivelse
A	Oliefyr med 1200 L tank
B	Stophane
B	Gl. tankrum
B	EI - Hovedafbryder
E	Syretank
F	Afhentning mælk
H	Førstehjælp
I	Kompressor
I	EI - Hovedafbryder
I	Stophane
K	Døde dyr
L	Læsseplads gylle
M	Det forudsættes at gardin kan bruges som redningsåbning
N	Det forudsættes at gardin kan bruges som redningsåbning
O	Det forudsættes at gardin kan bruges som redningsåbning
P	Det forudsættes at gardin kan bruges som redningsåbning

—	Eksisterende bygning		Eksisterende vej
	Ny bygning		Ny blivende vej
- - - -	Nedrives		Byggevej
	Eksisterende beplantning		Ny beplantning

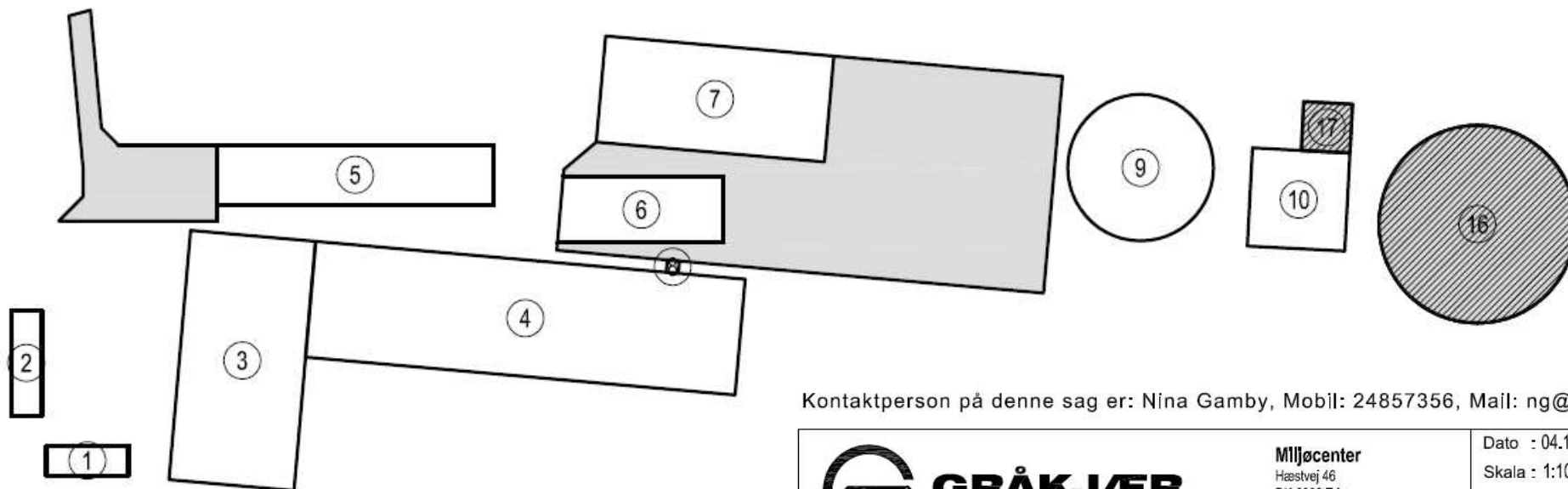
Bilag 2b: Oversigt over eksisterende og nybyggeri, luftfoto

Bilag 2c: Situationsplan - Nybyggeri

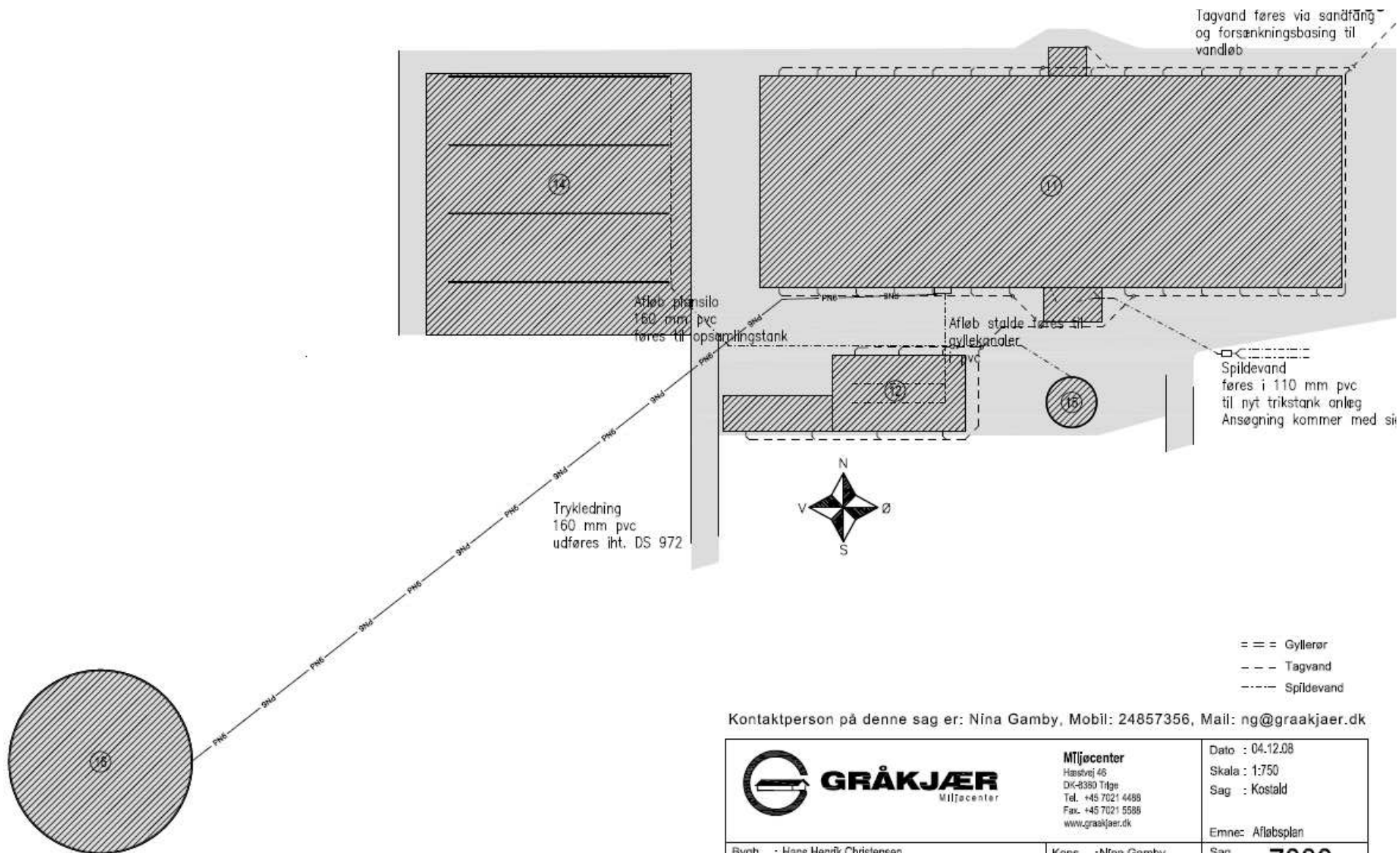
Bilag 2d: Situationsplan - Eksisterende byggeri

Kontaktperson på denne sag er: Nina Gamby, Mobil: 24857356, Mail: ng@graakjaer.dk

 GRÅKJÆR Miljøcenter	Miljøcenter Høstvej 46 DK-8380 Trige Tel. +45 7021 4488 Fax. +45 7021 5588 www.graakjaer.dk	Dato : 04.12.08
		Skala : 1:1000
		Sag : Kostald
		Emne: Bedriftsoversigt
Bygh. : Hans Henrik Christensen	Kons. : Nina Gamby	Sag 7339
Byg. pl. : Mausingsvej 55, 8620 Kjellerup	Mobil : 24857356	
Tlf. : 86888452	Tegner : Hans Henrik Thomsen	Tegning
Mobil : 61391831	Projekt : —	M 0-02-1
E-mail : —	Mobil : —	

Bilag 3: Afløbsplan - Nybyggeri

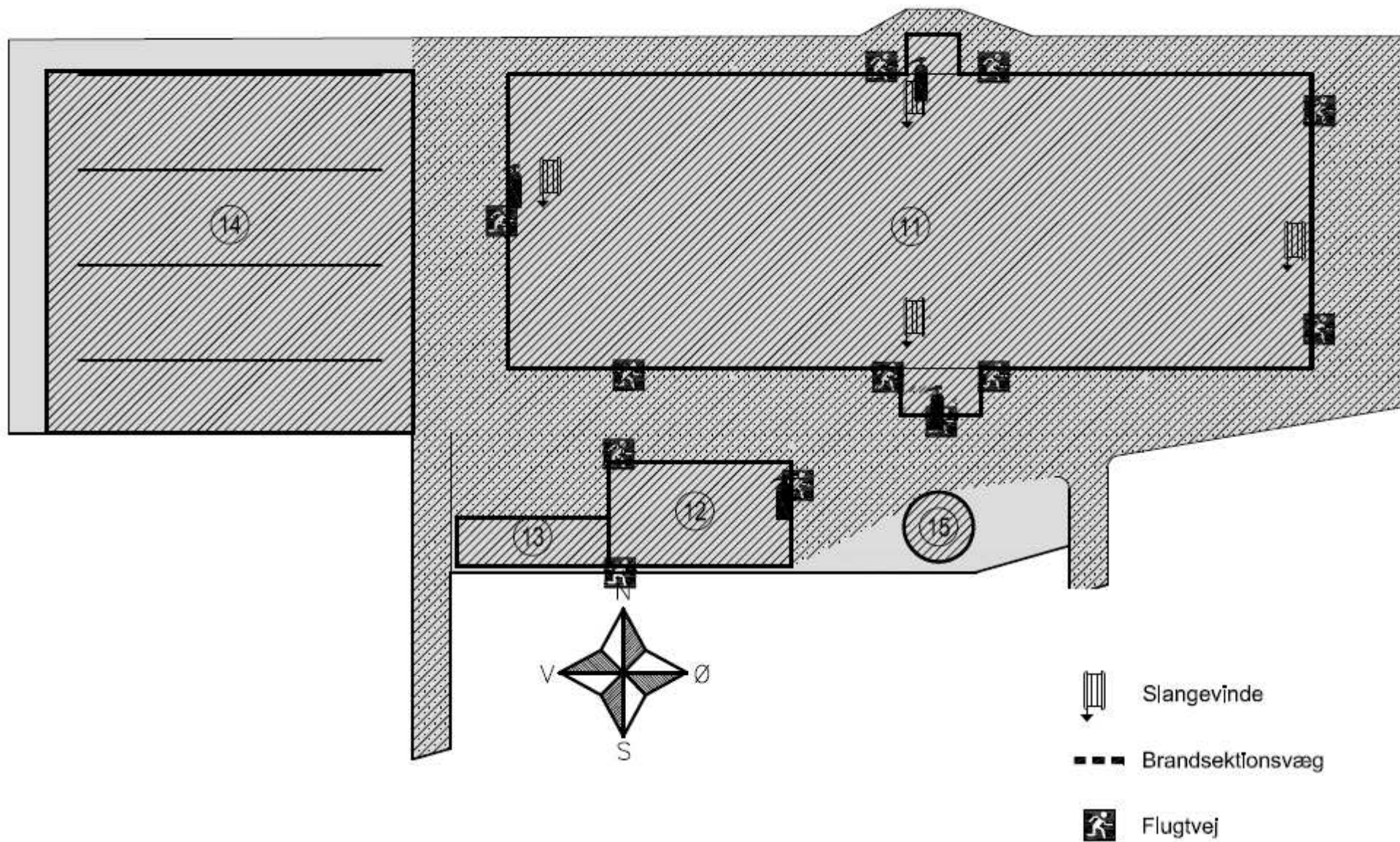

Kontaktperson på denne sag er: Nina Gamby, Mobil: 24857356, Mail: ng@graakjaer.dk

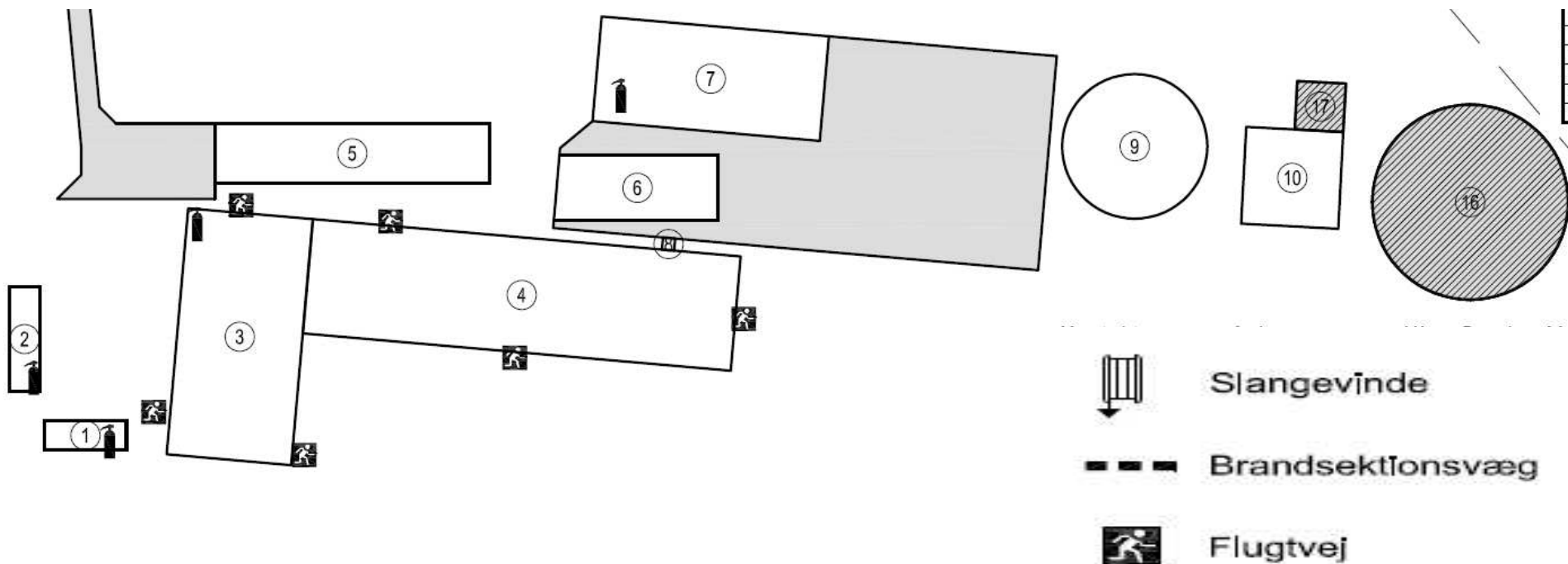
	Miljøcenter Hæstvej 46 DK-8380 Tilde Tel. +45 7021 4488 Fax. +45 7021 5588 www.graakjaer.dk	Dato : 04.12.08 Skala : 1:750 Sag : Kostald
	Emne: Afløbsplan	
Bygh. : Hans Henrik Christensen Byg. pl.: Mausingsvej 55, 8620 Kjellerup Tlf. : 86888452 Mobil : 61391831 E-mail : —	Kons. : Nina Gamby Mobil : 24857356	Sag 7339
Tegner : Hans Henrik Thomsen Projekt : — Mobil : —		Tegning M 0-03-1

Bilag 4: Kort over flugtveje og brandslukningsredskaber – Nybyggeri

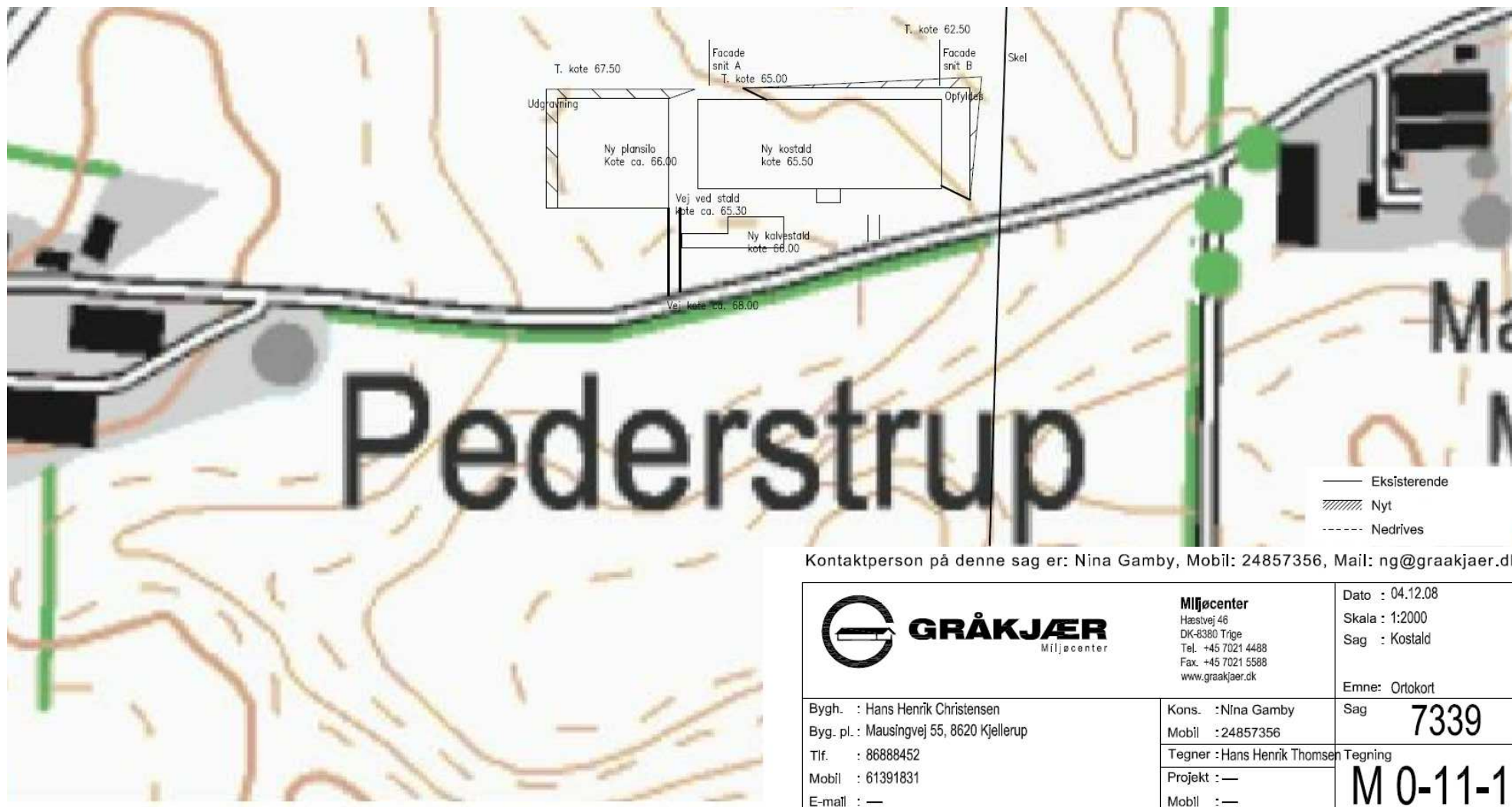
Bilag 4b: Kort over flugtveje og brandslukningsredskaber – Eksisterende anlæg

Kontaktperson på denne sag er: Nina Gamby, Mobil: 24857356, Mail: ng@graakjaer.dk

	Miljøcenter Hæstvej 46 DK-8380 Trige Tel. +45 7021 4488 Fax. +45 7021 5588 www.graakjaer.dk	Dato : 04.12.08 Skala : 1:1000 Sag : Kostald
	Bygh. : Hans Henrik Christensen Byg. pl. : Mausingsvej 55, 8620 Kjellerup Tlf. : 86888452 Mobil : 61391831 E-mail : —	Kons. : Nina Gamby Mobil : 24857356 Tegner : Hans Henrik Thomsen Projekt : — Mobil : —

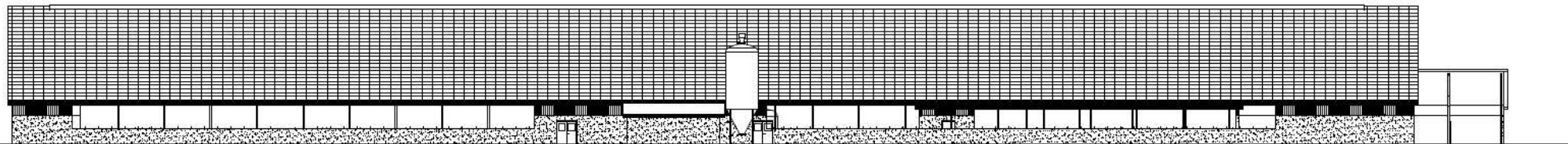
Bilag 5: Oversigt over nybyggeri

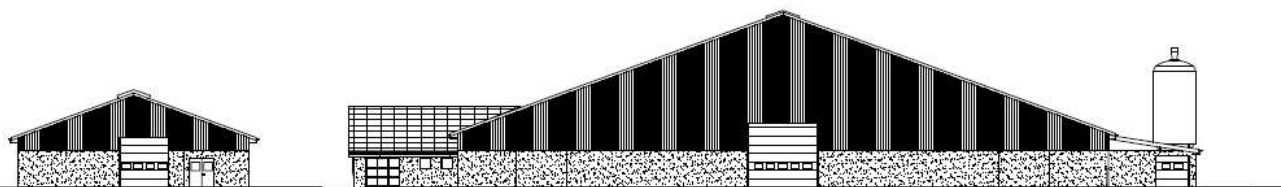
Kontaktperson på denne sag er: Nina Gamby, Mobil: 24857356, Mail: ng@graakjaer.dk

 GRÅKJÆR Miljøcenter	Miljøcenter Hæstvej 46 DK-8380 Trige Tel. +45 7021 4488 Fax. +45 7021 5588 www.graakjaer.dk	Dato : 04.12.08
		Skala : 1:2000 Sag : Kostald
Bygh. : Hans Henrik Christensen Byg. pl. : Mausingvej 55, 8620 Kjellerup Tlf. : 86888452 Mobil : 61391831 E-mail : —	Kons. : Nina Gamby Mobil : 24857356 Tegner : Hans Henrik Thomsen Projekt : — Mobil : —	Emne: Ortokort Sag 7339 M 0-11-1

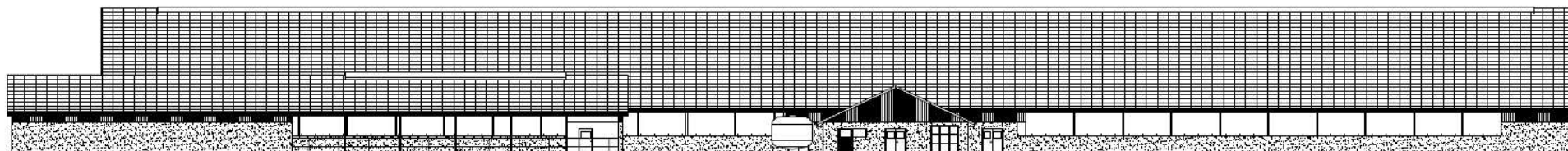
Bilag 6: Facader på nybyggeri

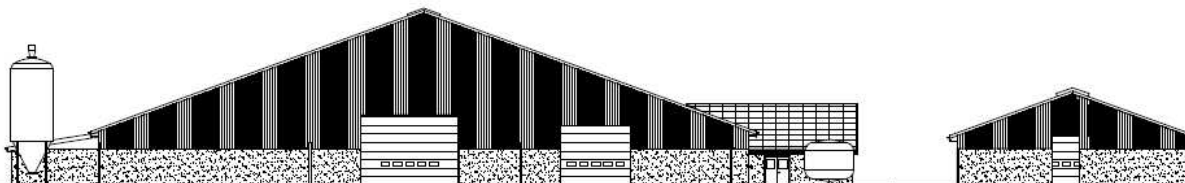
NORD
Mål: 1:400

ØST
Mål: 1:400

SYD
Mål: 1:400

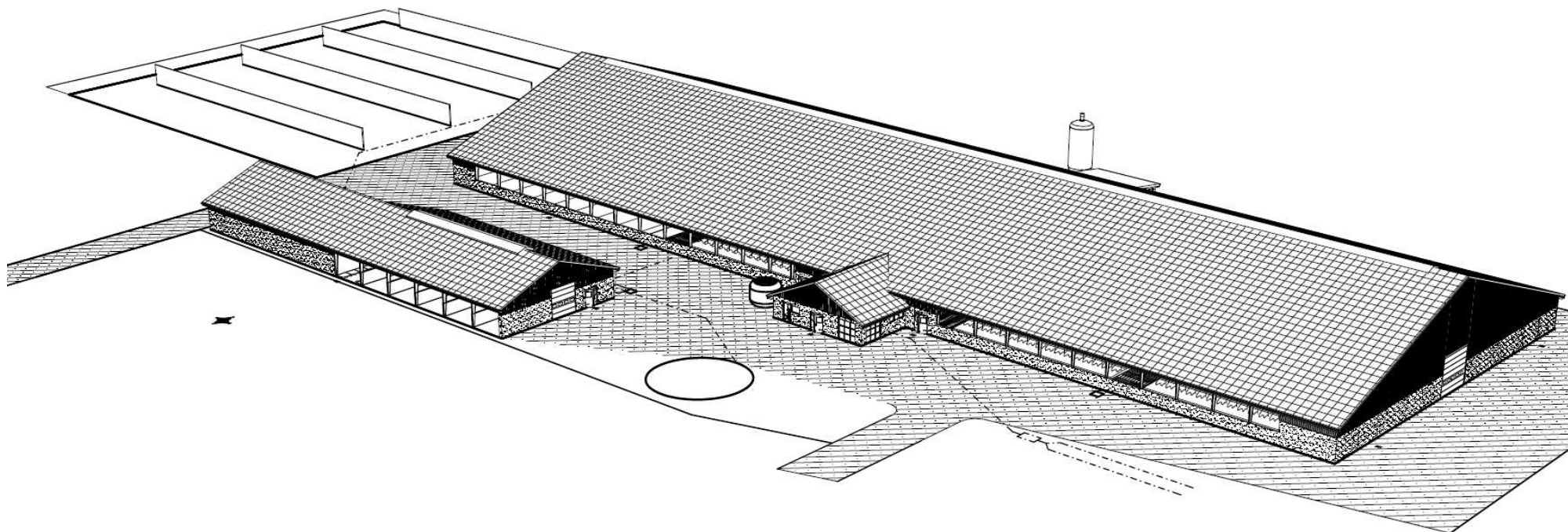

VEST
Mål: 1:400

Kontaktperson på denne sag er: Nina Gamby, Mobil: 24857356, Mail: ng@graakjaer.dk

 GRÅKJÆR Miljøcenter	Miljøcenter Høstvej 46 DK-8380 Trige Tel. +45 7021 4488 Fax. +45 7021 5588 www.graakjaer.dk	Dato : 04.12.08 Skala : 1:400 Sag : Kostald
	Bygh. : Hans Henrik Christensen Byg. pl. : Mausingsvej 55, 8620 Kjellerup Tlf. : 86888452 Mobil : 61391831 E-mail : —	Kons. : Nina Gamby Mobil : 24857356 Tegner : Hans Henrik Thomsen Projekt : — Mobil : —

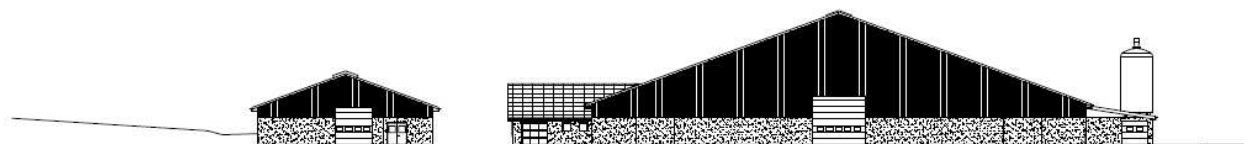
Bilag 6b: Visualisering af nybyggeri

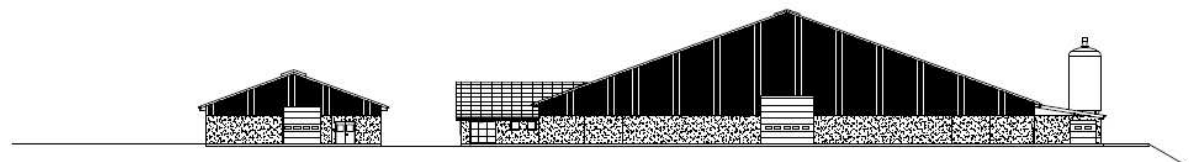
Kontaktperson på denne sag er: Nina Gamby, Mobil: 24857356, Mail: ng@graakjaer.dk

 GRÅKJÆR Miljøcenter	Miljøcenter Hæstvej 46 DK-8380 Trige Tel. +45 7021 4488 Fax. +45 7021 5588 www.graakjaer.dk	Dato : 04.12.08 Skala : Ej målfast Sag : Kostald
		Emne: Perspektiv
Bygh. : Hans Henrik Christensen Byg. pl. : Mausingsvej 55, 8620 Kjellerup Tlf. : 86888452 Mobil : 61391831 E-mail : —	Kons. : Nina Gamby Mobil : 24857356 Tegner : Hans Henrik Thomsen Projekt : — Mobil : —	Sag 7339 Tegning M 1-51-1

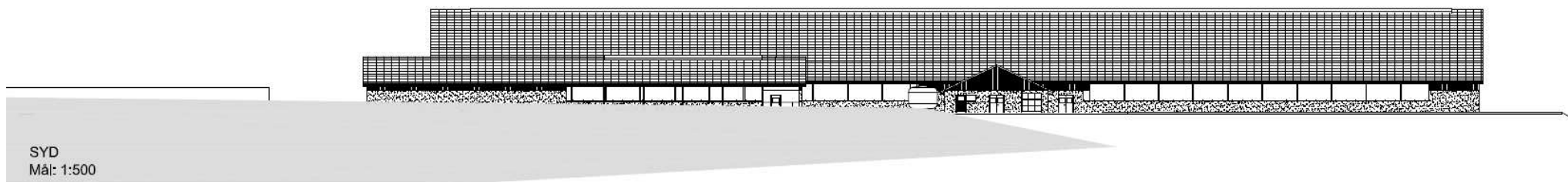
Bilag 6c: Facade for nybyggeri set i forhold til terræn

ØST
Snlt A
Mål: #####

ØST
Snlt B
Mål: 1:500

SYD
Mål: 1:500

Kontaktperson på denne sag er: Nina Gamby, Mobil: 24857356, Mail: ng@graakjaer.dk

 GRÅKJÆR Miljøcenter	Miljøcenter Hæstvvej 46 DK-8380 Trige Tel. +45 7021 4488 Fax. +45 7021 5588 www.graakjaer.dk	Dato : 04.12.08
		Skala : #####
Bygh. : Hans Henrik Christensen Byg. pl. : Mausingvej 55, 8620 Kjellerup Tlf. : 86888452 Mobil : 61391831 E-mail : —	Kons. : Nina Gamby Mobil : 24857356 Tegner : Hans Henrik Thomsen Projekt : — Mobil : —	Sag : Kostald
		Emne: Facader med terræn
		Sag 7339
		M 1-52-1

Bilag 7: Fordeling af dyr

Staldafsnit	Dyrehold (nudrift)	Dyrehold (ansøgt)	Staldindretning (ansøgt)	BAT-redegørelse (ansøgt drift)
Eksisterende staldanlæg (staldafsnit 1.1.1)	242 årskøer, st. race, 322,97 DE	45 årskøer (goldkøer), st. race, 60,06 DE	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Robotskrab vil koste 125.000 kr. og gøre en forskel på 47,7 kg ammoniak-N pr. år. Fravalgt på grund af proportionalitetsbetragtning.
Eksisterende staldanlæg (staldafsnit 1.1.1)	8 årskøer, 10,68 DE (dybstrøelse)	0		
Eksisterende staldanlæg (staldafsnit 1.1.1)	64 årsopdræt (0-6 mdr.) og 125 tyrekalve (40-50 kg), i alt 18,12 DE	75 årsopdræt (2-6 mdr.), 56 årsopdræt (6-9 mdr.), 56 årsopdræt (9-12 mdr.) og 225 tyrekalve (40-50 kg), i alt 64,83 DE	Dybstrøelse	Intet BAT for dyretypen
Eksisterende staldanlæg (staldafsnit 1.1.1)	27 årsopdræt (6-27 mdr.), 13,72 DE	258 årsopdræt (6-27 mdr.) og 42 årsopdræt (6-27 mdr.), i alt 167,63 DE	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Intet BAT for dyretypen
Ny kostald (staldafsnit 1.1.2)	0	434 årskøer, 579,21 DE	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) og gylleforsuring	Gylleforsuring med 50 % effekt
Ny kostald (staldafsnit 1.1.2)	0	16 årskøer, 21,35 DE	Dybstrøelse	Kælvningsbokse og aflastningsbokse. Ikke muligt at anvende BAT i sådanne.
Ny kalvestald (staldafsnit 1.1.3)	0	38 årsopdræt (0-2 mdr.), 9,00 DE	Dybstrøelse	Intet BAT for staldtypen
I alt, DE	365,49 DE	902,08 DE		

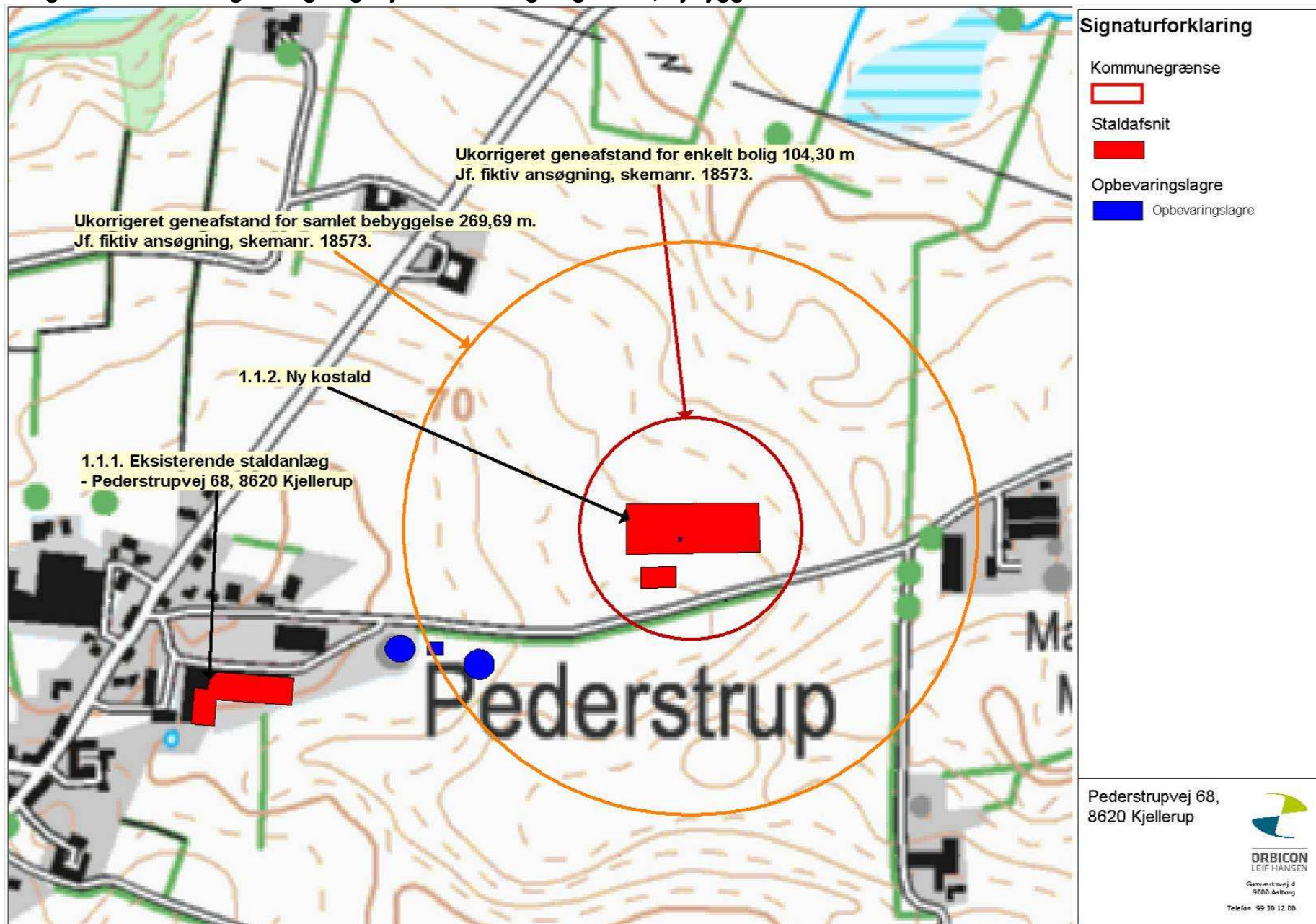
Bilag 8: Oversigt over flow af husdyrgødning på Pederstrupvej 68, Kjellerup

	N	P	DE
Produktion			
Produktion, gylle	64.479,57	10.833,98	693,06
Produktion, dybstrøelse	8.581,59	1.509,45	95,18
Afsat ved afgræsning på udbringningsarealer	7.930,38	1.577,11	102,11
Dybstrøelse, Fruerlundvej 4	6.967,49	1.363,72	81,05
Total			
Seperationsandel			
Separation af rågylle	64.479,57	10.833,98	693,06
Rågylle	0	0	0
Fordeling efter separation			
Fiberfraktion	25.918,57	7.037,98	278,60
Væskefraktion	38.561,00	3.796	414,62
Rågylle	0	0	0
Dybstrøelse	15.549,08	2.873,17	176,23
Afsat ved afgræsning	7.930,38	1.577,11	102,11
Afsætning			
Væskefraktion – Lundgaard 4, Kjellerup	4622,00	455,00	49,70
Væskefraktion – Ebstrupvej 19, Lemming	1276,00	126,00	13,72
Væskefraktion – Dalbakkevej 4, Kjellerup	866,00	85,00	9,31
Væskefraktion – Stenholtvej 16, Engesvang	781,00	77,00	8,40
Væskefraktion- Haurbakvej 19, Kjellerup	1068,00	105,00	11,48
Fiberfraktion – godkendt modtager	25.918,57	7.037,98	278,60
Total afsætning	34.531,57	7.885,98	371,21
Til fordeling på eget og forpagtet arealer	53.859,62	7.398,28	600,35

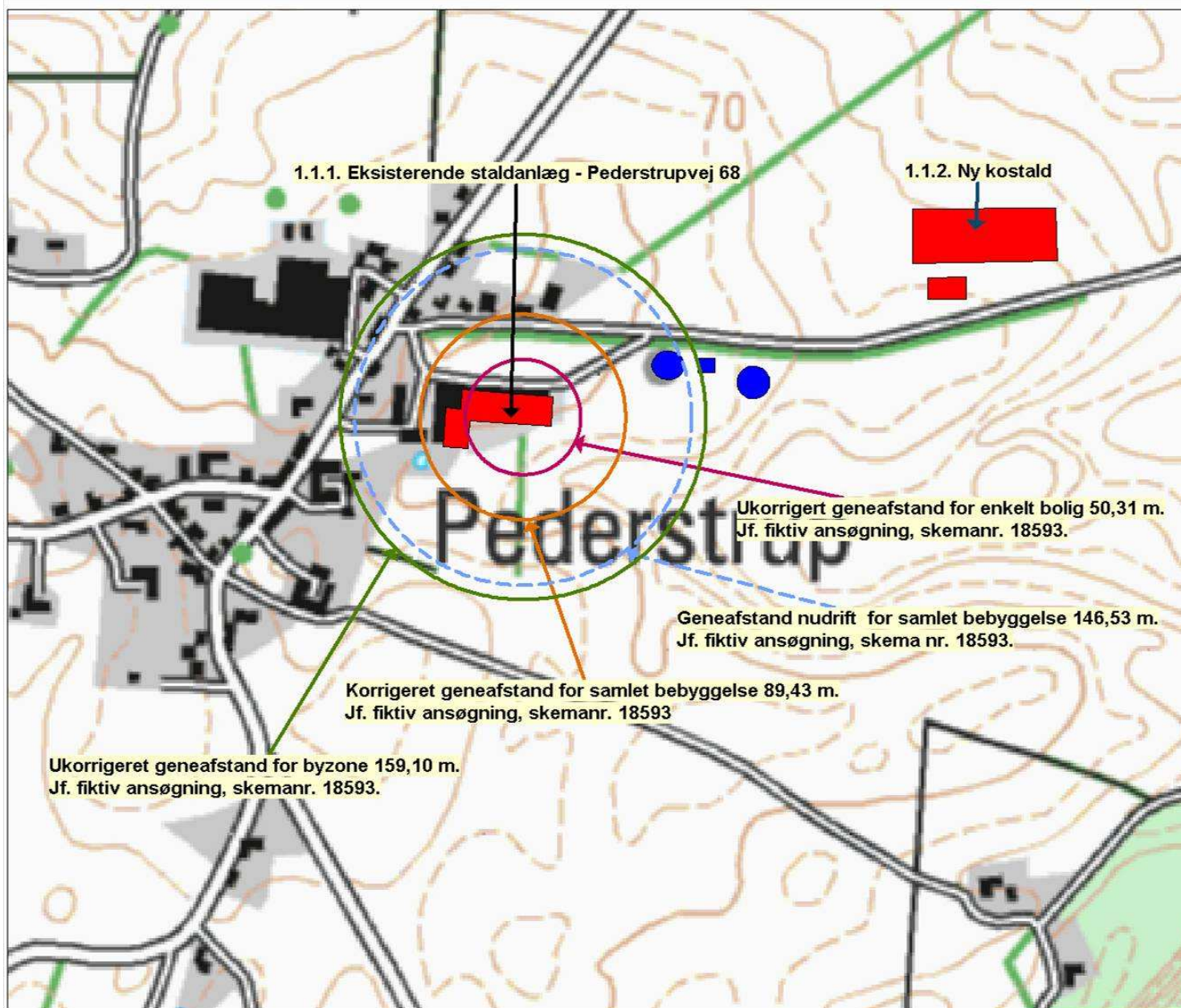
I IT-systemet er den forarbejdede væskefraktion indført som Blandet husdyrgødning. Årsagen er at FARM beregner forkert hvis man anvender gødningstypen forarbejdet husdyrgødning. Det er således af Poul Lundsby fra Miljøstyrelsen oplyst at der i stedet skal anvendes gødningstypen Blandet husdyrgødning.

Bilag 9: Resultat af lugt beregninger jf. fiktiv ansøgning 18573, nybyggeri alene

Bilag 10: Resultat af lugt beregninger jf. fiktiv ansøgning 18593, Eksisterende anlæg

Signaturforklaring

Staldafsnit

Opbevaringslagre

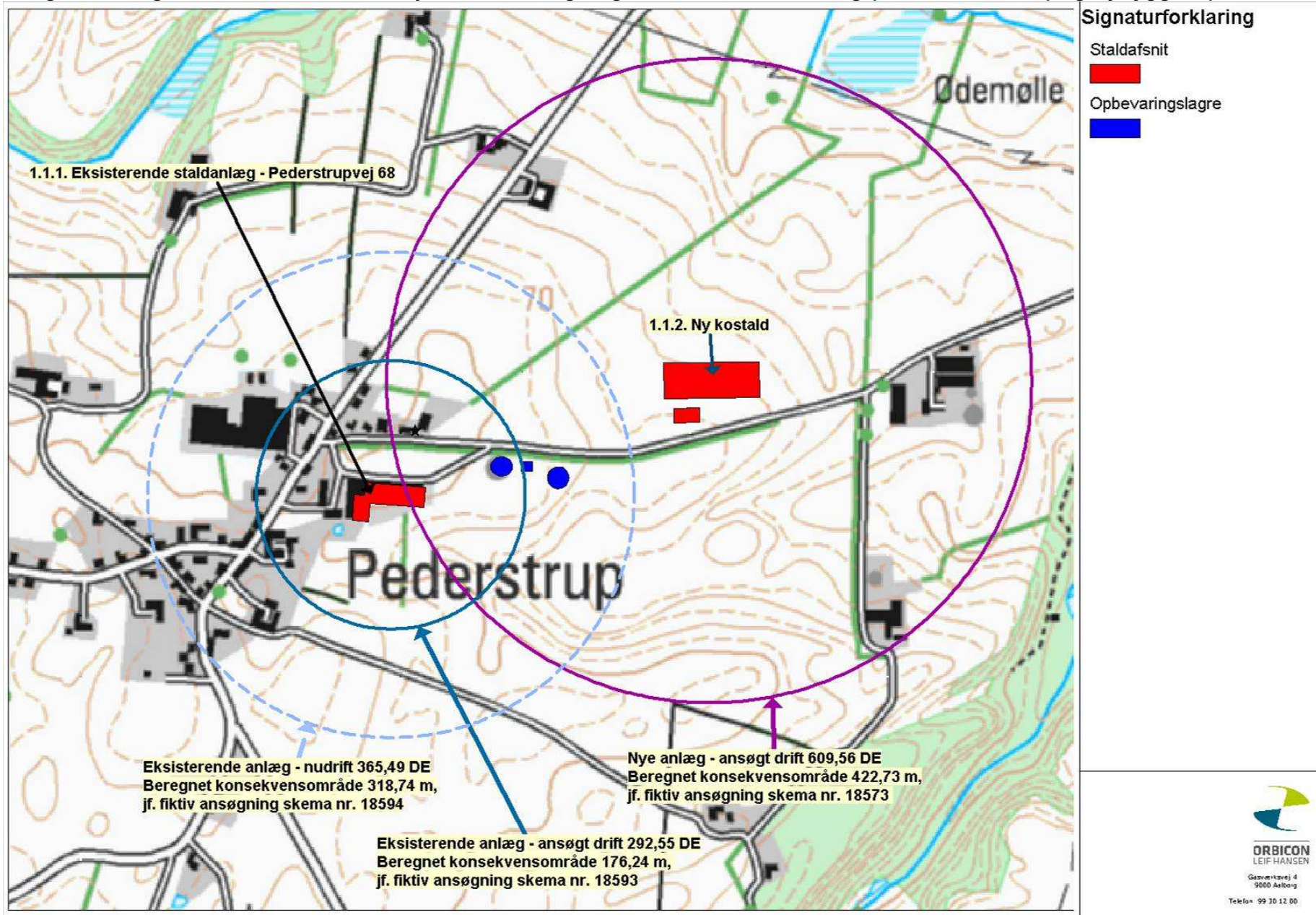

ORBICON
LEIF HANSEN

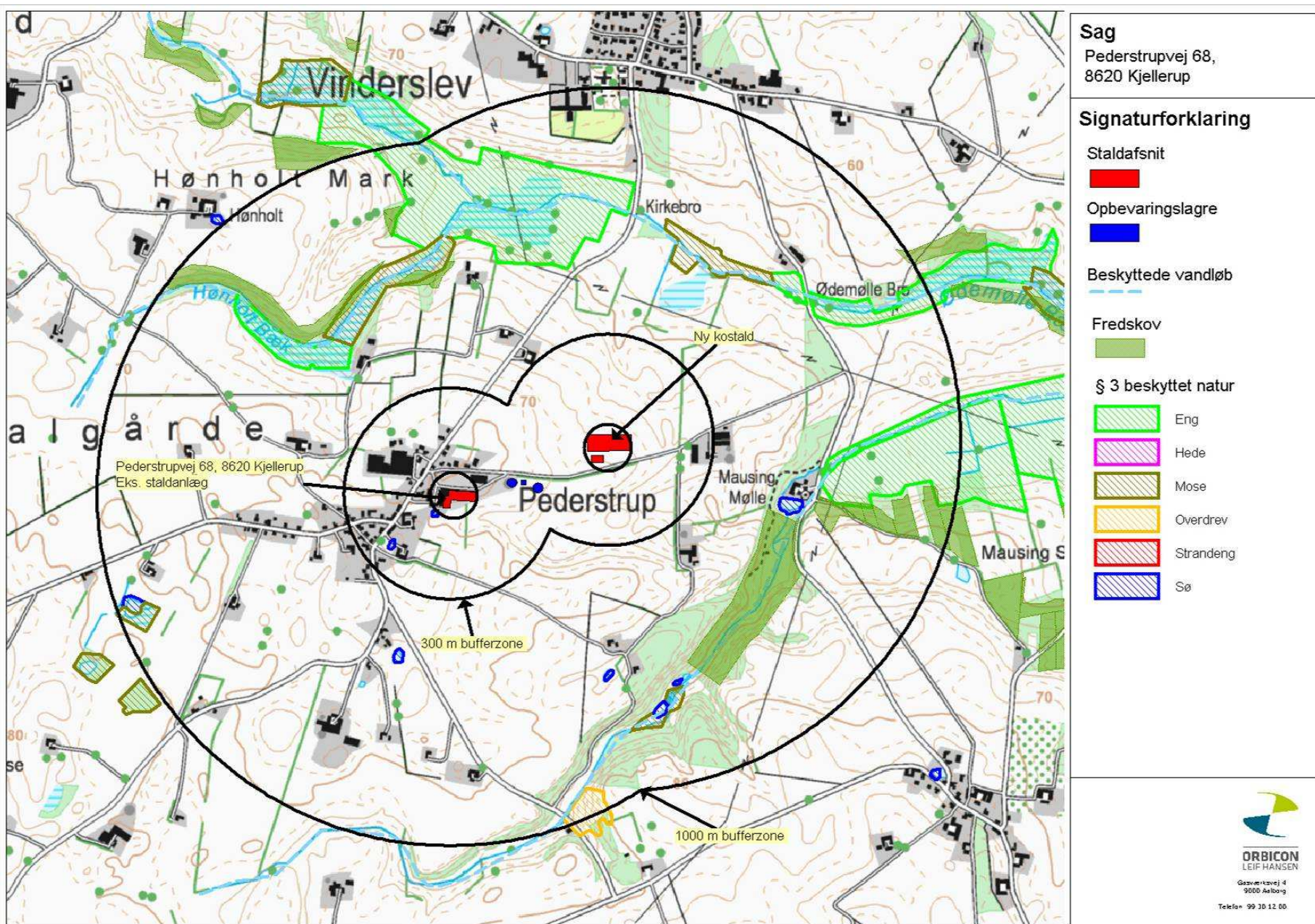
Geavekøvej 4
9000 Ålborg

Telefon 99 30 12 00

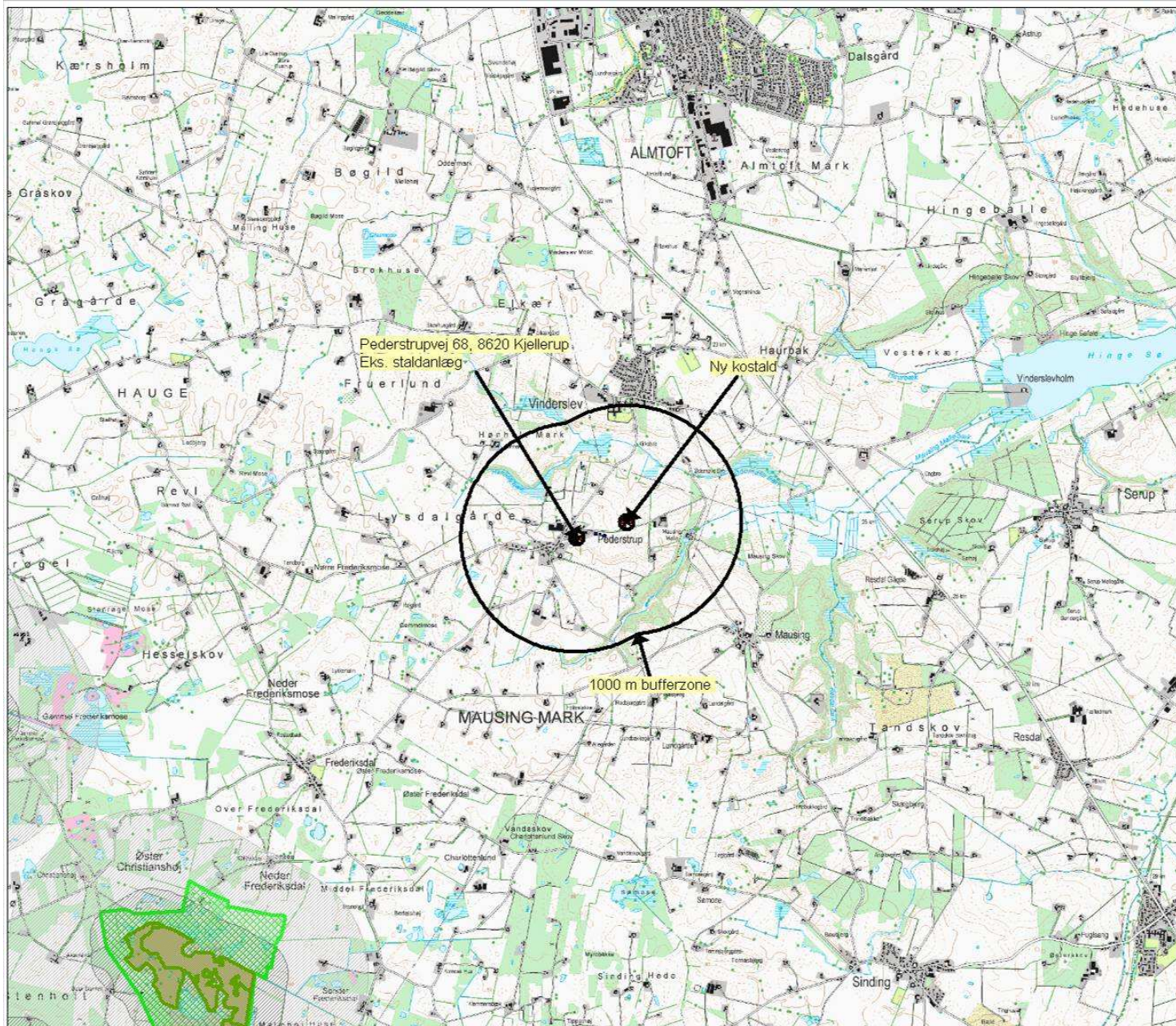
Bilag 11: Beregnet konsekvensområde jf. fiktive ansøgninger, eksisterende anlæg (fiktiv ans. 18593) og nybyggeri (fiktiv ans. 18573)

Bilag 12: Natur i forhold til ejendommen

Bilag 13: EF- Habitatområde og § 7 beskyttet natur i forhold til anlæg

Sag

Pederstrupvej 68,
8620 Kjellerup

Signaturforklaring

Staldafsnit

Opbevaringslagre

EF- Habitatområde

§ 7 beskyttet natur

 Beskyttet hede/over

 Beskyttet højmose

 Beskyttet lobeliesø

 Bufferzone I

 Bufferzone II

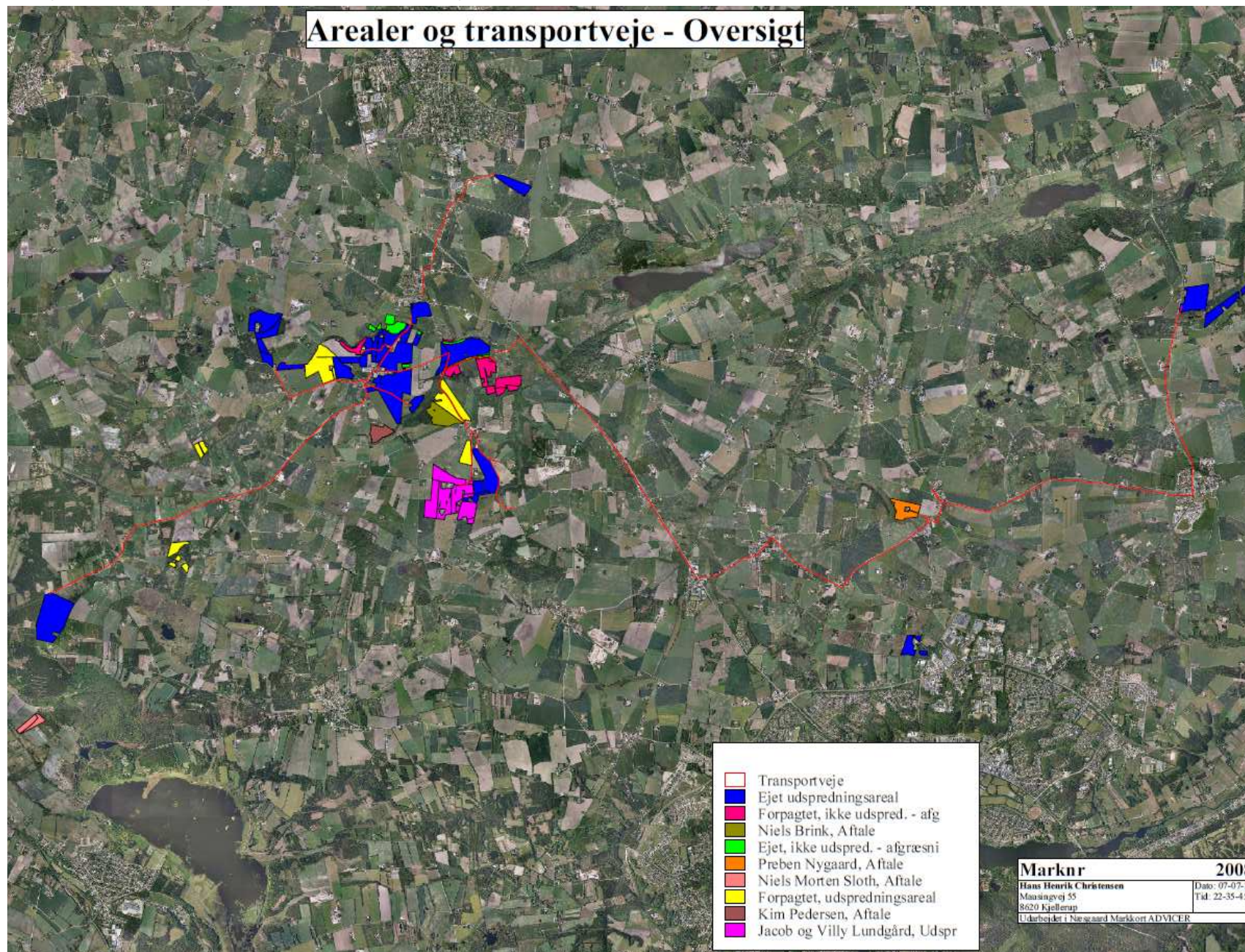

ORBICON
LEIF HANSEN

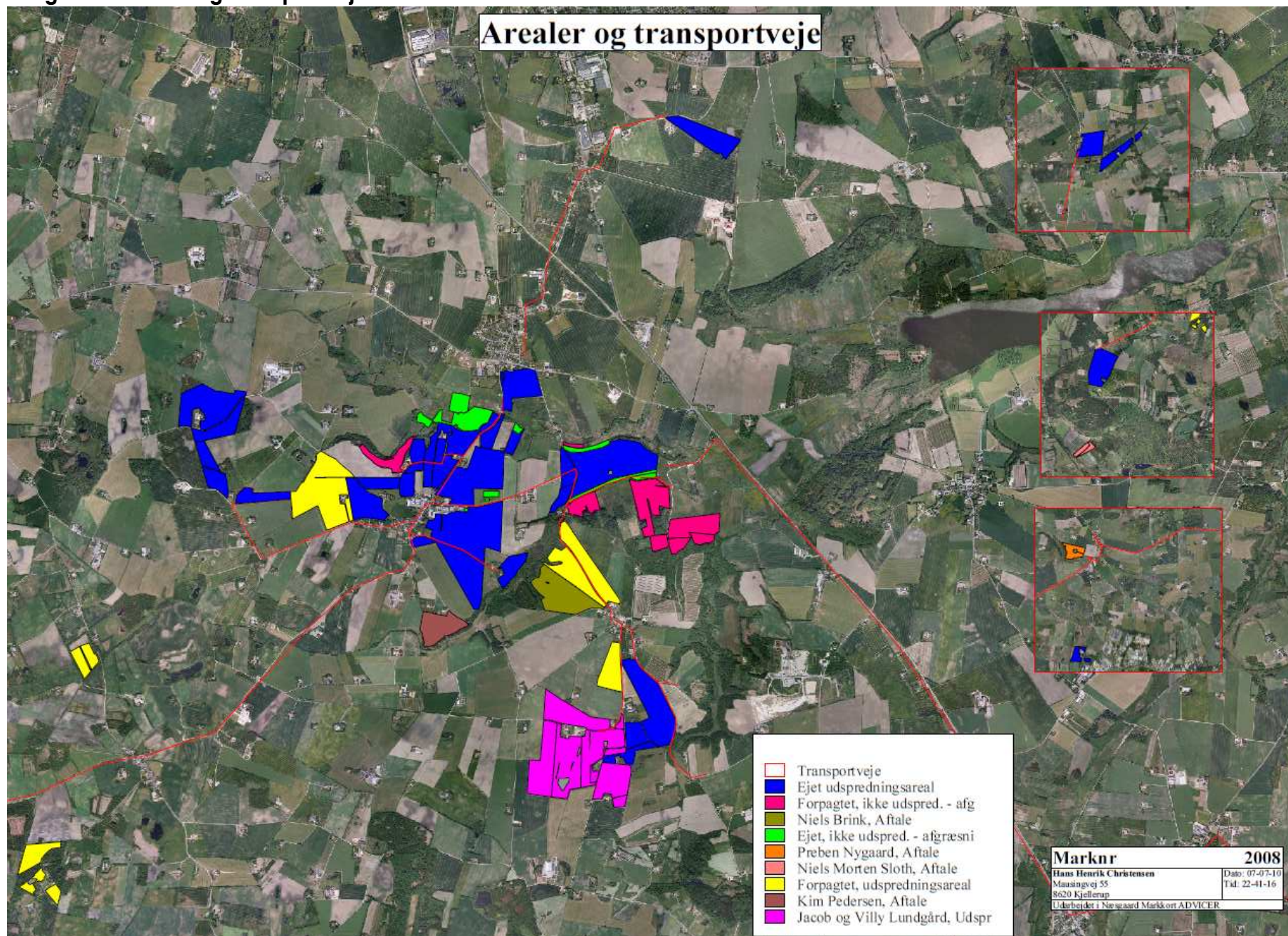
Gaulevvej 4
9000 Aalborg

Telefon 99 30 12 00

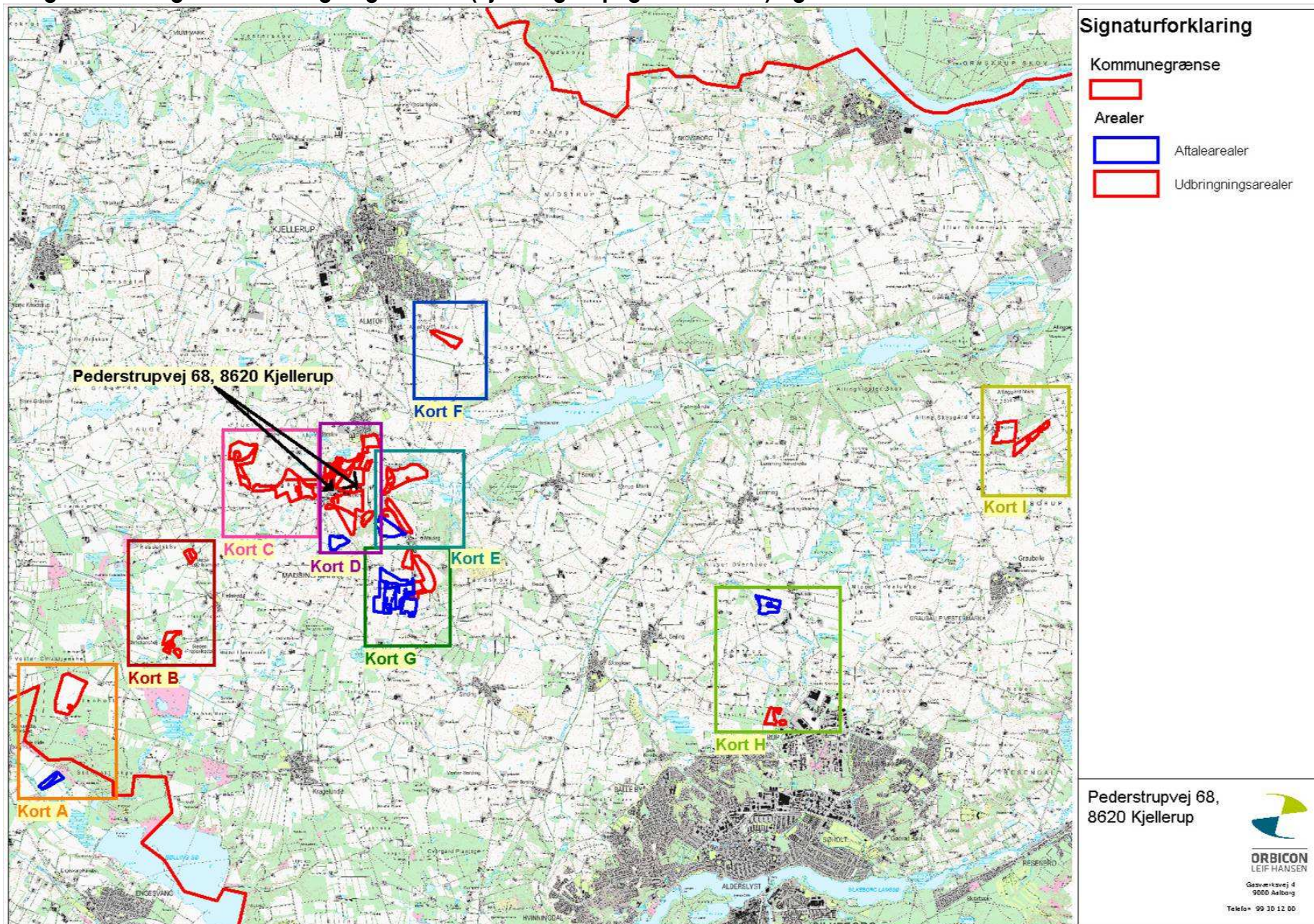
Bilag 14: Arealer og transportveje - Oversigt

Bilag 14b: Arealer og transportveje

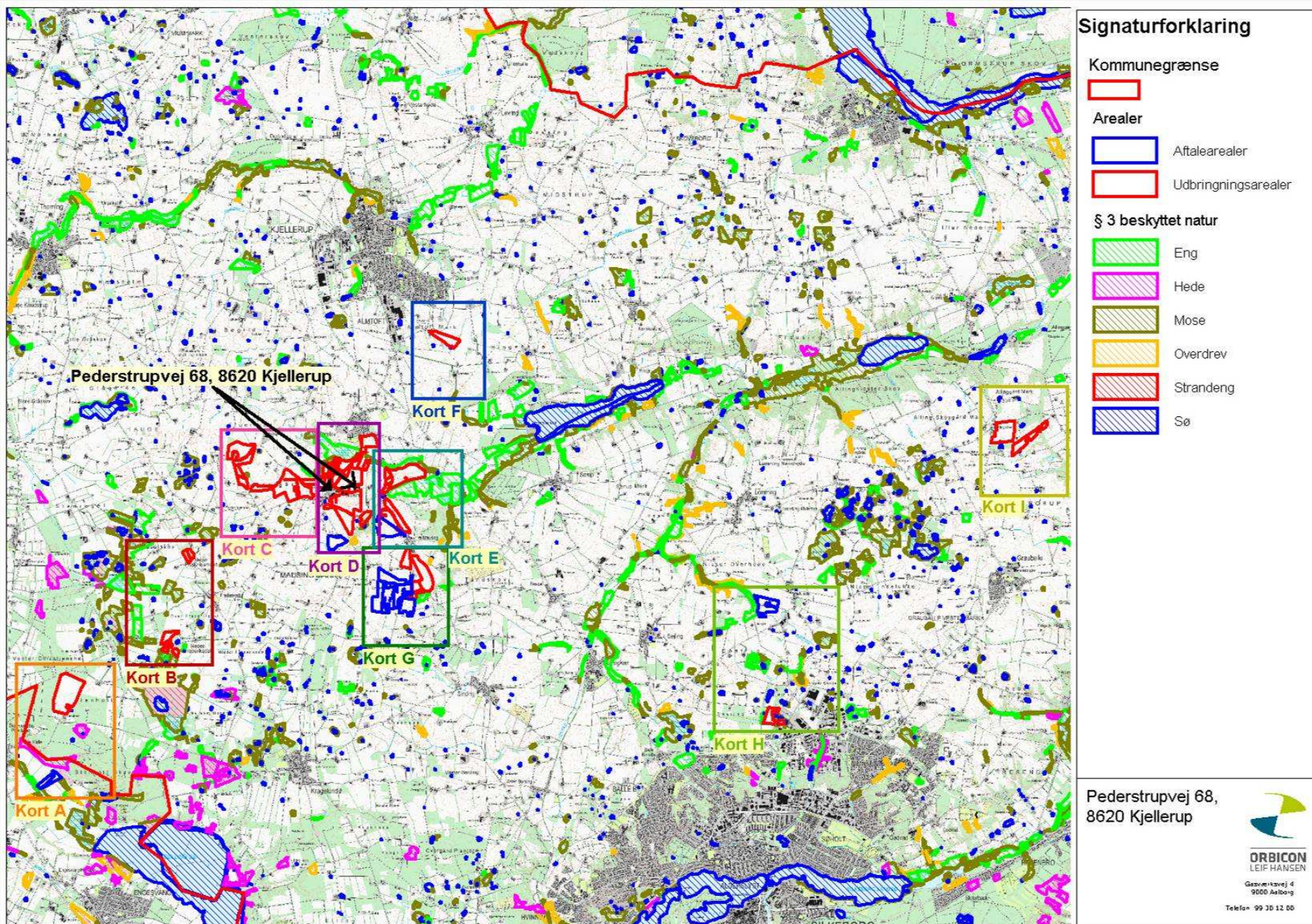

Bilag 15: Oversigt over udbringningsarealer (ejede og forpagtede arealer) og aftalearealer

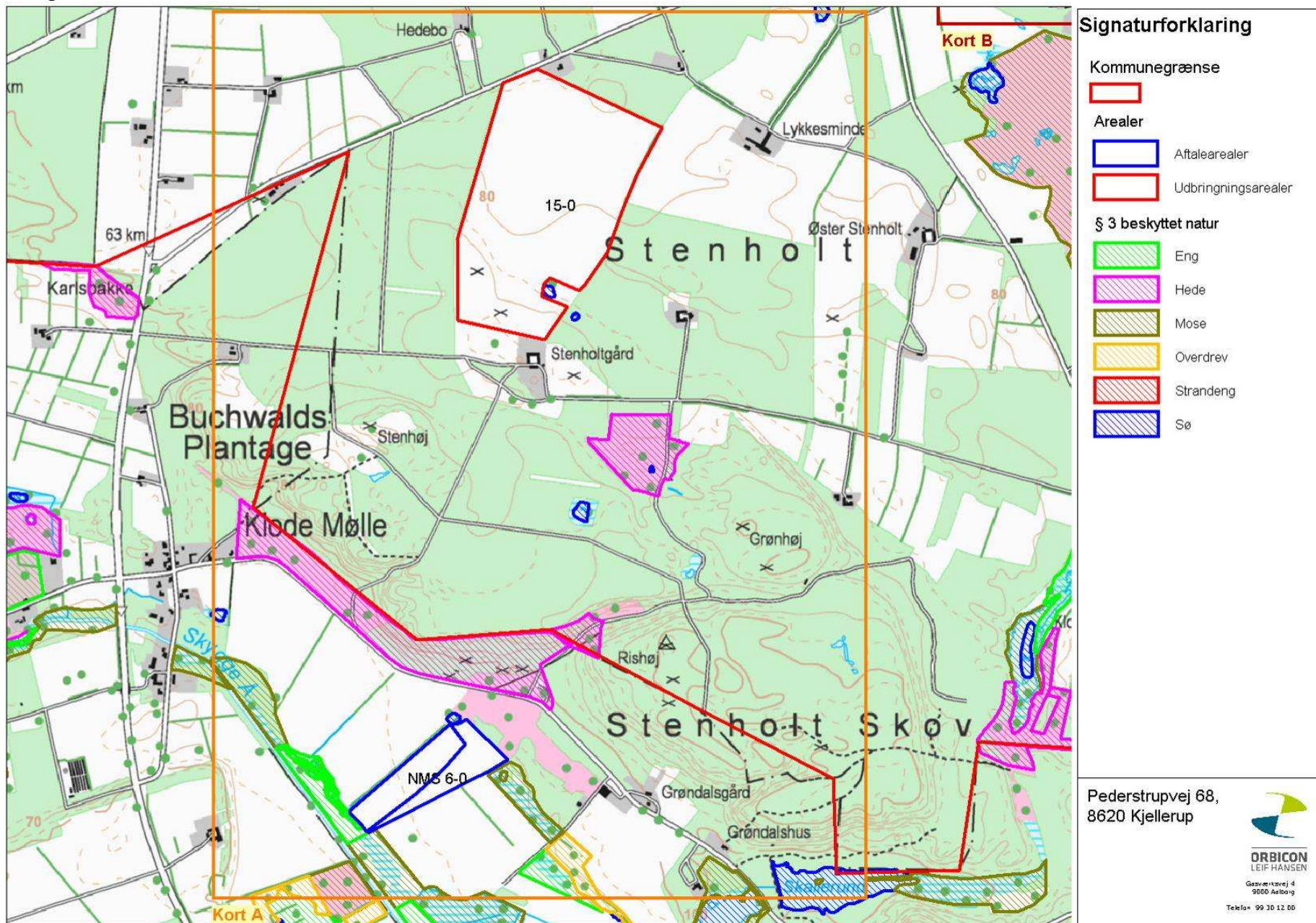

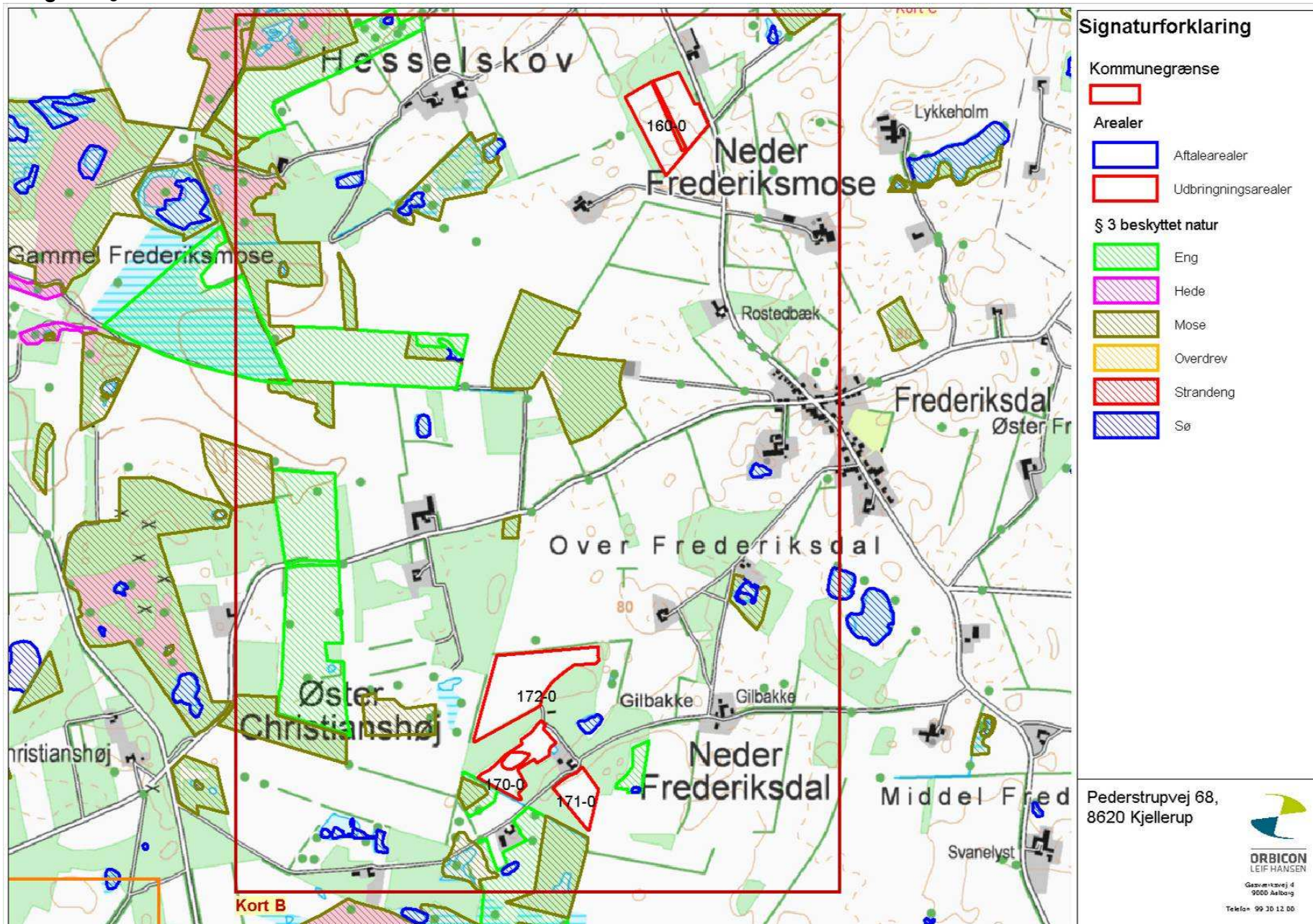
Bilag16: § 3 i forhold til arealer - Oversigtskort

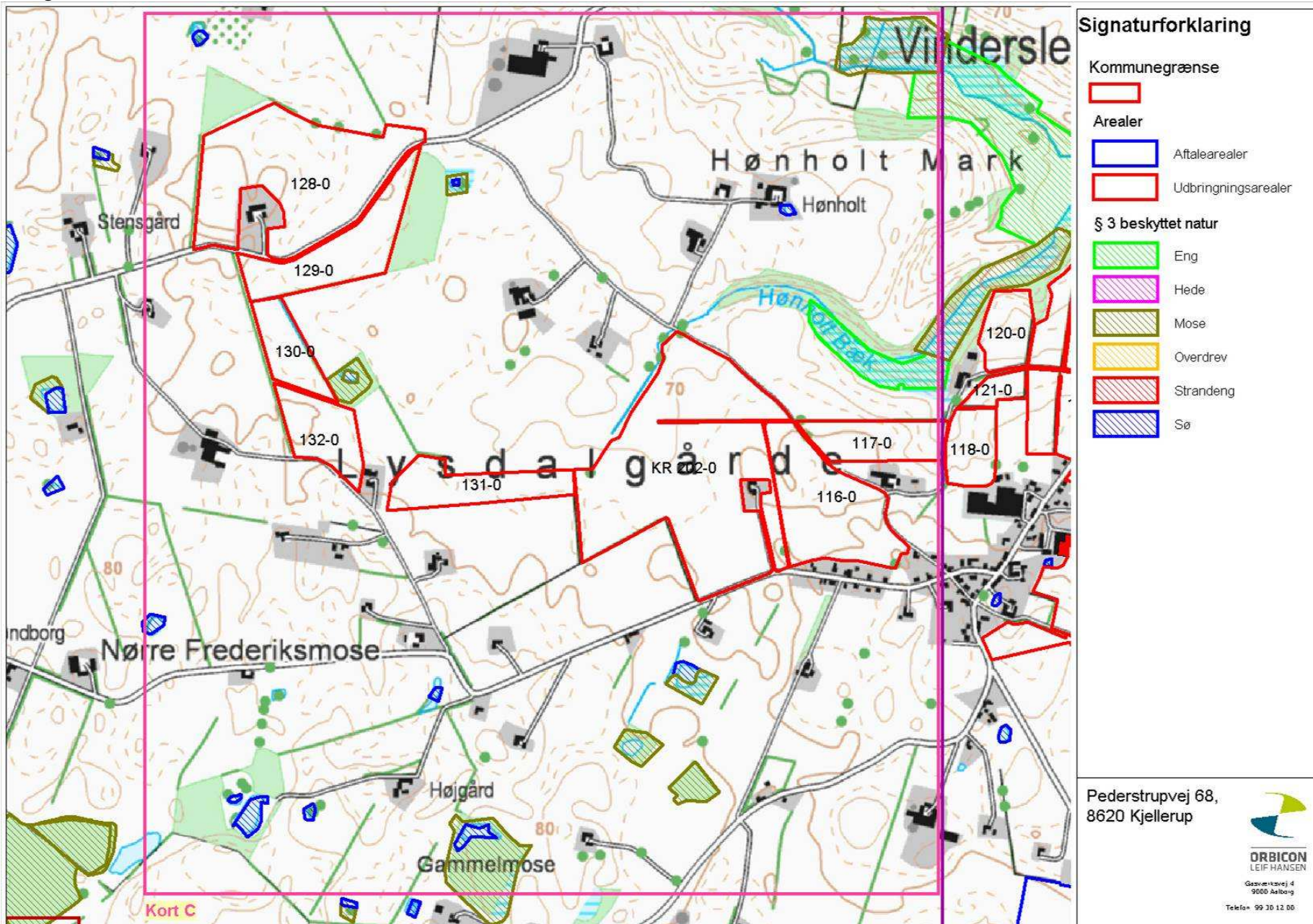
Bilag16b: § 3 i forhold til arealer – Kort A

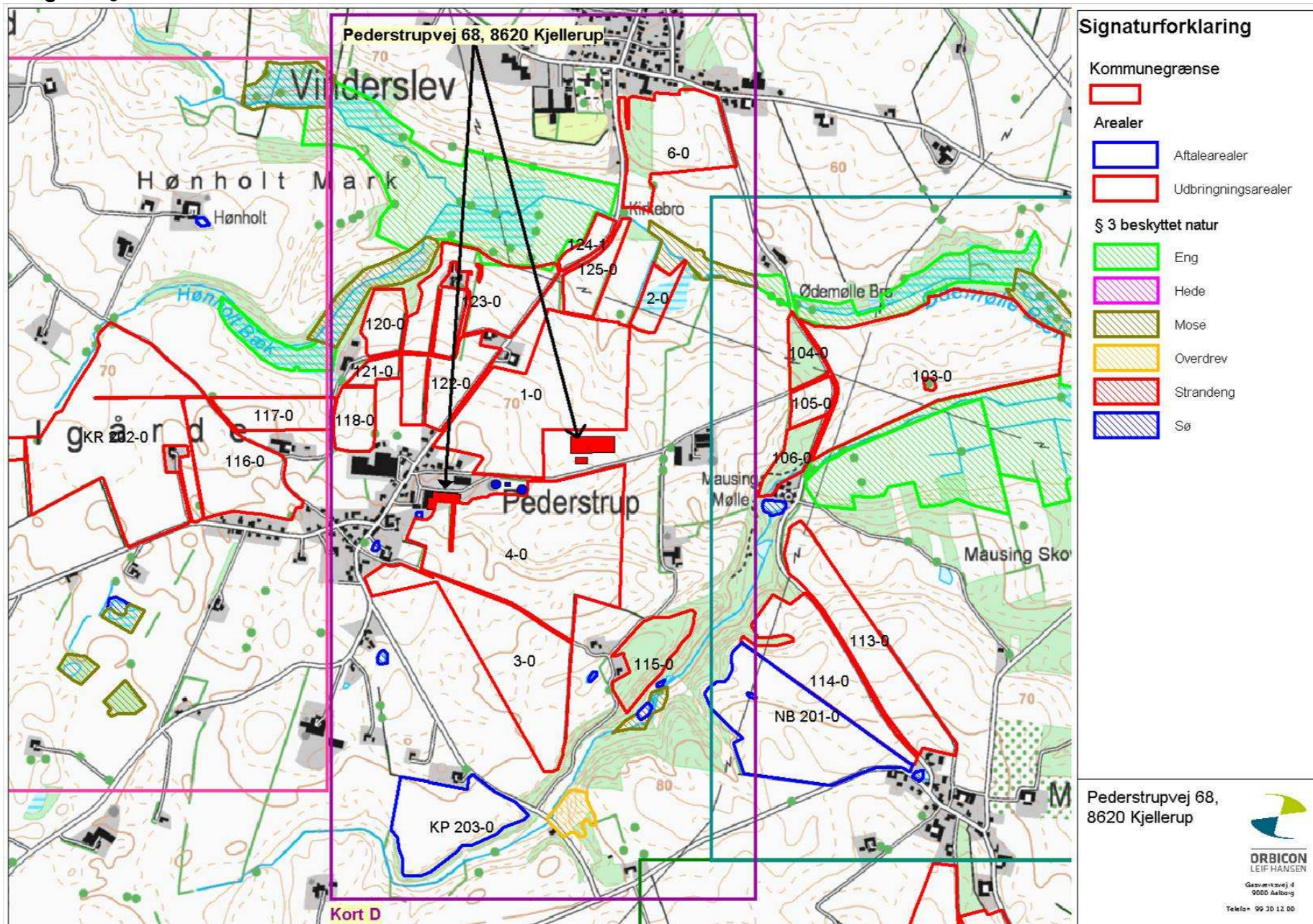
Bilag16c: § 3 i forhold til arealer – Kort B

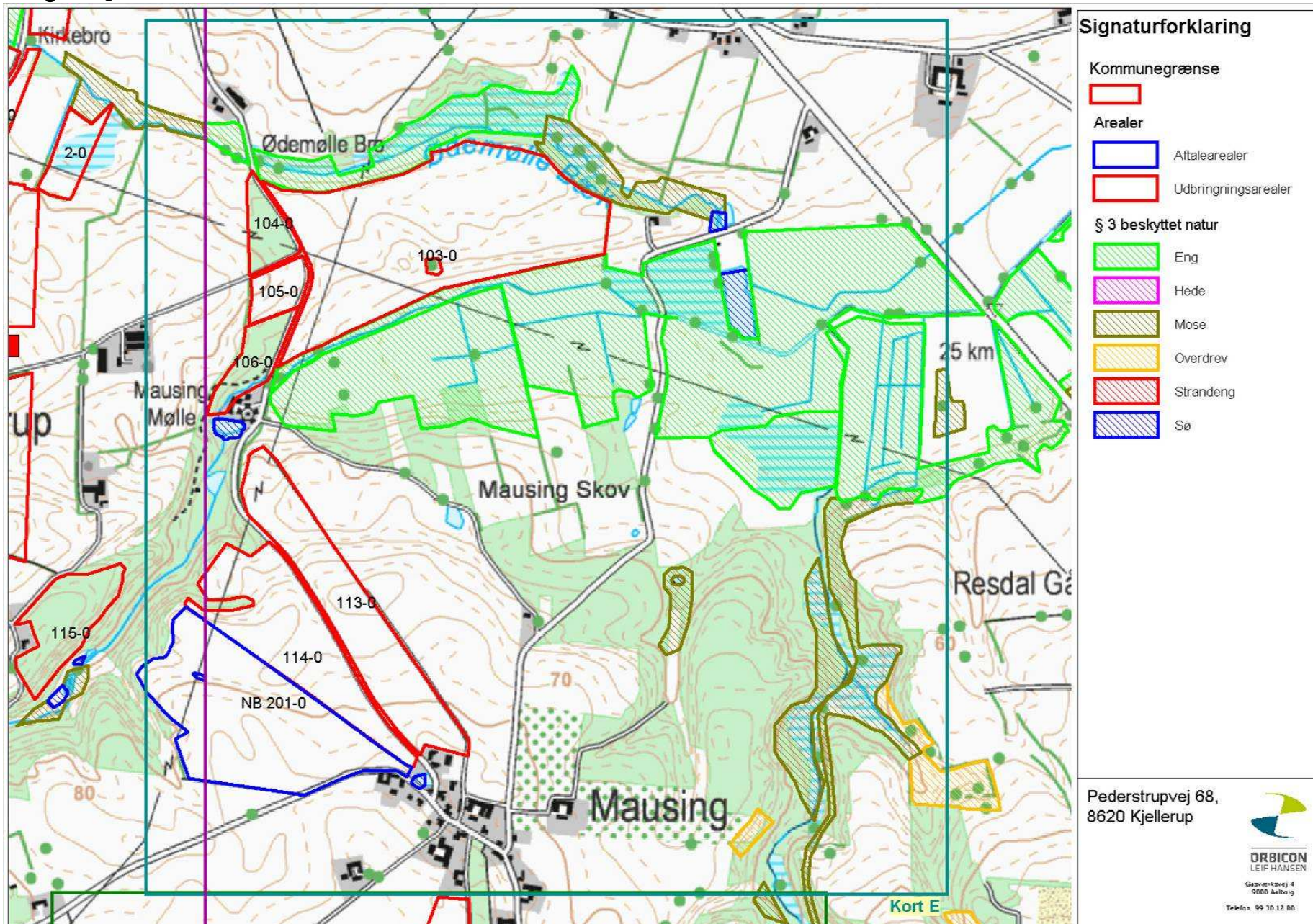
Bilag16d: § 3 i forhold til arealer – Kort C

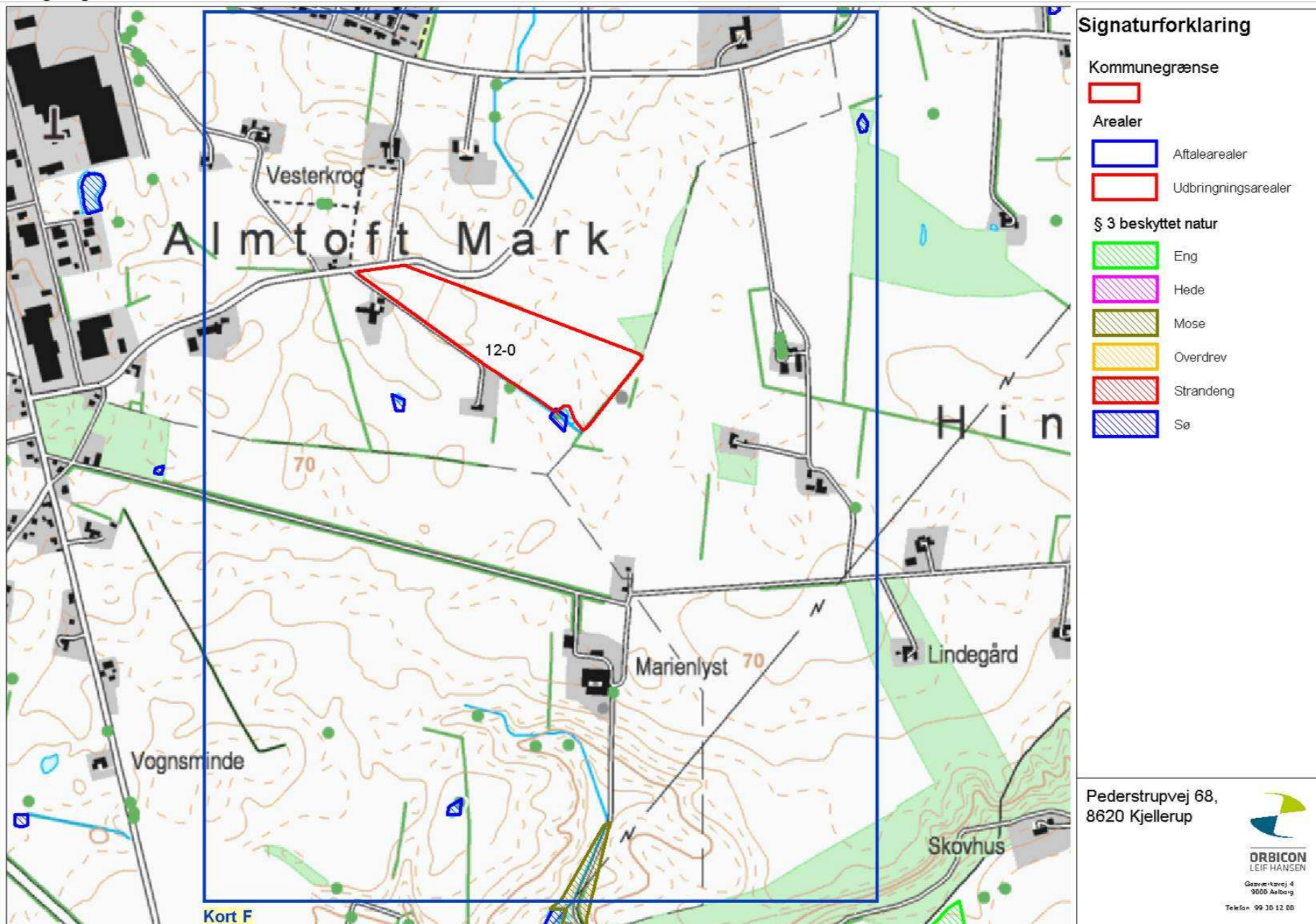
Bilag16e: § 3 i forhold til arealer – Kort D

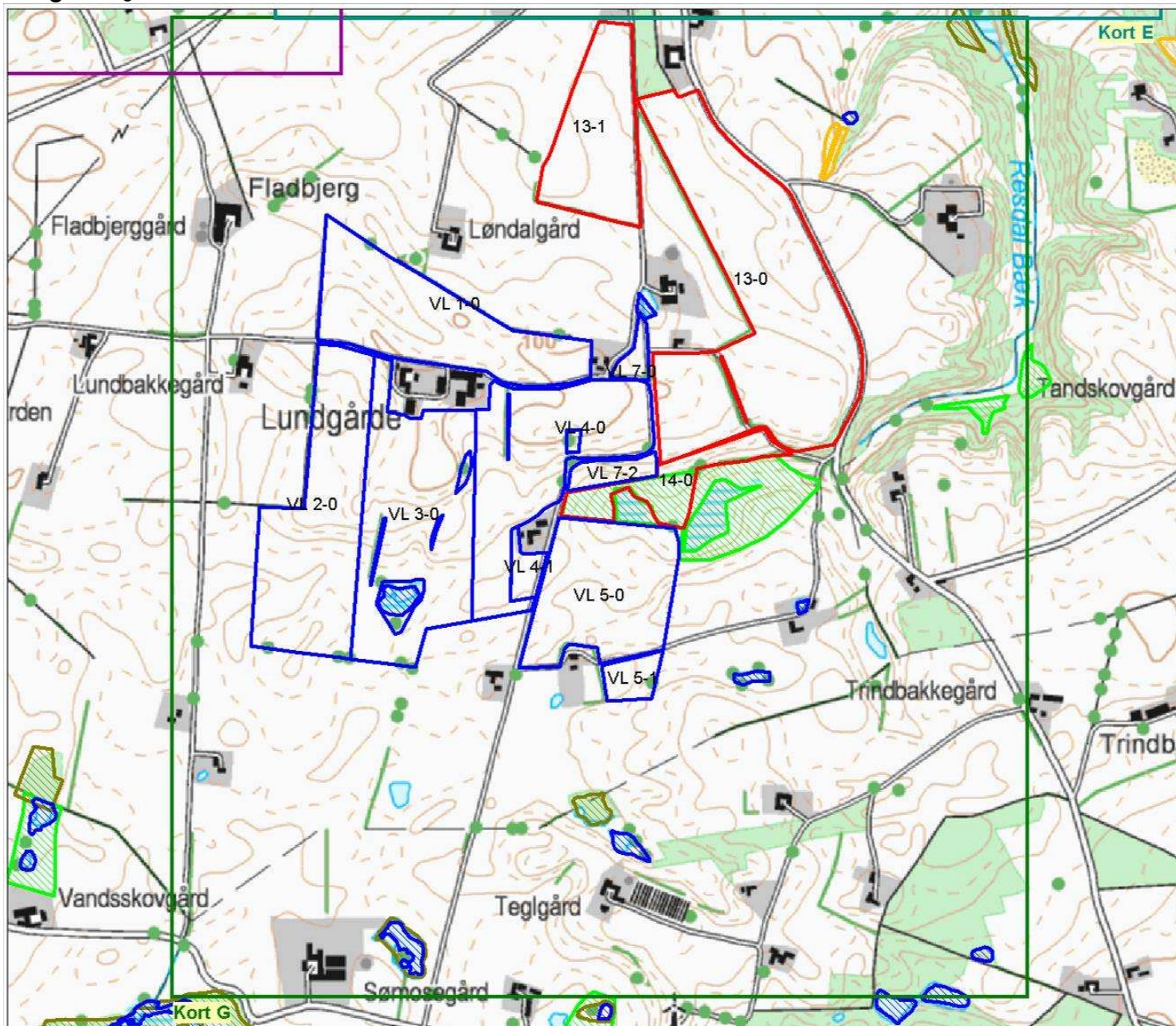
Bilag16f: § 3 i forhold til arealer – Kort E

Bilag16g: § 3 i forhold til arealer – Kort F

Bilag16h: § 3 i forhold til arealer – Kort G

Signaturforklaring

Kommunegrænse

Arealer

 Aftalearealer

 Udbringingsarealer

§ 3 beskyttet natur

 Eng

 Hede

 Mose

 Overdrev

 Strandeng

 Sø

Pederstrupvej 68,
8620 Kjellerup

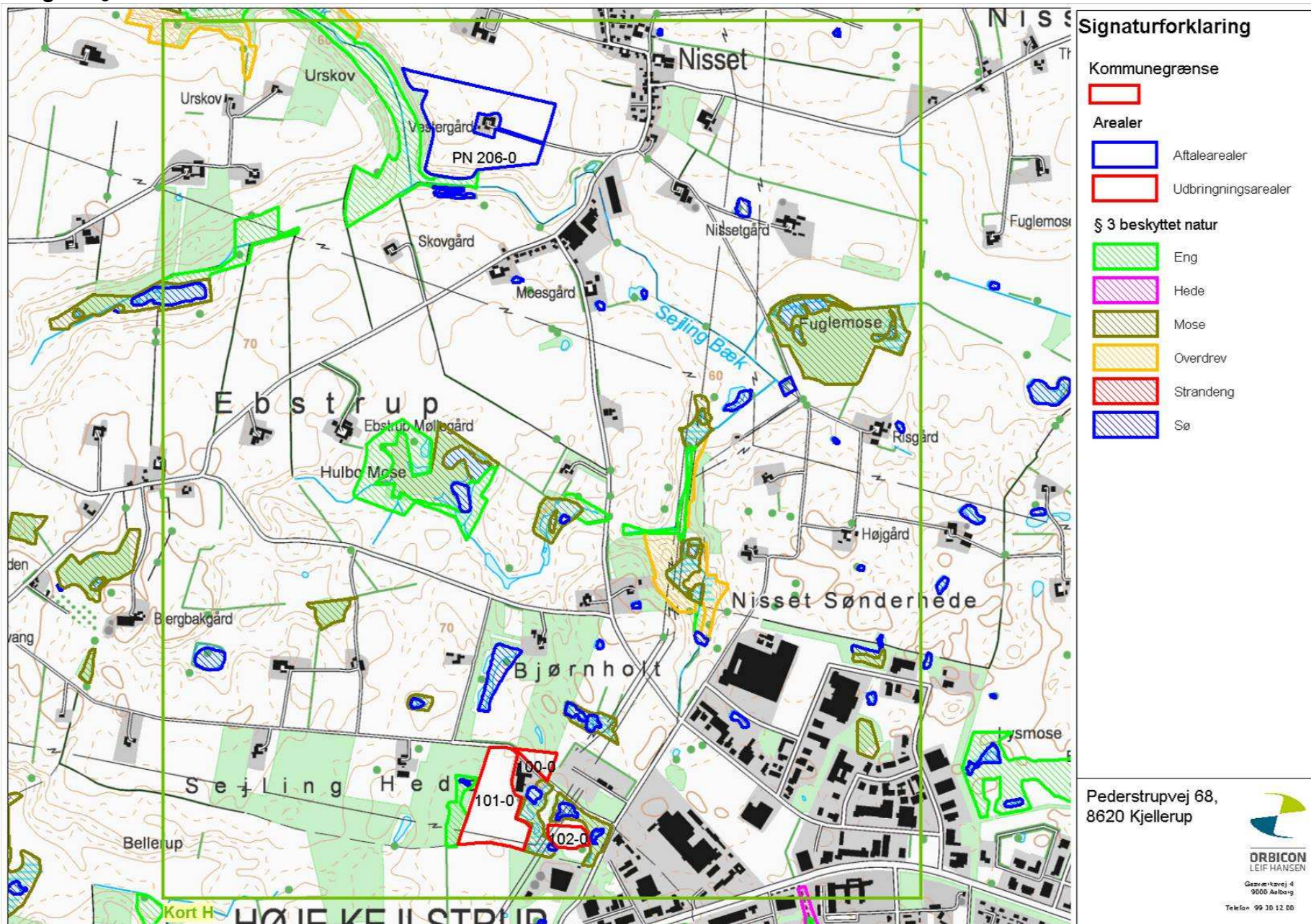
ORBICON
LEIF HANSEN

Gaasvænkevej 4
9000 Aalborg

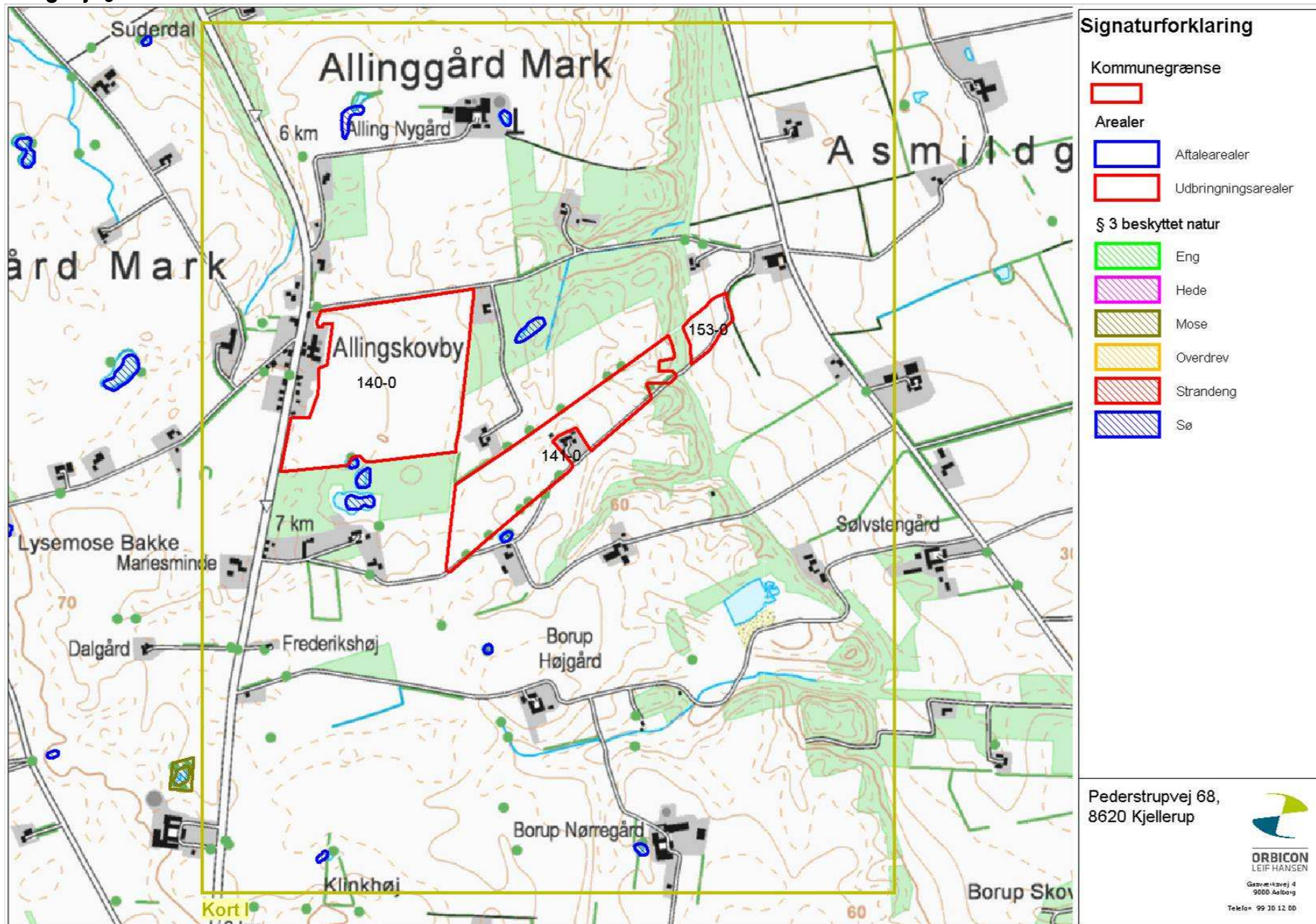
Telefon: 99 30 12 00

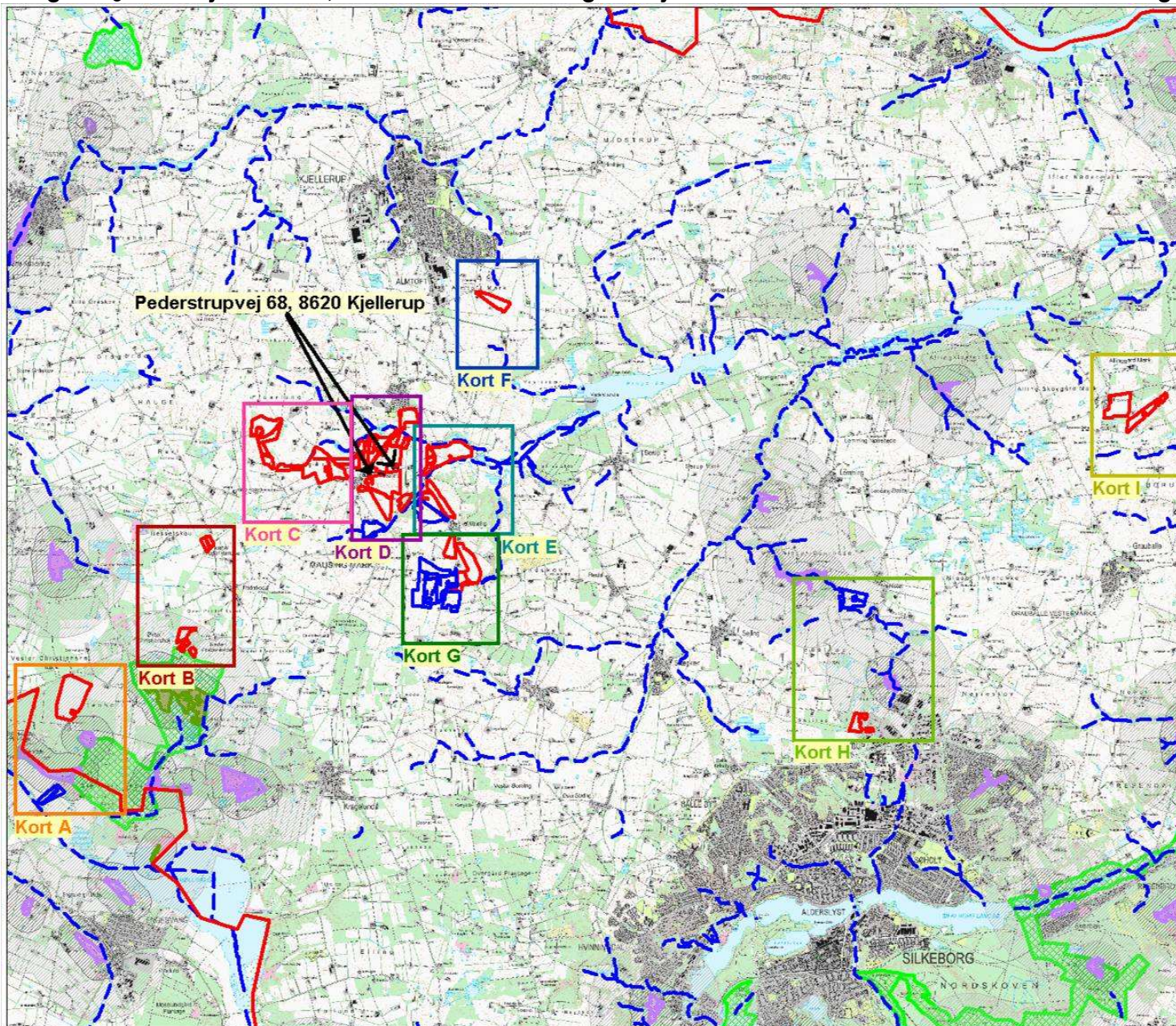
Bilag16i: § 3 i forhold til arealer – Kort H

Bilag16j: § 3 i forhold til arealer – Kort I

Bilag 17: § 7 beskyttet natur, EF- Habitatområde og beskyttede vandløb i forhold til arealer – Oversigt

Signaturforklaring

Kommunegrænse

Arealer
 Aftalearealer
 Udbringingsarealer

§ 7 beskyttet natur
 Beskyttet hede/over
 Beskyttet højmosé
 Beskyttet lobeliesø
 Bufferzone I
 Bufferzone II

EF-Habitatområde

Beskyttede vandløb

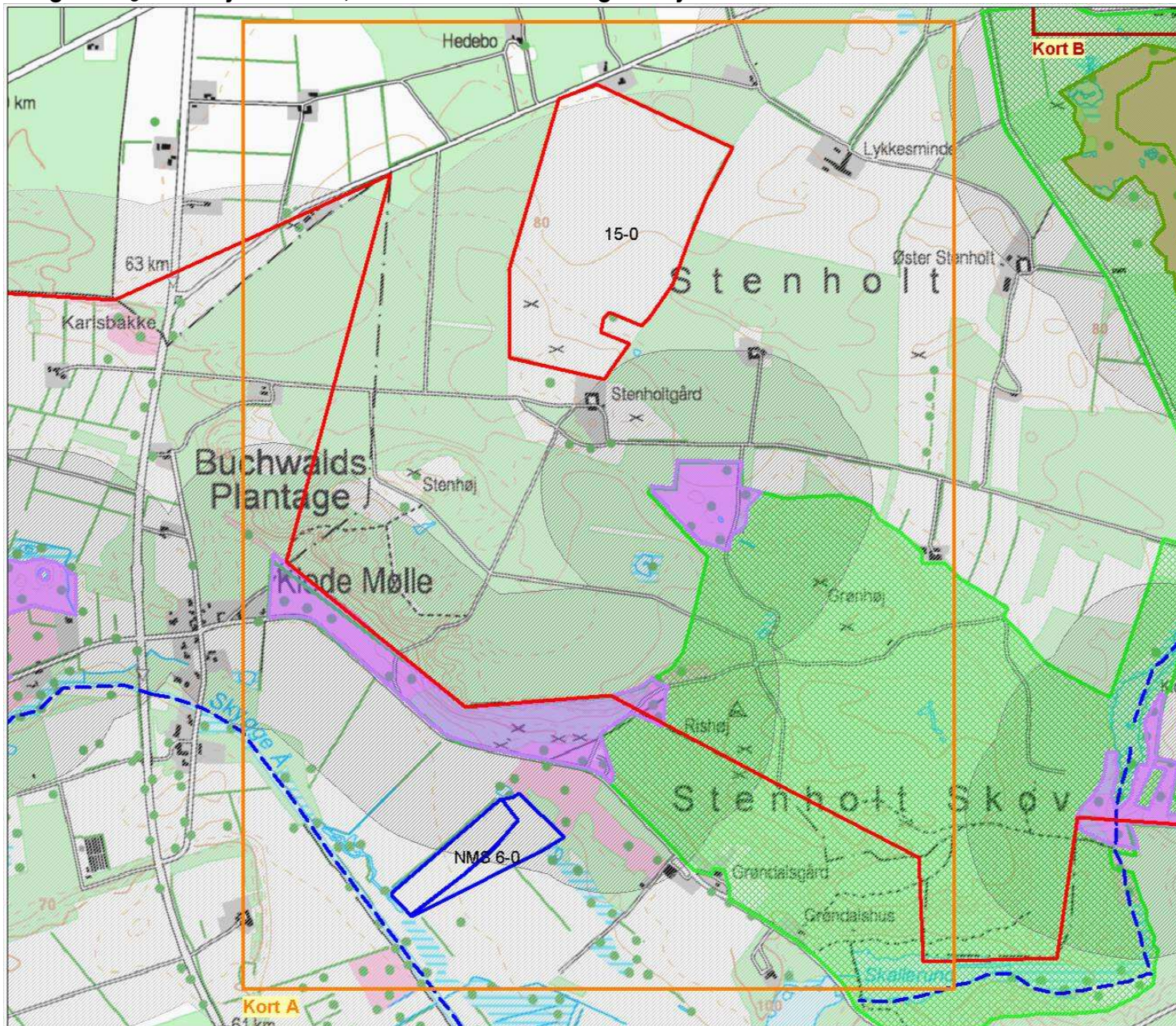

Pederstrupvej 68,
8620 Kjellerup

ORBICON
LEIF HANSEN

Gasværksvej 4
9000 Åsbyng
Telefon: 99 30 12 00

Bilag 17b: § 7 beskyttet natur, EF- Habitatområde og beskyttede vandløb i forhold til arealer – Kort A

Signaturforklaring

Kommunegrænse
 Kommunegrænse

Arealer
 Aftalearealer
 Udbringingsarealer

§ 7 beskyttet natur
 Beskyttet hede/over
 Beskyttet højmosé
 Beskyttet lobeliesø
 Bufferzone I
 Bufferzone II

EF-Habitatområde
 EF-Habitatområde

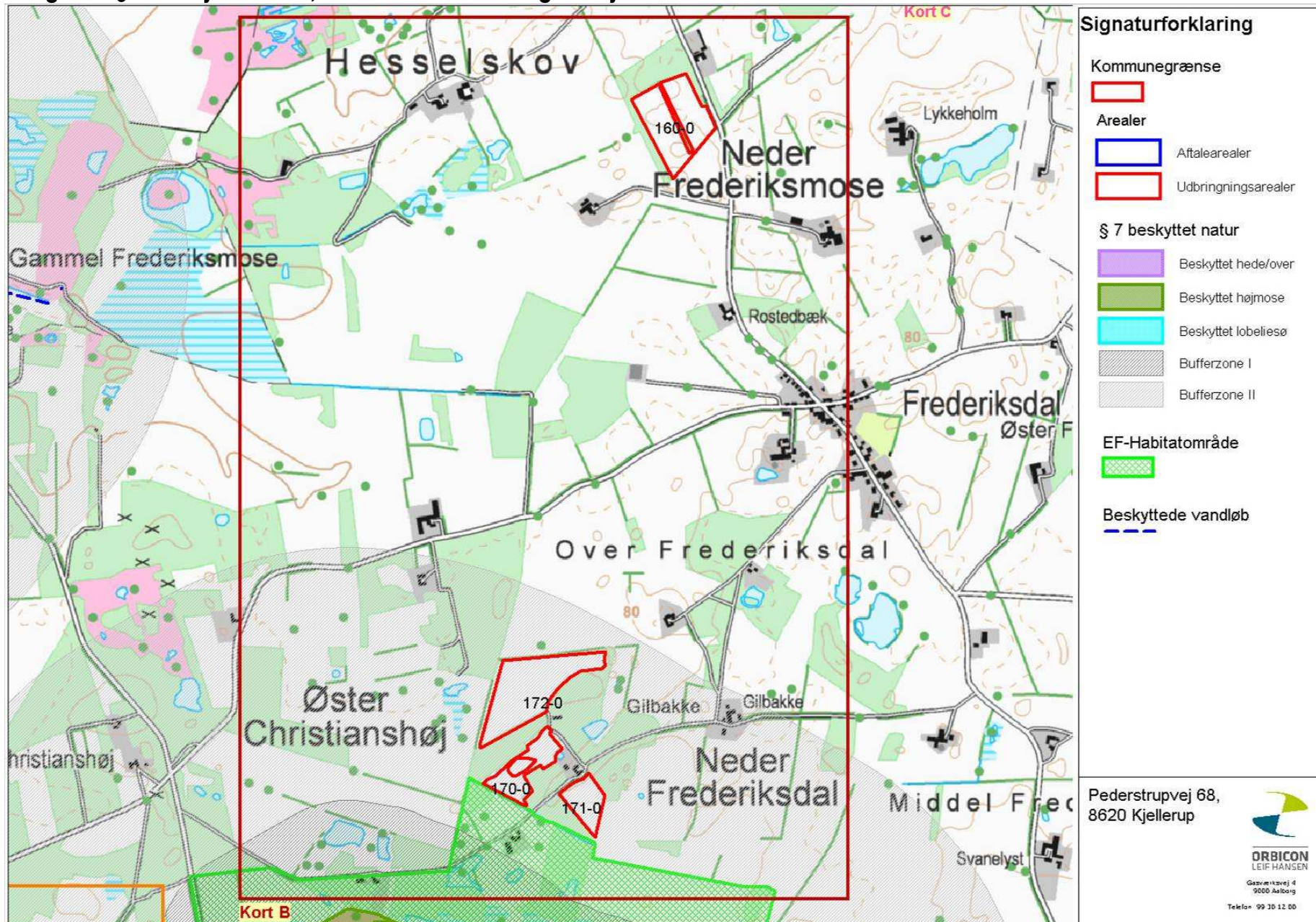
Beskyttede vandløb
 Beskyttede vandløb

Pederstrupvej 68,
8620 Kjellerup

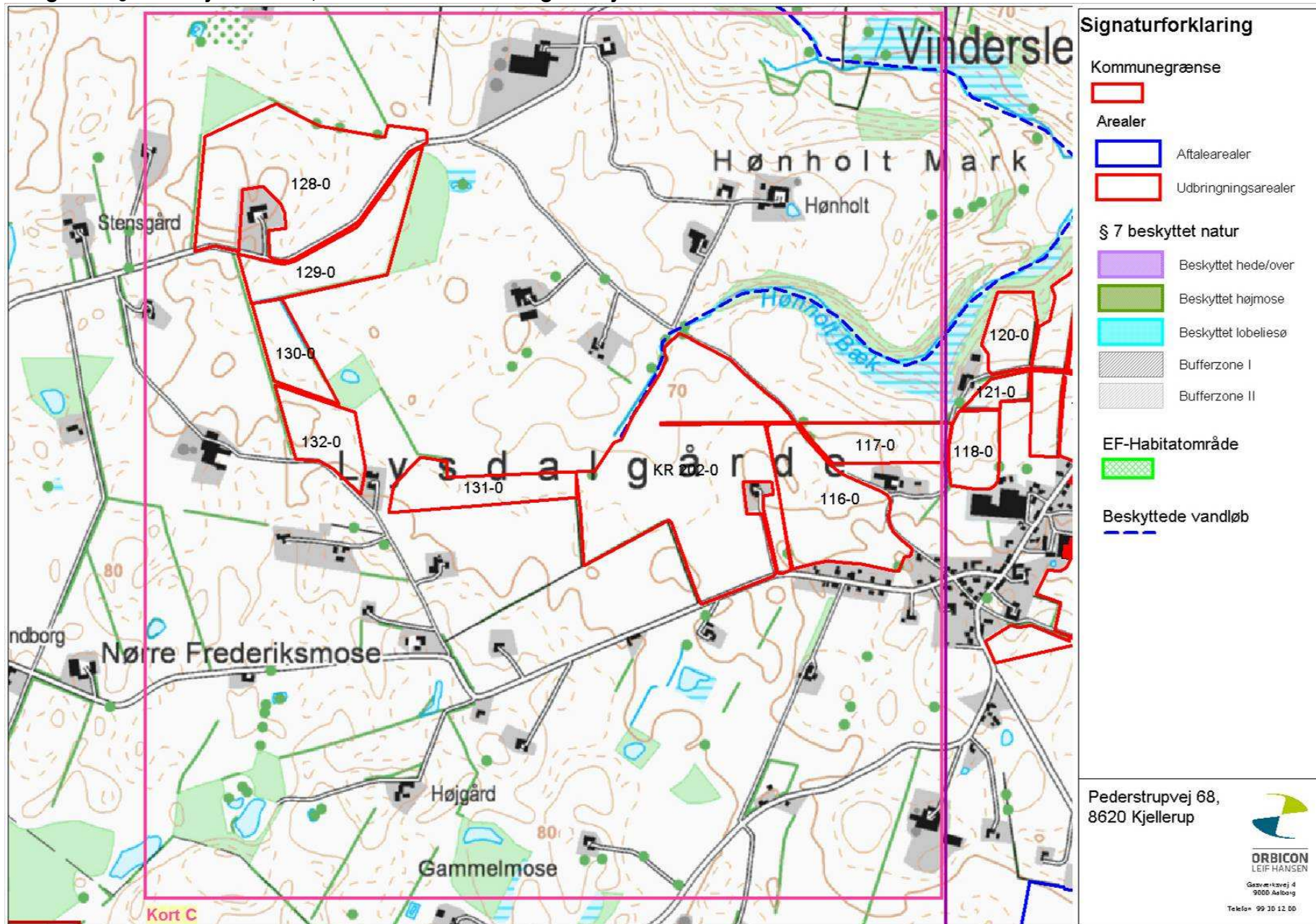
ORBICON
LEIF HANSEN

Gasværksvej 4
9000 Aalborg
Telefon: 99 30 12 00

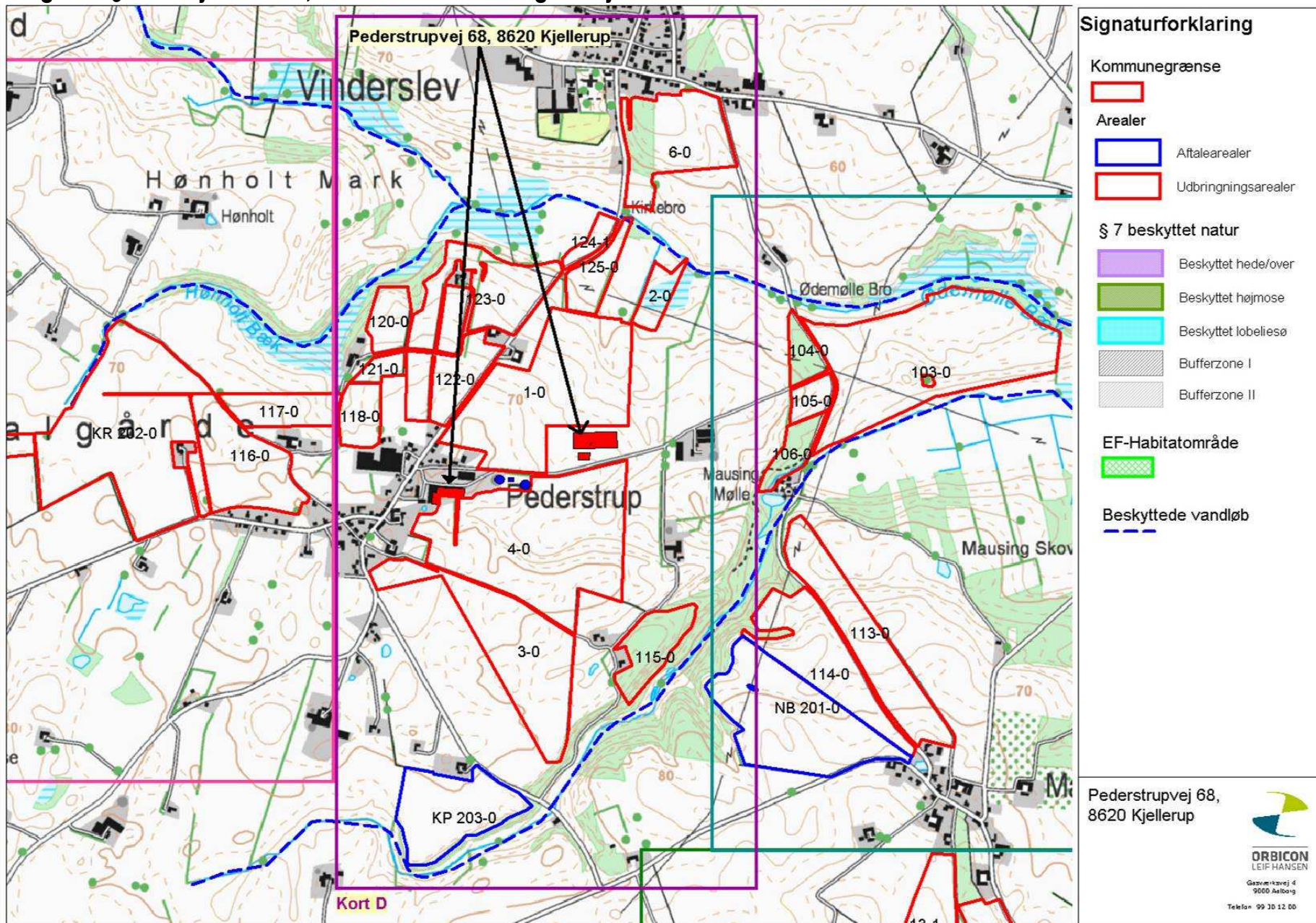
Bilag 17c: § 7 beskyttet natur, EF- Habitatområde og beskyttede vandløb i forhold til arealer – Kort B

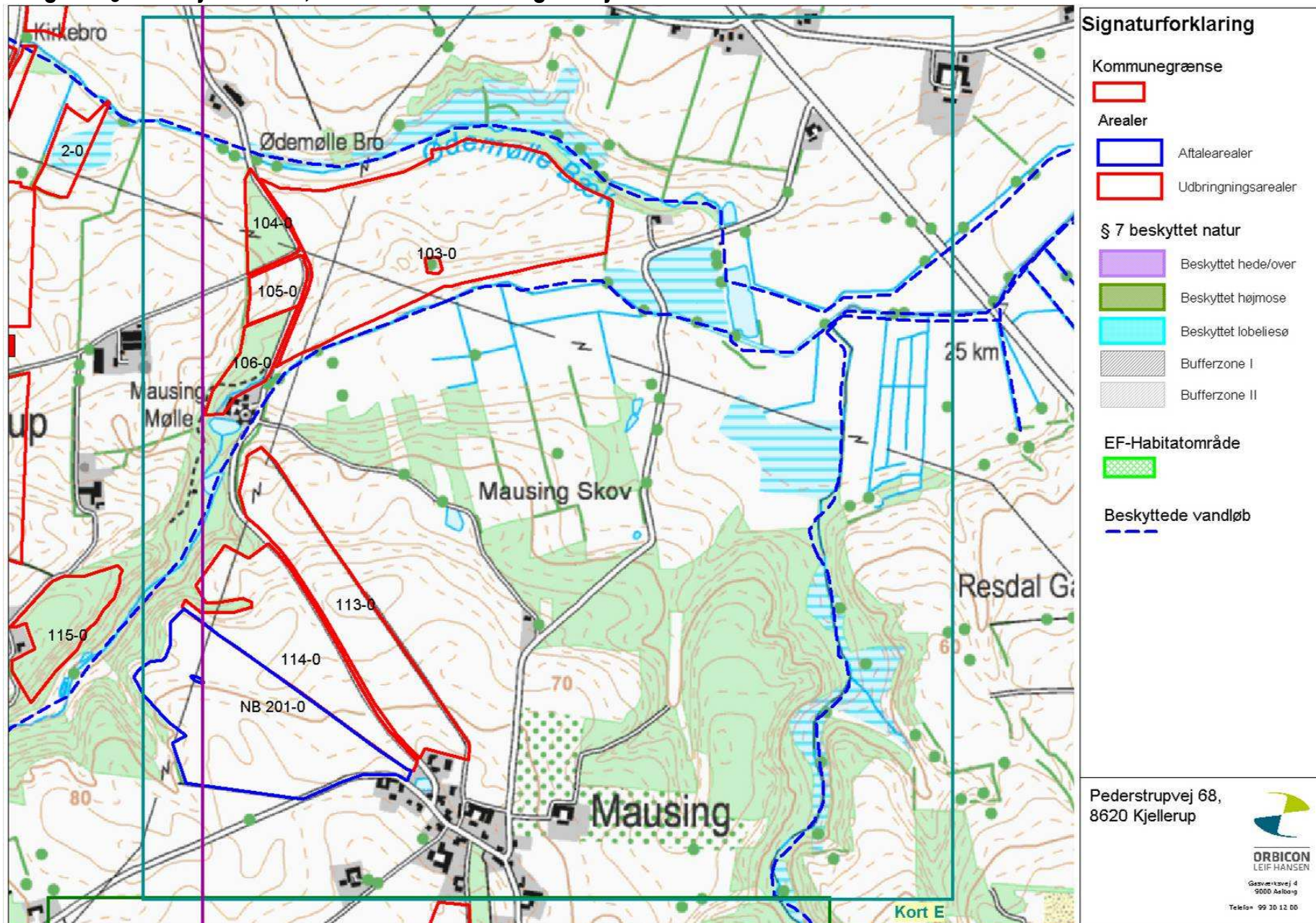
Bilag 17d: § 7 beskyttet natur, EF- Habitatområde og beskyttede vandløb i forhold til arealer – Kort C

Bilag 17e: § 7 beskyttet natur, EF- Habitatområde og beskyttede vandløb i forhold til arealer – Kort D

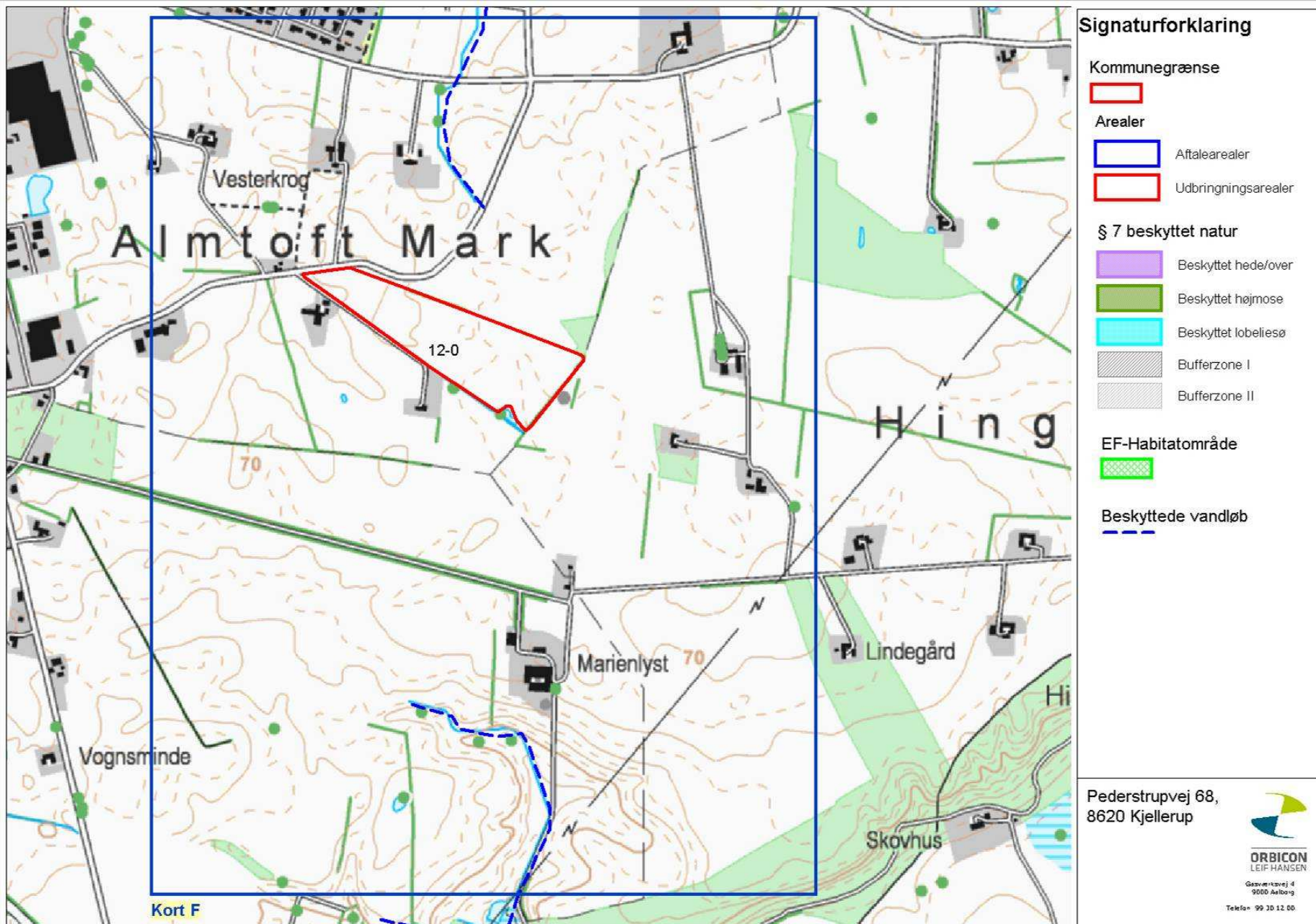

Bilag 17f: § 7 beskyttet natur, EF- Habitatområde og beskyttede vandløb i forhold til arealer – Kort E

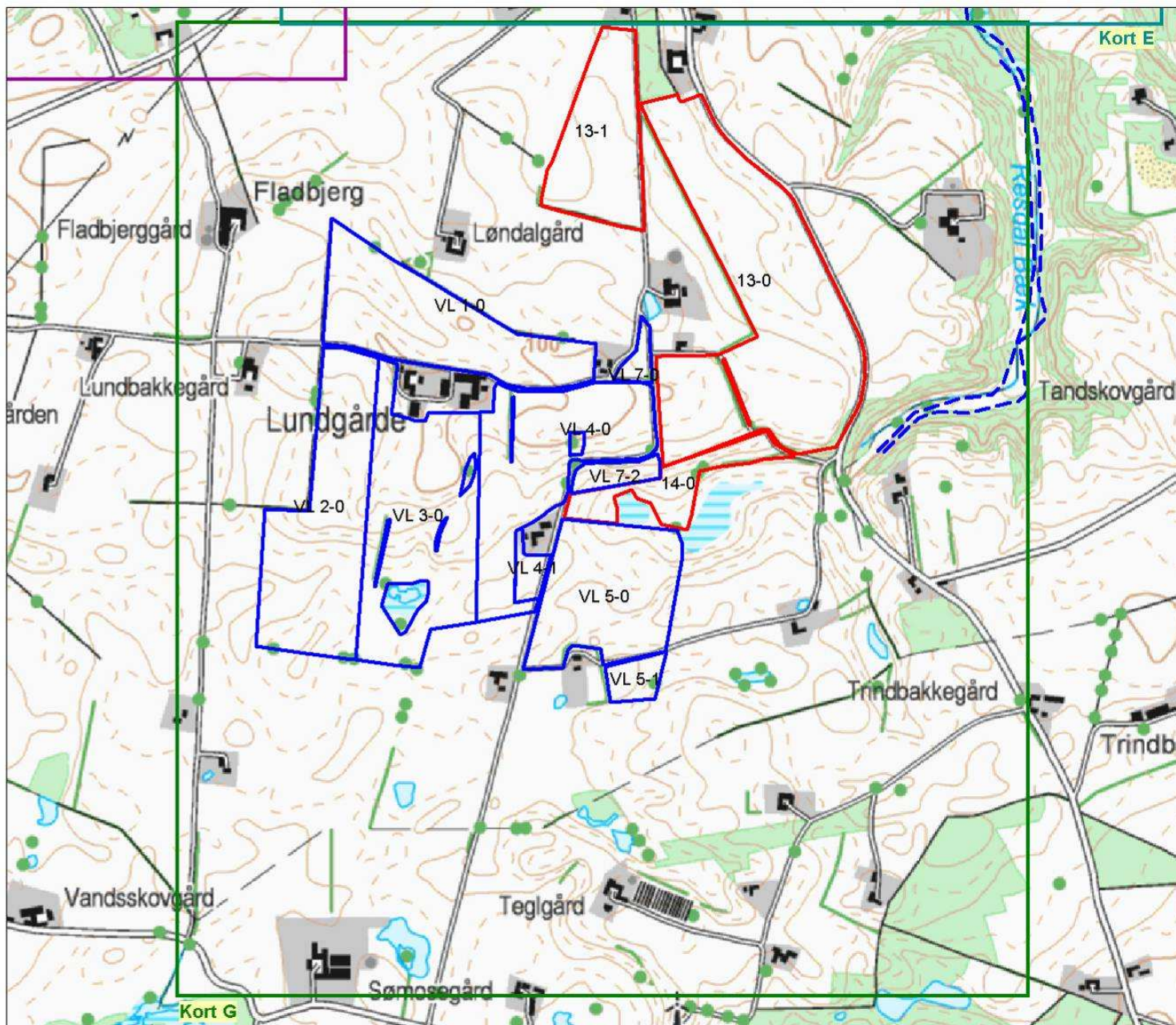

Bilag 17g: § 7 beskyttet natur, EF- Habitatområde og beskyttede vandløb i forhold til arealer – Kort F

Bilag 17h: § 7 beskyttet natur, EF- Habitatområde og beskyttede vandløb i forhold til arealer – Kort G

Signaturforklaring

Kommunegrænse
 Kommunegrænse

Arealer
 Aftalearealer
 Udbringningsarealer

§ 7 beskyttet natur
 Beskyttet hede/over
 Beskyttet højmoser
 Beskyttet lobeliesø
 Bufferzone I
 Bufferzone II

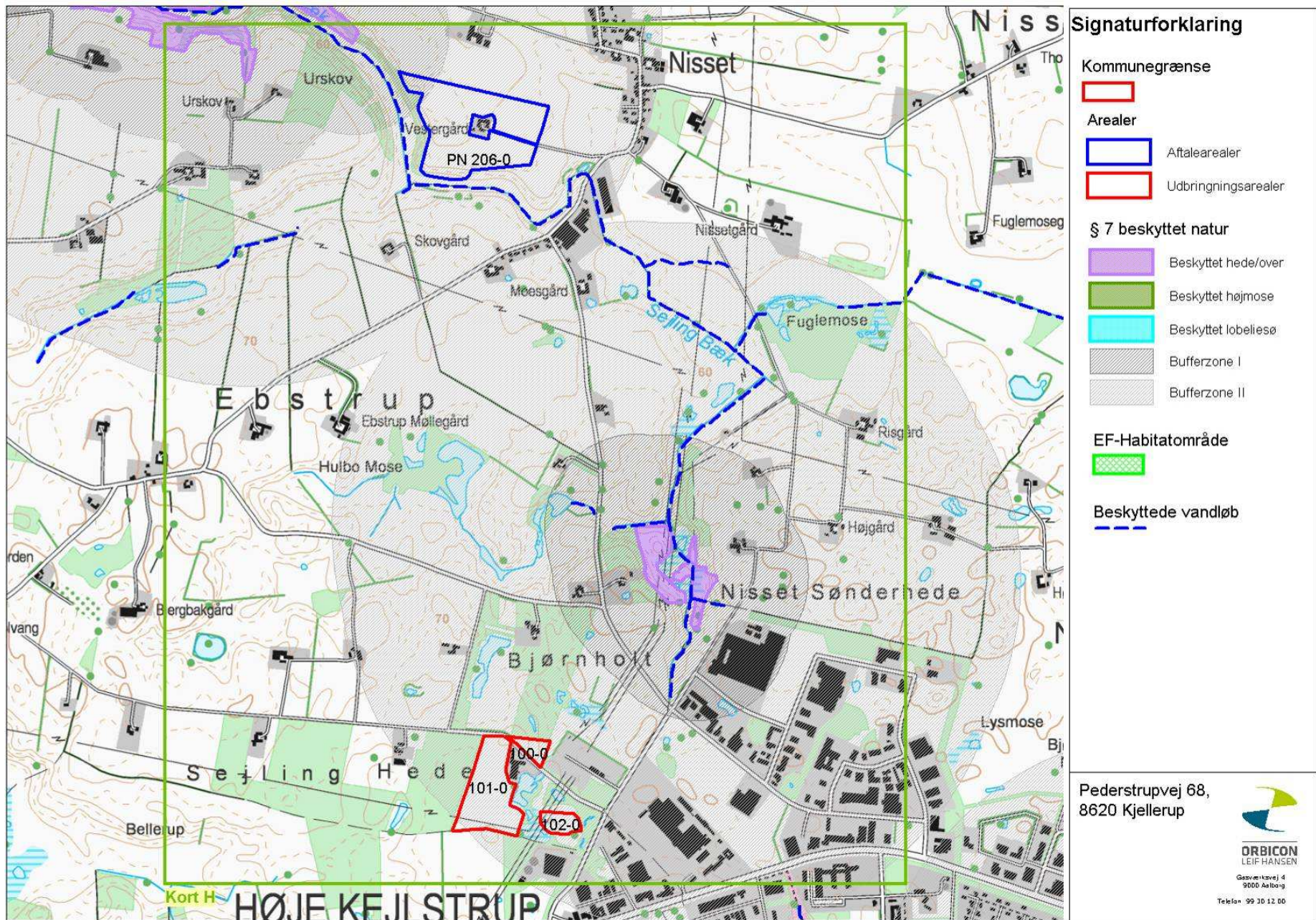
EF-Habitatområde
 EF-Habitatområde

Beskyttede vandløb
 Beskyttede vandløb

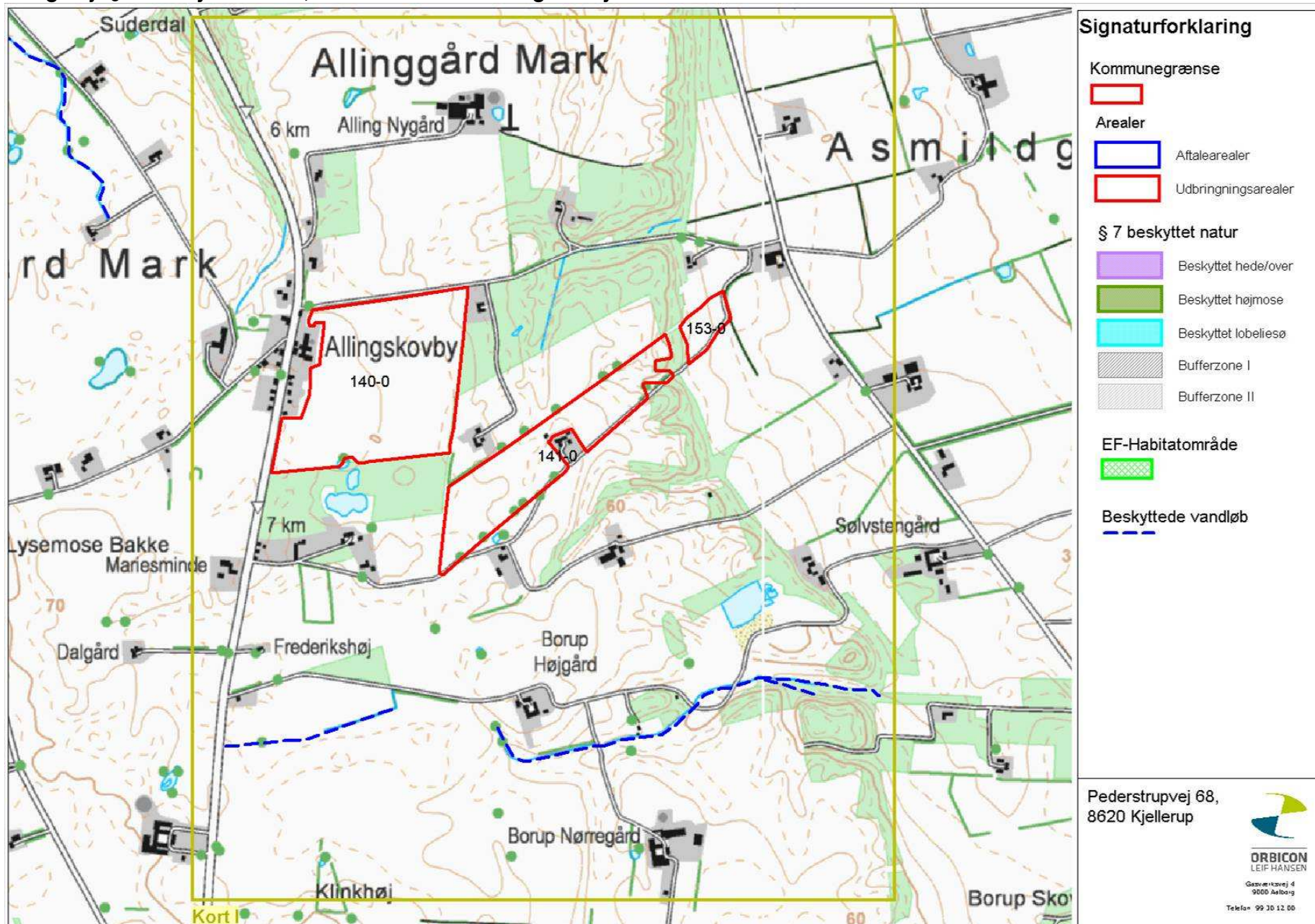
Pederstrupvej 68,
8620 Kjellerup

ORBICON
LEIF HANSEN
Gårvej 4
9000 Ålborg
Telefon: 99 30 12 00

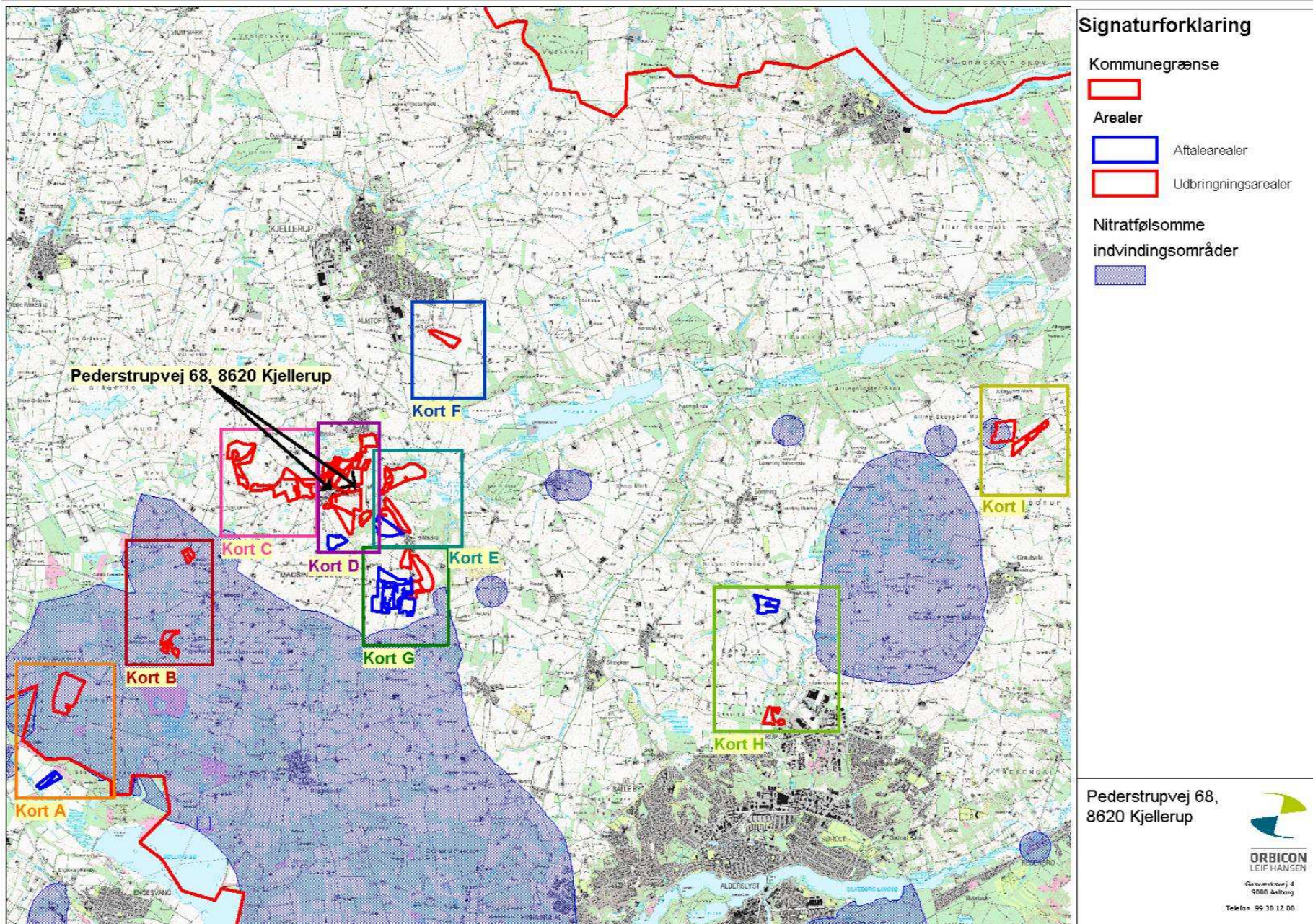
Bilag 17i: § 7 beskyttet natur, EF- Habitatområde og beskyttede vandløb i forhold til arealer – Kort H

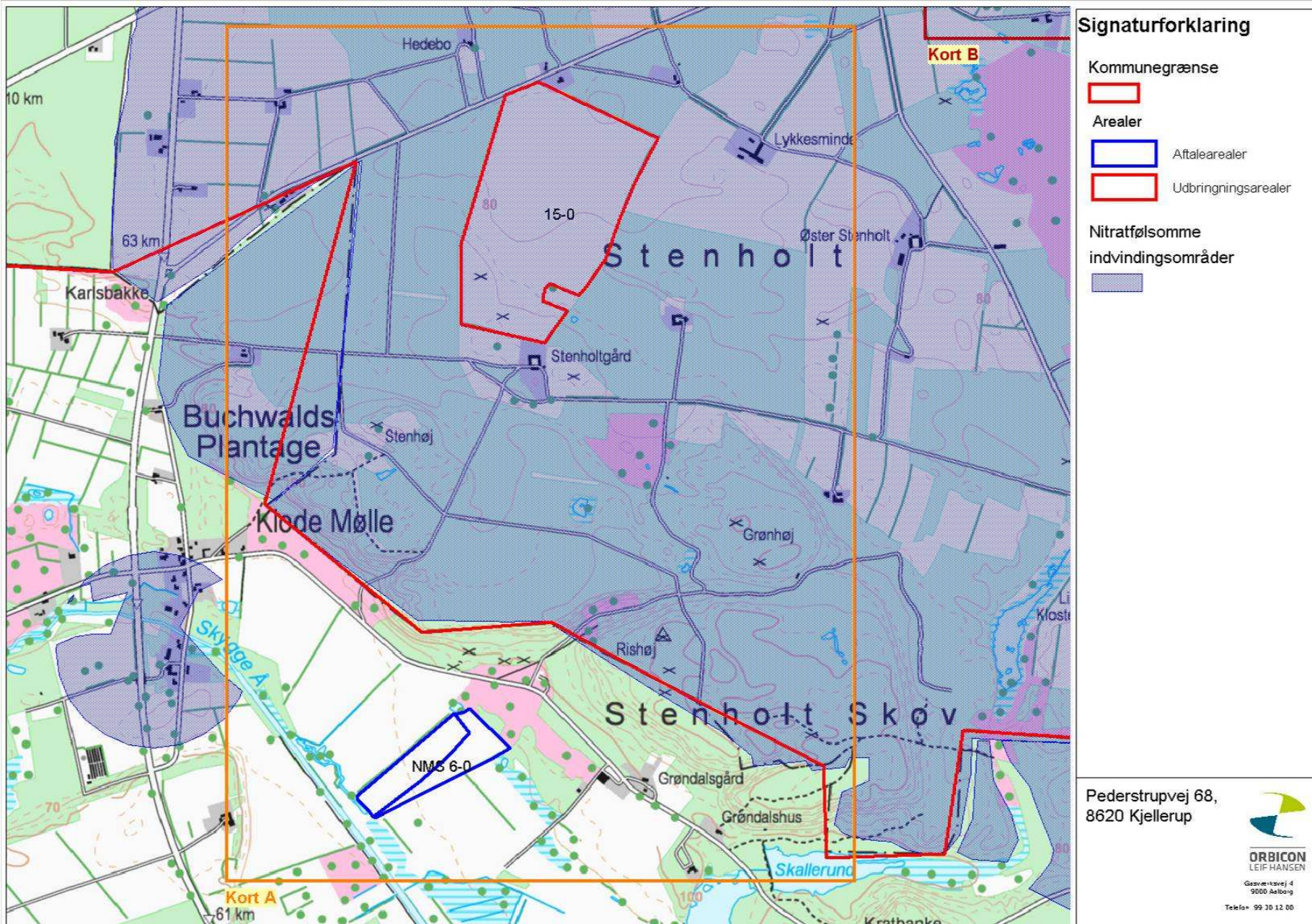
Bilag 17j: § 7 beskyttet natur, EF- Habitatområde og beskyttede vandløb i forhold til arealer – Kort I

Bilag 18: Nitratfølsomme indvindingsområder - Oversigtskort

Bilag 18b: Nitratfølsomme indvindingsområder – Kort A

Pederstrupvej 68,
8620 Kjellerup

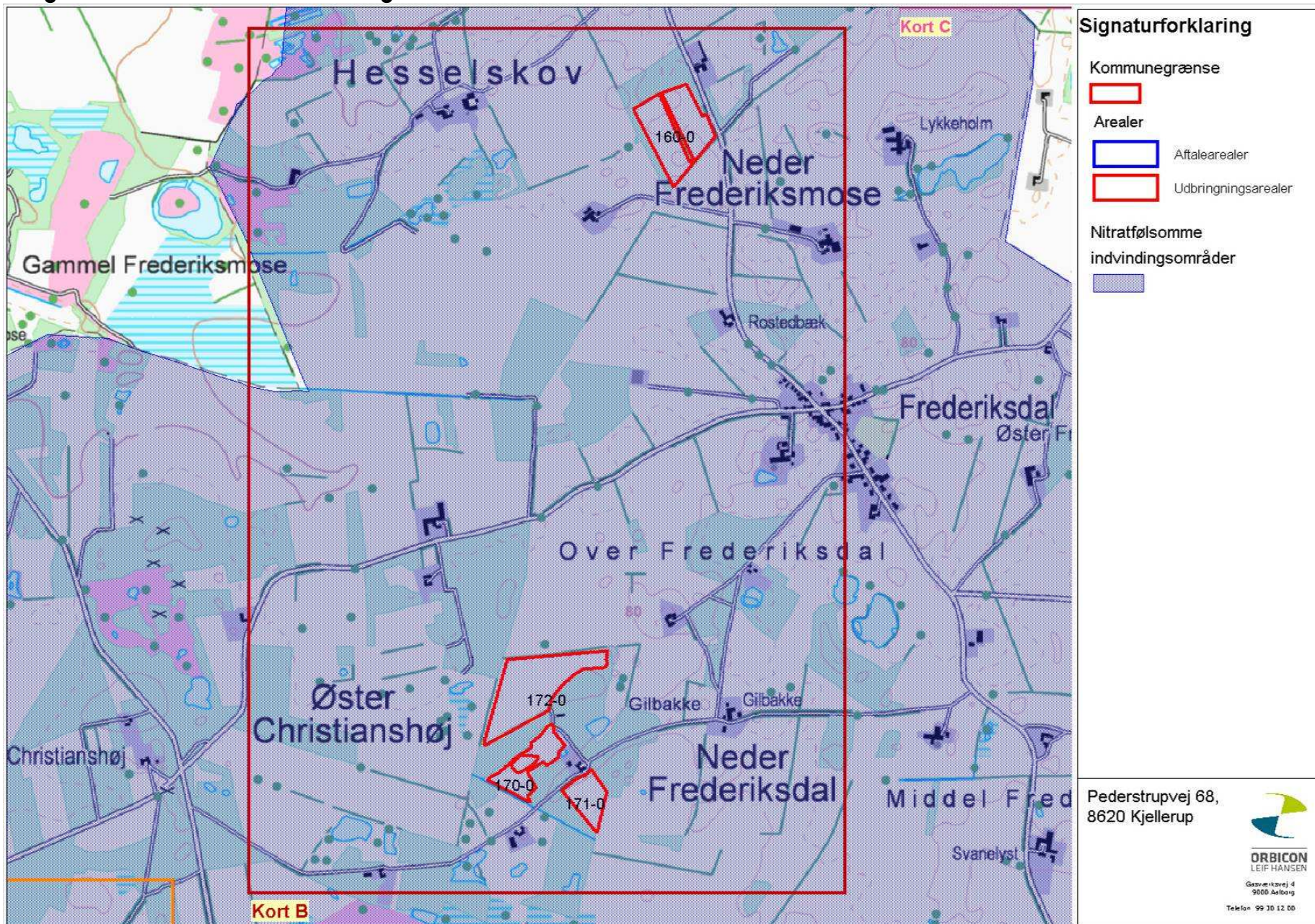

ORBICON
LEIF HANSEN

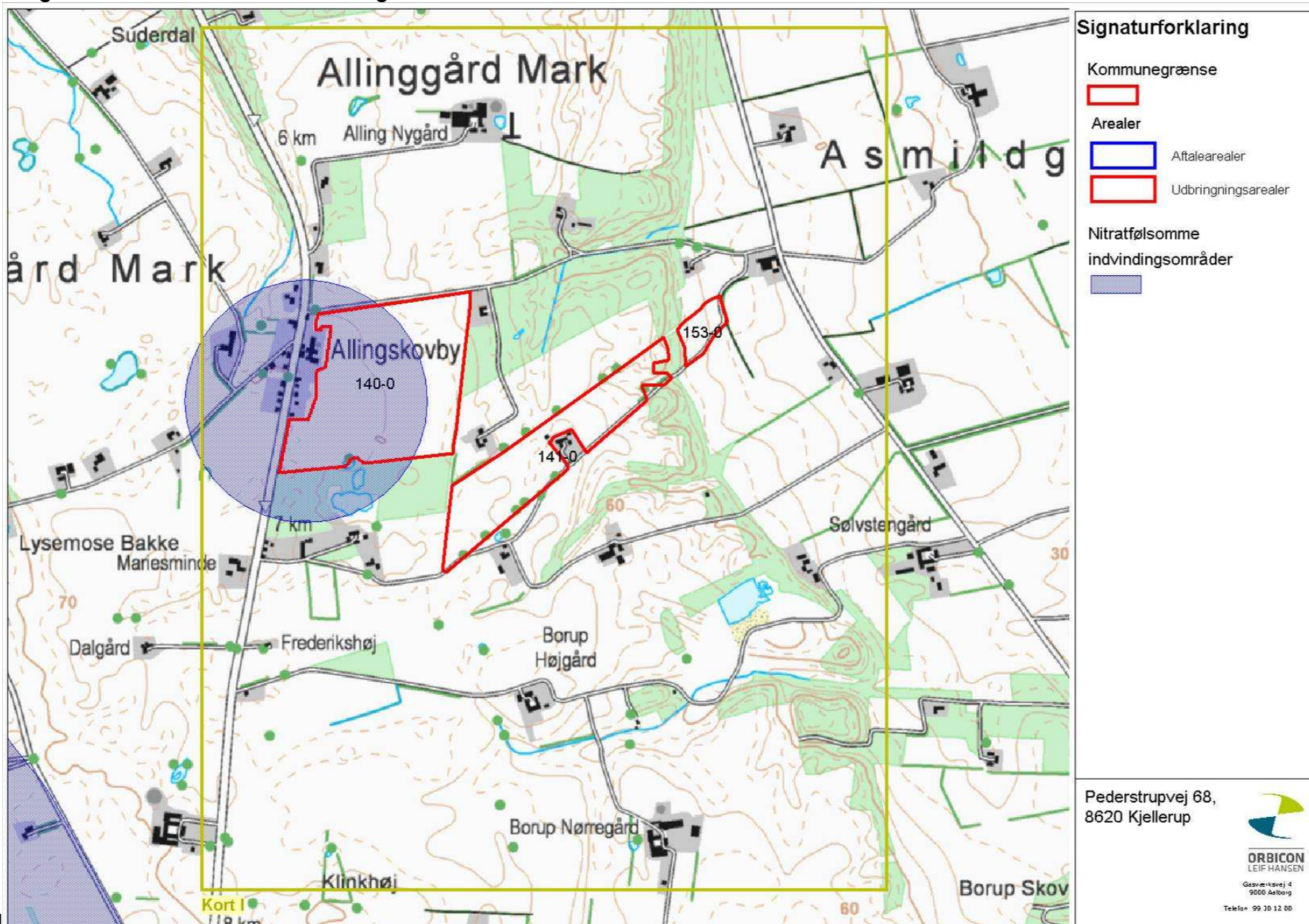
Geværvej 4
9000 Aalborg

Telefon: 99 30 12 00

Bilag 18c: Nitratfølsomme indvindingsområder – Kort B

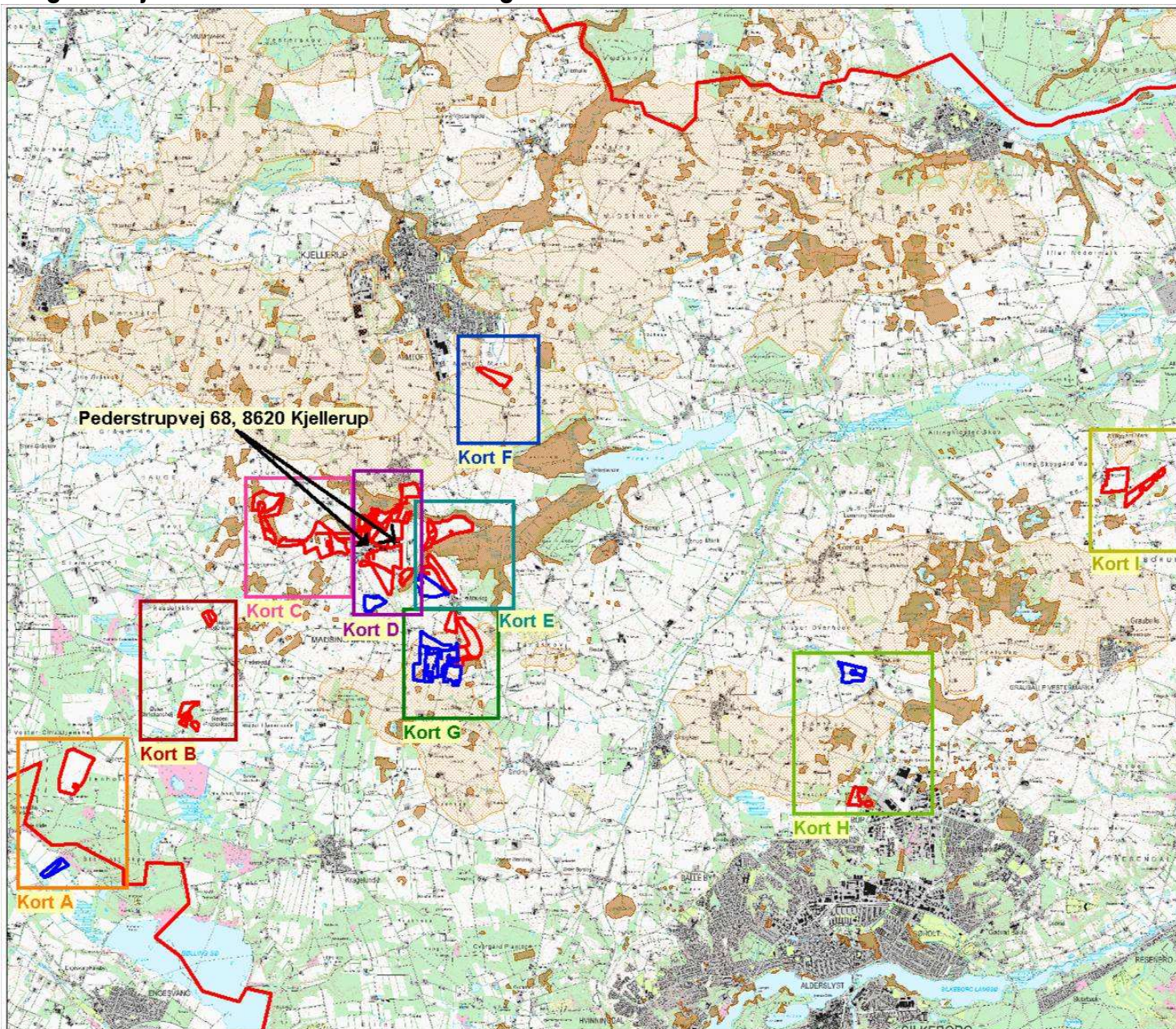

Bilag 18d: Nitratfølsomme indvindingsområder – Kort

Bilag 19: Vejledende fosforklasser - Oversigtskort

Signaturforklaring

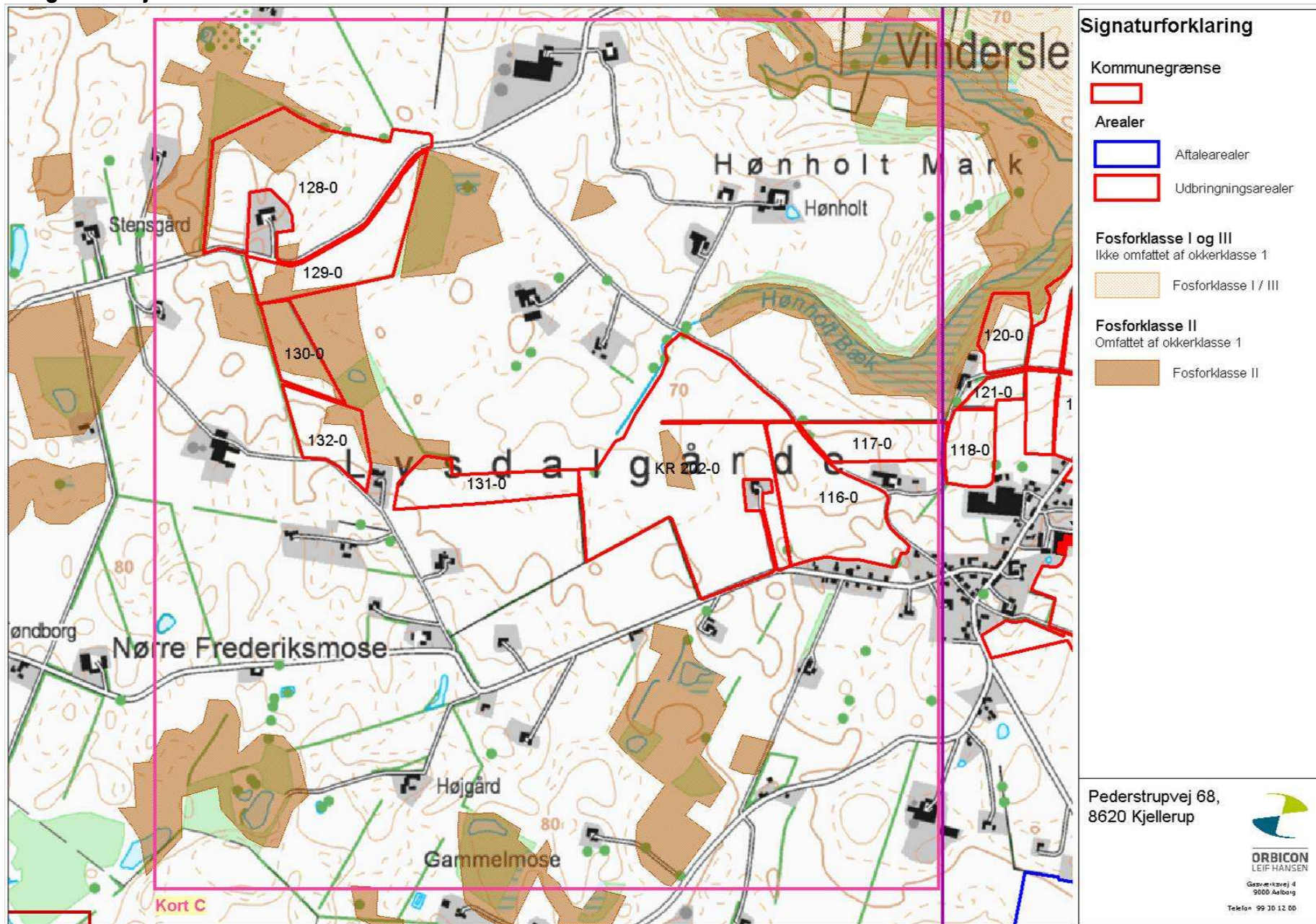
- Kommunegrænse
- Arealer
  - Aftalearealer
  - Udbringningsarealer
- Fosforklasse I og III
Ikke omfattet af okkerklasse 1
  - Fosforklasse I / III
- Fosforklasse II
Omfattet af okkerklasse 1
  - Fosforklasse II

Pederstrupvej 68,
8620 Kjellerup

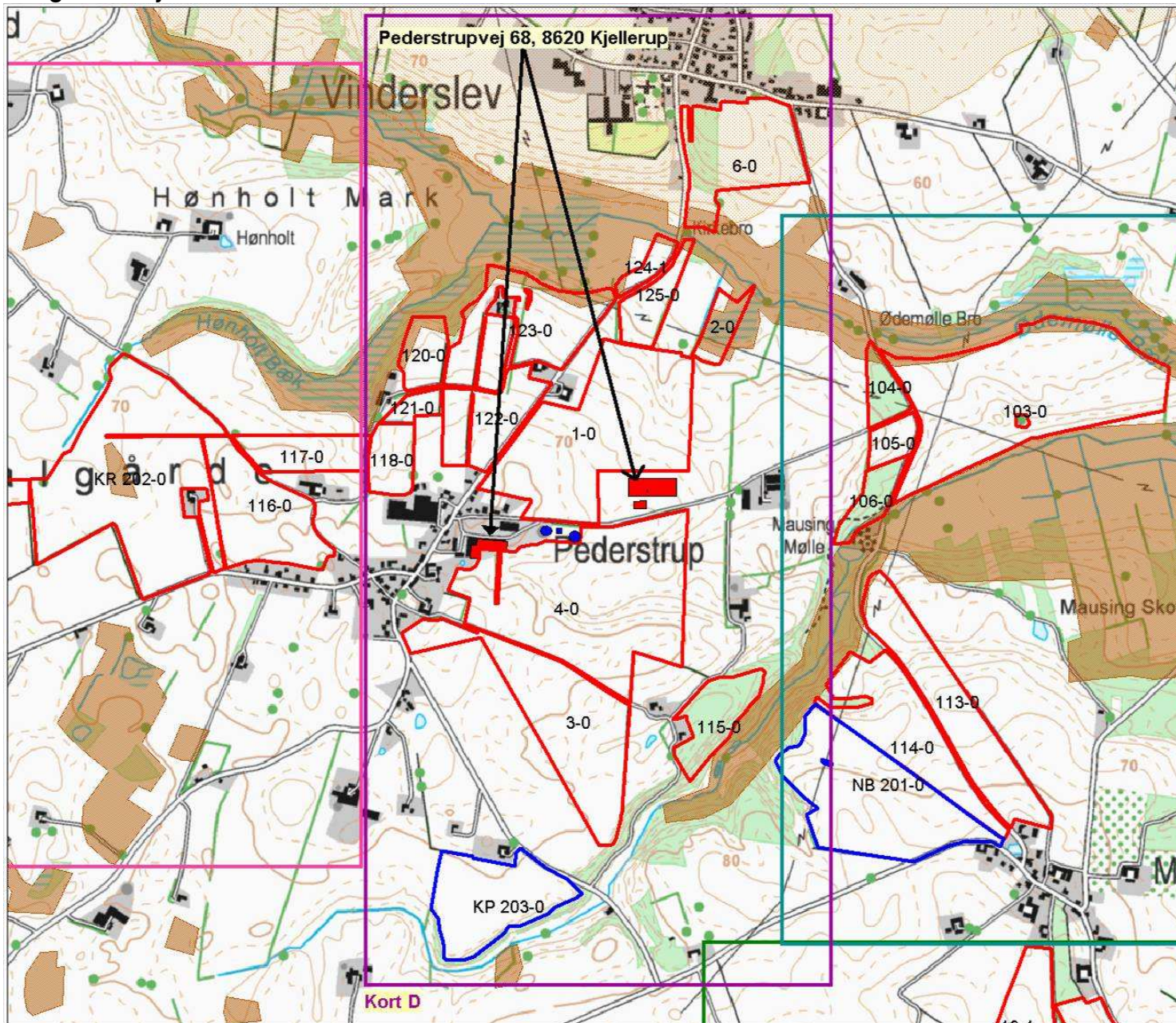

ORBICON
LEIF HANSEN
Gæstevkvej 4
9000 Aalborg
Telefon 99 30 12 00

Bilag 19b: Vejledende fosforklasser – Kort C

Bilag 19c: Vejledende fosforklasser – Kort D

Signaturforklaring

Kommunegrænse
 Kommunegrænse

Arealer
 Aftalearealer
 Udbringningsarealer

Fosforklasse I og III
 Ikke omfattet af okkerklasse 1
 Fosforklasse I / III

Fosforklasse II
 Omfattet af okkerklasse 1
 Fosforklasse II

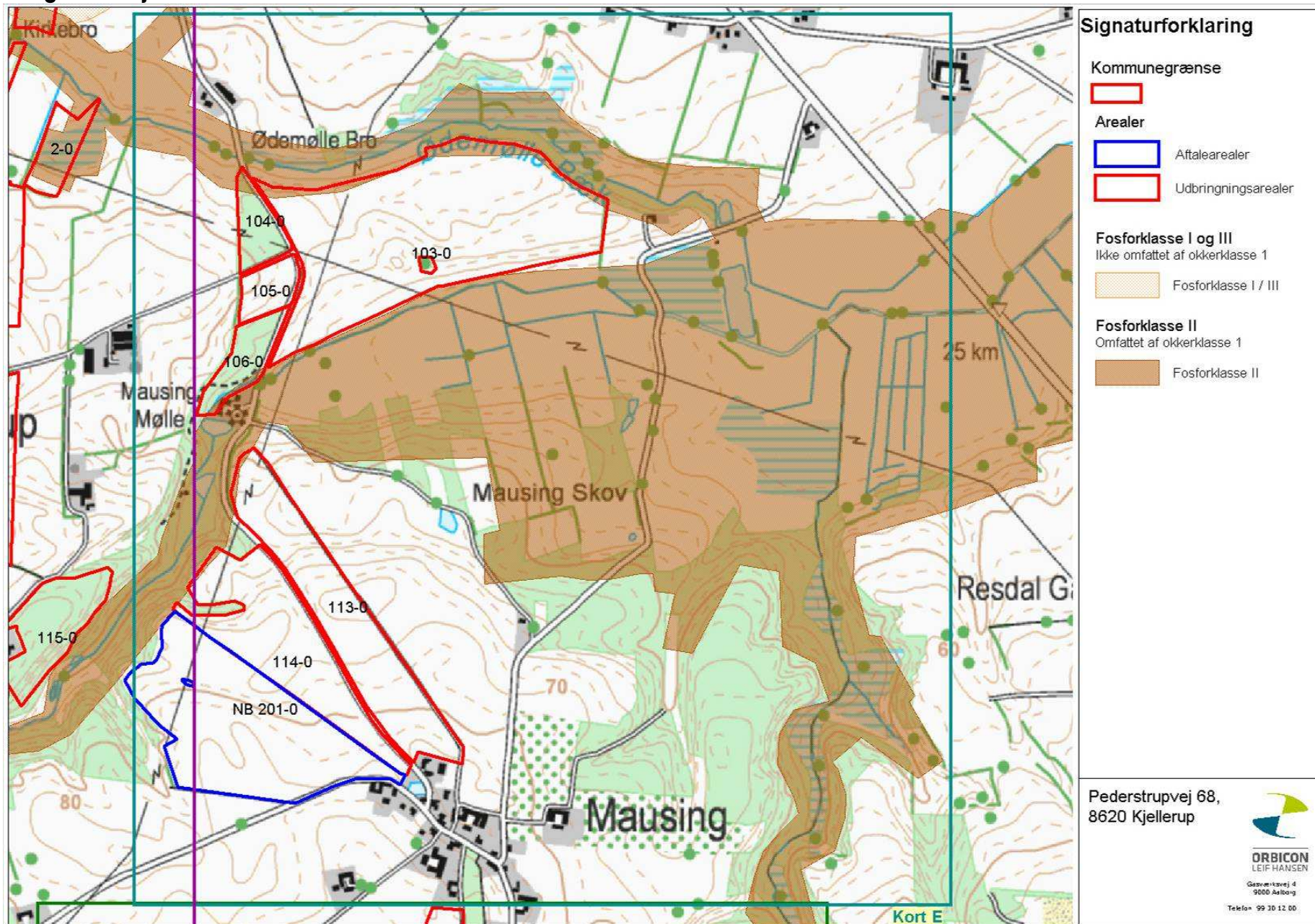

Pederstrupvej 68,
8620 Kjellerup

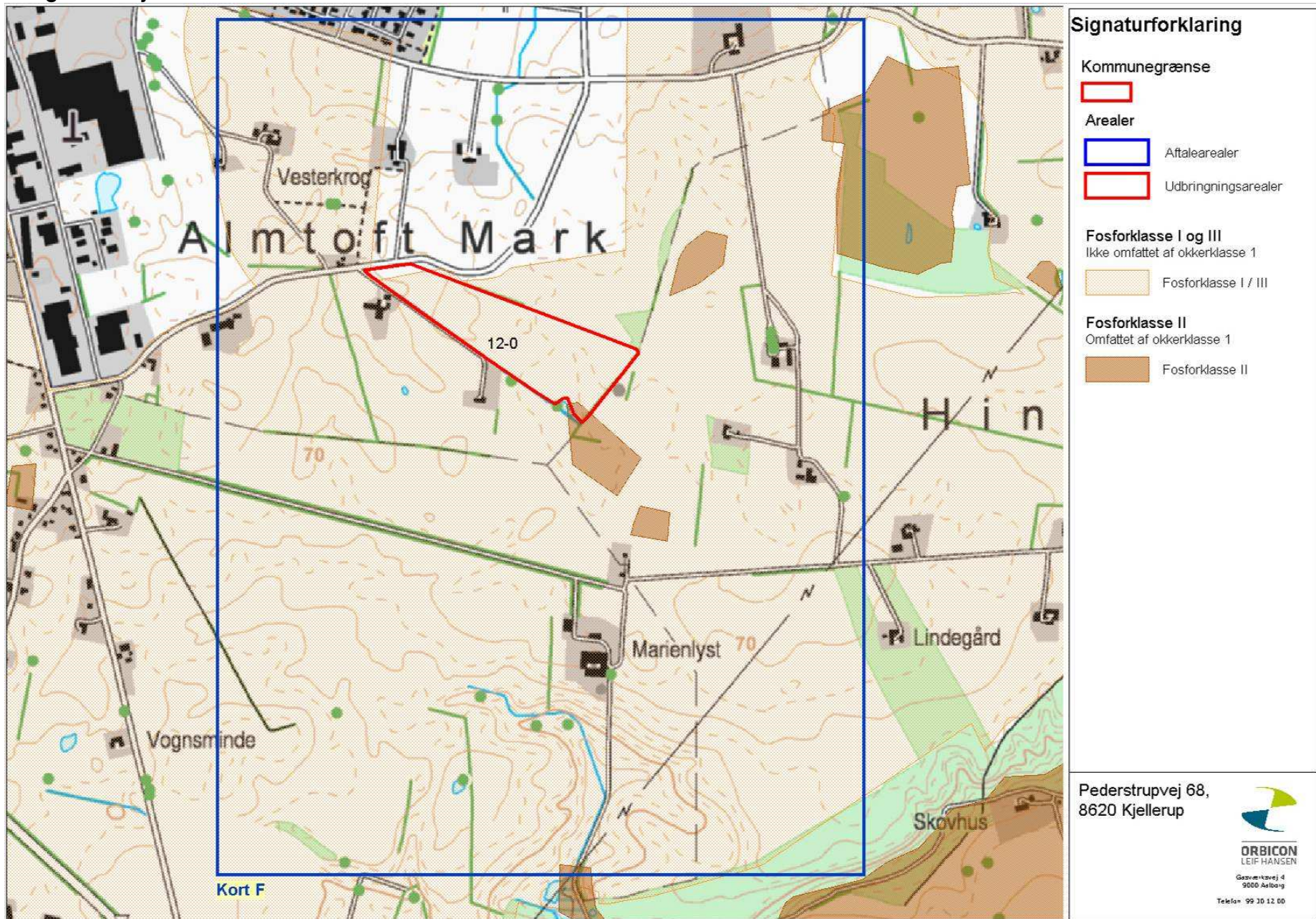
ORBICON
LEIF HANSEN

Gasværksvej 4
9000 Aalborg
Telefon: 99 30 12 00

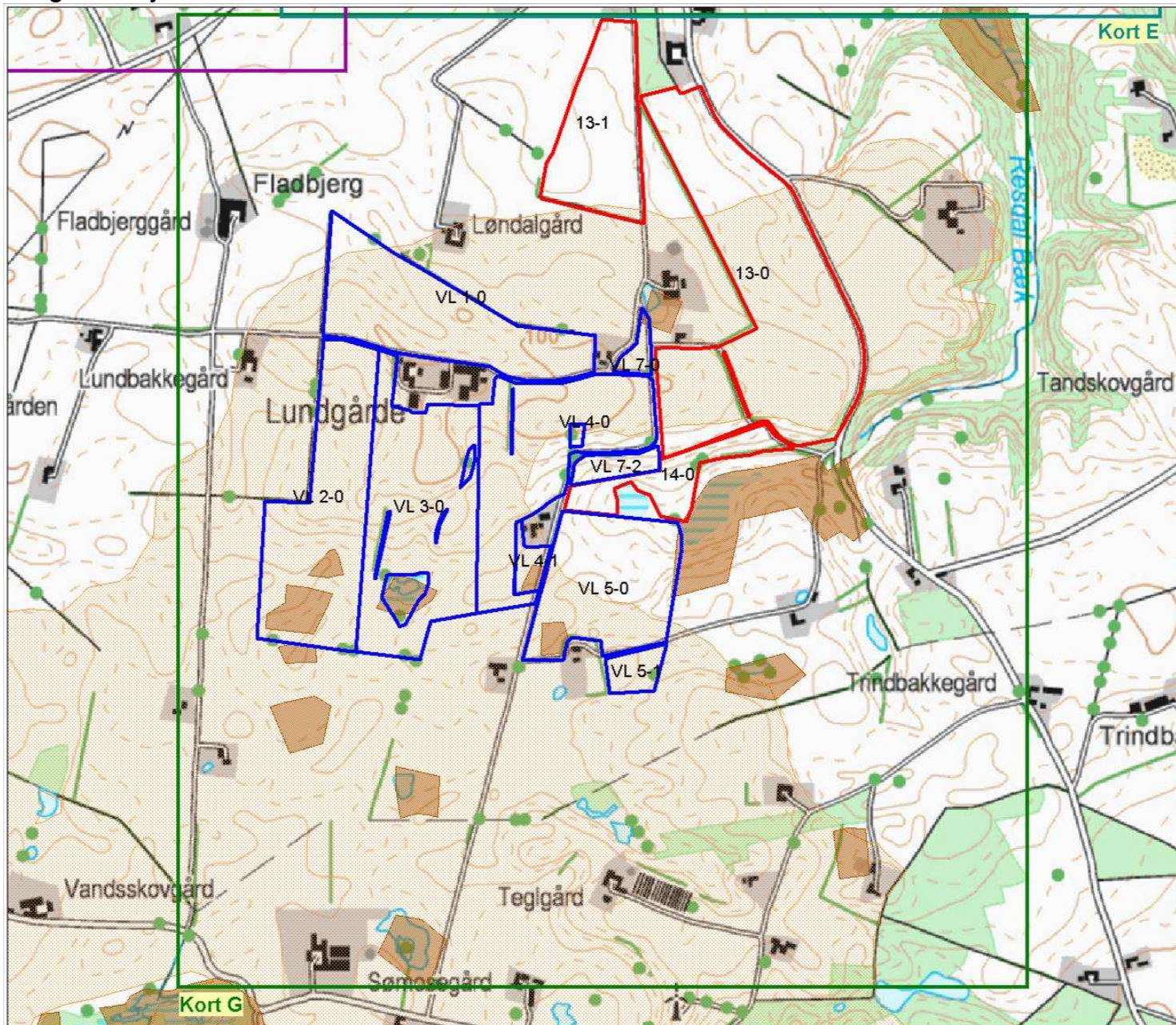
Bilag 19d: Vejledende fosforklasser – Kort E

Bilag 19e: Vejledende fosforklasser – Kort F

Bilag 19f: Vejledende fosforklasser – Kort G

Signaturforklaring

- Kommunegrænse**
 Kommunegrænse
- Arealer**
  - Aftalearealer
  - Udbringningsarealer
- Fosforklasse I og III**
 Ikke omfattet af okkerklasse 1
 Fosforklasse I / III
- Fosforklasse II**
 Omfattet af okkerklasse 1
 Fosforklasse II

Pederstrupvej 68,
8620 Kjellerup

ORBICON
LEIF HANSEN
 Gasværksvej 4
9000 Aalborg
 Telefon: 99 30 12 00

Bilag 19g: Vejledende fosforklasser – Kort

Signaturforklaring

Kommunegrænse

Arealer

Aftalearealer

Udbringningsarealer

Fosforklasse I og III

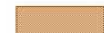
Ikke omfattet af okkerklasse 1

Fosforklasse I / III

Fosforklasse II

Omfattet af okkerklasse 1

Fosforklasse II

Pederstrupvej 68,
8620 Kjellerup

ORBICON
LEIF HANSEN

Geometrivej 4
9000 Ålborg
Telefon 99 30 12 00

Bilag 20: Udtalelse fra Ikast-Brande Kommune af d. 5. juli 2010

Ditte Lildal Berg

dibe@orbicon.dk

5. juli 2010

Udtalelse vedrørende udbringning af husdyrgødning fra Pederstrupvej 68, 8620 Kjellerup, på arealer i Ikast-Brande Kommune

Ikast-Brande Kommune er i forbindelse med en udvidelse af kvægbesætningen på Pederstrupvej 68, 8620 Kjellerup, blevet hørt af Silkeborg Kommune angående aftalearealer beliggende i Ikast-Brande Kommune. Udtalelsen laves med henvisning til § 21 i *Bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug*.

Ansøgning

Hans Henrik Christensen, ejer af Pederstrupvej 68, 8620 Kjellerup, Silkeborg Kommune har ansøgt om udvidelse af sin bedrift fra 365,5 DE til 902,1 DE i kvæg. Det reelle dyretryk på arealerne beliggende i Ikast-Brande Kommune er på 1,37 DE/ha, mens det maksimale dyretryk er 1,4 DE/ha. Følgende arealer er lokaliseret i Ikast-Brande Kommune: mark nr. NMS 5-0 på 8,39 ha, mark nr. NMS 6-0 på 2,76 ha og mark nr. NMS 6-1 på 3,33 ha – se kortbilag A.

Forudsætninger

På de pågældende aftalearealer beliggende i Ikast-Brande Kommune - jævnfør kortbilag A - ønskes udbragt husdyrgødning svarende til i alt 1,4 DE/ha i form af gødning fra en kvægbesætning, svarende til i alt 1.906 kg N og 188 kg P. Der ønskes således udbragt op til ca. 132 kg N/ha og ca. 13 kg P/ha i form af husdyrgødning.

Det forudsættes, at de generelle regler i den til enhver tid gældende *Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.* og øvrige til enhver tid gældende, generelle regler overholdes.

Da der på baggrund af Miljømålsloven¹³ endnu ikke foreligger endeligt vedtagne Vand og Natura 2000-planer - med tilhørende kommunale handleplaner - er arealanvendelsen som udgangspunkt vurderet ud fra de generelle beskyttelsesniveauer i bilag 3 i *Bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug*. Overholdelsen af de generelle beskyttelsesniveauer vurderes blandt andet ud fra en række arealudpegninger, der indgår som grundlag for beregningsmodellerne i IT-ansøgningssystemet på www.husdyrgodkendelse.dk.

Vurdering af arealernes egnethed til udbringning af husdyrgødning er foretaget på grundlag af ansøgningen - herunder af de beregningsmodeller, der indgår i IT-ansøgningssystemet på www.husdyrgodkendelse.dk med det beregningsgrundlag og de normtal, som lå til grund for ansøgningssystemet den 9. juni 2010. Derudover er vurderingen foretaget på baggrund af Ikast-Brande Kommunes registreringer.

Miljøafdeling
Centerparken 1
7330 Brande
Tlf.: 9960 4000
Fax: 9960 3259
E-mail:
lipaa@ikast-brande.dk

Sagsbehandler:
Lis Paakjær
Direkte telefon:
9960 3214
Sags ID:
2010/19674

¹³ Lovbekendtgørelse nr. 932 af 24. september 2009 af lov om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder (med senere ændringer).

Arealudpegninger, registreringer og Ikast-Brande Kommunes vurderinger

Grundvand

Ingen af aftalearealerne, beliggende i Ikast-Brande Kommune, ligger i indvindingsopland til almene vandværker eller i vandindvindingsområder, der er udpeget som nitratfølsomme. Nærmeste nitratfølsomme indvindingsområder – som også er et område med særlig drikkevandsinteresse - ligger ca. 130 meter nordøst for aftaleareal NMS 5-0 - se kortbilag B.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at aftalearealerne ligger i et område, hvor grundvandet er relativt godt beskyttet, og at de generelle harmoniregler er tilstrækkelige til at beskytte mod nitratudvaskning til grundvandet.

Overfladevand

Alle aftalearealer, beliggende i Ikast-Brande Kommune, ligger uden for områder med nitratklasserne I-III, der er udpeget med henblik på minimering af kvælstofudvaskning til overfladevand.

Aftalearealerne ligger i oplandet til Skive Fjord, som er en del af Limfjorden. Kun enkelte områder i Limfjorden er udpeget som Natura 2000-område, Skive Fjord er ikke udpeget som Natura 2000-område. Oplandet til Skive Fjord er således ikke et opland til Natura 2000-område, der er overbelastet med fosfor. Det ansøgte, i Ikast-Brande Kommune, er derfor kun omfattet af de generelle harmoniregler.

Hovedparten af aftalearealerne er lavbundsarealer; men da arealerne ligger i et opland som ikke er overbelastet med fosfor, er lavbundsarealerne ikke omfattet af fosforklasse II – lavbundsarealet fremgår af kortbilag B.

Ingen af de pågældende aftalearealer har terrænhældninger over 12°.

Det nærmeste § 3-beskyttede vandløb er Bølling Sø Kanal, som ligger vest for arealerne. Vandløbet er B3 målsat, og målsætningen er ifølge Regionsplan 2005 opfyldt. Den korteste afstand mellem aftalearealerne og vandløbet er ca. 60 meter.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at de generelle harmoniregler giver tilstrækkelig beskyttelse mod nitratudvaskning. Ligeledes vurderes det, at det generelle beskyttelsesniveau er tilstrækkelig til at beskytte Natura 2000-områder overbelastet med fosfor mod fosforbelastning fra de nævnte aftalearealer, beliggende i Ikast-Brande Kommune.

Natur

Det nærmeste naturareal, der er omfattet af § 7 i Lovbekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, er en hede, beliggende nordvest for mark nr. NMS 5-0. Hedeområdet er beliggende inden for Natura 2000-området, H228 – Stenholt Skov og Stenholt Mose. Heden er værdisat til en god naturtilstand (naturtilstand 2, artsindeks 2 og strukturindeks 2) og Ikast-Brande Kommune har pligt til at arbejde for at naturtypen bibeholder en god naturtilstand.

Baggrundsbelastningen er 14,9 kg N/ha/år. Heden tilhører naturtypen tør indlandshede, der har en anbefalet tålegrænse på 15 kg N/ha/år - tålegrænsen er altså meget tæt på at være overskredet. Ifølge notat fra Miljøstyrelsen af 6. juli 2009 kan man fra marker med nedfældning forvente en randpåvirkning på op til 1 kg N/ha/år. 1 kg N er i dette tilfælde nok til at overskride tålegrænsen. Således ønskes en 20 meter bred bræmme mellem heden og aftalearealet. Aftalearealet NMS 5-0 grænser imidlertid ikke direkte op til heden - marken og heden adskilles af en ca. 10 meter bred vej - hvorfor der stilles vilkår om en 10 meter bred sprøjte- og gødningsfri bræmme langs Klosterlundvej. Bræmmen skal være udlagt med græs, den må afgræsses og der må tages slet, lige som den må omlægges en gang hvert 5. år - dog skal den straks tilsås med græs igen. Bræmmen fremgår af kortbilag C. Da der er tale om aftalearealer, skal der på grund af ovennævnte, indsendes en ansøgning om arealgodkendelse (§ 16).

Det nærmeste § 7-overdrev ligger ca. 213 meter sydvest for aftalearealerne, mens den nærmeste højmose ligger ca. 2,2 km sydøst for arealerne. Endelig ligger den nærmeste Lobeliesø - Almind Sø - ca. 13,2 km sydøst for aftalearealerne. Både højmosen og Lobeliesøen er beliggende i Silkeborg Kommune.

De tre aftalearealer ligger alle i bufferzone I eller II, hvorfor arealerne er omfattet af et generelt lovkrav om nedfældning af husdyrgødning på sort jord og græs. § 7-naturarealerne og bufferzonerne fremgår af kortbilag B.

Den vestlige ende af aftalearealerne grænser direkte op til en eng, der er registreret som værende beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3. En stor del af engen er registreret som en § 3-sø. Engen grænser både mod nord og mod syd op til registrerede § 3-moser. Langs engens vestlige side løber vandløbet Bølling Sø Kanal, som også er beskyttet efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven. Syd for det østligste hjørne af mark nr. NMS 6-0 ligger der endnu en § 3-mose. Moseområdet tilhører naturtypen fattigkær, hvor der vokser smalbladet kæruld, klokkelyng, benbræk, djævelsbid, mosetroidurt og tørvemos. Fattigkær har en anbefalet tålegrænse på 10 kg N/ha/år. Baggrundsbelastningen er vurderet til 14,9 - det vil sige, at tålegrænsen er overskredet alene på grund af baggrundsbelastningen. Det vurderes dog, at der ikke vil være nogen væsentlig påvirkning af fattigkæret fra marken, da den del af mosen, som ligger tættest på marken består af et tilgroet pilekrat, hvorfor der ikke stilles vilkår om gødnings- og sprøjtefri bræmme. Der er også registreret en § 3-sø i nævnte mose.

Mellem markerne NMS 5-0 og NMS 6-0 ligger et § 3-beskyttet vandhul. Vandhullet er vurderet ud fra luftfoto uden frit vandspejl og virker påvirket af landbrugsdrift. Vandhullet vurderes derfor begrænset som potentielt levested for bilag IV-arter, og der stilles ikke vilkår om bræmme.

Den § 3-beskyttede natur fremgår af kortbilag D.

Aftalearealerne ligger i et område, som i Ikast-Brande Kommunes kommuneplan 2009-2021 er registreret som et særligt værdifuldt naturområde. Området, Bølling Sø - fredningen - et stort område med naturgenopretning, er B målsat natur. Det særlige værdifulde naturområde fremgår af kortbilag E.

Nærmeste Natura-2000 område er som sagt H228 – Stenholdt Skov og Stenhold Mose, hvor heden nord for NMS 5-0 er sammenfaldende med en del af Natura 2000-området. Natura 2000-området fremgår af kortbilag C.

En del dyrearter, der er anført i EF-habitatdirektivets bilag IV er registreret på egnen. Det drejer sig om Sydflagermus, Odder, Markfirben, Stor Vandsalamander og Spidssnudet Frø.

Aftalearealerne er ligeledes beliggende i et område, som i kommuneplanen 2009-2021 for Ikast-Brande Kommune er registreret som spredningsvej for dyr og planter – registreringen fremgår af kortbilag E.

Ved overholdelse af de generelle regler, samt ved etablering af en 10 meter bred gødnings- og sprøjtefri bræmme på mark NMS 5-0 langs Klosterlundvej, vurderer Ikast-Brande Kommune, at udbringning af husdyrgødning på aftalearealerne beliggende i kommunen, ikke vil påvirke de beskyttede naturtyper væsentligt. Der skal indsendes en ansøgning om arealgodkendelse, da der skal stilles vilkår til mark NMS 5-0.

Med hensyn til bilag IV-arter vurderes det, at ingen af de nævnte bilag IV-arter, eller deres leve- og eller rastesteder, vil påvirkes i væsentlig negativ retning, ved udbringning af husdyrgødning på de pågældende aftalearealer.

Landskab og kulturhistorie

Aftalearealerne, beliggende i Ikast-Brande Kommune, ligger ca. 1,8 km nord for Engesvang-byzonen. Derudover ligger arealerne ca. 425 meter sydøst for Klode Mølle, som er den nærmeste bymæssige bebyggelse. Nærmeste sommerhusområde ligger ca. 5,3 km nordvest for udbringningsarealerne.

De tre aftalearealer ligger alle indenfor et område, der i følge Kommuneplan 2009-2021 for Ikast-Brande Kommune, er udpeget som havende landskabelig værdi.

Ingen af aftalearealerne ligger inden for områder, der i Kommuneplan 2009-2021 for Ikast-Brande Kommune, er udpeget som områder med kulturhistorisk værdi (kulturmiljøer). Det nærmeste kulturmiljø er "Klode Mølle", beliggende ca. 237 m nordvest for aftalearealerne.

Der er ikke registreret fredede fortidsminder på aftalearealerne. Den nærmeste fredede gravhøj er registreret ca. 80 meter nord for mark nr. NMS 5-0 (i hedeområdet/Natura 2000-området), hvilket betyder, at et hjørne af marken ligger indenfor fortidsmindebeskyttelseslinien. Jævnfør Naturbeskyttelsesloven må der ikke uden dispensation fra kommunen foretages ændring af tilstanden inden for 100 meter fra fortidsminder, der er synlige i terrænet. Landbrugsmæssig markdrift – bortset fra tilplantning med juletræer eller anden beplantning – regnes ikke som en tilstandsændring i den sammenhæng.

Hovedparten af aftalearealerne ligger inden for skovbyggelinien. Nærmeste fredskovspligtige areal ligger ca. 190 meter øst for mark nr. NMS 6-0.

Endelig ligger aftalearealerne inden for fredningen af Bølling Sø og omgivende arealer. Ifølge fredningens § 5.1. kan arealer inden for fredningen fortsat benyttes til landbrugsdrift.

De nævnte udpegninger i forhold til kulturmiljø og landskab fremgår af kortbilag F.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at udbringning af husdyrgødning fra Pederstrupvej 68, 8620 Kjellerup på aftalearealerne, beliggende i Ikast-Brande Kommune – ved overholdelse af de til enhver tid gældende regler – ikke vil være i strid med hensynet til de landskabelige og kulturhistoriske interesser i området. Ligeledes vurderes det, at udbringning af husdyrgødning på arealerne ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de landskabelige og kulturhistoriske værdier i området.

Konklusion

Ikast-Brande Kommune finder det i det konkrete tilfælde nødvendigt, at stille vilkår til driften af arealerne, beliggende i Ikast-Brande Kommune:

Vilkår:

- Der skal etableres en 10 meter bred sprøjte- og gødningsfri bræmme på mark NMS 5-0 langs Klosterlundvej. Bræmmen skal være udlagt med græs, den må afgræsses og der må tages slet, lige som den må omlægges en gang hvert 5. år – dog skal den straks tilsås med græs igen. Bræmmen fremgår af kortbilag C.

Da der er tale om aftalearealer – tredjemands arealer – skal der på grund af ovennævnte vilkår gives en arealgodkendelse af arealerne (en § 16-godkendelse), for at de pågældende arealer, beliggende i Ikast-Brande Kommune, kan benyttes til udbringning af husdyrgødning fra Pederstrupvej 68, 8620 Kjellerup.

Med venlig hilsen

Lis Paakjær
Miljømedarbejder

Vedlagt

Kortbilag A Aftalearealer, beliggende i Ikast-Brande Kommune

Kortbilag B Arealudpegninger i henhold til Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

Kortbilag C Natura 2000-område

Kortbilag D Arealer registreret som beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3

Kortbilag E Diverse naturudpegninger

Kortbilag F Udpegninger i forhold til kulturmiljø og landskab

Kortbilag A Aftalearealer, beliggende i Ikast-Brande Kommune

Signaturforklaring

- A Marknumre, Pederstrupvej 68, 8620 Kjellerup (Silkeborg Kommune)
- Aftalearealer, Pederstrupvej 68, 8620 Kjellerup (Silkeborg Kommune)
- Kommunegrænse -
- Ortofoto_2008

Kortbilag A - Pederstrupvej 68, 8620 Kjellerup

Aftalearealer beliggende i Ikast-Brande Kommune

Udskrivningsdato:

Dato: 02-07-2010

Målestørrelse:

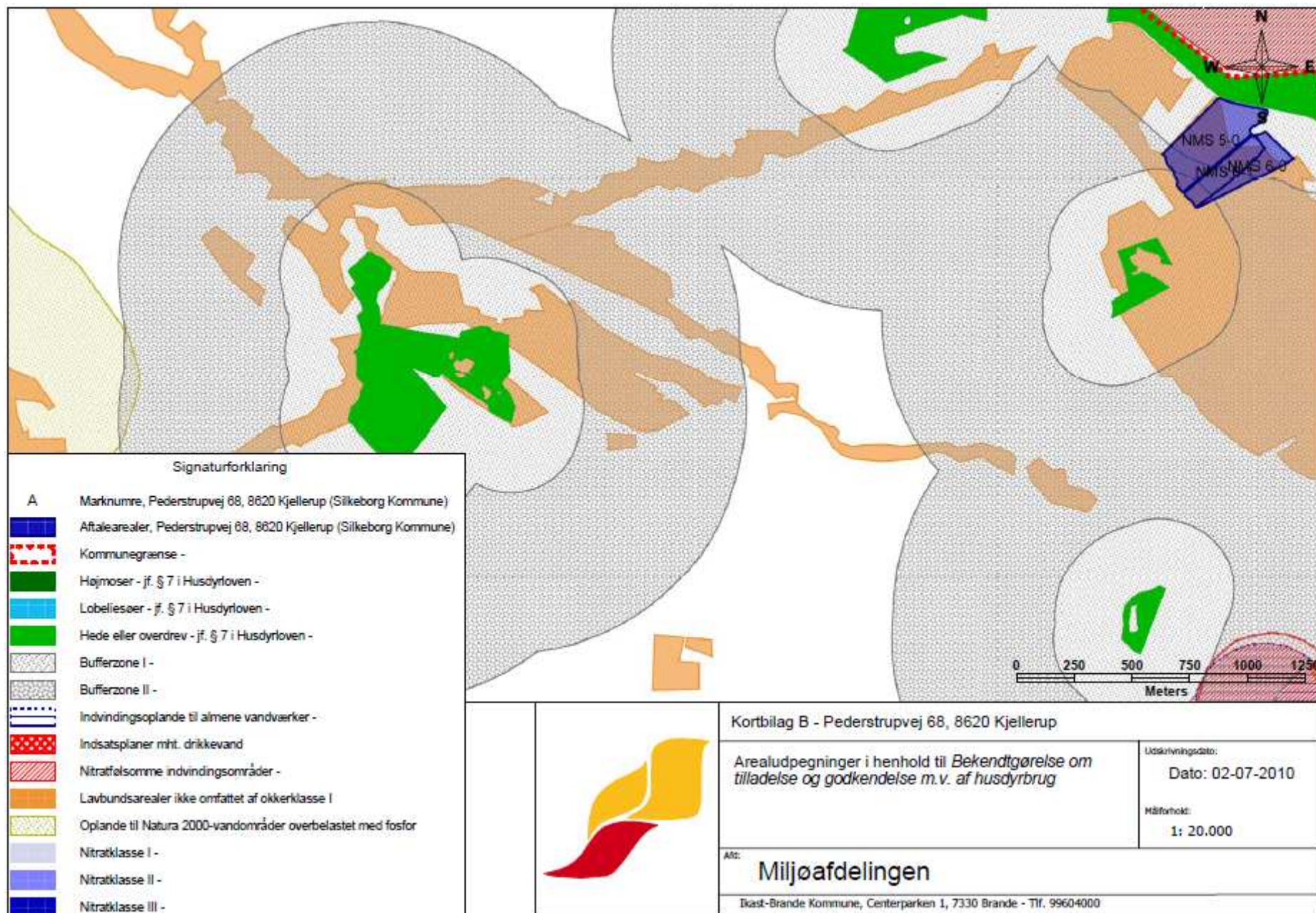
1: 5.500

Art:

Miljøafdelingen

Ikast-Brande Kommune, Centerparken 1, 7330 Brande - Tlf. 99604000

Kortbilag B Arealudpegninger i henhold til Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

Kortbilag B - Pederstrupvej 68, 8620 Kjellerup

Arealudpegninger i henhold til *Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug*

Udskrivningsdato:

Dato: 02-07-2010

Målestok:

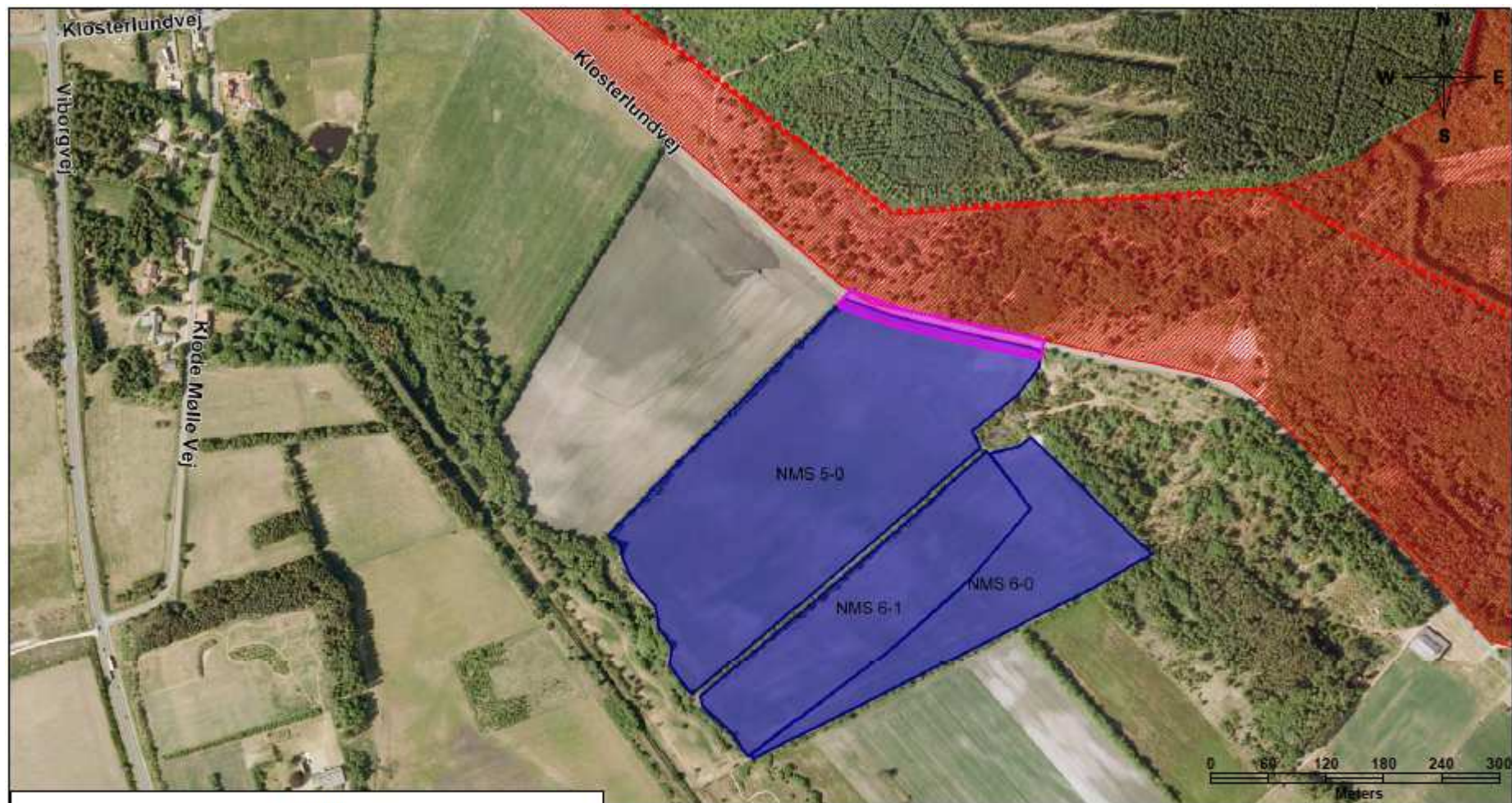
1: 20.000

Ans:

Miljøafdelingen

Dkast-Brande Kommune, Centerparken 1, 7330 Brande - Tlf. 99604000

Kortbilag C Natura 2000-område

Signaturforklaring

	Naturvilkår
	Marknumre, Pederstrupvej 68, 8620 Kjellerup (Silkeborg Kommune)
	Aftalearealer, Pederstrupvej 68, 8620 Kjellerup (Silkeborg Kommune)
	Kommunegrænse -
	EF-habitatområder (Natura 2000) -
Ortofoto_2008	

Kortbilag C - Pederstrupvej 68, 8620 Kjellerup

Natura 2000-område

Udskrivningsdato:

Dato: 02-07-2010

Målestok:

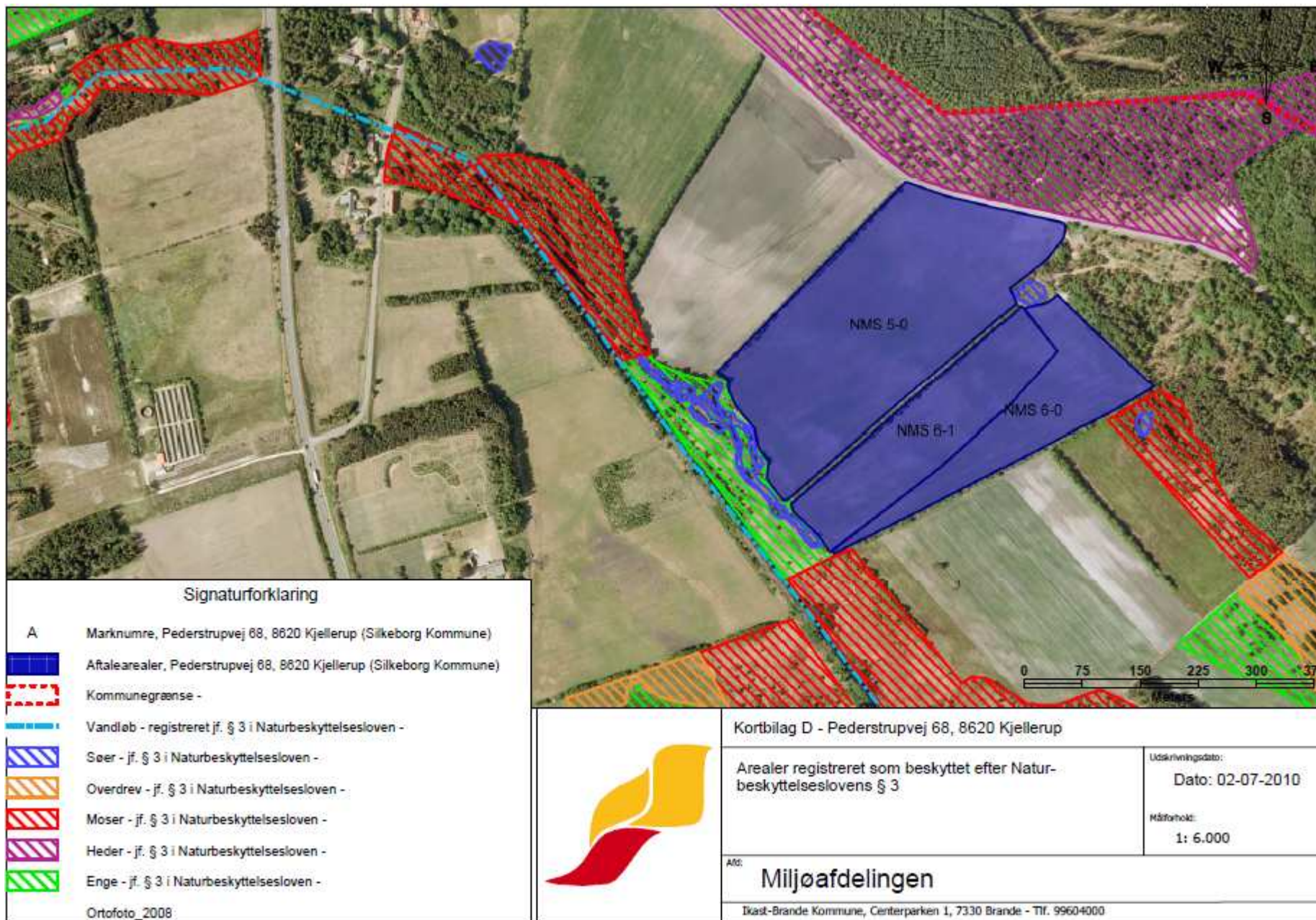
1: 5.500

Ans:

Miljøafdelingen

Dkast-Brande Kommune, Centerparken 1, 7330 Brande - Tlf. 99604000

Kortbilag D Arealer registreret som beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3

Signaturforklaring

- A Marknumre, Pederstrupvej 68, 8620 Kjellerup (Silkeborg Kommune)
- Aftalearealer, Pederstrupvej 68, 8620 Kjellerup (Silkeborg Kommune)
- Kommunegrænse -
- Vandløb - registreret jf. § 3 i Naturbeskyttelsesloven -
- Søer - jf. § 3 i Naturbeskyttelsesloven -
- Overdrev - jf. § 3 i Naturbeskyttelsesloven -
- Moser - jf. § 3 i Naturbeskyttelsesloven -
- Heder - jf. § 3 i Naturbeskyttelsesloven -
- Enge - jf. § 3 i Naturbeskyttelsesloven -
- Ortofoto_2008

Kortbilag D - Pederstrupvej 68, 8620 Kjellerup

Arealer registreret som beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3

Udskrivningsdato:

Dato: 02-07-2010

Måstørrelse:

1: 6.000

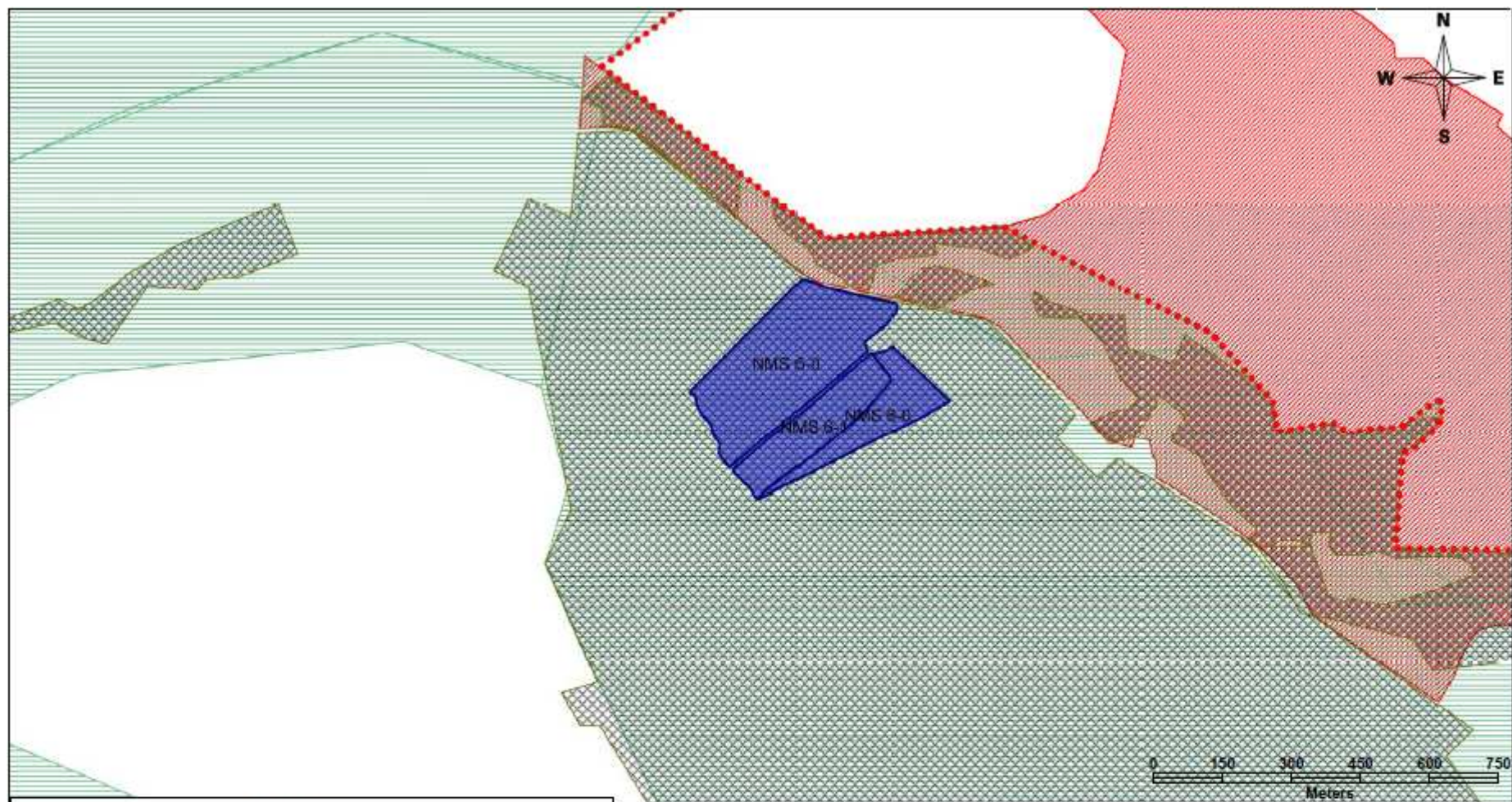
Ans:

Miljøafdelingen

Ikast-Brande Kommune, Centerparken 1, 7330 Brande - Tlf. 99604000

Kortbilag E Diverse naturudpegninger

Signaturforklaring

A	Marknumre, Pederstrupvej 68, 8620 Kjellerup (Silkeborg Kommune)
	Aftalearealer, Pederstrupvej 68, 8620 Kjellerup (Silkeborg Kommune)
	Kommunegrænse -
	Særligt værdifulde naturområder - KP09
	Spredningsveje for dyr og planter - KP09
	EF-habitatområder (Natura 2000) -

Kortbilag E - Pederstrupvej 68, 8620 Kjellerup

Diverse naturudpegninger

Udskrivningsdato:

Dato: 05-07-2010

Måstørrelse:

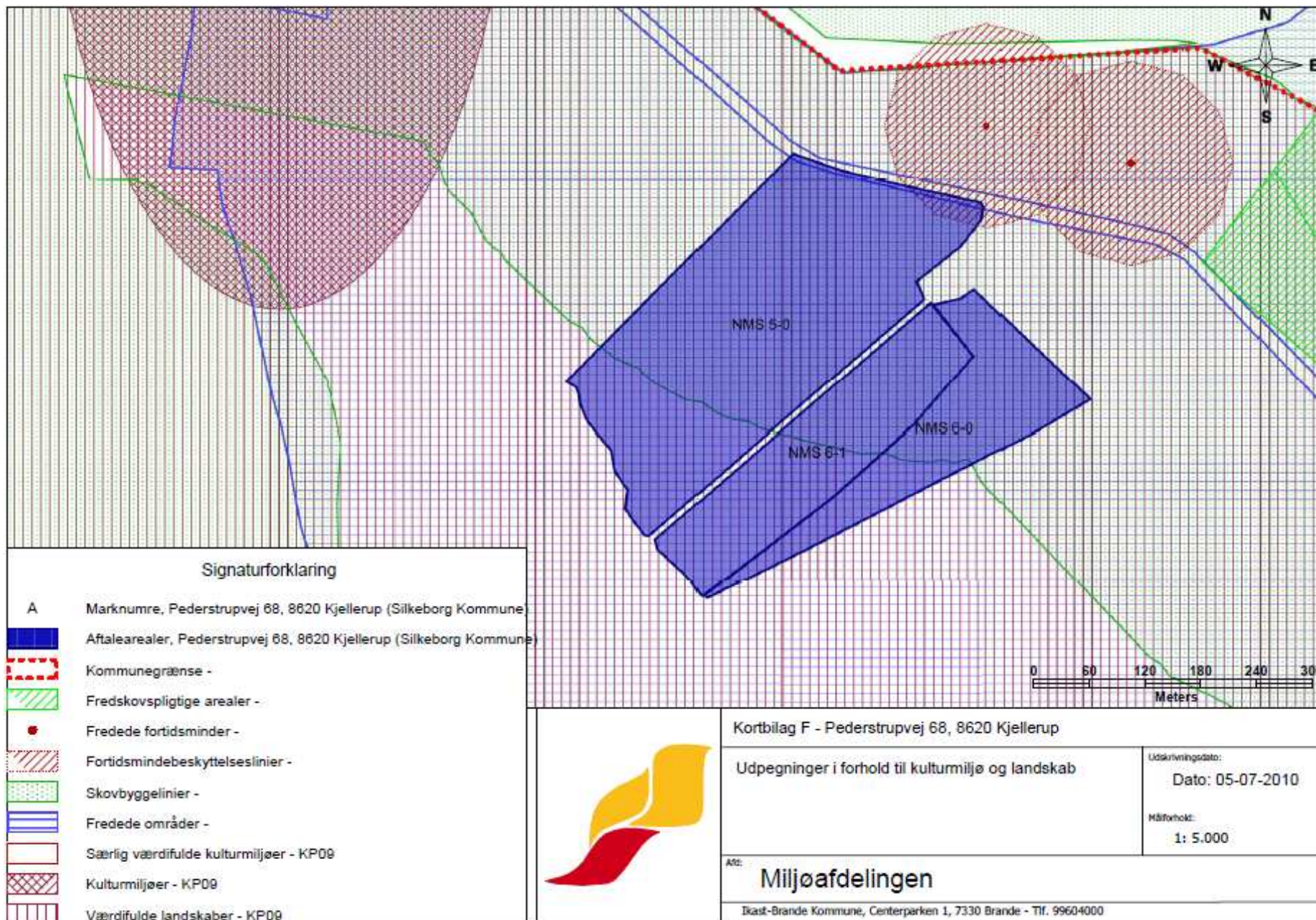
1: 11.500

Aft:

Miljøafdelingen

Ikast-Brande Kommune, Centerparken 1, 7330 Brande - Tlf. 99604000

Kortbilag F Udpegninger i forhold til kulturmiljø og landskab

Signaturforklaring

- A Marknumre, Pederstrupvej 68, 8620 Kjellerup (Silkeborg Kommune)
- Aftalearealer, Pederstrupvej 68, 8620 Kjellerup (Silkeborg Kommune)
- Kommunegrænse -
- Fredskovspligtige arealer -
- Fredede fortidsminder -
- Fortidsmindebeskyttelseslinier -
- Skovbyggelinier -
- Fredede områder -
- Særlig værdifulde kulturmiljøer - KP09
- Kulturmiljøer - KP09
- Værdifulde landskaber - KP09

Kortbilag F - Pederstrupvej 68, 8620 Kjellerup

Udpegninger i forhold til kulturmiljø og landskab

Udskrivningsdato:
Dato: 05-07-2010

Målestok:
1: 5.000

Aft: **Miljøafdelingen**

Ikast-Brande Kommune, Centerparken 1, 7330 Brande - Tlf. 99604000